DÖNEM : 17 CİLT : 38 YASAMA YILI : 4

T. B. M. M.
TUTANAK DERGİSİ

82 nci Birleşim

26 . 3 . 1987 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	160
II. — YOKLAMALAR	160,161,177
III. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	161
A) Gündem Dışı Konuşmalar	161
1. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, Yunan Hükümetine Ege kıta sahanlığı konusundaki uzlaşmaz tutumu ile, Bern Antlaşmasına rağmen uluslararası sularda petrol arama girişimleri karşısında takınılacak tavırla ilgili olarak, hükümetin, TBMM'ne bilgi vermesi ve desteğini alması gerektiği konusunda gündem dışı konuşması	161:162
IV. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	162,177
1. — 647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Adalet Komisyonu Raporu (1/797) (S. Sayısı : 522)	162:167
2. — Ulaştırma Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında 182 sayılı Kanun Hükmünde kararname ile Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 211 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; Anayasa komisyonları raporları (1/114; 1/509) (S. Sayısı : 532)	167:168
3. — Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanununun Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/827) (S. Sayısı : 541)	168
4. — Erzurum Milletvekili Sabahattin Aras, İstanbul Milletvekili Reşit Ülker, Kahramanmaraş Milletvekili Rıfat Bayazıt, Afyon Milletvekili Metin Balıbey, Sivas Milletvekili Mustafa Kemal Palaoğlu ve Balıkesir Milletvekili Fenni İslimyeli'nin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü Teklifi ve Çorum Milletvekili İhsan Tombuş'un, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/191, 2/203) (S. Sayısı : 344 ve 344'e 1 inci Ek)	168
5. — Manisa Milletvekili Abdullah Çakırefen'in, 25.8.1971 Tarih ve 1475 Sayılı İş	

Sayfa

Kanununun 25 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/330) (S. Sayısı : 512) 168

6. — İçel Milletvekili Edip Özgenç'in, Arıcılık Kanunu Teklifi ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (2/348) (S. Sayısı : 514) 168

7. — İçel Milletvekili Edip Özgenç'in, İpekböcekçiliği Kanunu Teklifi ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (2/139) (S. Sayısı : 515) 168

8. — Nevşehir Milletvekili Ali Babaoğlu ve 2 Arkadaşının, 26 Kişi Hakkında Özel Af Kanunu Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/371) (S. Sayısı : 520) 168

9. — 2659 Sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/810) (S. Sayısı : 521) 169:177, 177:178

10. — Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/812) (S. Sayısı : 525) 178:193

11. — Kayseri Milletvekili Cengiz Tuncer'in, 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/386) (S. Sayısı : 524) 193:196,201,225:228

12. — Eskişehir Milletvekili Mustafa Balcılar ve 3 Arkadaşının, 17.10.1983 Tarihli ve 2926 Sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununun 2 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/319) (S. Sayısı : 526) 196

13. — Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmasına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/780) (S. Sayısı : 527) 196,201,229:232

14. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/816) (S. Sayısı : 528) 196:197,233:236

15. — Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/778) (S. Sayısı : 529) 197:198,237:240

16. — Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Meselelerde Adlî Kararların Karşılıklı Olarak İnfazı Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/815) (S. Sayısı : 530) 198,202,241:244

17. — 13 Mart 1913 Tarihli İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının Adının ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine, Bu Kanuna Bazı Ek ve Ek Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Yozgat Milletvekili Mehmet Bağçeci ve Şanlıurfa Milletvekili Osman Doğan'ın, Kars Milletvekili Ömer Kuşhan ve 4 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in Aynı Kanunun 116 ve 140 ıncı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun teklifleri ve İçişleri; Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/808, 2/231, 2/306, 2/365) (S. Sayısı : 531 ve 531'e 1 inci Ek) 199

18. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/779) (S. Sayısı : 533) 199,202,257:260

19. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında 11 Mart 1985 Tarihinde İmzalanan Kültürel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/735) (S. Sayısı : 534) 199:200,206,261:264

20. — Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/713) (S. Sayısı 535) 200:201,206, 245:248

Sayfa

21. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 2 Ağustos 1982 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/441) (S. Sayısı : 536) 201:202,207,249:252

22. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zaire Cumhuriyeti Yürütme Konseyi Arasında İmzalanan 16 Haziran 1983 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/440) (S. Sayısı : 537) 202:203,207,253:256

23. — İstanbul Milletvekili Ercüment Konukman ile Zonguldak Milletvekili Pertev Aşçıoğlu'nun Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/150) (S. Sayısı : 538) 203:216

V. — SORULAR VE CEVAPLAR 216

A) Yazılı Sorular ve Cevapları 216

1. — Balıkesir Milletvekili Cahit Tutum'un, Sakarya - Karasu İlçesindeki fındık üreticilerine ek ödemelerinin ödenmemesinin nedenine ilişkin sorusu ve Maliye ve Gümrük Bakanı Ahmet Kurtcebe Alptemoçin'in yazılı cevabı (7/1605) 216

2. — Ağrı Milletvekili İbrahim Taşdemir'in, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının zarar etmesine neden olduğu iddia edilen ve 23.8.1981 tarihli gazetelerde yer alan kaçak petrol satışıyla ilgili olay hakkında ne gibi işlemler yapıldığına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Kâzım Oksay'ın yazılı cevabı (7/1618) 216:217

3. — Adana Milletvekili Cüneyt Canver'in, Toprak Mahsulleri Ofisine borcu bulunan bir şirkete üçüncü defa kredili satış yaptıkları ve ofisi bilerek zarara uğrattıkları iddia edilen görevliler hakkında ne gibi işlemler yapıldığına ilişkin Başbakandan sorusu ve Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı H. Hüsnü Doğan'ın yazılı cevabı (7/1631) 217:218

4. — Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu'nun, bir kısım hayvanlarını yerel kasaplara satan veya pazara çıkaran üreticilere Maliye memurlarınca celep muamelesi yapıldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Maliye ve Gümrük Bakanı Ahmet Kurtcebe Alptemoçin'in yazılı cevabı (7/1637) 218:219

5. — Kayseri Milletvekili Mehmet Üner'in, Kayseri - Develi İlçesi Gümüşören Köyünün sulama kanalı ile Çöten Köyünün yol sorununa ilişkin sorusu ve Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı H. Hüsnü Doğan'ın yazılı cevabı (7/1643) 219:220

6. — Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu'nun, Orman Kanunu gereğince kurulan fonun 1984 - 1986 yıllarındaki gelir ve giderlerine ilişkin sorusu ve Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı H. Hüsnü Doğan'ın yazılı cevabı (7/1668) 220

7. — Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu'nun, Erzurum İline bağlı bazı köylerin yol ve su sorunlarına ilişkin sorusu ve Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı H. Hüsnü Doğan'ın yazılı cevabı (7/1689) 221

8. — Edirne Milletvekili Türkân Turgut Arıkan'ın, Türkiye Vakıflar Bankası şubeleri aracılığıyla 1985 ve 1986 yıllarında Al - Baraka Türk ve Faisal Finans Kurumları için toplanan tasarruflara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kâzım Oksay'ın yazılı cevabı (7/1716) 221:222

VI. — TEŞEKKÜR, TEBRİK, TEMENNİ VE TAZİYETLER 222

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun, geniş halk kitlelerinin sosyal, ekonomik ve malî sorunlarının, sahip çıkılmak ve gerekli önlemler alınmak üzere, TBMM Başkanlığı aracılığı ile TBMM üyelerine iletilmesi hakkındaki dilekçesi 222:224

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.30'da açılarak iki oturum yaptı.

Antalya Milletvekili Aydın Güven Gürkan, Türk-İş'in, dileklerini ve görüşlerini içeren bir dilekçeyi TBMM'ne sunma istemine ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı; İçişleri Bakanı Yıldırım Akbulut da bu konuşmaya cevap verdi.

Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu, biogaz üretimi ve biogaz üretim tesisleri yapımına önem verilmesi,

Edirne Milletvekili Seyit Hüsamettin Konuksever de, Trakya'nın güney sahilindeki istifade edilemeyen zengin balık yatakları, Karadeniz sahilindeki tabiat güzellikleri ile turizm potansiyeli ve bu hususta yapılması gerekenler;

Konularında gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Siyasî parti grupları adına grup başkanvekilleri ve bağımsız milletvekilleri adına Antalya Milletvekili Ümit Halûk Bayülken'in, ABD Kongresinde bazı değişikliklerle yeniden gündeme getirilen, tarihî gerçekleri Ermeni görüşleri doğrultusunda saptırmaya yönelik sözde Ermeni iddialarıyla ilgili karar tasarısı; böyle bir tasarının kabulünün, mensubu olduğumuz ittifakın temel felsefe ve prensipleriyle ve dayanışma gerekleriyle bağdaştırılmasının mümkün olamayacağı; iki ülke arasındaki geleneksel yakın dostluk ve ittifak ilişkilerinin yararlanmaması için Kongre üyelerinin azamî gayreti göstereceklerinin umut ve temenni edildiğine ilişkin önergeleri okundu; Yüce Meclisçe ittifakla benimsenen infial ve görüşlerin Başkanlıkça, Dışişleri Bakanlığı aracılığı ile ABD Kongresi Başkan ve üyelerine ulaştırılacağı açıklandı.

Sermaye Piyasasının Teşviki, Sermayenin Tabana Yaygınlaştırılması ve Ekonomiyi Düzenlemede Alınacak Tedbirler ile 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 3182 sayılı Bankalar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının (1/817) (S. Sayısı : 523) görüşmeleri tamamlanarak, tümü açık oya sunuldu; oyların ayrımı sonucunda tasarının kabul edildiği ve kanunlaştığı açıklandı.

26.3.1987 Perşembe günü saat 10.00'da toplanmak üzere birleşime saat 19.51'de son verildi.

Başkan
Başkanvekili
Abdulhalim Aras

Kâtip Üye	Kâtip Üye
Tokat	Giresun
Mehmet Zeki Uzun	*Yavuz Köymen*

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 10.00

BAŞKAN : Başkanvekili Abdulhalim Aras

KÂTİP ÜYELER : Yavuz Köymen (Giresun), Mehmet Zeki Uzun (Tokat)

BAŞKAN — Türkiye Büyük Millet Meclisinin 82 nci Birleşimini açıyorum.

II. — YOKLAMA

BAŞKAN — Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Toplantı yetersayımız yoktur, saat 11.00'de toplanmak üzere birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 10.20

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 11.00

BAŞKAN : Başkanvekili Abdulhalim Aras

KÂTİP ÜYELER : Yavuz Köymen (Giresun), Mehmet Zeki Uzun (Tokat)

BAŞKAN — Türkiye Büyük Millet Meclisinin 82 nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

II. — YOKLAMA

(Edirne Milletvekili Seyit Hüsamettin Konuksever'e kadar yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Toplantı yetersayımız vardır, görüşmelere başlıyoruz.

III. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

1. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, Yunan Hükümetinin Ege kıta sahanlığı konusundaki uzlaşmaz tutumu ile, Bern Antlaşmasına rağmen uluslararası sularda petrol arama girişimleri karşısında takınılacak tavırla ilgili olarak, hükümetin, TBMM'ne bilgi vermesi ve desteğini alması gerektiği konusunda gündem dışı konuşması

BAŞKAN — Gündemin dolu olması sebebiyle sadece bir arkadaşımıza gündem dışı söz veriyoruz.

Sayın Murat Sökmenoğlu, 28 Mart'ta Ege'de petrol aramasına karşın Türk Hükümetinin Yunanistan'a karşı tutumu hakkında gündem dışı söz istemişlerdir.

Buyurun Sayın Sökmenoğlu.

MUSTAFA MURAT SÖKMENOĞLU (Hatay) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Yunanistan'ın ve yandaşlarının, Türkiye'yi yayılmacı bir siyaset izlemekle itham ederek, dünya kamuoyunun dikkatlerini çekmek istemekle, kendisinin hasmane tutumunu, aklı sıra saklamak istemektedir. NATO'nun ve Ortak Pazarın fonlarıyla, silahlanmasını sürdüren Yunanistan, müttefiki ve komşusu olan Türkiye ile görüşmeye bile razı değildir. Ege adaları, Yunan askerî yığınağı haline gelmiştir. Daha evvel de ifade ettiğim gibi, bu gibi adalara son örnek Santorini Adasıdır. Adaya turistik amaçla yapılan havaalanına da yasak konmuş; ada, Türkiye'ye karşı saldırgan emellerinin bir üssü haline getirilmiştir.

Yunanistan'ın, Ege'de giriştiği yeni faaliyetleriyle, Lozan Antlaşması ile kurulmuş dengeyi kendi lehine bozması karşısında, ciddî ve kalıcı girişimlerde bulunulmasını Millî Güvenlik Kurulunun cumhuriyet hükümetine bildirmesi ve Ege'nin bütününü Yunan hâkimiyeti altına sokmak isteyen siyaset karşısında, bu ülkenin Ege'deki emrivakilerine kesin olarak karşı çıkılması, Türkiye'nin hak ve menfaatlarının korunması için alınmış ve alınması gerekli önlemlerin titizlikle uygulanması konusunda, hükümetin Türkiye Büyük Millet Meclisine bilgi vermesi gerektiğini hatırlatmak isterim.

Sayın milletvekilleri, dün 5,5 saat Sayın Cumhurbaşkanının Başkanlığında toplanan Millî Güvenlik Kurulu ile kurulun aldığı kararı görüşen cumhuriyet hükümetinin herhalde söyleyeceği çok şey olması gerekir. Kamuoyu tedirgindir sıcak harpten bahsedilmektedir.

Muhterem milletvekilleri NATO ve AET ülkelerinin büyükelçilerinin Dışişleri Bakanlığına çağrılması ve şimdiye kadar Ege'de çeşitli oldu bittiler yaratan ve son olarak da Piri Reis Gemisi olayında olduğu gibi Türkiye'nin meşru hak ve çıkarlarını ihlal eden tarafın Yunan Hükümeti olduğunun bildirilmesi ile Dışişlerinin kesin tavrı ortaya çıkmıştır. Bu, uzun müddettir beklediğimiz ve desteklediğimiz kesin tavırdır; sevindirici bir tavırdır. Ancak, Ege'yi kendisininmiş gibi gösteren Yunanistan'ın bu faaliyetlerine Türkiye'nin kayıtsız kalmayacağını ve de her zaman her türlü sürprizlere hazır olduğumuz kamuoyuna intikal ettiği halde, yüce Meclise bilgi verilmemesi de şayanı dikkattir ve şayanı hayrettir.

Sayın milletvekilleri, huzurlarınızda soruyorum : Yunanistan'ın Ege kıta sahanlığı konusundaki uz-

laşmaz tutumu ve bu arada, Bern Antlaşmasına rağmen, uluslararası sularda petrol arama girişimleri karşısında takınılacak tavırda, hükümetin, Türkiye Büyük Millet Meclisine bilgi vermesi ve desteğini alması gerekmez mi?

Sayın milletvekilleri, bu vesileyle, millî meselelerde millî mutabakat ihtiyacını tekrar hatırlatmak istiyorum. Türkiye'nin menfaatleri söz konusu olduğu zaman, yüce Meclisin hükümete desteği tamdır, tam olacaktır. Ancak, millî meselelerde, hükümetin de, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve Mecliste grubu olan partilerin genel başkanlarına bilgi vermeyi âdet haline getirmesi lazımdır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türkiye'nin hak ve menfaatlerinin korunması için alınmış ve alınması gereken tedbirlerin titizlikle uygulanmasını destekliyor ve bu hususta yüce Meclisimizin desteğinin alınması gereğine inancımızı tekrarlayarak, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz.

IV. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — 647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Adalet Komisyonu Raporu (1/797) (S. Sayısı : 522) (1)

BAŞKAN — Gündeme geçiyoruz.

Alınan karar gereğince, gündemin, «Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler» kısmına geçiyoruz.

1 inci sıradaki, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun Tasarısının görüşmelerine başlıyoruz.

Hükümet ve komisyon yerlerini almışlardır.

Komisyon raporunun okunup okunmamasını oylarınıza sunuyorum: Komisyon raporunun okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Komisyon raporunun okunmaması kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde söz isteyen?..

OSMAN BAHADIR (Trabzon) — Grup adına söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Osman Bahadır; buyurun efendim.

DYP GRUBU ADINA OSMAN BAHADIR (Trabzon) — Sayın Başkan, yüce Meclisin değerli üyeleri; Genel Kurul gündeminin birinci sırasında 522 sıra sayısıyla yer alan, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Adalet Komisyonu Raporu hakkında, Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini arz etmek üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle grubum ve şahsım adına yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Görüşülmekte olan kanun hükmünde kararname ile, 647 sayılı, Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 9 uncu ve 14 üncü maddeleri değiştirilmekte, ek 2 nci maddesine bir fıkra ilave edilmekte ve kanuna geçici bir madde eklenmektedir.

Öncelikle şunu belirtmek isterim : Cezaların İnfazı Hakkında Kanun, suç ve cezaları düzenleyen Ceza Kanununu tamamlayan bir kanundur. Ayrıca, şartla tahliye bakımından hâkim güvencesi ile ilgilidir. Bu nedenle, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümünde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile ilgilidir. Özellikle Anayasanın ikinci kısmının ikinci bölümünde yer alan 38 inci madde, suç ve cezalara ilişkin esasları; 37 nci madde ise, kanunî hâkim güvencesi ile ilgili esasları düzenlediğinden, bu hususta kanun kuvvetinde kararname çıkarılamayacağı kesindir.

Türk Anayasasının 91 inci maddesinin birinci fıkrası, «Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyasî haklar ve ödevler kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemez» hükmünü getirmektedir. Bu itibarla, hükümetin, Anayasaya aykırı bir tasarrufta bulunduğunu iddia ediyoruz.

Bu kanun kuvvetinde kararnamenin ne zaman çıkarıldığını henüz tespit edemedim. Zannediyorum kendileri, bu Anayasaya aykırı bir tasarrufun ne süreden beri yapılmakta olduğunu açıklayacaklar. Bu hususdaki hatanın süratle telafisi gerekir.

Ancak, 647 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin beşinci fıkrasıyla, beş seneden az hükümlülük süresi bulunanların il savcılıklarınca doğrudan doğruya ilçe cezaevlerine nakillerinin yapılması yolundaki değişikliği; yine 647 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, hükümlülere 72 saat izin verilmesinin mahallî cumhuriyet savcılarına bırakılması yolundaki değişikliği; yine 647 sayılı Ka-

(1) *522 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.*

nunun ek 2 nci maddesine eklenen fıkra ile şartla salıverileceklerin bir kısmının dosyalarının, idare kurullarınca verilecek kararların ve müşahede dosyalarının bakanlığa gönderilmesine lüzum olmadığı yolundaki değişikliği, bakanlığın işlerinin azalması bakımından olumlu buluyoruz.

Geçici maddeyi ise, sözlerime başlarken ifade ettiğim gibi, bu kararnamenin Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle kabul etmediğimizi beyan eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Anavatan Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Topaç; buyurun efendim.

ANAP GRUBU ADINA MEHMET TOPAÇ (Uşak) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; görüşülmekte olan 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve aynı zamanda, 262 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkındaki Kanun Tasarısı üzerinde, Anavatan Partisinin görüşlerini arz etmek üzere söz almış bulunuyorum. Grubum ve şahsım adına hepinizi hürmetle selamlarım.

Bu kanun tasarısı, 647 sayılı Yasanın tatbikinde görülen aksaklıkları ortadan kaldırmak, infaz sistemindeki bazı uzama, gecikme ve gereksiz zaman kayıplarını ve hükümlülerin, bazan rastlandığı şekilde bu uzamalardan doğan hak zayilerini önlemek için düzenlenmiştir.

Daha önce 262 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile tatbike geçilen hususlar, şimdi kanundaki değişiklik haline getirilmektedir.

262 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin tetkikinden de anlaşılacağı üzere, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun bazı maddelerinde değişiklik yapan bu düzenlemelerde, ana hatlarıyla şu hususlar yer almaktadır :

1. Söz konusu 647 sayılı Yasanın 9 uncu maddesindeki «Müşahedeye Tabi Tutulma» başlıklı birinci fıkrasında değişiklik getirilmektedir. Bu değişikliğe göre, ceza infaz kurumlarındaki hükümlülerin müşahedeleri sonucu, ilk defa suç işleyenler, mükerrirler, itiyadî ve meslekî suçlular, gibi gruplarına göre sınıflandırılmış ve cezaevlerine hangilerinin gönderilmeleri gerektiğinin takdiri için, evraklar daha önce bakanlığa gönderilerek, uzun süre zaman kaybına sebep olurken, şimdi bu evrakların bakanlığa gönderilme usulünden vazgeçilmiştir.

Daha önce bütün kararlar bakanlıkça gönderilen dosya üzerinde verilmekteyken, şimdi belirlenen gruplar üzerinde karar yetkisi mahalline bırakılmaktadır.

Keza, hükümlülerin bir cezaevinden diğerine nakillerinde mutlak surette bakanlık yetkili iken, getirilen bu değişikliklerle, hüküm kesinleştiğinde bihakkın tahliyelerine ve daha sonraki müşahedeleri sonunda şartla tahliyelerine, her yılın ocak ayında bakanlıkça tespit edilerek cumhuriyet savcılarına bildirilen süreden az kalmış olan hükümlülerin ağır ceza cumhuriyet savcılıklarınca, bağlı ilçe cezaevlerine sevk edilebilmeleri imkânı getirilmiştir. Böylelikle, hem cezaevlerinin kapasitelerine göre dağılımı yapılabilecek, hem de nakil talepleri hakkındaki kararlar uzun süre beklemeyecektir. Bu madde, hükümlülere getirilen büyük kolaylık ve bürokratik engelin kaldırılmasını amaçlamaktadır.

Sayın milletvekilleri, gene, değişiklikteki bu 1 inci maddede, bütün hükümlü dosyalarının bakanlığa gönderilmesi ve hükümlülerin cezaevleri arasındaki nakillerinden doğan emek ve zaman kaybıyla, malî külfet önlenmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Adalet Bakanlığınca, 15 Ekim 1986 tarihinde yürürlüğe giren 262 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye istinaden çıkarılan 20 Ocak 1987 tarihli genelgeyle de, daha önce bazı yerlerdeki cezaevleri belli suç gruplarına tahsis edilmişken, bu defa özel tip cezaevleri hariç, tamamı bütün suç gruplarını ihtiva edecek şekilde sınıflandırılmış ve böylece de, hükümlülerin bir yerden diğer bir yerdeki cezaevine nakillerindeki bütün zorluklar ortadan kaldırılmış bulunmaktadır.

Sayın milletvekilleri, bu 1 inci maddedeki değişiklik, tamamen, mahkûmların ve hükümlülerin lehine düzenlenmiş bir durumdur.

İkinci değişiklik durumunda ise, 647 sayılı Yasanın 14 üncü maddesinde yer alan ve hükümlülere verilecek özel izinden söz eden (b) bendindeki hükümlülük süresinin üçte birini iyi halle geçirmek kaydıyla özel izin verilebileceği belitrilmiş iken, bu nispet dörtte bir olarak değiştirilmiştir. Şimdi, bunu sizlere basit bir misalle de anlatmak istiyorum :

Gerçekten, daha önce 3 yıla hükümlü bir kimsenin özel izinden yararlanabilmesi için 1/3 karşılığı; yani üçte bir karşılığı 1 yıllık süreyi iyi halle geçirmesi gerekiyordu.

İnfaz sistemimize göre, 3 yıla mahkûm olan bir kimsenin, bütün indirimler nazara alındığı takdirde, 1 yıl 2 ay 12 gün cezaevinde kalması gerekmektedir; yani 1 yıl süre geçtikten sonra, 1 yılını iyi halle geçirdikten sonra bu kanundan istifade edebilecek olan kişi, ancak cezasının bitimine 2 ay 12 gün gibi

bir süre kaldığı zaman özel izin alabiliyor idi; bu da, bütün hükümlülerin büyük hak zayilerine sebep oluyor idi. İşte, yeni düzenleme ile, bu nispet 1/4 olarak değiştirilmiş ve iyi halli bir hükümlünün cezaevinde daha az yattıktan sonra izne çıkabilme imkânı getirilmiştir. Bu değişiklik, iyi halli hükümlülere bir imkân sağlamakta ve tatbikatta görülen aksaklıkları gidermektedir.

Sayın milletvekilleri, getirilen değişiklikte en önemli yenilik, büyük zaman kaybı ve masrafa sebep olan, cezaların infazındaki 6 günlük ek indirimin uygulanmasıyla ilgilidir. Daha önce, 647 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesindeki ayda 6 günlük ek indirimin uygulanabilmesi için; cezaevi idare kurullarınca verilen yarıaçık veya açık cezaevlerine ayrılmalarına dair kararlar ile müşahede dosyaları tomar halinde bakanlığa gönderilmekte, bakanlığın onayından sonra 6 günlük indirimler uygulanabilmekteydi. Şimdi ise, getirilen değişiklikle, bundan böyle bu indirim hükümlerinin uygulanabilmesi için, idare kurulu kararları ile müşahede dosyalarının bakanlığa gönderilmesinden vazgeçilmekte ve bu kararlar mahallinde verilerek uygulanmaktadır.

Sayın milletvekilleri, bu tasarıda getirilen değişikliklerle, infaz sisteminde hem emek, hem zaman kaybı önlenmiş, hem de evrakların bakanlığa gidiş ve dönüşünde vuku bulan bazı gecikmeler nedeniyle ortaya çıkan bazı geç tahliyelerden kaynaklanan mahzurlar giderilmiştir.

Özetlemeye çalıştığım yeniliklerle, hükümlü lehine getirilmiş önemli değişiklikler olmaktadır. Bu itibarla, Anavatan Partisi Grubu olarak bu kanun tasarısını olumlu bulduğumuzu arz eder, yüce Meclisi saygı ile selamlarım. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Demokratik Sol Parti Grubu adına, Sayın Hasan Altay; buyurun.

DSP GRUBU ADINA HASAN ALTAY (Samsun) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygı ile selamlayarak sözlerime başlıyorum.

Bu yasa tasarısını temelde olumlu bulduğumuzu, olumlu bir adım olarak gördüğümüzü belirtmek isterim. Ancak, bu tip düzenlemelerin kanun hükmünde kararamelerle düzenlenmesinin Anayasaya uyugn olup olmadığı tartışılır. Kanımca da, Anayasaya pek uygun değildir. Biz buna ses çıkarmadık.

ALİ TOPÇUOĞLU (Kahramanmaraş) — Anayasaya uygun değilse niye ses çıkarmıyorsunuz?

HASAN ALTAY (Devamla) — Çünkü mahkûmlar lehine getirilmiş bir düzenleme idi. Mahkûmlar lehine bir düzenleme olduğu için fazla önemsemedik, üzerinde durmadık, ama bu tip davranışlardan kaçınılmasını dilemekteyiz. Gerektiğinde kanun olarak getirilir, irdelenir.

Değerli arkadaşlarım, bu yasanın görüşülmesinden sonra cezaevlerine gittik, bazı incelemelerde bulunduk ve bu konuyla ilgili edindiğimiz bazı sonuçlar var. Şöyle arz edeyim: (Bunlar tabiî ek olarak dilek ve isteklerimiz olacaktır)

Bize gelen ve diğer arkadaşlara yapılan şikâyetler arasında, uzun süreye mahkûm olanların, izin hakkından, kısa süreli mahkûmiyeti olanlara oranla daha az yararlandırıldığı şeklindeydi. Örneğin; 5 yıla mahkûm olan biri 1 yıl geçtikten sonra izin alabildiği halde, 24 yıla mahkûm olan biri (Örnek olarak veriyorum; yani somut bir örnek değil belki ama) 8 yılda izin hakkından yararlanabilmektedir, şeklinde şikâyetler geldi. Bu bakımdan, 647 sayılı Kanunun izne ilişkin hükümlülerinin yeniden ele alınarak, objektif bir şekilde düzenlenmesinde yarar var.

Ayrıca, değerli arkadaşlarım, bu vesileyle şunu da belirteyim: Bu 647 sayılı Kanunun tamamının yeniden elé alınıp, çağdaş bir düzene oturtulmasında büyük yararlar var.

Ayrıca, bu tip çağdaş bir ceza infaz yasasının uygulanabileceği ceza infaz kurumları ve kuruluşlarının kurulması, devletimizin başta gelen görevlerinden olmalıdır bence. Bunları da bir dilek olarak iletiyorum.

Ayrıca, bu ceza evlerindeki incelemelerimiz sonucunda, kanundan gelen veya yönetmeliklerden gelen birtakım kuru, gereksiz, çağa uygun olmayan, anlamı kalmamış yasaklar bulunduğunu gördük, izledik ve ilgililerine de yerinde aksettirdik. Bu konularda da yeni düzenlemeler yapılması; yönetmeliklerin, genelgelerin yeniden düzenlenmesi ve kanunla uyum içinde olması gerekmektedir.

Bu nedenle hepinize saygılarımı sunuyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Altay.

Tasarının tümü üzerinde başka söz isteyen?.. Buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) — Sayın Başkan, yüce Meclisin muhterem üyeleri; görüşmekte olduğumuz bu kanun hükmündeki kararnamenin Anayasaya aykırılığı veya böyle bir meselenin kanun hükmünde kararname ile düzenlenip düzenlenemeyeceği hususunde bir tereddütü ifade ettiler.

Şimdi, Anayasamızın, kanun hükmünde kararname mevzuundaki hükmünü okuyacağım: «Türkiye Büyük Millet Meclisi, Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verebilir. Ancak sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyasî haklar ve ödevler kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemez.»

Şimdi, burada şu husus ileri sürülebilir: Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri, bizim bu düzenlemeyle getirdiğimiz temel haklar ve kişi hakları ve ödevleri cümlesinden midir? Bunların özüne bir dokunma var mıdır?

Üç ana değişiklik getiriyoruz. Her üçünde de, temel olarak, bakanlığımıza ait olan yetkiler mahallî savcılara devrediliyor. Müşahede merkezlerinden her sene bakanlığa gelecek binlerce, onbinlerce dosya bakanlıkta tetkik edilip, bunların hangi cezaevlerinde yatacaklarına karar verilecek. Bunu, mahallî cumhuriyet savcıları yapsın, deniyor. Bunun, Anayasada sayılan bu meseleyle alakası olmadığı açık.

Diğeri, yine kanun ile, cezaevinde iyi haliyle süresini dolduran mahkûma ayda altı gün, cezasından indirim istifadesi tanınıyor. Daha önce, tanınmış olan bu indirimin hesabı, mahallî komisyonlarca yapıldıktan sonra Adalet Bakanlığına gönderiliyordu, bir de Adalet Bakanlığı bunu kontrol ediyordu. Şimdi, bu kontrolün, bu işlemin yapılmasına lüzum yoktur. Çünkü postada tahliye geliyor, dosya Adalet Bakanlığında olduğu için mahkûm uzun müddet daha orada yatmak zorunda kalıyor günü dolmuş olmasına rağmen; bu değişiklik getirildi.

Üçüncü değişiklik ise: 647 sayılı Kanunda bilahara yapılan değişikliğe göre, cezasını çekmekte olan bir mahkûm, cezasının üçte birini yattıktan sonra kendisine yol hariç 72 saat izin verilebiliyordu. Bu son infaz ile cezasını iyi halle geçiren bir mahkûm, aşağı yukarı mahkûmiyetinin yüzde 40'ını yattıktan sonra tahliye ediliyordu. Kesin rakam söylemeyim de, yüzde 33,3'ünü (üçte birini) iyi halle geçiriyor, yüzde 40'a çok az bir zaman kalmış; yani tahliyesine çok az bir zaman kalmış bir kimse tahliye ediliyordu ve tahliye ile izin çakışıyordu ki ayrıca, tahliyede bir izin hakkı var; onunla çakışıyordu. Onu önlemek için, son değişikliğe paralel, hükümlünün lehine, bu müddetin, cezaevinde kalacağı sürenin 1/4'ünü iyi halle geçirmiş olanlara 72 saat yol izninin verilebilmesi... Yine bu da bir idarî işlem.

Görüldüğü gibi, buradaki bütün meseleler, hükümlü ile idare arasındaki düzenlemeleri tanzim eden; zaten yetki kanunu da bu noktadan verilmiş olup, kanaatimizce Anayasaya aykırılığı söz konusu olmayıp, tamamen hükümlüler lehine getirilmiş hükümlerdir.

Bu arada, gerek burada konuşan arkadaşlara, gerekse, cezaevlerini gezdikten sonra basına ve televizyona demeç vermek suretiyle, cezaevlerindeki hükümlülerin durumlarının mevcut imkânları içerisinde fevkalade iyi olduğunu belirten parlamenter arkadaşlara da huzurunuzda teşekkür etmeyi bir borç biliyorum.

Saygılarımı sunarım efendim. (ANAP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Tasarının Anayasa Komisyonuna havalesine ilişkin bir önerge vardır, okutuyorum:

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan 522 sayılı Raporu (Kanun Hükmünde Kararnamenin) önce Anayasa Komisyonunda görüşülmesi için Anayasa Komisyonuna havalesini arz ederiz.

Selim Erel Konya	Ayhan Fırat Malatya
Abdullah Çakırefe Manisa	Turan Bayezit Kahramanmaraş

İbrahim Ural
İstanbul

BAŞKAN — Önergeye Komisyon ve Hükümet katılıyorlar mı efendim?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI ALİ DİZDAROĞLU (Antalya) — Katılmıyoruz.

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

SALİM EREL (Konya) — Sayın Başkan 101'i aradınız mı?

BAŞKAN — Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum:

647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 9 uncu maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Müşahede sonunda, müşahede merkezi, Bakanlıkça grubu belli edilecek hükümlülere ait dosyaları, mütalaası ile birlikte Bakanlığa gönderir. Dosyaları gönderilen hükümlülerin, müşahede sonucuna göre gönderilecekleri infaz kurumu Bakanlıkça tayin olunur. Ancak haklarındaki hüküm kesinleştiğinde bihakkın tahliyelerine ve daha sonraki müşahedeleri sonunda şartla tahliyelerine, her yılın Ocak ayında Bakanlıkça tespit edilerek Cumhuriyet Savcılıklarına bildirilen süreden az kalmış olan hükümlüler, ağır ceza Cumhuriyet Savcılıklarınca bağlı ilçe cezaevlerine sevk edilebilirler.»

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«b) Açık infaz kurumlarında bulunanlar ile yarı açık veya kapalı infaz kurumlarında olup da açık infaz kurumlarına geçmeye hak kazananlardan hükümlülük süresinin dörtte birini iyi hal ile geçirmiş olanlara ayrıca yol hariç 72 saate kadar kurum müdürünün teklifi Cumhuriyet Savcısının onayı ile.»

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Ek 2 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Hüküümlülerin bu maddede belirtilen indirimden yararlanarak şartla salıverilmeleri için, açık veya yarıaçık cezaevlerine ayrılmalarına dair cezaevi idare kurullarınca verilecek kararlar ve müşahede dosyaları Bakanlığa gönderilmez.»

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici maddeyi okutuyorum:

GEÇİCİ MADDE — 2.2.1984 tarihli ve 2977 sayılı İdarei Usul ve İşlemlerin Yeniden Düzenlenmesi ile İlgili Yetki Kanunu ile Bakanlar Kuruluna verilen Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanun için adı geçen Kanunla verilen süre bitimine kadar geçerlidir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?... Buyurun Sayın Bahadır.

OSMAN BAHADIR (Trabzon) — Sayın Başkan, yüce Meclisin değerli üyeleri; az önce, Sayın Adalet Bakanının konuşmasını dinledim. Genellikle, bu kanun hükmünde kararnamenin Anayasaya aykırı olmadığını ifade ettiler.

Şu bakımdan Anayasaya aykırı değildir buyuruyorlar; «Efendim, bu yalnız idarî işlemleri kapsıyor.» Yani, mahkûmlara verilen 72 saatlik izin süresini; müşahede dosyalarının bakanlığa geri gönderilmesini; beş sene süresi kalan ve il merkezlerinde bulunan büyük cezaevlerindeki hükümlülerin ilçe cezaevlerine nakli konusunda, bakanlığın aracılığı olmadan doğrudan doğruya vilayet savcılıklarınca ildeki mahkûmların ilçelere gönderilmesi gibi işlemleri kapsadığı için; «Bu tam bir idarî işlemdir. Binaenaleyh, bunun Anayasanın 91 inci maddesinde öngörülen hususla ilgisi yoktur» buyurdular.

Gerçekten, kanun o mahiyette, yani yalnız idarî işlemle ilgili görünüyor. Aslında biz öyle görmüyoruz. Çünkü infazdır; Ceza Kanunuyla, hak ve hürriyetlerle ve ayrıca hâkim güvencesiyle ilgilidir. Biliyorsunuz, bu müşahede dosyalarının gönderilmesi şartla tahliyeye tesir ediyor. İzinler, nakiller, şartla tahliyenin sonuçlanıp sonuçlanmadığı; yani bütün bunlar nihayet mahkeme kararlarıyla kesinleşir. Bir mahkûmun cezaevinden şartla tahliyesi mahkeme kararıyla olur. Bu, idarî bir işlem değildir.

Binaenaleyh, netice itibariyle hürriyeti tahdit ve şartla tahliye hâkim kararına muhtaçtır ve infaz bakımından da konu Türk Ceza Kanunu ile direkt ilgilidir. Eğer Türk Ceza Kanunundaki bir hüküm kararnameyle değiştirilirse, bunda da değişiklik yapılabilir. Biz bu kanunu, Türk Ceza Kanununun herhangi bir hükmüyle ilgili bir kanun gibi telakki ediyoruz. Çünkü, 647 sayılı Kanun tamamen infazla ilgilidir ve Türk Ceza Kanununa ekli bir kanundur. Bunun için, bu gibi, yer değiştirme, şartla tahliye, nakil ve izin

gibi konularla ilgili olsa dahi, neticede şartla tahliyeye tesir ettiğinden ve hâkim güvencesiyle ilgili bulunduğundan, kanun kuvvetinde kararname ile düzenlenmesi mümkün değildir.

Madde üzerinde şunu ifade etmek istiyorum : «2.2.1984 tarihli ve 2977 sayılı İdarî Usul ve İşlemlerin Yeniden Düzenlenmesi ve İlgili Yetki Kanunu...» diyor. Şimdi, gerçekten, hükümete kanun kuvvetinde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir, bu yetki kanunu çıkmıştır; ama bunun şümulü, tabiatıyla, Anayasaya aykırı olmayan konulardır; yani Anayasaya aykırı olmayan konularda kanun hükmünde kararname çıkarılması lazım. Yetki Kanununa dayanılarak her konu hakkında kanun kuvvetinde kararname çıkarılmasını kabul edemeyeceğiz.

Madde metni şöyle devam ediyor : «...ile Bakanlar Kuruluna verilen Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanun için adı geçen Kanunla verilen süre bitimine kadar geçerlidir.»

Bu maddenin tümü Anayasaya aykırı bir durumu tescil ediyor. Biz, bu bakımdan, bu maddenin metinden tamamen çıkarılması taraftarıyız ve bu maddeyi, bu düzenlemeyi yersiz görüyoruz.

Şimdi, şunu ifade etmek isterim : 647 sayılı Kanunda hakikaten bu değişikliklerin yapılması lazım. Beş altı senesi kalmış bir hükümlü, bir bakıyorsunuz, il cezaevinden ilçe cezaevine sevk ediliyor. Bunların ibatesi, iaşesi, yakınlarıyla görüşmesi bakımından birtakım kolaylıklar sağladığı hepinizin malumu; hatta, çoklarınızın bu hususta müracaatları olmaktadır. Bunun il savcılarına bırakılması pratikte hakikaten çok kolaylıklar sağlayacağı için, biz buna taraftarız.

Yine, 72 saatlik verilen izin... Hakikaten o izin verilecek kişinin izin süresini tamamlayıp tamamlamayacağının, kişiliğinin, güveninin, gidip bu 72 saatlik süre içerisinde herhangi bir suç işleyip işlemeyeceğinin veya gittiği yerde bir kazaya uğrayıp uğramayacağının takdirini, en güzel şekilde, mahallî savcı ve oradaki komisyon yapar. Bu düzenlemenin de yerinde olduğu kanaatindeyiz.

Biz bunlara taraftarız; ancak bunun kanun kuvvetinde kararname ile düzenlenmesine karşı olduğumuzu daha önce ifade etmiştim, bu hususlara dikkat edilmesini arzu ediyoruz.

Hepinize saygılar sunarım. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Bahadır.

Maddede bir cümle değişikliğine işaret etmek istiyoruz : «Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanun için de» olması lazım gelirken burada «için» denmiş.

Komisyon, bu redaksiyonun bu şekilde yapılmasına iştirak ediyor mu efendim?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI ALİ DİZDAROĞLU (Antalya) — İştirak ediyoruz.

BAŞKAN — Bu redaksiyonla birlikte maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi okutuyorum :

MADDE 5. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarı üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarı kanunlaşmıştır; hayırlı ve uğurlu olsun.

2. — Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 182 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 211 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; Anayasa komisyonları raporları (1/114; 1/509) (S. Sayısı : 532)

BAŞKAN — Gündemin «Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler» kısmının 2 nci sırasındaki, Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 182 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 211 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; Anayasa komisyonları raporları üzerindeki müzakereye geçiyoruz.

Komisyon ve hükümet?.. Yok.

Ertelenmiştir.

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Sayın Başkan, öncelik ve ivedilik olan bir konuda erteleme olmaz. Hükümeti ciddiyete davet ediyoruz. Bu, Anayasanın ön-

gördüğü öncelik ve ivediliktir. (ANAP sıralarından, «Bağırma, bağırma» sesleri) Hiçbir hükümet, burada, kendi tercihini öne geçiremez.

BAŞKAN — Efendim, müsaade buyurun.

Komisyon bulunmadığı müddetçe, hükümet olsa dahi müzakereye geçemeyiz.

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Komisyon, Meclise niyabeten iş görür; bunun zabıtlara tescil edilmesini istiyorum. Ne komisyonun, ne de hükümetin bir tercih hakkı yoktur.

BAŞKAN — Zabıtlara geçmiştir efendim; buyurun...

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Böyle hükümet olmaz... (ANAP sıralarından, «Bağırmadan konuş; ne bağırıyorsun?» sesleri)

BAŞKAN — Müsaade buyurun efendim.

3. — Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanununun Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/827) (S. Sayısı : 541)

BAŞKAN — 3 üncü sıradaki, Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanununun Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporunun müzakeresine geçiyoruz.

Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Yok.

Bir defaya mahsus olmak üzere ertelenmiştir.

4. — Erzurum Milletvekili Sabahattin Aras, İstanbul Milletvekili Reşit Ülker, Kahramanmaraş Milletvekili Rıfat Bayazıt, Afyon Milletvekili Metin Balıbey, Sivas Milletvekili Mustafa Kemal Palaoğlu ve Balıkesir Milletvekili Fenni İslimyeli'nin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü Teklifi ve Çorum Milletvekili İhsan Tombuş'un, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/191, 2/203) (S. Sayısı : 344 ve 344'e 1 inci Ek) (1)

BAŞKAN — 4 üncü sıradaki, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü Teklifinin müzakeresi, alınan karar gereğince Çarşamba günleri yapılacaktır.

5. — Manisa Milletvekili Abdullah Çakırefe'nin, 25.8.1971 Tarih ve 1475 Sayılı İş Kanununun 25 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/330) (S. Sayısı 512)

BAŞKAN — 5 inci sıradaki, Manisa Milletvekili Abdullah Çakırefe'nin, 25.8.1971 Tarih ve 1475 Sayılı İş Kanununun 25 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporunun müzakeresine geçiyoruz.

Komisyon?.. Yok.

Hükümet?.. Yok.

Ertelenmiştir.

6. — İçel Milletvekili Edip Özgenç'in, Arıcılık Kanunu Teklifi ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (2/348) (S. Sayısı : 514)

BAŞKAN — 6 ncı sıradaki, İçel Milletvekili Edip Özgenç'in, Arıcılık Kanunu Teklifi ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu üzerindeki müzakerelere geçiyoruz.

Komisyon ve hükümet?.. Yok.

Ertelenmiştir.

7. — İçel Milletvekili Edip Özgenç'in, İpekböcekçiliği Kanunu Teklifi ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (2/139) (S. Sayısı : 515)

BAŞKAN — 7 nci sıradaki, İçel Milletvekili Edip Özgenç'in, İpekböcekçiliği Kanunu Teklifi ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu üzerindeki müzakerelere geçiyoruz.

Komisyon ve hükümet?.. Yok.

Ertelenmiştir.

8. — Nevşehir Milletvekili Ali Babaoğlu ve 2 Arkadaşının, 26 Kişi Hakkında Özel Af Kanunu Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/371) (S. Sayısı : 520) (1)

BAŞKAN — 8 inci sıradaki, Nevşehir Milletvekili Ali Babaoğlu ve 2 Arkadaşının, 26 Kişi Hakkında Özel Af Kanunu Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu üzerindeki müzakerelere geçiyoruz.

Komisyon ve hükümet?.. Buradalar.

Komisyon Raporunun okunup, okunmamasını oylarınıza sunuyorum : Raporun okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Komisyon Raporunun okunmaması kabul edilmiştir.

Rapor üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Komisyon Raporu ret mahiyetindedir.

Komisyon Raporunu oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Rapor kabul edilmiş, teklif reddedilmiştir.

---

(1) 344 ve 344'e 1'inci Ek S. Sayılı Basmayazılar 14.1.1987 tarihli 54 üncü Birleşim Tutanağına eklidir.

(1) 520 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

9. — 2659 Sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/810) (S. Sayısı : 521) (1)

BAŞKAN — 9 uncu sıradaki, 2659 Sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

Komisyon ve hükümet yerlerini almışlardır.

Raporun okunup okunmamasını oylarınıza sunuyorum : Raporun okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Raporun okunmaması kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki müzakerelere geçiyoruz. (SHP sıralarından «Yoklama istiyoruz» sesleri)

Efendim, yoklama oylamada istenir. Oylama olmadığı için, yoklama talep etmeniz mümkün değildir.

Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grubu adına Sayın Coşkun Bayram.

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Geliyor efendim; onun yerine ikinci arkadaş konuşsun, ondan sonra hakkını kullansın.

BAŞKAN — Başka söz isteyen arkadaşımız?.. Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Osman Bahadır; buyurun efendim.

DYP GRUBU ADINA OSMAN BAHADIR (Trabzon) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; grubum ve şahsım adına yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Görüşülmekte olan tasarı ile, 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun 7, 15, 16, 23 ve 26 ncı maddelerinde bazı değişiklikler ve bazı ilaveler yapılmaktadır.

1 inci madde ile, kanunun 7 nci maddesinin (d) bendinde yer alan Dördüncü İhtisas Kuruluna, çocuk ruh sağlığı ve hastalıkları ile nöroloji uzmanlık dalı eklenmektedir. Dördüncü İhtisas Kuruluna bu iki uzmanlık dalının eklenmesini olumlu bulmaktayız.

İkinci değişiklik, «Adlî Tıp Genel Kurulunun Görevleri» başlığını taşıyan 15 inci madde (a), (b) ve (c) fıkraları şeklinde düzenlenmiştir. (a) fıkrası metinden çıkarılarak yürürlükten kaldırılmış. (c) fıkrası da (b) fıkrası olarak düzenlenmiş ve komisyonca da, maddeye, yeni bir (c) fıkrası eklenmiştir. Bu şekildeki değişikliklerle, mahkeme hâkim ve savcılarının bütün Adlî Tıp Kurumunun ihtisas kurulları ile ihtisas dairelerinden verilmiş raporlarının, adlî tıp genel kurulunda yeniden görüşülme isteğine bir sınırlama getirilmiş oluyor; aynı zamanda, hangi raporların genel kurulda görüşülmesi gerektiğine de açıklık getirilmiş oluyor. Bu düzenleme ile, genel kurulun yükünün azaltılması, ihtisas daireleri ve ihtisas kurullarının oybirliğiyle verdikleri kararlara da kesinlik kazandırılması hedeflenmiştir. Ancak, bu düzenlemenin, mahkemelerin, raporları takdir açısından sahip oldukları geniş yetkiyi sınırlamış olması bakımından bir sıkıntı yaratacağı muhakkaktır. Ancak, bu değişiklikle, bu ilaveyle yargı yetkisinin sınırlanması ve genel kurulun görevlerine tecavüz edilmesi nedeniyle, metinden çıkarılması için önerge verdik. Çünkü bu, geniş ölçüde mahkemenin takdirine tecavüz mahiyetinde oluyor. İhtisas dairelerinin verdiği kararla mahkemeleri bağlamayı doğru bulmamaktayız. Bunun çeşitli mahzurları vardır; ya hâkimler, mahkemeler bu dairelerden aldıkları kararla vicdanen tatmin olmazlar ya da bu ihtisas dairelerinin kararlarına itiraz edilmiş olabilir. Bu sefer mercisiz bırakılmaktadır. O nedenle, mahkemelerin yetkisine ve yargı erkine dokunacak mahiyetteki bu değişikliğin metinden çıkarılması için önerge verdim.

Adlî Tıp Kurumu Kanununun 16 ncı maddesinin, II nci bendinin (d) fıkrasında yer alan «Dördüncü İhtisas Kurulu»nun özel görevleri arasında, Türk Ceza Kanununun 403 ve 404 üncü maddelerinde yazılı uyuşturucu maddeleri kullanan kimselerin alışkanlığı ile ilgili iptila derecesinin tayini işlemlerinin de bu ihtisas kurulu görevleri arasına dahil edilmesini uygun bulmaktayız; bu ilaveye olumlu oy vereceğimizi ifade etmek isterim.

Adlî Tıp Kurumu Kanununun 23 üncü maddesinin (c) bendinde yapılan değişikliği, nihaî kararlar bakımından olumlu, mahkemelerin delilleri serbestçe takdir yetkisinin sınırlanması açısından çelişkili buluyoruz. Bu değişiklik, yargı yetkisini sınırlamaktadır; bu nedenle metinden çıkarılması için önerge verdik.

Nihayet, kanunun 26 ncı maddesine ilave edilen bir fıkra ile, Adlî Tıp Kurumu Başkanı, Başkan Yardımcısı, daire başkanları ile üyelerinin, emeklilikten sonra, aynı kurumda sözleşmeli olarak çalışmalarına imkân sağlanmaktadır. Burada yaş haddi, ya da normal emeklilik ayrımı yapılmamıştır; buna göre, sözleşme ile çalışmak, üyenin tercihine bırakılmıştır. Bu hususu olumlu bulmamaktayız. Biz, daha ziyade, sözleşmeli personelin emeklilikten sonra bu gibi kurumlarda; üniversite profesörlerinin, hocalarının emeklilikten sonra veya bu üyelerin 65 yaşını doldurduktan sonra ihtisas sahibi oldukları için, emeklilliklerinden

(1) 521 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

sonra sözleşmeli olarak çalışmalarını daha uygun bulmaktayız. Her üyenin, yaş haddi sınırı aranmaksızın, adlî tıp kurumları ihtisas dairelerinde çalışması kabul edildiği takdirde, o zaman, takdir edersiniz, maaşa bağlı, kadroya bağlı hiçbir tabibin burada çalışması belki mümkün olmayacak; hepsi sözleşmeli olarak çalışmak isteyeceklerdir. Bu düzenlemenin bir sıkıntı yaratacağı muhakkaktır. Bir güçlüğü ortadan kaldıralım diye, daha büyük bir sıkıntıya girilmesi muhtemeldir; ancak, biz burada sözleşmeli personel çalıştırılmasına da karşı değiliz. Çok daha dikkatli bir hüküm getirilmesi uygun olurdu; fakat bu itinayı, bu maddenin düzenlenmesinde göremedik.

Grubumuzun görüşleri bunlardan ibarettir. Madde üzerinde iki tane önerge vermiş bulunuyoruz. Bunlar, yargı yetkisinin sınırlanmasına getirilen engelleri ortadan kaldırmak amacını taşımaktadır. Takdir yüksek heyetinizindir.

Hepinizi grubum ve şahsım adına saygıyla selamlarım. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grubu adına, Sayın Coşkun Bayram, buyurun efendim. (SHP sıralarından alkışlar)

SHP GRUBU ADINA COŞKUN BAYRAM (Adana) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı üzerinde, SHP Grubunun görüşlerini arz etmeye çalışırken, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, tasarıya baktığımızda, tasarı mevcut kanuna üç konuda değişiklik getirmektedir. Tasarının 1 inci maddesiyle getirilen değişiklikte, Dördüncü İhtisas Kuruluna iki ihtisas şubesi ilave edilmektedir. Bizim buna bir diyeceğimiz yoktur. Biz, asıl 2 ve 5 inci maddeyle getirilmek istenen değişiklikler üzerinde durmak istiyoruz.

Değerli üyeler, bu maddelere geçmeden önce bir hususa değinmek istiyorum : Tasarının genel gerekçesinde, bu değişikliklere işlerin çokluğu neden olarak gösterilmektedir. Ancak, tasarının genel gerekçesinde açıklayıcı ve doyurucu bir bilgi yoktur. Mesela, genel kurula gelen iş sayısı ne kadardır? Ayrıca, ihtisas kurulundan oybirliği ile çıkıp da genel kurula giden ve genel kuruldan muhalefet şerhiyle veya muhalif olarak çıkan karar sayısı nedir? Bunlar genel gerekçede yoktur. Bu bakımdan gerekçe tatminkâr değildir.

2 nci maddeye gelince. Bu maddede getirilen düzenlemeyle Adlî Tıp Kurumu Kanununun 15 inci maddesinin (a) fıkrası kaldırılmak istenmektedir. Acaba bu 15 inci maddenin (a) fıkrası nedir? Kanundan okuyorum :

«Adlî Tıp Genel Kurulunun görevleri :

Madde 15. — a) İhtisas Kurulları ve ihtisas daireleri tarafından verilip de mahkemeler ile hâkimlikler ve savcılıklarca mahiyeti itibariyle kanaat verici nitelikte bulunmayan ve Adlî Tıp Genel Kurulunda görüşülmesine lüzum görülen işleri...»

Bu 15 inci maddenin (a) fıkrasının kaldırılması bizce çok mahzurludur. Nedir bu mahzurlar :

1. Genel kuruldan alınacak raporun, yargılamanın tüm tarafları için sağladığı güvencenin geri alınması için - bizce hiçbir sebep yokken - bunun kaldırılması, hem tarafları hem de hüküm mevkiinde olanları vicdanen tatmin etmez. Bu değişiklik için gösterilen gerekçe, teminat müessesesinin kaldırılmasını değil, başka önlemlerle Adlî Tıp Genel Kuruluna işlerlik kazandırılmasını gerektirir. Gerekçede gösterilen genel kurulun toplanma güçlüğü, Yargıtay ve Danıştay Genel Kurullarının toplanması gibi bir usulle kolaylaştırılabilir. Bunun için de, kanunun 6 ncı maddesinde bu yönde yapılacak bir değişiklik, meseleyi kolayca halleder.

Diğer bir husus da, gerekçesiz ve sebepsiz olarak genel kurula evrak gönderilmesi nedeniyle, bu değişikliğin önerilmesi konusudur. Biz, buna iştirak edemiyoruz; iştirak etmemiz sözkonusu olamaz. Kaldı ki, bunun bertaraf edilmesi için maddeyi kaldırmaya da gerek yoktur.

Genel Kuruldan görüş istenmesi için, lüzum görülen sebebin açıklanması şartı fıkraya ilave edilebilir, eklenebilir; bu hususla ilgili bir önergemiz olacaktır.

Gerekçenin tümü incelendiğinde, - özellikle burasına dikkatinizi çekmek istiyorum - sanki ihtisas daireleri ile ihtisas kurullarının birbirine paralel olarak kurulduğunu ve her ihtisas kurulu raporunun öncesinde, sanki bir ihtisas dairesi raporunun mevcut olduğu esas alınarak bu sonuca varılmaktadır. Halbuki, mevcut yasada böyle bir durum kesinlikle sözkonusu değildir. İhtisas dairelerinin kuruluşu, görevi ve raporları bir tespit mahiyetinde ve kesinlikle ihtisas kurullarının vereceği kararlarla ilişkili değildir. Tasarı, yanlış anlaşılan bir durum üzerine bina edilmiştir. Bu bakımdan, bu hususa çok dikkat edilmesi ve vereceğimiz önergenin nazarı itibara alınmasını özellikle arz ediyorum.

16 ncı maddede, ihtisas kurullarının görevi, bilimsel ve teknik görüş bildirme olarak belirtilmiştir. 17,

18, 19, 20, 21 ve 22 nci maddelerin ise, ihtisas dairelerinin görevlerini «maddî bulgulara ilişkin raporla tespit» olarak açıklamıştır. Mahiyet itibariyle birbirlerinden kesinlikle farklıdır.

Ayrıca, bu değişiklik bu haliyle gerçekleşir ise, kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasıyla da büyük bir çelişki doğacaktır. Çünkü, tasarıdaki yeni düzenlemeye göre, ihtisas kurulu kararları kesindir. Halbuki, 6 ncı maddenin ikinci fıkrasındaki düzenlemede ise, taşra ihtisas dairesinin tespit raporunun genel kurulunda görüşülmesine imkân tanıyan hüküm bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, şimdi de tasarıdaki 5 inci madde üzerinde durmak istiyorum. Bir defa bu maddenin getiriliş nedeni, tasarı metninde belli değildir; ama bizce belli ve tam manasıyla korsan bir hüküm. Bu hükümetin tiryakisi olduğu gibi, bir kötü alışkanlık; tıpkı keyif verici maddelere alışkanlıkta olduğu gibi.

Maddenin gerekçesi, Adlî Tıp Kurumunda belli görevlerden emekli olanların yaş kaydı aranmaksızın ve karşılık gösterilen kadroların yetki ve sorumluluklarını taşımaları suretiyle yeniden çalıştırılmalarını zarurî görmüştür. Gerekçe bu.

Şimdi biz soruyoruz; bu zaruret nereden kaynaklanıyor, neden zarurî görüldü? Gerekçede bu yok çünkü. Bunun muhtemel nedeni, şayet sebebi açıklanırsa, kabul göremeyeceği korkusudur bizce.

Bildiğimiz kadarıyla Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (b) fıkrasında, Adlî Tıp Müessesesi uzmanlarının sözleşme ile çalıştırılabileceği hükme bağlanmıştır. Bunun dışında asıl kural, devlet memuriyeti rejiminin uygulanmasıdır. Bu hükümle, mevcut personel rejimine bir yama daha eklenmektedir. Bakınız bu hükme göre nasıl :

1. Aktif kadro görevleri emeklilere gördürülmektedir.

2. Bu görevlerde istihdam edilirken emekli aylığı kesilmeyecektir.

3. Bu görevlendirmede kişide yaş haddi aranmayacaktır.

4. Sözleşme, kadro karşılığı olacaktır.

5. Bu kadrolara başka atama yapılamayacaktır. Böylece, bu kadrolar için elverişli eleman bulunsa bile, sözleşmeli olduğu sürece kadrolar bloke edilmiş olacaktır. Yani, istisna, esas kuralı bağlamakta, çalıştırmamaktadır.

6. Bu sözleşmeli personel, kadroların her türlü yetki ve sorumluluklarını taşıyacaktır. Bu husus, Anayasanın 128 inci maddesine de tamamen aykırı bir durumdur. Bu yol açıldığı takdirde, tüm ihtisas kuruluşları bu yolu deneyeceklerdir.

İşsizliğin çığ gibi büyüdüğü bir ortamda, emeklilerin, hem de önemli kariyer mevkilerinde istihdamı, iki açıdan sakıncalıdır. Birinci sakınca, bu husus sosyal gerçeklere ters düşer. İkinci sakınca ise, kariyer sahibi elemanların yükselme yolunu tıkar. 657 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre, hani, devlet dairelerinde, Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinde belirtilen dört istihdam şekli dışında personel çalıştırılmayacaktı?

Bu yasa değişikliği, 5434 sayılı Yasanın, çok istisnaî hallerde emeklilerin istihdamına cevaz veren hükmünü temel kural haline getirmektedir. Bu bakımdan ve özellikle de Adlî Tıp Kanununun 15/a maddesini yürürlükten kaldırması nedeniyle, biz grup olarak bu tasarıya muhalifiz ve ret oyu vereceğiz.

Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (SHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz.

Tasarı üzerinde başkaca söz isteyen?.. Yok.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

2659 Sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun 7 nci maddesinin (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«d) Dördüncü İhtisas Kurulu birer;

— Adlî Tıp,

— Ruh sağlığı ve hastalıkları,

— Çocuk ruh sağlığı ve hastalıkları,

— Nöroloji,

— Anatomi,

— Patolojik anatomi,

— Radyoloji»

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Adlî Tıp Genel Kurulunun Görevleri :

Madde 15. — Genel Kurul;

a) İhtisas kurullarınca oybirliğiyle karara bağlanmamış olan işleri,

b) İhtisas kurullarının verdiği rapor ve görüşler arasında ortaya çıkan çelişkileri,

c) İhtisas kurulları ile ihtisas dairelerinin verdikleri rapor ve görüşler arasında ortaya çıkan çelişkileri,

İnceler ve kesin karara bağlar.»

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?..

OSMAN BAHADIR (Trabzon) — Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Sayın Bahadır, grup adına, buyurun efendim.

DYP GRUBU ADINA OSMAN BAHADIR (Trabzon) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; burada metinden neyi çıkarmak istiyorlar; Adlî Tıp Kurumu Kanununun bu maddesini okumak suretiyle sizlere bilgi vermek istiyorum :

Genel Kurulun görevleri arasından çıkarılmak istenen madde şudur :

«MADDE 15. — a) İhtisas kurulları ve ihtisas daireleri tarafından verilip de mahkemeler ile hâkimlikler ve savcılıklarca mahiyeti itibariyle kanaat verici nitelikte bulunmayan ve Adlî Tıp Genel Kurulunda görüşülmesine lüzum görülen işler,»

Şimdi, burada çok önemli bir mesele şudur : İhtisas daireleri ve ihtisas kurullarının verdiği kararlar kesinlik kazanıyor. Bu kararlarda, mahkemeyi tatmin etmeyen bir husus olursa veya taraflardan bir itiraz vaki olursa mercisiz bırakılmakta, genel kurula başvurma yetkisi ortadan kaldırılmaktadır. Bu bakımdan, yürürlükteki maddenin (a) fıkrasının aynen metinde kalmasını istiyoruz.

Bu kanun, 1982 yılında çıkarılan bir kanundur; yani yeni düzenlenmiş bir kanundur. O zamandan bu zamana ne değişiklik oldu ki, bu kurullar kaldırılıyor? Kurulların görevi; daha dûn seviyedeki kurulların kararlarına kesinlik kazandırıyor; bunu çok sakıncalı buluyoruz. Bunun sakıncalı olabileceğine dair, tatbikatta, az sayıda da olsa çok çarpıcı örnekler mevcuttur. Keyfiyeti yüksek takdirinize sunuyorum.

Bu hususta önergemiz vardır. Bu önergemizin de kabul buyurularak, bu fıkranın aynen metne alınmasını tekrar istemekteyiz.

Hepinize bu vesile ile saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Önergeler vardır, okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 2 nci maddesi ile değiştirilen 15 inci maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilerek kabulünü arz ve teklif ederiz.

Aycan Çakıroğulları	Abdullah Altıntaş
Denizli	Afyon
Özgür Barutçu	Kâmil T. Coşkunoğlu
Diyarbakır	Ankara
Ali Tanrıyar	Hikmet Biçentürk
İstanbul	İçel

«MADDE 15. — Genel Kurul;

a) İhtisas kurulları ve ihtisas daireleri tarafından verilip de mahkemeler ve savcılıklarca mahiyeti itibariyle kanaat verici nitelikte bulunmadığı, sebebi de zikredilmek suretiyle bildirilen işleri,

b) İhtisas kurullarınca oybirliği ile karara bağlanmamış olan işleri,

c) İhtisas kurullarının verdiği rapor ve görüşleri arasında ortaya çıkan çelişkileri,

d) İhtisas kurulları ile ihtisas dairelerinin rapor ve görüşleri arasında ortaya çıkan çelişkileri,

İnceler ve kesin karara bağlar.

Gerekçe :

Adlî Tıp Kurumuna intikal eden bütün işler mutlaka önce ihtisas dairesinden geçtikten sonra ihtisas kurullarına gitmemekte, bazı ahvalde doğrudan ihtisas kurullarına da gönderilebilmektedir. Diğer bir ifadeyle, ihtisas kurullarında görüşülüp karara bağlanan her iş, ihtisas dairesinden geçmediği için Adlî Tıp Kurumunun iki kademeli süzgecinden geçmemiş olabilmektedir. Bu itibarla maddeye (a) bendi olarak eklenmesini teklif ettiğimiz ve kısmen bugün yürürlükte olan 15 inci maddede yer alan bir hükme ihtiyaç bulunmaktadır. Bu hükme göre, ihtisas kurulları ve ihtisas daireleri tarafından verilip de mahkemeler ve savcılıklar tarafından kanaat verici bulunmayan rapor ve görüşler üzerine, söz konusu işin, kanaat verici bulunmayış sebebi de zikredilmek suretiyle, Genel Kurulda görüşülüp karara bağlanması istenebilecek, bu suretle yargı kararına mesnet teşkil edebilecek olan bilirkişi raporunun her türlü tereddütten uzak bulunması sağlanmış olacaktır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda görüşülmekte olan 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun bazı maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 2 nci madde-

siyle değiştirilen 15 inci maddesine aşağıdaki metnin (d) fıkrası olarak eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Osman Bahadır Trabzon	Doğan Kasaroğlu İstanbul
Musa Öğün Kars	Memduh Yaşa İstanbul

Namık K. Şentürk
İstanbul

Madde 15. — (d) Fıkrası :

İhtisas kurulları ve ihtisas daireleri tarafından verilip de mahkemeler ile hâkimlikler ve savcılıklarca mahiyeti itibariyle kanaat verici nitelikte bulunmayan ve Adlî Tıp Genel Kurulunda görüşülmesine lüzum görülen işleri,

Gerekçe : Yargı yetkisinin sınırlanmaması amaçlanmıştır.

BAŞKAN — Burada, komisyonun dikkatine arz etmek istediğimiz bir husus var : Sayın Aycan Çakıroğulları'nın önergesiyle bu önerge arasında ayniyet var. Yalnız, Sayın Bahadır, mahkemeler ve savcılıklardan ayrı «hâkimlikler» demek suretiyle, zannıma göre sorgu hâkimliğini de katmış olduğu için ayrı ayrı oylayacağım.

OSMAN BAHADIR (Trabzon) — Sorgu hâkimliği mevzubahis değil.

BAŞKAN — Sayın Aycan Çakıroğulları'nın önergesi kabul edildiği takdirde, sorgu hâkimlikleri girmiyor; Sayın Bahadır'ın önergesi kabul edildiği takdirde, ayrı bir mahiyet alacağı için, ayrı ayrı oylayacağım.

OSMAN BAHADIR (Trabzon) — Geri alalım o zaman.

COŞKUN BAYRAM (Adana) — Sorgu hâkimliği bir sene evvel kaldırıldı Sayın Başkan; sorgu hâkimliği yok.

BAŞKAN — Önergeyi tekrar okutuyorum :

Denizli Milletvekili Aycan Çakıroğulları ve arkadaşlarının önergesi

Görüşülmekte olan Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 2 nci maddesiyle değiştirilen 15 inci maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilerek kabulünü arz ve teklif ederiz.

«MADDE 15. — Genel Kurul;

a) İhtisas kurulları ve ihtisas daireleri tarafından verilip de mahkemeler ve savcılıklarca mahiyeti itibariyle kanaat verici nitelikte bulunmadığı, sebebi de zikredilmek suretiyle bildirilen işleri,

b) İhtisas kurullarınca oybirliği ile karara bağlanmamış olan işleri,

c) İhtisas kurullarının verdiği rapor ve görüşleri arasında ortaya çıkan çelişkileri,

d) İhtisas kurulları ile ihtisas dairelerinin rapor ve görüşleri arasında ortaya çıkan çelişkileri,

İnceler ve kesin karara bağlar.»

BAŞKAN — Önergeye Komisyon ve Hükümet katılıyor mu efendim?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI ALİ DİZDAROĞLU (Antalya) — Katılıyoruz efendim.

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Önergeye komisyon ve hükümet katılıyor. Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Bahadır, önergenizi geri alıyor musunuz?

OSMAN BAHADIR (Trabzon) — Bu şekilde düzeltme yapıldıktan sonra, tabiatıyla önergemi geri alıyorum efendim.

BAŞKAN — Önerge geri verilmiştir efendim.

2 nci maddeyi, kabul edilen önergeyle birlikte oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun 16 ncı maddesinin II nci bendinin (d) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«d) Dördüncü İhtisas Kurulu :

Cezaî ehliyet veya bunu kaldıran veya hafifleten sebepler ile hukukî ehliyetin tespiti, Türk Ceza Kanununun 403 ve 404 üncü maddelerinde yazılı uyuşturucu maddeleri kullanan kimselerin alışkanlığı ile ilgili iptilâ derecesinin tayini, hacir altına alınma, fiile mukavemet edilip edilmeyeceği hususlarının tespiti».

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... 3 üncü madde kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 4. — 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun 23 üncü maddesinin (c) bendinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Adlî Tıp Kurumu Genel Kurulu kararları ile ihtisas kurullarının birbirleriyle ve ihtisas daireleriyle çelişkili olan kararları hariç oybirliği ile verdiği kararları nihaî olmakla beraber mahkemelerin delilleri serbestce takdir hususundaki yetkilerini kısıtlamaz».

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Madde üzerinde verilmiş önergeler vardır, okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 4 üncü maddesinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Aycan Çakıroğulları Denizli	Abdullah Altıntaş Afyon
Özgür Barutçu Diyarbakır	Ali Tanrıyar İstanbul
Kâmil Tuğrul Coşkunoğlu Ankara	Hikmet Bicentürk İçel

Gerekçe

Tasarının 2 nci maddesine, daha önce verilen önergeyle eklenen (a) bendi gereğince, ihtisas kurullarının kanaat verici nitelikte olmayan kararlarının da genel kurulda görüşülmesine imkân verilmiş olduğundan, uygulamada tereddütlere yer vermemesi bakımından İhtisas Kurulları tarafından oybirliği ile verilen kararların da kesin olduğuna dair 4 üncü maddedeki düzenlemenin metinden çıkarılması gerekmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin 521 sıra sayısında görüşülmekte olan 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 4 üncü maddesi ile değiştirilen 23 üncü maddesinin (c) bendinin 3 üncü fıkrasına eklenmek istenen;

«Adlî Tıp Kurumu Genel Kurulu kararları ile ihtisas kurullarının birbirleriyle ve ihtisas daireleriyle çelişkili olan kararları hariç oybirliği ile verdiği kararları nihaî olmakla beraber, mahkemelerin delilleri serbestçe takdir hususundaki yetkilerini kısıtlamaz».

Şeklindeki düzenlemenin tümü ile metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Osman Bahadır Trabzon	Murat Sökmenoğlu Hatay
Feyzullah Yıldırır Gaziantep	Mustafa Çorapçıoğlu Balıkesir

Turgut Sera Tirali
Giresun

Gerekçe : Bu hüküm kesinleştiği takdirde, yargı yetkisi geniş ölçüde sınırlanmaktadır.

BAŞKAN — Her iki önerge aynı mahiyette olduğu için, Sayın Aycan Çakıroğulları'nın önergesini tekrar okutup, oylarınıza sunacağım :

Denizli Milletvekili Aycan Çakıroğulları ve arkadaşlarının önergesi.

Görüşülmekte olan Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 4 üncü maddesinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN — Maddenin metinden çıkarılması hakkındaki önergeye Komisyon ve Hükümet katılıyor mu efendim?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI ALİ DİZDAROĞLU (Antalya) — Katılıyoruz.

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Her iki önergeyi birlikte oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiş ve madde metinden çıkarılmıştır.

5 inci maddeyi 4 üncü madde olarak okutuyorum :

MADDE 4. — 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun 26 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Adlî Tıp Kurumu Başkanı, Başkan Yardımcısı, İhtisas Kurulları Başkan ve üyeliklerine ait kadrolarda, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı veya 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu hükümlerine göre kendilerine aylık bağlanmış olanlardan gerekli nitelikleri taşıyanlar, Bakanlar Kurulunca belirlenecek sözleşme usul ve esasları ile ücret miktarı çerçevesinde, aylıkları kesilmeksizin ve yaş kaydı aranmaksızın, atanmalarındaki usule göre kadro karşılık gösterilmek kaydıyla sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler. Karşılık gösterilen kadrolara başka atama yapılamaz. Bu şekilde çalıştırılan sözleşmeli personel, kadrolarının her türlü yetki ve sorumluluğunu taşır. Ancak, 30 uncu madde hükümleri hariç olmak üzere kendilerine sözleşme ücreti dışında herhangi bir ad altında ödeme yapılamaz».

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?..

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyursunlar Sayın Tutum.

CAHİT TTUTUM (Balıkesir) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; işte Hükümetin personel rejimini her gün iflasa ve bataklığa götürdüğünün en güzel örneklerinden birini, yine bilmeyenlerin bilgisine, ilgilenmeyenlerin ilgisine sunuyorum.

Bir hükümet düşünün ki, üç yılı aşkın bir zamandır sizden aldığı yetkiye dayanarak, «personel rejimini reforme edeceğim, iyileştireceğim» demiş; ama her seferinde kıyısından bucağından, korsan hükümlerle,

güya personel rejimini düzenlemeye kalkışmıştır. Üzücü, ama gerçek; cumhuriyet hükümetleri tarihinde şu hükümet kadar, bölük pörçük ve ana rejimi her seferine, her fırsatta güvenin kemirdiği gibi kemiren ve sistemi yok eden bir uğraş içine girdiği görülmemiştir. Buna ne iş bitiricilik denir, ne iş bilirlik denir; bu, düpedüz ülkenin...

MEHMET ÖZDEMİR (Elazığ) — Sen ne anlarsın.

BAŞKAN — Lütfen efendim, lütfen...

MEHMET ÖZDEMİR (Elazığ) — Madde üzerinde konuşsun.

BAŞKAN — Lütfen efendim, lütfen...

CAHİT TUTUM (Devamla) — ... ülkenin rejimi ile, hatta demokratik sistemi ile oynamak demektir...

BAŞKAN — Sayın Tutum, bir noktayı rica edeceğim.

Sayın milletvekili lütfen sözünüzü geri alın, almadığınız takdirde..

MEHMET ÖZDEMİR (Elazığ) — Madde üzerinde konuşsun.

BAŞKAN — Anlayıp anlamayacağı hususunda takdir size ait değildir efendim, böyle çirkin kelimeleri kullanamazsınız.

MEHMET ÖZDEMİR (Elazığ) — Anlamıyor... Madde üzerinde konuşsun.

BAŞKAN — Lütfen efendim, onun takdiri de, bana aittir efendim; lütfen...

Buyurun Sayın Tutum.

CAHİT TUTUM (Devamla) — Nedir geri alacağı söz, ben de bileyim, duymadım çünkü?..

BAŞKAN — Biz vazifemizi yaptık efendim, buyurun efendim, siz devam ediniz.

CAHİT TUTUM (Devamla) — Efendim, hakaret varsa...

BAŞKAN — Devam edin efendim, devam edin.

CAHİT TUTUM (Devamla) — Değerli üyeler, bir müessesenin aslî ve sürekli fonksiyonları devlet memurluğu statüsü içinde, statü hukukuna bağlı olanlar tarafından yerine getirilir, asıl olan budur. Şimdi, burada, bir kurumun aslî görevlerinin -hem de üst düzeyde en önemli görevlerini yerine getiren kurum başkanı, kurum başkan yardımcısı, ihtisas kurulu başkanı ve üyelerinin- emeklilere gördürülmesi öngörülmektedir.

Şimdi, Türkiye'de aslî ve sürekli kadroların emekli personel tarafından yerine getirilmesi, sosyal politika açısından da isabetli değil. Bu iktidardan önce, emekli askerlerin büyük ölçüde... Tabiî, yalnız emekli askerlerin değil, 5434'e tabi emeklilerin sivil kadrolarda, Devlet memurluğunda, emekli aylığı kesilmeksizin, istihdamını öngören bir sakat kanun kabul edilmiş, o kanunun sakatlığı bu iktidar tarafından kısmen kabul edildiği için, evvela «kaldıracağız» diye ilan edilmiş, fakat hükümet bunu da becerememiş ve süreyi de uzatmıştır; ama bir süre sonra herhalde o kanun da tarihe karışacaktır.

Bir de, Emekli Sandığı Kanunu da, çok istisnaî hallerde, emekli aylığı kesilmeksizin -çok istisnaî hallerde- memur istihdamına cevaz vermektedir.

Değerli üyeler, ANAP iktidarının sosyal politikası, emeklinin emekli aylıkları kesilmeksizin devlet memurluğu yaptırılması doğrultusunda olabilir. Ona biz karşı çıkarız, sosyal politikası doğrultusunda o da ısrar eder. Ona bir şey denemez. Bir tercih meselesidir; ama personel sistemini delik deşik ettirtmek; işte ona tahammül edemeyiz. Siz bunu basit bir iktidar tercihi gibi görebilirsiniz, ben; üzerinde millî mutabakat aranacak ender konulardan biri olarak bunu görüyorum. Elbette ki bu düşüncelerimi açıkça dile getirmek durumundayım.

Şimdi, bakınız ne oluyor : Sözleşmeli personel diye bir personel istihdam usulünü uygun gördük, bunu, ana ilke olarak kanuna yerleştirdik. Sözleşmeli personel, grup sözcümüzün belirttiği gibi, 657'nin 4/B maddesidir. Hükümet bu maddeden kurtulmak için, yalnız bu hükümet değil, diğer hükümetler de söz konusu, ne mümkünse onu yapmışlar. Hem 4/B maddesi diye aslî bir sözleşme maddesi getiriyorlar (kamu kesiminde) hem de bu maddeden kurtulmak için her fırsatta bir korsan hüküm ihdas etmeyi marifet sayıyorlar; ama özellikle bu hükümet, bugünkü iktidar buna her hükümetten daha fazla başvurmuştur.

Bakınız 4/B maddesinde «Yabancı uyrukluların, tarihî belge ve eski harflerle yazılmış arşiv kayıtlarını değerlendirenlerin, -çünkü, bunlar için bulunamıyor- mütercimlerin, tercümanların, dava adedinin azlığı nedeni ile kadrolu avukat istihdamının gerekli olmadığı yerlerde avukatların...» ve nihayet dikkat edin «kadrolu istihdamın mümkün olmadığı hallerde Bakanlar Kurulunca tespit edilecek esas ve şartlarla tabip veya uzman tabiplerin; Adlî Tıp Müessesesi uzmanlarının;...» diye devam ediyor ve bunlar için «zorunlu hallerde sözleşme ile istihdamları caizdir» diyor. Bu da yetmiyor; yani, kadrolu istihdam mümkün değil ise, Adlî Tıp Müessesesi uzmanlarının da zarurî ve istisnaî hallerde sözleşme ile ça-

lıştırılması mümkün; bugünkü ana rejimde var bu. Yalnız bir şart var; kadrolu istihdamın mümkün olmaması hali.

Şimdi burada yüce Meclisin ciddiye alınmadığını gösteren en güzel örnek, kanun tasarısının gerekçesiyle maddenin kendisidir. Siz şu gerekçeyi okuduğunuz zaman, acaba neden emeklilerin Adlî Tıp Kurumunun Başkanı olarak devam etmesi veya orada istihdamı veya Başkan Yardımcısı veya İhtisas Kurulu Başkan veya üyelerinin...

Madde gerekçesini okuyorum : «Bu madde ile, Adlî Tıp Kurumunda kurum başkanı, ihtisas kurulları başkan ve üyesi iken emekli olan elemanların yaş kaydı aranmaksızın ve karşılık gösterilen kadroların yetki ve sorumluluklarını taşımaları suretiyle yeniden çalıştırılmaları zarurî görülmüş...»

Zarurî gördüğünüz belli; neden zarurî görüyorsunuz? Nasıl bir Türk sistemi ihdas ettik ki biz, hemen her ihtisas kuruluşunda bu ihtiyaç apaçık ortadayken, siz bir kurumda buna bu şekilde yeşil ışık yaktığınız takdirde, elbette ki diğer ihtisas kurulları da isteyecektir. İhtisasa dayalı olan kurullarda, eğer aslî kadrolarda, devletin tespit ettiği statüyle elemen çalıştırılamıyorsa, bu devlet, bürokrasi açısından iflas etmiş değil midir? Neden burada hükümete karşı çıkmıyor, bunları düzeltin, aslî unsurunu düzeltin demiyorsunuz? Her müesseseyi ayrı ayrı, bu şekilde getirin. Müesseseyi düzenleme yerine, genel düzenlemelerle, objektif düzenlemelerle hükümeti uyarmanız yerinde değil midir?

BAŞKAN — Sayın Tutum, toparlayınız efendim.

CAHİT TUTUM (Devamla) — Değerli üyeler, getirilen hüküm sözleşme sistemine bir beşinci tür sözleşmeyi eklemektedir : 657 sayılı Kanunun 4/B fıkrasının ikinci bendi; «Kadro karşılığı sözleşme».

Kadro karşılığı sözleşme oldukça ilginç bir uygulamadır ve bunun şampiyonu Devlet Planlama Teşkilatıdır. O ihdas etti, tabiî ondan da esinlenerek Sermaye Piyasası Kurulu, Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı, Atom Enerjisi Kurumu, Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ve tabiî, şimdi Adlî Tıp Kurumu da giriyor devreye. Bu devam edecek; çünkü hükümet yanlış yoldadır; kadro karşılığı sözleşmeli istihdam burada devam edecektir.

Üçüncüsü, kadro karşılığı olmayan sözleşme esası,

Dördüncüsü, nihayet hepinizin bildiği ve iflasa doğru süratle sürüklendiğini ibretle seyrettiğiniz, KİT sözleşmeli statüsü,

Beşincisi statü, hem emekli olacak hem orada istihdam edilirken emekli aylığı kesilmeyecek, ayrıca o kadrolara kimseyi de tayin ettirmeyecek. Yani, düşünebiliyor musunuz, emekli olduğu sürece, oraya, o kadroya kimseyi tayin edemeyecek. Öyle diyor; sözleşme karşılığı mahfuz tutulan kadrolara da tayin yaptırmıyor.

Olmaz, böyle bir istihdam biçimi olmaz. Lütfen, bunu önerge vererek, karşılıklı birtakım münazaralara girerek değil- geri alsınlar. Eğer hakikaten bu Adlî Tıp Kurumunun Başkan, Başkan Yardımcısı, ihtisas kurulu başkanı ve üyelerinin özel bir tazminat sistemi ile veya ödüllendirilmesi gerekiyorsa, getirsinler; getirmeye de yetkileri var. Onun üzerinde ısrar ediniz; böyle, birtakım çarpık hükümlerin getirilmesine müsaade etmeyiniz. İade edelim veya komisyon kendiliğinden alsın, yeniden düzenlesin.

Saygıyla arz ederim. (SHP, DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Başkaca söz isteyen?.. Yok.

Verilmiş önerge vardır; okutuyorum :

Yüksek Başkanlığa

Görüşülmekte olan 521 sıra sayılı yasa tasarısının 4 üncü maddesinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Cahit Tutum Balıkesir	İbrahim Ural İstanbul
Turan Bayezit Kahramanmaraş	Mustafa Çelebi Hatay

A. Rıza Akaydın
Çorum

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet katılıyorlar mı efendim?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI ALİ DİZDAROĞLU (Antalya) — Katılmıyoruz.

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5 inci maddeyi 4 üncü madde olarak oylarınıza...

(SHP sıralarından 10 milletvekili ayağa kalktı)

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Sayın Başkan, çoğunluk yoktur. Lütfen, bu durumu, bu isteğimizi dikkate alınız.

BAŞKAN — Sayın Tutum, Sayın Bayram, Sayın Ural, Sayın Çelebi, Sayın Akaydın, Sayın Narin, Sayın Osmanlıoğlu, Sayın Aydemir, Sayın Ozansoy, Sayın Varol yoklama istemişlerdir. Ancak, öğleden önceki çalışma süremizin dolmasına çok az zaman kalmış olduğundan, 14.30'da toplanmak üzere oturumu kapatıyorum.

Kapanma Saati : 12.48

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 14.30

BAŞKAN : Başkanvekili Abdulhalim Aras

KÂTİP ÜYELER : Mehmet Zeki Uzun (Tokat), Yavuz Köymen (Giresun)

BAŞKAN — Türkiye Büyük Millet Meclisinin 82 nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — 2569 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının müzakeresi sırasında komisyon ve hükümet yerlerini aldılar.

4 üncü maddenin oylanması sırasında yoklama talep edilmişti; şu anda gözle görülür yeter sayımız bulunmaması sebebiyle, yoklama yapıyorum.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Yoklama sırasında bulunmayanlar, isimlerini, seçim bölgelerini, imzalarını ve bugünkü tarihi bildirir birer pusula göndersinler.

Toplantı yetersayımız vardır, görüşmelere başlıyoruz.

V. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

9. — 2659 Sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/810) (S. Sayısı : 521) (Devam)

BAŞKAN — 521 sıra sayılı tasarının 5 inci maddesi olarak müzakeresini yaptığımız 4 üncü maddesi üzerinde verilen önerge, maddenin metinden çıkarılması mahiyetindeydi; oylandı ve reddedildi.

Şimdi, 5 inci maddeyi, 4 üncü madde olarak oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi, 5 inci madde olarak okutuyorum :

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi, 6 ncı madde olarak okutuyorum :

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanun tasarısının tümü üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiş ve tasarı kanunlaşmıştır. Hayırlı olsun. (ANAP sıralarından alkışlar)

10. — Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/812) (S .Sayısı : 525) (1)

BAŞKAN — Gündemin 10 uncu sırasında, Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları üzerindeki müzakereye geçiyoruz.

Komisyon ve hükümet yerlerini almışlardır.

Komisyon raporunun okunup, okunmamasını oylarınıza sunuyorum : Komisyon raporunun okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Komisyon raporunun okunmaması kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde, SHP Grubu adına, Sayın Hüseyin Aydemir söz istemişlerdir; buyurunuz efendim.

SHP GRUBU ADINA HÜSEYİN AYDEMİR (İzmir) — Sayın Başkan, yüce Meclisimizin pek muhterem üyeleri; Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı üzerinde grubumuzun görüşlerini arz etmek için yüksek huzurlarınızda söz almış bulunuyorum. Bu vesile ile yüce heyetinizi, grubumuz ve şahsım adına hürmetlerimle selamlarım.

Sayın üyeler, huzurunuza getirilen kanun tasarısı, hukuk ilkeleriyle bağdaşmayan pek çok yönleriyle, hukuka uymayan, nevî şahsına münhasır bir yeni düzenlemedir. Esasen, bu konudaki düzenlemeler, daha önce, hukuka uygun olarak, Dernekler Kanununda tespit edilmiş bulunmaktadır. Dernekler Kanununun mevcudiyetine rağmen, böyle bir yeni düzenlemeye gidilmesinin gerekçesini, kanun tasarısının gerekçesi, yeter derecede açıklığa ve vuzuha kavuşturamamaktadır. Bununla beraber, gerekçe ve kanun maddeleri dikkatle incelenirse, aradaki farkın neden ibaret olduğunu ve Dernekler Kanununda yeterli bir düzenleme mevcut olmasına rağmen, yeniden uluslararası nitelikteki teşekküllerin kurulması hakkında böyle bir tasarı getirilmiş olması sebebini yeter derecede açıklamaktadır. Bu bakımdan, konuyu, Dernekler Kanunu ve bu yeni getirilen tasarının mukayesesini yapmak suretiyle, huzurlarınızda açıklamak istiyorum :

Yeni getirilen tasarı, uluslararası nitelikte - bunlar dernek değil - birlik, federasyon veya benzeri dernekler üstü bir kuruluşun kurulmasıyla ilgili bir tasarı. Bu dernekler üstü kuruluşun, birlik, federasyon veyahut da benzer kuruluşun kurulabilmesi için, her şeyden önce, uluslararası beraberlik ve işbirliğini gerektiren ve bunda fayda umulan, fayda mülahaza edilen bir durumun tespit edilmiş olması, bunun yanında, kazanç paylaşmak maksadının dışında bir faaliyetin mevcut olması ve nihayet, bu kuruluşun, Dışişleri Bakanlığının görüşü alındıktan sonra, İçişleri Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulunun izniyle kurulmasına müsaade edilmiş olması gerekmektedir ve ayrıca da, yine, kanunlarla yasaklanmayan herhangi bir faaliyetin bahis konusu edilmesi gerekmektedir. Bu şartlar gerçekleştiği takdirde, ekonomik ve teknik alanlarda işbirliğini geliştirmek, bu konularda bilgi, görgü ve karşılıklı teknolojilerden yararlanmak maksadını hâkim kılmak için yedi ve daha fazla Türk veya yabancı, hakikî veya hükmî şahsiyetin bir araya gelmesi ve bunların, Bakanlar Kurulunun iznini aldıktan sonra, bu uluslararası birlik veya federasyonu kurması gerekmektedir. Bu şekilde, sadece yediden fazla hakikî ve hükmî şahısların bir araya gelmesi yanında, yine komisyonlarda eklenilen bir maddeyle, kamu kuruluşlarının da aynı şekilde bu üniteye dahil olabileceği zikredilmektedir.

Şimdi, böylece vardığımız netice şu oluyor : Herhangi bir dernek, vakıf, kamu kuruluşu veyahut kamu teşkilatına ait herhangi bir ünite (Devlete ait) amme hizmeti gören bir kuruluş, şahıs veya hakikî veya hükmî şahsiyetler, yediden fazla bir araya gelirse, bunlar, uluslararası alanda bilgi, görgü ve teknik transferinde bulunmak ve böylece uluslararası alanda ekonomik ve teknik işbirliğinde devamlı olarak bulunmak için, federasyon veya teşekkül veyahut da buna benzer birlikler kurabilirler.

Şimdi, burada hukuka aykırı olan nedir?.. Hukuka aykırı olan; - hepimiz biliyoruz - Dernekler Kanununa göre, Anayasamıza göre, hakikî şahıslar yedi kişi bir araya gelirse, devamlı olarak bilgi ve görgülerini birleştirmek ve karşılıklı olarak kanunların yasaklamadığı ve beraber çalışmakta fayda bulunan, kâr amacının dışında, gayretlerini birleştirebiliyorlar. İşte dernek bu.

Yine, Dernekler Kanununa göre, ikiden fazla, kamu yararını haiz dernek bir araya gelip federasyon kurabiliyorlar; ama, birisi şahıs, birisi dernek, birisi vakıf, birisi kamu kuruluşu; hepsi bir araya geliyor, yurt içinde veya yurt dışında, Dernekler Kanununun da üzerine çıkarak, bir kokteyl kuruluş, acayip bir kuruluş çıkıyor ortaya. Ne Medenî Kanunda yeri var,

(1) 525 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

ne hukukta yeri var, ne de herhangi bir tarzda hukuken izah edilmesi mümkün.

Bir federasyon kurulur; Dernekler Kanununun müsaadesiyle yurt içinde kurulur, Bakanlar Kurulundan izin alınca, yine Dernekler Kanununa göre, yurt dışında kurulur, uluslararası faaliyetlerde bulunabilir; ama burada, federasyon olunca, kurucuların, dernek olması lazımdır. Dernek kurulmak için de şahıs olması; hakikî şahıs olması lazımdır ve çeşitli ehliyetleri haiz olması gerekir. Burada öyle değil; ister dernek olsun, ister vakıf olsun, ister kamu kuruluşu olsun, ister amme hizmeti gören bir daire olsun, isterse hakikî şahıslar olsun, yedi ünite bir araya gelirse veya yediden fazla ünite bir araya gelirse, uluslararası münasebetlerde bulunmak üzere, birlik, federasyon veya benzeri kuruluşu kurma imkânını tasarlıyor ve kabul ediyor. Olur mu böyle bir şey? Hukuk profesörleri çıksın, buradan izah etsin.

Bir kere, kamu kuruluşları dernek kuramaz. Dernekler Kanunumuz, 85 tane maddeyle, Anayasaya uygun olarak, bir dernek nasıl kurulur; ayrıntılı olarak statülerini, yasak faaliyetlerini, kullanabilecekleri amblemleri, sembolleri tespit etmiştir. Derneklerin kurulmasını, kurucu üyelerin güvenlik soruşturmalarına kadar, en ince teferruatına bağlamış ve binbir tecrübenin muhassalası olarak, yurt içerisinde dernek kurulmasını düzenlemiş; prensip olarak, ilke olarak yurt dışı faaliyetlerde bulunmayı yasaklamıştır. Türkiye' de kurulan bir dernek; prensip olarak yurt dışında, yurt dışındaki dernekler ise, yurt içinde şube açamaz; yurt içi ve yurt dışında faaliyetlerini birleştiremezler ve uluslararası faaliyetlerde bulunamazlar. Dernekler Kanununun esas ilkesi ve esprisi budur. Ama Dernekler Kanununun, yine 11 ve 12 nci maddeleri, belirli şartlar dahilinde bu gibi uluslararası teşekküllerin işbirliği yapmasına imkân sağlıyor. Bu hükümler, Dernekler Kanununa, ilke olarak, prensip olarak, uluslararası faaliyetlerde bulunacak teşekkülleri, millî menfaatler endişesiyle, millî menfaatlerin korunması, kontrolü, denetimi maksadıyla konulmuştur.

Dernekler Kanununun 11 ve 12 nci maddelerinde deniyor ki: Türkiye'de kurulan bir kuruluş, eğer uluslararası faaliyetlerde bulunmak isterse veyahut da uluslararası faaliyette bulunan herhangi bir kuruluş, bir dernek, Türkiye'de şubesini açmak isterse, mütekabiliyet esası şartı ile ve Dışişleri Bakanlığının görüşü alındıktan sonra, İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunun kararıyla, gerek yurt içindeki dernekler ve gerekse yurt dışındaki dernekler işbirliğine gidebilirler; böylece, müşterek derneklerin faaliyetleri mümkün olur. Bu hüküm, eski Dernekler Kanununda da vardı.

Dernekler Kanununun bu hükümlerine rağmen, bu maksat hâsıl olmuşken, Bakanlar Kurulu kararıyla yurt içinde veyahut yurt dışında şubeler açmak veyahut da uluslararası nitelikteki kuruluşlarla uluslararası faaliyette bulunma maksadı sağlanabilirken; İçişleri Bakanlığınca düzenlenmiş olan bu kanun tasarısının, Başbakanlıkça, böyle birdenbire, öncelikle ve ivedilikle görüşülmek kaydıyla sevk edilme amacı nedir? Niçin yeniden böyle bir düzenlemeye lüzum görülmüştür? İşte bunu halledebilmek için, gerekçeyi iyi okumak ve bunun dışında da, Dernekler Kanunuyla yeni getirilen metinler arasındaki farkları anahatlarıyla tespit etmek gerekmektedir.

Şimdi, Dernekler Kanununa göre, izin alarak kurulan uluslararası faaliyette bulunacak dernekler, nihayet dernektir, federasyon da olabilir; ancak, burada, yeni getirilen metin ile, derneğin hududu dışına çıkılarak, federasyon ve birliklere yönelinmiştir; dernek değil. Yurt içinde sadece hakikî şahıslar tarafından dernek kurulabiliyor iken, şimdi sadece dernekler değil, derneklerin de dahil olabileceği hakikî şahıslar, her türlü hükmî şahıslar, onun yanında vakıflar, kamu kuruluşları, kamu hizmeti gören daireler, üniteler, bütün bunlar yedinin içine dahil olur, yediden fazla bir araya gelirse, hukuk dışı nevî şahsına münhasır, hükmî şahsiyeti haiz bir birlik yaratılmış oluyor. Vakıfların federasyona üye olması hiç görülmüş müdür? Kamu kuruluşlarının, uluslararası alanda resmî heyetler halinde temaslarını geliştirmesi, kendi alanlarına giren çeşitli konularda karşı tarafın heyetleri ile müzakere etmesi her zaman mümkündür. Bir resmî kuruluşun, bir belediyenin, İçişleri Bakanlığının bir ünitesinin uluslararası özel bir birlikte, üye olarak işi ne?.. Bir kere, acayip olan, hukuka sığmayan tarafı bu.

Al-Baraka Finans Kuruluşu ve Faisal Finans Kuruluşu gibi kurulmuş birçok finans kuruluşları var. Bu kuruluşlar, son zamanlarda anonim şirket mahiyetinde olan ve sadece kâr ve kazanç maksadı ile hareket eden finansman kuruluşlarıdır. Bu kuruluşlar, Türkiye'de birçok vakıflar kurmuşlar veya kurulan vakıflara belirli bir hisse ile kurucu üye olmuşlardır. Şimdi, vakıflara imkân sağlıyor; yediden fazla hakikî ve hükmî şahıs bir araya gelerek uluslararası bir teşekkül olarak faaliyette bulunmak için kurulursa, vakıflar da kurabilecek. Peki, kökeninde finans

man kuruluşlarının imkânları bulunan, sermayesi bulunan herhangi bir vakıf, eğer kalkıp da dış ülkelerdeki benzer kuruluşlarla; Türkiye'deki herhangi bir dernekle şahısları da bir araya alarak, yedi kişinin bir araya gelmesi ile uluslararası faaliyete yönelirse; bunun, herhalde millî menfaatlerin korunması bakımından, her ne kadar Bakanlar Kurulu kararı ile de kurulması mümkün ise de, idarî bünyesinin çalışması bakımından kontrol altına alınması, idarenin kapasitesi dışındadır. Bu yönden, arada fark vardır; birinde vakıf yoktur, öbüründe vardır veya birinde kamu kuruluşları yoktur; hatta, kamu iktisadî kuruluşlarının bir mensubu, bir memur dahi, kurulacak bir derneğe üye olamaz; Dernekler Kanunu bu kadar rijit hükümlerle düzenlenmiştir. Şimdi, bu kadar sıkı hükümler varken, kalkıyor, beri tarafta, uluslararası temaslar bakımından geniş bir imkân sağlıyor.

İkinci fark da şu : Dernekler Kanunu 84 madde olarak, bütün işbirliği ve beraberlik esaslarını düzenlemiş, planlamış; derneklerin yasaklayıcı faaliyetleri ve hangi derneklerin, Anayasanın hükümlerine ve Dernekler Kanununa göre kurulamayacağı, Dernekler Kanununda ve Anayasamızda en geniş şekilde tespit edilmiştir. Eğer yeni kurulacak olan bu uluslararası teşekkül, yeni bir tasarı getirilmeyip de, mevcut Dernekler Kanunu daha genişletilmek suretiyle düzenlenmiş olsaydı, Dernekler Kanununun bu hükümlerine rastlayacaktı.

Şimdi, yeni düzenlemede, Dernekler Kanununun çoğu maddeleri, hatta üçte ikisi (90 maddeden aşağı yukarı 70 - 75 madde) tamamen kaldırılıyor. Yeni tasarı metninde, Dernekler Kanununun, derneklerin kuruluşuyla ilgili şartlarının üçte ikisi, hatta daha fazlası; yüzde 70'i, 80'i tamamen kaldırılıyor. Dernekler Kanununa göre bir uluslararası dernek kurulurken, yasaklar, işaretler, semboller, ad kullanma bakımından binbir türlü kayda, şekle, şartlara bağlıyken, yeni getirilen düzenlemeyle kurulacak uluslararası mahiyetteki bir teşekkül, bütün bu kayıtlardan azade olarak, istediği şekilde faaliyette bulunabilir.

BAŞKAN — Sayın Aydemir, 3 dakikanız kalmıştır, toparlamanız bakımından hatırlatırım.

HÜSEYİN AYDEMİR (Devamla) — Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, yeni düzenlemeyle, bu faaliyetlerin statüsünü sadece İçişleri Bakanı tespit edecek; mevcut kanunda statüyü tamamen kanun tespit etmiş. Demek ki, yeniden böyle bir kuruluşa gitmek için maksat, Dernekler Kanununun bütün bu şartlarından, kayıtlarından kurtulmak. Bunun için yeni bir düzenleme yapılıyor.

Esas maksat nedir; bir de ona bakalım. Hükümetin tasarısında, kurulacak olan bu federasyon ve birliklerin, sadece denetleme bakımından, faaliyetlerine son verme bakımından ve bir de hükmî şahsiyetlerinin sona ermesi bakımından, Dernekler Kanununa tabi olacağı kaydediliyor. Tasarıda, yasak faaliyetler bakımından da denetime tabi tutulması öngörülüyordu; fakat komisyonlarda o madde çıkarılmış.

Yine, tasarıda, kamu kuruluşlarının, teşkilatların, amme hizmeti gören dairelerin bu federasyonlara dahil olmaması öngörülürken, İçişleri Komisyonunda bu madde metne ilave edilmiş ve böylece, nevî şahsına münhasır bir durum yaratılmıştır.

Bütün bu izahatımın dışında, esas maksat nedir?.. Benim anlayabildiğim kadarıyla, hukuka aykırı olarak getirilmiş olan şu yeni düzenlemede, her ne kadar Dernekler Kanununun kayıtlarından çıkmak, sıyrılmak, hukukun gösterdiği federasyon ve birliklerle ilgili ilkelerden uzaklaşmak amaçları açık açık gözükmekte ise de, esas maksat - gerekçeyi biraz dikkatli okursanız anlarsınız - şudur arkadaşlar : Dernekler Kanununun 11 inci maddesine göre, bugüne kadar, fiilen, uluslararası faaliyette bulunmak maksadıyla dernek kurulması, Bakanlar Kurulunun iznine bağlı olmuştur, İçişleri Bakanlığının teklifi ile olur ve izne bağlıdır. Ancak bu izin alındıktan sonra yurt dışında veya yurt içinde şubeler açılabiliyor ve uluslararası faaliyetlere dernekler iştirak edebiliyor.

Şimdi, bu gerekçeyi dikkatle okursanız, bugüne kadar Bakanlar Kurulundan izin alınmadan fiilen kurulmuş bu gibi teşekküller var. Tasarı metninde geçici bir madde var - hükümetçe sevk edilmiş - o geçici maddeyle bu gerekçeyi birleştirerek mütalaa ederseniz şu meydana çıkıyor : Şimdiye kadar Bakanlar Kurulu kararıyla izin alamamış birçok uluslararası teşekküller; yurt içi ve yurt dışı, hakikî ve hükmî şahsiyetlerin katıldığı, kuruluşlar fiilen vardır. Bunlar Bakanlar Kurulu kararını alamamışlardır ve fiilen, kanunlar nazarında suçlu durumdadırlar. Ek madde, bu gibi kuruluşlara hukukî bir hüviyet tanımak üzere, Dernekler Kanunundaki işlemleri tamamlamayarak izin alamayan bu gibi kuruluşlar için, «Eğer bundan sonraki bir yıl içerisinde müracaat eder, kendi durumlarını bu yeni metne uydururlarsa, onların haklarında herhangi bir muamele yapılmaz» diyor. Yani, eğer, bir yıl içinde (bundan sonra geçecek süre içinde) bu kabil kuruluşlar, Dernekler Kanunundaki ve yeni

kanundaki şartlara kendi durumlarını intibak ettirirlerse, aynen yeni kanun uygulanır; ettirmezlerse, kuruluşları feshedilir. Demek ki, daha evvel Bakanlar Kurulundan izin alınmadan gayri kanunî olarak uluslararası faaliyette bulunan birçok kuruluş vardır Türkiye'de; faaliyette bulunmuşlardır. Bunlar, bugün mevcut Dernekler Kanununa göre suçlu durumdadır; hem faaliyetleri yasaklanır, hem de kurucuları ve faaliyette bulunanlar hakkında kanunî müeyyideler uygulanır, cezaî müeyyideler uygulanır. Bu müeyyideleri uygulamamak, bunlara meşruiyet vermek ve hukukî boşluğu doldurmak için böyle acayip bir yaratık, hukuk üstü bir yaratık, kanunlara ve kanun düzenine uymayan bir düzenleme yüksek huzurunuza getirilmiş bulunmaktadır. Bu bakımdan, konuyu yüce dikkatinize ve takdirlerinize arz ederim.

Hepinize en derin hürmetlerimi sunarım. (SHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Aydemir.

Demokratik Sol Parti Grubu adına, Yusuf Ziya Kazancıoğlu?.. Yoklar.

Anavatan Partisi Grubu adına, Sayın Burhan Cahit Gündüz.

ANAP GRUBU ADINA BURHAN CAHİT GÜNDÜZ (İzmir) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grubum ve şahsım adına yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 33 üncü maddesinde yer alan dernek kurma hürriyeti hakkındaki hükümlere paralel olarak düzenlenen 2908 sayılı Dernekler Kanununda, milletlerarası münasebetleri yürütmek üzere «federasyon» ya da «birlik» adı altında hükmî şahsiyetlerin ne şekilde kurulacağına ilişkin hükümlerde hukukî bir boşluk bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, 2908 sayılı Kanunun dernek kurma hakkını düzenleyen 4 üncü, kurulması yasak olan derneklerle ilgili 5 inci, Türkiye'de kurulan derneklerin yurt dışındaki faaliyetleriyle ilgili 11 inci, federasyonların kuruluşuna dair 34 üncü maddesiyle, kanunun bütünü, bu tür kuruluşların statülerini belirlememiştir.

Öte yandan, bundan önceki Dernekler Kanunu döneminde kurulmuş -misal olarak söylüyorum- Uluslararası Büyük Barajlar Komisyonu Türk Millî Komitesi gibi ve 1908 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi muvacehesinde teşkil edilmiş amaçlarındaki ve faaliyet statülerindeki farklılık sebebiyle mevcut kanuna durumlarını uyduramamış ve infisah etmek noktasına gelmiş, uluslararası münasebetlerde faydaları anlaşılmış dernekler de bulunmaktadır.

Mevcut tasarı, uygulanan liberal ekonomik politika sebebiyle uluslararası münasebetin, artan tempo içinde yoğunluk kazandığı günümüzde, -anayasal sınırlar içinde kalmak kaydıyla- bu tür hukukî hükmî şahsiyetlerin mevcudiyetine hukukî nitelik kazandıracağı gibi, bir ihtiyacın sonucu olarak ortaya çıkan ve Dernekler Kanununun mevcut hükümleri sebebiyle hayatiyetlerini kaybetme noktasına gelen kuruluşlara tekrar hayatiyet kazandırmış olacaktır.

Bu tasarı ile, yasal bir boşluğu gidermek ve Türkiye'nin son yıllarda artış gösteren uluslararası münasebetlerinin bir sonucu olarak, Türk ve yabancı hakikî ve hükmî şahıslar veya hükmî şahısların milletlerarası platformda müşterek hareketlerini sağlamak, bilgi, görgü ve karşılıklı teknoloji transferi yoluyla, uluslararası ilişkilerin istikrarlı bir şekilde devamını sağlamak amacı güdülmektedir. Bu vesile ile tanzim edilen tasarının, bir yandan, adı geçen topluluklara hukukî şahsiyet kazandırırken, bir yandan da bunlar vasıtasıyla Türkiye'nin kalkınmasına ve gelişmesine katkıda bulunması amaçlanmaktadır.

Tasarıda, 2908 sayılı Dernekler Kanununun rejimine tamamen sadık kalınmakla birlikte, uluslararası beraberlikte fayda görülen haller için, kanunun 11 inci maddesiyle öngörülmüş bulunan sistem muhafaza edilmek ve esas tutulmak suretiyle, Bakanlar Kurulunun izni öngörülmektedir. Böylece, müsaade sistemi kabul edilmiş bulunmaktadır.

Görüşülmekte olan, Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun Tasarısını Anavatan Partisi Grubu olarak olumlu bulduğumuzu belirtirken, yüce heyete engin saygılar sunuyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Gündüz.

Buyurun Sayın Kazancıoğlu.

DSP GRUBU ADINA YUSUF ZİYA KAZANCIOĞLU (Trabzon) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun tasarısının 1 inci maddesi; «Türk ve yabancı hakikî veya hükmî şahıslardan veya yalnız hükmî şahıslardan en az yedisinin; kazanç ve paylaşma amacı dışında ve kanunlarla yasaklanmamış olmak kaydıyla ekonomik ve teknik alanlarda işbirliğini geliştirmek, bu konularda bilgi, görgü ve karşılıklı teknolojilerden yararlanmak maksadıyla Türkiye'de veya yurt dışında;

a) Uluslararası nitelikte birlik, federasyon ve benzeri teşekküller kurmaları,

b) Şube açmaları ve uluslararası faaliyette bulunmaları,

c) Mevcut kuruluş ve benzeri derneklere katılmaları veya bunlarla işbirliğinde bulunmaları,

Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunun iznine tabidir diyor.

Şimdi, burada bir hususa temas etmek isterim. Burada «Hakikî şahıs» diyor; bu hakikî şahsın, bendenizde kuşku uyandırdığını açıklamak isterim. Diyelim ki, bu, memleketin çok maruf bir işadamıdır ve bu uluslararası maruf kuruluşlar konfederasyonunda, Aramcoda vardır; gitti oraya, ticaret için konuşulmayacak, kazanç fikri olmayacak ve oturdular... Bir gün bu iki hakikî şahıs gider bir otelde, «Ne var, ne yok, petrol işleri ne alemde; artacak mı, azalacak mı?» şeklinde konuşur, her türlü bilgiyi alır ve memlekete gelir. Burada, şimdi bir avantaj sağlamış olur; kendi rakiplerine karşı haksız bir rekabet içine girebilir, onların yanında büyük kazançlar temin edebilir. Hatta, bunları kendi otellerinin odasında konuşurken, öteki türlü bilgiler hakkında da transferler olabilir. Bunun için, bu «Hakikî şahıs» ibaresinin buradan çıkarılmasının doğru olacağı kanısındayım; bu hususta bir de önerge vermiş bulunuyorum.

Şimdi gelelim, bu hususlaki mevcut mevzuata. Benden evvelki arkadaşlarımın, bilhassa SHP sözcüsünün açıkladığı hususlara aynen iştirak ediyorum; söyleyeceklerim size aynını tekrar gibi gelirse de, aynı değildir, ufak tefek farkları vardır.

Şimdi, halihazır mevzuatta Dernekler Kanununun 11 inci maddesine göre, uluslararası faaliyette bulunma amacını güden derneklerin kurulması, bunların yurt dışında şube açması, Dışişleri Bakanlığının görüşü, İçişleri Bakanlığının onayı ve Bakanlar Kurulunun iznine bağlıdır. Görülüyor ki, burada bir konfederasyon veya bir birlik mevzuubahis değildir. Şimdi görüşmekte olduğumuz kanun, doğrudan doğruya uluslararası faaliyette bulunmak için federasyon veya birlik kurulmasını hedef almıştır. Burada 12 nci madde var; onu da arz edeyim, ondan sonra görüşüme geçeyim.

12 nci maddede, yurt dışında uluslararası faaliyette bulunmak için kurulmuş bir derneğin Türkiye de şube açması var : aynı şekilde formaliteye tabidir diyor. Böylece, Dernekler Kanunu, iç ve dışta münferit olarak uluslararası faaliyette bulunmak üzere kurulan dernekleri hedef almıştır; ama konferedasyonları değil.

Bu hususta sayın bakanlıktan istirhamım şu : Şimdi, bu kanuna göre bizde kurulmuş dernekler var mıdır? Varsa hangileridir? Yani dışarıdan iştirak edenler, buradan dışarıya iştirak etmiş olanlar hangileridir? Bu hususta bilgi vermelerini rica ediyorum.

Şimdi, bir de görüşmekte olduğumuz tasarı var; bunda da, -yediden az olmamak üzere- yedi hakikî veya hükmî şahsın uluslararası faaliyette bulunmak üzere bir federasyon veya bir birlik kurmasını öngörülmektedir. Burada da, en az yedi oluşunu izah edemiyoruz. Neden yedi de, sekiz değil veya altı değil?

Burada benim endişem şudur : Hükmî veya hakikî şahıslar arasında yabancılar da bulunacak ve bu yabancılar ekonomik, teknik alanlarda bilgi alışverişinde bulunacaklar, karşılıklı işbirliği yapacaklar. Burada, yabancıları iç faaliyetlerimize sokuyoruz.

Arkadaşımın da ifade ettiği gibi, bunların, gerekçede ifade ettikleri faydalarından ziyade zararları olabileceğini düşünmekteyiz. Ezcümle, her şeyden evvel, içimizde ajan rolünü oynamalarından korkarız. Bize göre, mevcut Dernekler Kanunu ihtiyacı karşılamaktadır. Bu sırada böyle bir kanun çıkarılmasıyla, yabancı organları içimize sokmanın doğru olmadığı kanısındayım. Burada, hakikî şahısların işin içine sokulması bakımından endişelerimi arz etmiştim.

Görüşmekte olduğumuz tasarının 2 nci maddesi; «Bu Kanunla kurulmasına izin verilen teşekküllerin yasak faaliyetleri denetimleri, hükmî şahsiyetlerinin sona erme sebepleri ve faaliyetten alıkonmaları hususunda; 2908 sayılı Dernekler Kanununun ilgili hükümleri, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır.

Birinci maddede belirtilen teşekküllerin üyelikleri, organları, toplantı ve karar usulleri, faaliyetleri ve sair konular, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığınca onaylanacak statülerinde belirtilir» diyor.

Bu madde, bu kuruluşların ve federasyonların denetimine aittir. Bu hususlaki denetim, bu kanun hükümlerine ve Dernekler Kanununa tabidir. Bunların temas etmediği hususlarda genel hükümler, yani Medenî Kanun hükümleri tatbik edilir.

Bu denetim hususunda, tasarı kabul edildiği takdirde, söyleyeceğimiz bir şey yoktur. Ancak, bu kanunun yapılmasındaki esbabı mucibe, (sebepler) gerekçeden açıkça anlaşılmamaktadır. Bu hususta sayın bakan bize daha açık bilgi verirlerse, kendilerine minnettar kalırım.

Aslında, tasarının İçişleri Bakanlığınca samimî olarak tertip edildiğine, düzenlendiğine inanıyorum; bunda hiçbir şüphem yok. Eğer dışarıdaki insanlar ve

bizdeki insanlar, hakikaten hüsnüniyet sahibiyse, bu kanun yerinde bir kanundur; temaslar sağlanacak, görüşler alınacak, bilgiler alınacak; fevkalade... Ama, ben, hüsnüniyet sahibi olmayan kişilerin de bu işe karışacaklarından ve kargaşalık çıkaracaklarından endişeliyim. Acaba, kendileri bu hususta ne gibi bir emniyet gördüler ki, buna dair bazı tedbirler almadılar?

Bu hususların Sayın İçişleri Bakanlığınca açıklanmasını arz eder, bu hususta bendenizi dinlediğiniz için saygılarımı sunarım. (DSP sıralarından alkışlar.)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Kazancıoğlu.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Şahsım adına söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hay hay efendim.

Buyurun Sayın Türkân Arıkan.

TÜRKÂN TURGUT ARIKAN (Edirne) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benden önce konuşan değerli arkadaşlarım, konuyu çok açık bir şekilde ortaya koymaya çalıştılar. Özellikle Sayın Aydemir, Dernekler Yasası açısından meseleyi - sanıyorum ki - çok vuzuha kavuşturdular. Ben de birkaç noktada dikkatinizi çekmek istiyorum; o nedenle söz almış bulunuyorum.

Tasarıyı incelediğimizde, hukukî ve hükmî şahısların bu faaliyetler içine gireceğini gördüm ve inceledim. Türk Medenî Kanununa baktığım zaman; «Hükmî şahsiyet» tabiriyle karşılaştım ve bu şekilde tarif edildiğini gördüm : «Başlı başına mevcudiyeti haiz olmak üzere teşekkül eden cemiyet ve şirketler ile kendilerine has bir mevcudiyeti ve muayyen bir gayesi bulunan müesseseler» Demek ki, «Hükmî şahsiyet» tabirinin içinde, cemiyetler (dernekler) bütün şirketler ve kendine has müesseseler - ki, bunların içinde sanıyorum bir tanesi vakıflar - olacak; bunlar, uluslararası bu tür ilişkiler içine girebilecekler. Ayrıca, yerli veya yabancı hakikî şahıslar da, yedi kişi bir araya gelip, bu tür faaliyetlere geçebilecekler.

«Sütten ağzı yanan, yoğurdu üfleyerek yer» diye bir tabir var. Biliyorsunuz, son günlerde ülkemizde, belirli bir kuruluşla Diyanet arasındaki konu, önemli tartışmalara neden oldu. Bu tür ilişkileri kurarken, belirli konularda Meclisin de dikkatli olması gerekiyor. Gerçekten, Dernekler Yasasına baktığımız zaman, 11 ve 12 nci maddeler, uluslararası işbirliği kurulması yönünde hiçbir engel getirmiyor; sadece belirli izinlerin alınması hususunu getiriyor. Getirilen tasarıda ise bu izni Bakanlar Kurulunun vereceği belirtiliyor. Neden, böyle çok geniş kapsamlı bir yasa tasarısı getirmeyi öngördük? Doğrusu, ben, işin bu yönüyle incelenmesi gerektiği kanısındayım.

Bunu vurguladıktan sonra, Anayasadaki bazı maddelere baktım; nitekim tasarıda 1 inci maddenin sonunda bütün kamu kurumlarına da, bu tür işbirliği yapma yetkisi veriyoruz. Halbuki, Anayasamızın 90 ıncı maddesini okuyorum : «Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak andlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır»

Hatırlıyorsunuz, milletlerarası andlaşmalar Meclise getiriliyor ve orada onaydan geçiriliyor. Şu halde, Anayasanın bu maddesi çerçevesinde, bütün kamu kuruluşları böyle bir anlaşmaya nasıl girebilecekler? Bu tür anlaşmanın yeniden Türkiye Büyük Millet Meclisine getirilmesi gerekiyor.

Madde devam ediyor; «Ekonomik, ticarî ve teknik ilişkileri düzenleyen ve süresi bir yılı aşmayan andlaşmalar, Devlet Maliyesi bakımından bir yüklenme getirmemek, kişi hallerine ve Türklerin yabancı memleketlerdeki mülkiyet haklarına dokunmamak şartıyla, yayımlanma ile yürürlüğe konabilir. Bu takdirde bu andlaşmalar, yayımlarından başlayarak iki ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulur.»

Demek ki, bir yıldan az olanlar için zaten Anayasada da bir hüküm getirilmiş, belirli şartlar altında kısa süreli andlaşmalar yapılabileeck, ama bu takdirde de Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulma sorunu var.

Ayrıca, Anayasamızın 135 nci maddesinde de Türk vatandaşlarına tanınmayan birtakım haklar var. Yani, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasî partilerle vesaireyle işbirliği içine giremiyorlar, ama, biz bu yasayı getirdiğimiz takdirde, dolaylı şekilde, uluslararası kuruluşların siyasî birtakım etkinlikler içine girmeleri de mümkündür. Şubeleri aracılığıyla, vesaireleriyle para göndermeleri mümkündür. Bu paraların gönderilmesi, bu derneklerin, bu ilişkilerin Türkiye'de kontrol edilmesi gerçekten güçtür.

Ben sormak istiyorum : Türkiye'deki derneklerin kaçı İçişleri Bakanlığı tarafından ciddî şekilde denetlenmektedir? Denetlemeleri mümkün değil; ciddî şekilde denetim Türkiye'de mümkün değil. Nitekim, son günlerde yaptığım bazı çalışmalar, toplumun çeşitli kesimlerinde bir denetim fıkdânı olduğunu ortaya koymaktadır. Mesela, 1 700'e yakın belediyemiz var, bunlardan ancak 500'ü denetlenebiliyor,

300'ü denetlenebiliyor. Derneklerde de bu durum söz konusu. 30 bine yakın kooperatif var, aldığım bir cevaba göre bu kooperatiflerden sadece 200'ü denetlenebiliyor. Böylesine denetim eksikliği olan ülkemizde, böyle bir tasarının getireceği sakıncaları, sanıyorum ki, şimdiden düşünmek zorundayız.

Kaldı ki, Dernekler Yasasındaki bir hükme göre, ülke çıkarlarına, ulusal çıkarlara ve kanunlara aykırı davranan derneklerin ve kuruluşların faaliyetleri, İçişleri Bakanlığı tarafından derhal durduruluyor. Halbuki burada, bakıyoruz, geçici olarak durdurulması getiriliyor, geçici olarak durduruyorsunuz. Neden tam olarak durdurmuyorsunuz.

Peki, sormak istiyorum: Bir gazetemizde yer alan İslamî birliklerle, o kuruluşlarla işbirliği içine girecek miyiz? Diyecekler ki, laiklik ilkesine aykırı faaliyetler yapılmayacaktır, biz, başka yönlerde bu işbirliğine gireceğiz. Nasıl kontrol edeceksiniz? Dolaylı olarak, laiklik aleyhine birtakım faaliyetlere girerlerse kontrol imkânımız olacak mıdır? Benim bu açılardan endişelerim vardır.

Bu bakımdan, tasarının ciddî bir şekilde oluşturulmasını ve ülkemize daha yararlı olacak bir şekle getirilmesini arzu ediyoruz. Aslında, tasarının komisyona geri verilmesinin ve yeniden tartışılmasının yararlı olacağına inanıyorum.

Bunu belirtirken bir konuyu bir kez daha vurgulamak istiyorum. Ülkemizi, her türlü aşırı akımlara karşı korumak gerekir. Böyle bir uluslararası ilişkiye girildiği zaman çeşitli aşırı akımlara mensup derneklerle, kuruluşlarla işbirliği içine girip, bir de kontrolü sağlayamazsak, ülkemizde etki - tepki oluşur; o kuruluşlarla işbirliği yapılırken, karşı tarafta başka bir grup da başka kuruluşlarla işbirliği içine girebilir ve ülkemiz bir kaosa sürüklenebilir.

Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Arıkan.

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) — Sayın Başkan, söz istiyorum efendim.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Efendim, ben şahsım adına söz istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, hükümet de söz istedi, zatı âlinizin söz hakkı bakidir.

Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) — Sayın Başkan, yüce Meclisin muhterem üyeleri; bu kanun tasarısıyla getirilmek istenen şey, fiilen, halen birçok ahvalde tatbik edilen bir şeye meşruiyet kazandırmaktır.

AHMET MEMDUH YAŞA (İstanbul) — Sayın Bakan, misal verir misiniz?

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Devamla) — Vereceğiz efendim, müsaade edin.

Şimdi, tasarıda deniliyor ki «Uluslararası mahiyette teknik ve ekonomik işbirliği için teşekkül kurmak ve bu teşekküllere girmek.» Kim için? Özel teşebbüs için. Kim için? Kamu ve özel hükmî şahsiyetler için.

Öylesine bir tehlike gösterilmek istendi ki... Türk subayları başka ordularda çalışıyor, başka ülkenin subayları da bizim harp akademilerimizde dahi okuyorlar. Artık, gizlilik sınırları son derece mahdut olan asrımızda, bu iktisadî veya teknik müesseselerle teknik işbirliğiyle devletin sırlarının gideceği yolunda bazı endişeler - âdeta - belirtildi.

Bugün, dünyaya açılmış bulunuyoruz, sistemimiz bu; bütün işadamlarımızın dünyayla daha çok işbirliği yapmasını istiyoruz, teknik olarak daha çok işbirliği yapmak istiyoruz ve belki de birçok işadamımız bu kurumlarda üye olarak çalışıyor. Huzurlarınızdaki tasarı, bu durumu kanunî hale getirmek, buna meşruiyet kazandırmak için getirilmiştir. Belki birçoğu var, ama ben bizimle az çok alakası olduğu için bir tanesini söyleyeyim. Mesela, Danıştayımız, uluslararası böyle bir kuruluşun üyesidir.

AHMET MEMDUH YAŞA (İstanbul) — Ekonomik mi, teknik mi?

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Devamla) — Teknik efendim.

AHMET MEMDUH YAŞA (İstanbul) — Nasıl teknik?

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Devamla) — Şimdi, bu husus daha evvel tetkik konusu yapılmış, hiçbir kanunî sakınca yok. Böyle bir kuruluşa girmesinde hiçbir kanunî sakınca yok; ama hiçbir kanunî dayanak da yok. İşte size bir örnek, bildiğim için söyledim. Nitekim, 9 Mayıs 1987 tarihinde, Adalet Bakanı olarak, bu müessesenin mensubu bulunan Danıştay başkanlarına, Türkiye'de bir yemek de ben vereceğim. Çünkü Türkiye'de toplanacaklar. Biz halen devlet müesseseleri olarak dahi birçok yerde böyle kuruluşun içindeyiz, ama kanunlarımızda bir açıklık yok. Ayrıca, özel teşebbüs de bu kabil kuruluşların içerisinde.

Şimdi, acaba buradaki tehlike ne? Türkiye'ye eğer bu kuruluşlar aracılığı ile para gelecekse, hiç değilse bir kontrol edilme şansı var. Kötü niyetli insanların Türkiye'de belirli maksatlara ulaşmak için eğer para göndermek istediklerini söylüyorsanız, zaten onlar gönderiyorlardır hiçbir kontrol sistemine tabi olmadan. Buna nazaran çok daha kapalı sayılabilecek teşekküllere ortak olduğumuz noktalar var, yerler var. Bu itibarla, böylesine teknik ve ekonomik işbirliği yapmak, dünyaya açıldığımız bugünlerde böylesine işbirliğini geliştirmek ve mevcut olan çalışmalara meşruiyet kazandırmak için getirilmiş, bize göre son derece masumane bir tasarıdır. O gözle bakıyoruz ve bu itibarla da, yüce Meclisçe kabulü istikametinde oy verilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN — Buyursunlar Sayın Bayezit.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; uluslararası kuruluşların sahne ve perde arkası faaliyetlerini çok iyi bildiğimiz için, bizlerde uyanan endişeyi, bizlerde uyanan soruları lütfen anlayışla karşılayınız.

Hükümet, bence, bugün bu tasarıyı görüşmekle psikolojik bir hata yaptı. Tasarının tarihine bakınız : 12 nci ay. Tasarı 12 nci aydan bu yana yüksek Meclisteve o zaman bir Rabıta olayı Türkiye'nin gündeminde değil. Bugün, Rabıta olayı Türkiye'nin gündeminde ve ne olduğu, kapsamı, sadece tek taraflı belgelere, demeçlere, ifadelere dayanan tek taraflı incelemelerle ortaya konulmuş. Devletin görüşü belli değil. O halde, çok haklı olarak, Rabıta olayının henüz daha bir sonuca bağlanmadığı bir ortamda, bu kanun tasarısını görüşürken hem endişe duyarız, -haklıyız- ve hem de hükümetin psikolojik bir hata yaptığını vurgularsak -sanırım ki- insafsızlık veya haksızlık yapmış olmayız.

Muhterem arkadaşlarım, ben bir iki noktanın açıklığa kavuşturulmasını rica edeceğim ve sayın bakandan «soru» kısmına geçince özel sual sormama imkân bırakmadan cevap lütfetmelerini rica ediyorum.

Bu, teşekkül denen şeyin hukukî niteliği nedir? Önce, -beni bağışlayın- «teşekkül» deyince insanın kafasına ters çağrışımlar geliyor; çünkü, ceza hukukumuza göre, hatta hukuk sistemimize göre, teşekkülün anlamı biraz illegal konuya yönelmeyi içerir. «teşekkül» diye bir nitelik konulmasını şahsen benimsemedim; ama açıklığa kavuşturulsun; teşekkül nedir?

Anayasaya bakıyoruz : Tüzelkişilik tanınan bu kabil oluşumlar ya dernekler olarak ortaya çıkıyor ve Anayasamız bunu açıkça «dernek» diye almış veyahut da Medenî Kanundaki hükümlere dayanarak, diğer ticarî veya Medenî Kanunun öngördüğü medenî ilişkileri düzenleyen bazı müesseseler olarak karşımıza çıkıyor; ama bu teşekkülün niteliği ne? Bu nitelik bir kere ortaya konsun.

Arkadaşlar bu, bal gibi, dernektir, açıkça dernektir. Hükümet niçin dernek tabirini kullanmamıştır ve hükümet, Dernekler Kanunundaki hükümleri yeterli bulmuyor ise, niçin Dernekler Kanununda bir değişiklikle veya ek maddelerle bunu tanzim etme yoluna gitmemiştir? Çünkü, eğer hükümet o yola gitseydi Anayasada derneklerin sahip oldukları, ama bizim açımızdan çok kısıtlı, yetersiz ve çok fazla sınırlama ile kayıtlandığı için tasvip etmediğimiz özgürlükleri kullanma imkânlarının olduğunu bilecekti. Bunu bir başka türlü izah edeyim : Hükümet, bu sistemi Dernekler Kanunu içinde mütalaa etmemekle de Anayasanın tanıdığı birtakım güvencelerden bu teşekkülleri yoksun tutmak istemiştir. Kendine göre haklı olabilir; eğer böyle bir endişesi varsa ve burada açıklarsa, hükümeti takdir de ederim. Çünkü, böyle bir endişe, bu teşekkülü, demin sözlerimin başında arz ettiğim hukuktaki teşekkül çağrışımının, hükümette de mevcut olduğunu bize gösterecektir. Onun için, bunun bir kere açıklanmasını istiyorum. Teşekkülden maksat nedir?

İkinci konu : 2 nci maddenin ikinci fıkrasındaki bir hüküm ile, 1 inci maddenin dördüncü fıkrasının «(a) bendine göre» diye başlayan hükmü arasında bir çelişki var gibi geldi bana ve yine bu hükümlerle; dernekler için Anayasanın öngördüğü yargı denetimini, hükümet ikinci plana atmak istemiştir. Bunu da açıklasın. Niçin buna zorunluluk hissedilmiştir? Niçin yargı denetiminden kaçınılmıştır ve bu şekilde bir tedvin yoluna gidilmiştir?

Bakın temas ettiğim 1 inci maddenin (a) bendinde, bu kabil teşekküllerin, mahallin en büyük mülkî amirine statülerini vermekle tüzelkişilik kazanacakları yer alıyor. 2 nci maddede ise, bunların statülerinin İçişleri Bakanlığınca onaylanacağı esası vardır. Şimdi, İçişleri Bakanlığı statüyü onaylamadı, tüzelkişilik de kazanmış; o zaman bunun tüzelkişiliği nasıl ortadan kalkacak? Efendim, Dernekler Kanununa atıf yapıyoruz, oradaki hükümler uygulanır denirse, bu yeterli değildir. Amaç bu ise; onu buraya koymakta zorunluluk vardır.

Diğer bir konu : Eğer bu derneklerin millî menfaatlara aykırı faaliyetleri saptanırsa; Bakanlar Kuruluna, bu dernekleri, geçici, faaliyetten men etme yetkisi getiriliyor. Geçici, faaliyetten men etmenin süresi nedir? Adı geçicidir, ama süresi nedir? Bu belli değil. Yine, söylediğimiz gibi, bir yargı teminatı -ki, dernekler için kısır da olsa Anayasanın tanımış olduğu bir yargı teminatı- var; o da, burada geçerli değildir.

Bunların açıklanması gerekecektir kanısındayım ve özellikle son olayların karşısında, bu tasarının, zaten bugün hiç randıman vermeyen -beni bağışlayınız- Genel Kurulumuzda, bir boşluk doldurucusına görüşülmesini de psikolojik yönden olumlu karşılamadığımı bir daha vurgulamak istiyorum.

Saygılar sunarım. (SHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Bayezit.

Tasarının tümü üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

AHMET MEMDUH YAŞA (İstanbul) — Sayın Başkan, soru sormak istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Yaşa soru sormak istiyor.

Başka soru sormak isteyen?.. Sayın Arıkan.

Sayın Bayezit, soru sormak istiyor musunuz?

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Ben sorularımı sordum; Sayın Bakandan cevabını istirham ediyorum.

BAŞKAN — Ama, Sayın Bakan söz sırasını geçirdiği için, tabiatıyla buna cevap verme imkânına sahip değil; ama soru şeklinde sorabilirseniz, belki cevap alabilirsiniz. O bakımdan hatırlatmak istedim.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Peki efendim; ben yüksek heyetin vaktini işgal etmeyeyim diye yeniden sormak istememiştim.

BAŞKAN — Estağfurullah.

Buyurun Sayın Yaşa.

AHMET MEMDUH YAŞA (İstanbul) — Kanunun gerekçesini okudum; birinci paragrafından hiçbir şey anlamadım. Acaba Sayın Bakan bu gerekçeyi okumuşlar mı? Birinci sorum bu.

İkinci sorum : 1 inci maddede «Kazanç paylaşma amacı dışında» diyor. Kazanç paylaşma amacı dışında mı, kazanç amacı dışında mı? Çünkü, kazanç sağlanabilir, paylaşılmaz, başka türlü eritilir. Arzulanan şey, kazanç amacı dışında faaliyet göstermek mi, yoksa kazanç sağlayıp paylaşmamak mı; hangisidir amaç?

Üçüncü sorum : «Her türlü milletlerarası teşekkül» diyor; sadece bir ülkede faaliyet gösteren bir teşekkül, milletlerarası teşekkül sayılır mı? Keza, Romanya'daki bir kuruluş, Türkiye'deki bir kuruluşla bu nevide bir ortaklık kurarsa bu bir milletlerarası teşekkül haline mi geliyor, yoksa burada faaliyet göstermeden önce milletlerarası sahaya açılmış olma şartı mı var?

Bir sorum daha var efendim : Bundan bir müddet evvel, Türk Devlet Planlama Teşkilatıyla Sovyetler Birliği Planlama kuruluşu arasında bir teknik işbirliği anlaşması yapıldı. Zannediyorum, bu andlaşma Meclisten de geçti. Dışişleri Komisyonunda, bendeniz bu andlaşmanın mahiyetine ve yapılmasına karşı çıktım, ama ekalliyette kaldım; söyleyecek bir şeyim yok. Yalnız, böyle bir andlaşma Meclisten geçtiği için, en azından aleniyet kesb etmiş oldu. Şimdi, bu kanun çıktıktan sonra, yine, Devlet Planlama Teşkilatı, Sovyetler Birliği Planlama Teşkilatına benzer başka bir kuruluşla, mesela Polonya Planlama Teşkilatıyla bir teknik işbirliği anlaşması yaparsa, veyahut da bir teknik işbirliği anlaşması içerisinde bir üçüncü kuruluş meydana getirirse, bu tasarrufu Meclisten geçecek mi, yoksa bu kanun tasarısına göre, sadece Bakanlar Kurulu mu tasdik edecek? Yani, bu kanun tasarısı kabul edildikten sonra Türkiye Büyük Millet Meclisinin, kamu kuruluşlarının milletlerarası faaliyetlerini kontrol yetkisi daralacak mı, daralmayacak mı? Bunu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Bakan buyurun.

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) — Sayın Başkan, Sayın Bayezit, «Bu teşekkülün adı nedir? Dernek midir, vakıf mıdır?» diye sordular. Bu, Fransızca tabiriyle, geniş manasıyla organizasyon; dernek, birlik, teşekkül, vakıf; hepsi olabilir. Şu anda tam olarak dernek şeklinde tarif etmek söz konusu olmadığı için, bu şekilde ifade ediyorum. Nitekim, Danıştayımızın bağlı olduğu kuruluşa, Uluslararası Yüksek İdarî Yargı Birliği diyoruz; onu öyle tarif etmiş.

Sayın Yaşa'nın suallerine gelince :

Genel gerekçeyi ben de okudum efendim. Sayın Yaşa'nın suallerinden biri oydu, böylece cevabını vermiş oluyorum.

«Kazanç sağlamak ve taksim etmemek mi?» diye soruyorlar. Elbette ki bu, ticarî bir firma değil efendim. Onları ayrı müesseseler sağlıyor; yani bunda ticarî bir maksat veya kazanç sağlamak gayesi yoktur. «Kâr yoksa niye bu iş var?» dendi. Her teknik

anlaşmanın sonunda genel manada bir menfaat veya bir kazanç olabilir. Ülkemizin de birçok anlaşmaları böyledir; ama burada, bu müessesede ticarî bir faaliyet veya bir kazanç faaliyeti söz konusu değildir.

Sayın Yaşa, «Milletlerarası bir teşekkül...» demişsiniz, onun tam notunu alamadım, acaba bir daha lütfetseniz. Kısaca not geçmişim, «Milletlerarası» diye.

BAŞKAN — Buyurunuz, sorunuzu tekrarlayınız Sayın Yaşa.

AHMET MEMDUH YAŞA (İstanbul) — Şimdi efendim, «milletlerarası» dediğimiz zaman mesela uluslararası birtakım kuruluşlar vardır; diyelim ki Mobil Oil Petrol Şirketi, Pan American Hava Yolları gibi; fakat bazı kuruluşlar da yalnız millî olarak iş görürler...

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) — Hatırladım efendim sorunuzu.

Şimdi, bunu, 7 tane Türk vatandaşı veya 7 tane Türk kamu kuruluşu kurabildiğine göre, maksat, uluslararası bir faaliyette bulunmaktır. Dışarıdaki başka derneklerin ve başka şahısların da ortaklığı veya buraya üye olması da mümkündür. Biz, her şirket kurduğumuzda, bunun, sonunda kâr edeceği garanti değildir. Bu, uluslararası münasebetlerde bulunmak kastıyla kurulmuş bir teşekküldür veya uluslararası münasebette bulunmak kastıyla kurulmuş olan bir teşekküle üye olmak söz konusudur. Bunun sonucunda -diyelim ki- kurulan böyle bir teşekkül, eğer başka bir uluslararası münasebet kuramaz veya teknik anlaşma yapamaz ise -yani gayesini gerçekleştirememiş ise- bunun uluslararası vasfı yoktur diyemeyiz. Maksadı, uluslararası teknik işbirliği yapmaktır.

Efendim, Devlet Planlama Teşkilatı ile Sovyet Planlama Teşkilatı arasında bir anlaşma yapıldığından bahsettiler, bunun mahiyetini bilemiyorum. Bu anlaşma hangi çapta ve vüsatte bir hadisedir, buna yazılı olarak cevap vereceğim.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN — Sayın Arıkan, buyurun.

TÜRKÂN TURGUT ARIKAN (Edirne) — Sayın Başkan, sayın Bakanımızın cevaplandırmasını istirham ettiğim 2 sorum olacak.

Birincisi : Bugüne kadar kurulmuş ve izin almamış bu tür kuruluşların sayısı nedir? Değerli Anavatan Partisi Grubu sözcüsü, bu tür kuruluşların durumunu kolaylaştırmaktan söz ettiler. Bunlar ne kadar ekonomik yardım almışlardır -varsa- son yıllar itibariyle?

İkinci sorum : Şirketlerin yurt dışında bu tür ilişkilere girmeleri konusunda, vergi mevzuatında, Türk ticaret mevzuatında özel hükümler var mıdır? Buradaki maddeler, bu özel hükümlerle çelişmekte midir?

BAŞKAN — Sayın Bakan, buyurun.

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) — Efendim, şimdi, Sayın Arıkan'ın ikinci sualinden başlayayım; «vergi mevzuatında özel hükümler var mıdır?» diye sormaktadırlar. Bunun bir kazanç müessesesi olmadığını, kâr müessesesi olmadığını ifade ettim; ticarî bir müessesenin, vergiye tabi bir müessesenin kuruluş şart ve gayeleri bunda söz konusu değildir. Bu itibarla, vergi mevzuatımızda buna ait hüküm olması da söz konusu değildir; bu bir teknik anlaşmadır, bir ekonomik anlaşmadır, istikbale matuf gelişmeleri sağlamak için yapılan anlaşmalardır.

«Bu kabil teşekküller yardım almışlar mıdır?» diye soruyorlar. Bunların sayıları hakkında kesin bir fikrim yok, eğer devlet kayıtlarında bir bilgi varsa, kendisine yazılı cevap vereceğim. Ekonomik yardım almış olmaları da o bilgiye bağlıdır; ama benim bilebildiğim kadarıyla şu anda bu görüştüğümüz mesele de bir ekonomik yardım alan müessese söz konusu değildir; karşılıklı teknik ve ekonomik işbirliği ve çalışma üzerine kurulmuş teşekküldür.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

SABİT BATUMLU (İstanbul) — Bir sorum var Sayın Başkan.

BAŞKAN — Efendim, sualleri soracak arkadaşlar daha evvel kaydedildi; ondan sonra suallere geçildi. Bu itibarla müzakereler tamamlanmıştır.

Bir önerge vardır, okutuyorum :

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan 525 sıra sayılı Kanun Tasarısının komisyona iade edilmesini saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

Türkân Turgut Arıkan Edirne	M. Arif Atalay Adıyaman
İlhan Dinçel Malatya	Vecihi Akın Konya
Orhan Otağ Kocaeli	

BAŞKAN — Önergeye Komisyon katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI OSMAN DOĞAN (Şanlıurfa) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet?..

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Arıkan.

TÜRKAN TURGUT ARIKAN (Edirne) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yasa tasarıları getirilirken birtakım temel bilgilerin toplanması esastır ve milletvekilleri burada soru sordukları zaman kararlarını etkileyecek olan soruları sormaktadırlar; ama ne yazık ki, burada yasalar tartışılırken sorduğumuz sorulara ya hazırlık yapılmadığı veyahut halihazırda ellerinde bilgi bulunmadığı gerekçesiyle, hiçbir zaman cevap verilmemektedir.

Biz burada neyin kararını vereceğiz, bilgiye dayanmadan mı karar vereceğiz? Sanıyorum teknik bürokratlar da bakanların arkasında oturmaktadırlar. Teknik bürokratları buraya kadar zahmet edip getirmemizin nedeni de bu tür bilgilerin sağlanmasıdır, hazır olunmasıdır.

Gene anlaşılıyor ki, dünkü tasarıda olduğu gibi, bu tasarıda da herhangi bir ciddî çalışma yapılmamıştır, bir ön hazırlık yapılmamıştır; çalakalem yazılmış ve Meclis önüne getirilmiştir. Önergemizi bu nedenle verdik. Komisyona gitsin, birlikte inceleyelim. Ne var, Türkiye'de bugüne kadar ne olmuş, ne gibi aksaklıklar ortaya çıkmış; onları inceleyelim, ondan sonra gerekiyorsa tasarıyı hep birlikte onaylayalım geçsin ve ülkeye de yararlı olsun.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Arıkan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Uluslararası alanda beraberlik ve işbirliği yapılmasında fayda görülen hallerde, Türk ve yabancı hakikî veya hükmî şahısların veya yalnız hükmî şahısların, kazanç paylaşma amacı dışında ve kanunlarla yasaklanmamış olmak kaydıyla ekonomik ve teknik alanlarda işbirliğini geliştirmek, bu konularda bilgi, görgü ve karşılıklı teknolojilerinden yararlanmak maksadıyla Türkiye'de veya yurt dışında :

a) En az yedisinin; uluslararası nitelikte birlik, federasyon veya benzeri teşekküller kurmaları veya kurulmuş bu gibi teşekküllerin şubelerini açmaları,

b) Uluslararası faaliyette bulunmaları,

c) Mevcut kuruluş ve benzeri derneklere katılmaları veya bunlarla işbirliğinde bulunmaları,

Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunun iznine tabidir.

(a) bendine göre Türkiye'de kurulan teşekküller, kuruluş bildirisini ve eklerini, merkezlerinin bulunduğu mahallin en büyük mülkî amirliğine vermek suretiyle tüzelkişilik kazanırlar.

Bunlardan kuruluş, amaç ve şartlarını kaybedenlerle, kanun ve statülerinin öngördüğü yükümlülükleri yerine getirmeyenler, kendiliğinden dağılmış sayılırlar.

Kamu kurum ve kuruluşları da, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Bakanlar Kurulunca izin verildiği takdirde, birinci fıkradaki amaç doğrultusunda faaliyet gösteren kendi konularıyla ilgili uluslararası birlik, federasyon veya benzeri teşekküllere iştirak edebilirler.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?..

M. NURİ ÜZEL (Eskişehir) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurusunlar Sayın Üzel.

M. NURİ ÜZEL (Eskişehir) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun Tasarısının okunan 1 inci maddesi, ne derseniz deyiniz, sureti katiyede maksadı ifadeden tam manasıyla uzaktır ve karışıklığa meydan vermektedir. Dikkatle okuduğumuz halde hiçbir şey anlamak mümkün değildir beyler. Mütemadiyen okuyorum, yarım saatten, bir saatten beri okuyorum, bir şey anlatacak ve maksadı olduğu gibi yerine getirebilecek bir teşekkülün nasıl kurulup da ne maksatla çalışabileceğini ortaya koyacak bir ifadeyi göremiyorum. Lütfen dikkatle bakınız, siz de göreceksiniz.

«Uluslararası alanda beraberlik ve işbirliği yapılmasında» deniyor. Uluslararası alanda beraberlik ve işbirliği yapılması, hukuk dilinde «itilaf» kelimesi ile karşılaştırılır. Burada, itilafın hiçbir hukukî unsurunu taşıyan ifade yoktur. «Bereberlik ve işbirliği yapılmasında fayda görülen hallerde» deniyor; nedir bu beraberlik ve işbirliği yapılmasında fayda görülen haller? Getiriyorsunuz getiriyorsunuz, fıkranın

sonunda «Bilgi, görgü ve karşılıklı teknolojilerinden yararlanmak maksadıyla» diyorsunuz. Bilgi, görgü ve karşılıklı teknolojilerinden yararlanmak maksadıyla beraberlik ve işbirliği yapılması şeklinde geliyor. Peki ne oluyor? «Türk ve yabancı hakikî veya hükmî şahısların veya yalnız hükmî şahısların» diyor. Hepsi yabancı şahıslardan kurulursa, kabul edilecek mi? Dernekler Kanunu buna izin veriyor. Dernekler Kanununun 4 üncü maddesinde vatandaşlık hakkından bahsedilmiyor. Orada, «Medenî hakları kullanma ehliyetine sahip ve onsekiz yaşını bitirmiş olan herkes, önceden izin almaksızın dernek kurabilir» deniliyor. Ancak, daha sonra, şunlar, şunlar, şunlar da kuramazlar diyor ve birtakım haklarını da getiriyor. Peki, Dernekler Kanununa atıf yapılan hakikî veya hükmî şahısların, kişilerin buraya girip girmeyeceği belli mi? Kuruluşlar bakımından, kişiler bakımından Dernekler Kanununa neden açık, seçik bir atıf yapılmıyor?

1 inci maddede, «Kazanç paylaşma amacı dışında» deniliyor. Zaten bilgi, görgü ve karşılıklı teknolojiler kazanç paylaşma amacı dışında olur. Eğer, bunlar bir şirket haline getirilecekse, bu mümkün değildir.

Yine, fıkranın içerisinde, «Ve kanunlarla yasaklanmamış olmak kaydıyla» deniyor. Nedir? Burada hangi hususun kanunla yasaklanmamış olduğu kastediliyor? Bunu anlamak mümkün değildir. Yani, «Kanunlarla yasaklanmış olmak kaydıyla» ibaresinin burada yer almasıyla bunların - bir türlü - adı da konulmuyor; dernek midir, teşekkül müdür? Niye «Yasaklanmamış olmak kaydıyla» diyor, anlamak mümkün değildir.

Yine, maddenin (a) fıkrasında, «En az yedisinin; uluslararası nitelikte birlik, federasyon veya benzeri teşekküller kurmaları veya kurulumuş bu gibi teşekkküllerin şubelerini açmaları» deniliyor. Burada «en az yedisinin» ibaresinden kastedilen, Türk ve yabancı hakikî şahıslardan teşekkül edecek en az yedi kişi mi; yoksa tamamıyla yabancı şahıslardan teşekkül edecek yedi kişi midir? Fakat bu, «teknoloji» işine girdiği vakit, muhakkak ki, buna bir sınaî ve ekonomik araştırma dahildir. Neden? Olabilir ki, bunun getirdiği imkân içerisinde yalnızca, Türk vatandaşı olmayan kişilere bu teşekkülleri kurma hakkı verilebilir; doğru mudur, değil midir? Kaldıki, aslında birleştirmek lazım. Türk ve yabancı uyrukluların tümünün bunları kurmasını kolaylaştırmak lazım. tümünün bunları kurmasını kolaylaştırmak lazım.

Bir arkadaşımın da işaret ettiği gibi, «Teşekkül» lafından anlaşılan nedir? Acaba, Dernekler Kanununa bir atıf yapmamak için mi «Teşekkül» lafı kullanılıyor? Dernekler de bir teşekküldür, anonim şirketler de bir teşekküldür; yani anonim şirketler de, zaten kurulmuş olmaktan mütevellit, böyle bir, yabancı ülkede kurulan bir şirkete bilgi, görgü ve karşılıklı teknolojiden yararlanmak için, iştiraki sağlamak üzere, bu kanundan istifade edebilecek midir?

Bunun kuruluşuna ait, «Türkiye'de kurulan teşekküller» deniyor. Demek ki, Türkiye dışında da kurulup, Türkiye ile işbirliği yapabilecekler. «Kuruluş bildirisini ve eklerini merkezlerin bulunduğu mahallin en büyük mülkî amirliğine vermek zorundadır» deniyor. Uluslararası işlem görecek olan bir teşekkülün - herhalde - müracaat edeceği en büyük mülkî amirliğinin - zannediyorum ki vali olması lazım gelir. Nahiye müdürlüğü de mülkî amirliktir, kazalarda kaymakam mülkî amirdir; fakat, maksatlı olarak kurulabilecek teşekküller olabilir. Bilgi, görgü ve teknolojileri artırmak maksadı altında, bu kanuna sığınmak suretiyle Doğu Anadolu'da küçük bir kazada kurulan teşekkül mülkî amire neyin kuruluş bildirisini ve ekini verecek? Bu ekler nedir? Bunu anlamak mümkün değildir. Eklerden kastedilen, acaba Dernekler Kanununda sayılan kuruluşlar için getirilen maddeler mi olacaktır? Bu belli değil; nedir ekler? Arkadaki gelecek maddeye bakıyoruz; bunu açıklayan bir husus da yok. Dernekler Kanununa da atıf yapmıyor, başka kanunlara da atıf yapmıyor

Şimdi «en büyük mülkî amirliğe vermek suretiyle tüzelkişilik kazanırlar» diyoruz, arkasından bunların faaliyetleri hakkında, «İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunun iznine tabidir» diyoruz. Yani, bunu anlamak mümkün olmuyor. Ya, önceden izin vermeyeceksiniz, verilmeyecek; mülkî amirlikçe tüzelkişilik tanınmayacak... Tüzelkişiliği kendiliğinden kazanıyor beyler. Tüzelkişiliği kendiliğinden kazandıktan sonra onun tüm faaliyetini Bakanlar Kurulunun iznine tabi tutacaksın... Bunun başka türlü olması lazımdı. Kuruluşları tümüyle Bakanlar Kurulunun iznine tabi olsun, - tüzelkişiliğini almak dahi olsun - ondan sonra faaliyetini yürütsün. Yani, bu maddeyi, normal bir hukuk mantığı, işlem mantığı içerisinde anlamak mümkün değildir.

BAŞKAN — Sayın Üzel, toparlayınız lütfen.

M. NURİ ÜZEL (Devamla) — Bu, hakikaten, kendi kendimizi zorluğa sokmaktır, mülkî idare amirlerini zorluğa sokmaktır. Hele 1 inci maddenin bi-

rinci fıkrasında maksadı belirtilen şu faaliyetlerin ne şekilde yürütüleceğini ve daha genişlemesinin ne olacağını ortaya koymak için, kendi kendimizi sıkıntıya sokuyoruz. Buna açık seçik olarak, şu, şu, şu hususlar destek olmaz mıydı?

Bu itibarladır ki, arkadaşlarımızın, maddenin geri alınması hakkında verdiği önergeyi desteklemekteyim.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Başka söz isteyen var mı? Yok.

Verilmiş önergeler vardır, okutuyorum:

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan 525 sıra sayılı kanun tasarısında, 1 inci maddesinin son fıkrasının metinden çıkarılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

Türkân Turgut Arıkan — M. Arif Atalay

Edirne — Adıyaman

İlhan Dinçel — Vecihi Akın

Malatya — Konya

Orhan Otağ

Kocaeli

Sayın Türkiye Büyük Billet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 525 sıra sayılı tasarının 1 inci maddesinde yer alan «hakikî şahısların» madde metninden çıkarılmasını öneririz.

Edip Özgenç — Yusuf Ziya Kazancıoğlu

İçel — Trabzon

S. Hüsamettin Konuksever — İsa Vardal

Edirne — Zonguldak

Durcan Emirbayer

İzmir

BAŞKAN — Şimdi önergeleri aykırılık derecesine göre okutup, oylayacağım:

Edirne Milletvekili Türkân Turgut Arıkan ve arkadaşlarının önergesi

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan 525 sıra sayılı kanun tasarısında 1 inci maddesinin son fıkrasının metinden çıkarılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet önergeye iştirak ediyorlar mı efendim?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI OSMAN DOĞAN (Şanlıurfa) — Katılmıyoruz efendim.

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) — Katılmıyoruz Sayın Başkan.

TÜRKÂN TURGUT ARIKAN (Edirne) — Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Arıkan.

TÜRKÂN TURGUT ARIKAN (Edirne) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benden önce konuşan arkadaşlarımın belirttiği gibi, 1 inci maddeyi anlamak gerçekten çok güç. Ben de dikkatle okudum; birçok noktalarında kafam karıştı. Hele hele maddenin son kısmını gördükten sonra, Anayasanın 90 ıncı maddesini de okuduktan sonra, kamu kurum ve kuruluşlarının, bu tasarıyla, böyle, uluslararası ilişkiler içine sokulmasını gerçekten anlayamadım.

Şimdi soruyorum: Türkiye'de Vakıflar Genel Müdürlüğüne bağlı vakıflar var; bütün vakıflar - çok açık olarak soruyorum - Rabıta Teşkilatı ile işbirliği içine girerse ne yapacaksınız? Yine soruyorum : Gazetede yer alan ve Avrupa'da teşkilatlanmış olan o kuruluşlarla işbirliği içine girerse ne yapacaksınız? Açık seçik yetki veriyorsunuz bu maddeyle. Atatürk'ün bize emnet ettiği cumhuriyet konusunda, cumhuriyetin korunması konusunda, laiklik konusunda lütfen biraz daha titiz olalım; kapıları aralamayalım. İyi niyetle çıkarılan bir yasadan, yarın kötü niyetli bazı kişiler açıkça yararlanabilir. Bu kapıları lütfen açmayalım.

Türk Sevk ve İdare Derneği, geçmiş dönemlerde (1960'lı yıllarda) uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmıştır ve Türkiye'ye işletmecilik konusunun yerleşmesinde büyük katkılarda bulunmuştur. Bunu yaparken İçişleri Bakanlığından izin almıştır. Üniversitelerimiz; kamu kurumu olarak birçok kuruluşlarla işbirliği yapmışlardır. Bugünkü Marmara Üniversitesi, Michigan Üniversitesi de yüzlerce öğretim üyesi yollamıştır ve bugünkü Anadolu (Eşkişehir) Üniversitesinin temelini oluşturmuşlardır. Yani yasalarımızda engel yok. Bunları istediğiniz zaman yapabiliyorsunuz. Ama bu getirdiğiniz yasa tasarısıyla birtakım kapıları kötü niyetli kişilere açabiliriz.

Çok açık olarak sormak istiyorum; geçen gün burada Sayın Başbakanımızın kardeşinin şirketleri ve vakıfları tartışıldı. Başbakanımız yara almadı mı o tartışmadan? Almıştır. Yarın öbür gün kurduğu ÖZBA Vakfı, AKÖZ Vakfı belirli gruplarla işbirliği yaparsa daha büyük yara almayacak mıdır? Geliniz bu kapıları kapatalım; uygun şekilde, işbirliğine açık olacak şekilde yeniden düzenleyelim.

Saygılar sunarım. (Bağımsızlar, SHP ve DSP sıralarından alkışlar).

BAŞKAN — Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum :

Sayın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 525 sıra sayılı tasarının 1 inci maddesinde yer alan «hakikî şahısların» madde metninden çıkarılmasını öneririz.

Edip Özgenç
İçel ve arkadaşları

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet önergeye katılıyorlar mı efendim?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI OSMAN DOĞAN (Şanlıurfa) — Katılmıyoruz efendim.

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önergeye komisyon ve hükümet katılmıyorlar.

YUSUF ZİYA KAZANCIOĞLU (Trabzon) — Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Kazancıoğlu.

YUSUF ZİYA KAZANCIOĞLU (Trabzon) — Sayın Bakanın açıklamasından önce grup namına kürsüye çıkan konuşmacılar, birçok kuşkularını açıklamışlardır; bunlar kısaca şunlardır:

Bazı sızmalar olur, memleket aleyhine bazı bilgiler dışarıya kaçar veya memleket aleyhine bazı fikirler içeri girer, bunlar toplum için tehlikeler yaratabilir. Bendeniz de bu açıklamalara katılanlardan biriyim.

Sayın Bakan, bunların hepsine birden açıklama getirmek için, «Beynelmilel kuruluşların teşkili için bir mani kanun yoktur ve bu tasarının getirilmesi de, gayet masumane bir zihniyete dayanır» şeklinde beyanda bulundular.

Bu tarz cevap biraz üstünkörü olmuyor mu Sayın Bakanım? Birçok izahat istedik; mesela sizin en az 7 dediniz; neden 6 değil, 8 değil de 7'dir dedik. Bugünkü mevzuata göre ne kadar dernek mevcuttur, bu hususta bir rakam lütfedin dedik.

Birinci maddede verdiğim önergemde olduğu gibi, «hakikî şahısların» tabirinin o maddede bulunmaması için bazı fikirler beyan ettim. Siz bunları; canım ne söylerseniz söyleyin, ne ehemmiyeti var, şeklinde düşünerek, iki kelimeyle «Efendim tamamen yerindedir, saygılarımı sunarım» diyerek kapattınız.

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) — Estağfurullah.

YUSUF ZİYA KAZANCIOĞLU (Devamla) — Ben zatı âlinizden tekrar rica ediyorum. Lütfen, sorduğumuz sualler ve kanunun gerekçesi hakkında, biraz daha derinlere gidip, daha detaylı, daha teferruatlı bir açıklamada bulununuz. Sayın Bakan bilhassa sizden istirham ediyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... 1 inci madde kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Bu Kanunla kurulmasına izin verilen teşekküllerin denetimleri, hükmî şahsiyetlerinin sona ermesi ve faaliyetten alıkonmaları hususunda; 2908 sayılı Dernekler Kanununun ilgili hükümleri, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır. Ancak, teşekküllerin kanunlarımıza veya millî menfaatlerimize uymayan veya kuruluş amaçlarıyla bağdaşmayan faaliyette bulunduğunun anlaşılması durumunda gecikmesinde sakınca bulunan hallerde teşekkülün faaliyetleri, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunca geçici olarak durdurulur.

Birinci maddede belirtilen teşekküllerin üyelikleri, organları, toplantı ve karar usulleri, faaliyetleri ve benzeri konular, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığınca onaylanacak statülerinde belirtilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?...

Buyurun Sayın Üzel.

M. NURİ ÜZEL (Eskişehir) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan tasarının 1 inci maddesi oylarınızla kabul edilmiş bulunuyor. Ancak, kabul edilen madde, 2908 sayılı Dernekler Kanununun 11 ve 12 nci maddeleriyle nasıl birleştirilebileceği hususunda adamakıllı tereddüt yaratmaktadır. Dernekler Kanunu, «Türkiye'de kurulan derneklerin yurt dışındaki faaliyetleri; yurt dışında kurulan derneklerin Türkiye'deki faaliyetleri» diye 11 ve 12 nci maddelerde tadat etmiş. «Uluslararası beraberlik veya işbirliği yapılmasında yarar görülen hallerde» diyor Dernekler Kanunu. Burada da aynı şekilde getirip, «Uluslararası alanda beraberlik ve işbirliği yapılmasında fayda görülen hallerde» diyo-

ruz ve anlaşılmayan bir madde kabul ettik. Mademki kabul ettik, bunu geçelim.

Şimdi, 2 nci maddede, «Teşekküllerin üyelikleri, organları, toplantı ve karar usulleri, faaliyetleri ve benzeri konular, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığınca onaylanacak statülerinde belirtilir» deniyor. Peki, bu statü İçişleri Bakanlığınca hiçbir başka esasa dayanılmaksızın mı tespit edilecek? Acaba, bu statünün tespitinde atıf yapılan taraf nedir? Dernekler Kanunu mu? O zaman onu getirelim. Çünkü, Dernekler Kanunu oldukça geniş bir şekilde, organlarını, üyeliklerini, vasıflarını, teşekküllerini, çalışma tarzlarını ifade etmektedir. Kaldı ki, bu getirilen tasarıda faaliyetlerin ne olduğu hakkında bir açıklık yaktur; yalnız, faaliyetleri kanuna aykırı olduğu takdirde, Bakanlar Kurulunca geçici olarak durdurulabileceği hakkında hüküm vardır.

Peki, bunun statüsünün durumu nedir? Bu statü neye göre belli olacak? Bir tasarı ile bir statünün tespitini, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığına veriyoruz, ama statü nedir? Acaba, bu nevi teşekküller, milletlerarası teamüllere uygun şekliyle nazara alınmak suretiyle mi statüleri belirlenecektir; yoksa ekonomik ve teknolojik alanda çalışacak olan bu teşekküllerin çalışma alanlarına göre özellik taşıyan statüleri mi olması gerekecektir? Atom teknolojisi konusunda çalışabilecek olan bir teşekkülün statüsü ile, tamamiyla ekonomik bir teşekkülün, ekonomik organizasyonları konusunda görgü ve bilgi alışverişi yapabilecek olan bir teşekkülün statüsü farklı olacaktır. Acaba, bütün bunlarda bir genel çerçeve mi çizilecektir? O çerçeve nedir? Yoksa, çeşitli maksatlar istikametinde kurulacak teşekküller için ayrı ayrı statüler mi nazara alınacaktır veya Dernekler Kanununda ne deniyor ise, bunlara mı riayet edelim, itibar edelim denecektir?

Burada açık olmayan noktalar bunlardır sayın milletvekilleri. Kabul edilen 1 inci maddede olduğu gibi, 2 nci maddede de bu hususlar açıklıkla belirtilmemektedir. Bunlar yönetime de ve uygulayıcılara da - üstelik bütün bunlar teşekkül ettikten sonra, faaliyetlerinden meydana gelebilecek olan birtakım aksaklıklar dolayısıyla - zorluklar çıkaracaktır.

O itibarla, - kanımca - tasarı, açıklıkla, maksada uygun şekilleri meydana getirecek ifadelerle yazılmamıştır. Aslında, tasarıdaki maksat, Türkiye için uygun bir maksattır, gerekli olan bir maksattır. Bu nevi teşekküllerle Türk teşekküllerinin daima işbirliğinde bulunmaları, üstelik teknolojik işbirliğinde bulunmaları, şarttır. Bir konuyu daha arz edeyim. Günümüzde çok aktüel konu olan SEİA ile çok aktüel konu olan Ortak Pazar giriş konusunda Amerikan teknolojisiyle Avrupa teknolojisinin çarpışmakta olduğu bir ülke durumuna gireceğimiz noktalarda, böyle teşekküllerin yer alması ve kurulması son derece doğrudur ve teşvik edilmelidir. Ancak, bu getirilen hükümlerle sureti katiyede bu fayda sağlanamayacaktır.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; bu tasarıda niye yedi kişi de, beş kişi değil; niye beş kamu kuruluşu veya üç kamu kuruluşu değil? Dernekler Kanunuyla paralellik sağlanmış, yedi denmiş; sayı, bir araya gelinebilecek bir miktar olarak hesap edilmiş ve işin ciddîyeti itibariyle de yedi kuruluşu veya yedi şahsı bir araya getirme hesap edilmiş. Dernekler Kanununda düşünülen ve kullanılan sayıdır. Bu kabil meselelerde özel bir maksat aramak doğru değildir.

Şimdi, bu tasarıda iki önerge var. Birisi, kamu kuruluşları dışarıda kalsın, diğeri de özel şahıslar dışarıda kalsın, şeklindedir. Tasarı, İçişleri Bakanlığında yalnız, özel teşebbüs için hazırlanmıştı. Türkiye'nin her tarafındaki mühendislik firmalarının, dünyadaki buna benzer - daha ziyade, Türkiye'deki kuruluşlardan ziyade, dünya çapındaki bu kabil - kuruluşlara girebilmesi maksadına matuf olmak üzere böyle bir ihtiyaç duyulmuş, ancak, bakanlığımızın görüşü sorulduğu zaman, biz, kamu kuruluşlarındaki ihtiyacı bildiğimiz için, bize intikal ettiği için, bu kanun tasarısına o hükümlerin de girmesini istedik. Devlet Personel Dairesinin ve daha başka dairelerin bu kabil ihtiyaçları bize intikal etti ve biliyorduk; onların da buraya girmesi yolunda komisyonda değişiklik yapılmak suretiyle, tasarı bu hale gelmiştir.

Yani, kamu kuruluşları, - İçişleri Bakanlığı teklifinde yoktu, zaten elinizdeki tasarıdan bellidir - bir ihtiyacın gereği olarak bilahara eklenmiştir ve kamu kuruluşlarının böyle teşekküllere girmesinde bir sakınca da bulunduğu görüşünde değilim. Aksine, dünya üzerindeki bir ihtiyacın neticesi, şu anda dünyaya açılan firmalarımızın bu kuruluşlara girmesini temin etmeye matuftur ve behemehal. Türkiye'de kurulacak kaydı yoktur: Türkiye'de de kurulabilir. Bizim

firmalarımız, bizim organizasyonlarımız dış dünyadaki organizasyonlara girebildiğine göre, Türkiye'de de bunu kurabilsinler diye bu hükümler getirilmiştir. Böyle beynelmilel ve çalışır organizasyonların Türkiye'de de kurulduğu günleri görmek bizim için mutluluk kaynağı olmalıdır.

Bu itibarla, bu tasarıdan bilistifade yalnız Rabıta olayı - belki talihsiz bir hadise olarak değerlendirilebilir - üzerinde durulması çok enterasandır. Yani, illâ İslamî birliklerle, İslâm teşekkülleriyle bu kabil çalışmalar yapılırsa suç, başkalarıyla yapılırsa âdeta hoş karşılanıyor gibi.. Aslında, Türkiye'nin menfaatları, Müslümanlarla işbirliği yapılması gerektiğinde Müslümanlarla, başkaları ile işbirliği yapılması gerektiğinde de başkalarıyla yapılacaktır ve Türk Milleti de o seviyeye gelmiştir inancındayız.

Saygılarımla arz ederim. (ANAP sıralarından alkışlar).

BAŞKAN — Madde üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler... 2 nci madde kabul edilmiştir.

Geçici maddeyi okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE — Mevcut bu tip teşekküller, bir yıl içinde hukukî durumlarını bu Kanuna uygun hale getirmek zorundadırlar. Bu süre içinde durumlarını düzeltmeyenlerin hukukî varlıkları, hiçbir işleme gerek kalmaksızın kendiliğinden sona erer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

CAFER TAYYAR SADIKLAR (Çanakkale) — Sorum var Sayın Başkan.

Sayın Bakandan öğrenmek istiyorum: Bu tip, bu gibi kuruluşlar hakkında birkaç misal lütfedebilirler mi? Durumları bu kanuna uymayan kuruluşlar hakkında birkaç misal verebilirler mi?

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) — Efendim, «Kanuna uymayan» derken, bunu şöyle ifade etmek lazım; Bazı teşekküllerin beynelmilel kuruluşlara girişinde, kanunî bir sakınca olmadığı hususunda bir görüş birliği var. Ancak, bunu, her teşekkülün veya her organizasyonun beynelmilel bir organizasyona girmesine, kanunlarımız açıktır manasına da almamak lazım. Şu anda Türkiye'de bazı kamu kuruluşlarının, beynelmilel organizasyonlara üye oldukları ve bu üyeliklerinin veya teknik işbirliklerinin devam ettiği ve kanunî sakıncası olmadığı yolunda bilgimiz var. Ancak, bunları tadat edecek durumda değilim. Benimle irtibatlı olduğu için, Danıştayın üye olduğu bir birliği biraz evvel söyledim.

MEHMET ADBURREZAK CEYLAN (Siirt) — Hangi zaruretten dolayı bu kanun tasarısı hazırlandı? Hangi teşekküllerden dolayı getirildi; onu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN — Müsaade buyurun efendim; sorarsınız.

ADALET BAKANI MAHMUT OLTAN SUNGURLU (Gümüşhane) — Mühendis birlikleri efendim. Türkiye'nin yurt dışındaki firmaları için; bu firmaların yurt dışında kredi alabilmeleri, iş alabilmeleri için, bazı itibarlı firmaların, itibarlı teşekküllerin üyesi olması gerektiği ihtiyacından dolayı bu tasarı hazırlanmıştır Asıl mesele odur; Bilahara Adalet Bakanlığı lüzum görmüştür; onu açıklıkla ifade ediyorum.

Uluslararası Yüksek İdarî Yargı Birliği, Danıştayın üye olduğu...

BAŞKAN — Teşekkür ederiz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler.... Geçici madde kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

11. — Kayseri Milletvekili Cengiz Tuncer'in, 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/386) (S. Sayısı : 524) (1)

BAŞKAN — 11 inci sıradaki, Kayseri Milletvekili Cengiz Tuncer'in, 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Ka-

---

(1) 524 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

nun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu raporu üzerindeki müzakereye geçiyoruz.

Komisyon ve hükümet yerini almıştır.

Komisyon raporunun okunup okunmamasını oylarınıza sunuyorum: Okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Okunmaması kabul edilmiştir.

Komisyon raporu üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 6. — Tam mükellefiyete tabi kurumların 1987, 1988 ve 1989 yıllarında 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 10 uncu Maddesi kapsamındaki gayrimenkul teslimleri vergiden müstesnadır.

Bu şekilde teslim edilen gayrimenkullerin iktisabında yüklenilen ve indirilemeyen Katma Değer Vergisi, Kurumlar Vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilir.

Şu kadar ki; vadeli satış nedeniyle kazancın tamamının, teslimi takip eden takvim yılı başından itibaren 2 yıl içerisinde ödenmiş sermayeye dönüştürülememesi halinde, gayrimenkulün satış bedelinden ödenmiş sermayeye dönüşen kısım düşüldükten sonra kalan miktar üzerinden, teslimin yapıldığı tarihteki Katma Değer Vergisi nispetine göre hesaplanacak Katma Değer Vergisi, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre, teslim dolayısıyla oluşan vadeden itibaren gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

TÜRKAN TURGUT ARIKAN (Edirne) — Bir soru sorabilir miyim Sayın Başkan? Sayın Bakanımızın cevaplandırmasını rica edeceğim.

BAŞKAN — Evet, buyurun.

TÜRKAN TURGUT ARIKAN (Edirne) — Bu, dün kabul edilen kanuna paralel bir uygulama oluyor anladığım kadarıyla; o nedenle söz de almadım, ancak vazgeçilen katma değer konusunda bir çalışma var mı, yaklaşık olarak tutarı nedir? Bu konuda bir bilgi verebilirler mi?

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANI AHMET KURTCEBE ALPTEMOÇİN (Bursa) — Efendim, dün de sayın soru sahibinin yazılı olarak cevaplandırılacak birkaç tane suali vardı, müsaade ederseniz ilgi olduğu için bunu da yazılı olarak kendilerine takdim edeyim.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Yaşa.

AHMET MEMDUH YAŞA (İstanbul) — Sayın Başkan, bu yazılı cevap vermenin bir müddeti var mı, onu öğrenmek istiyorum; üç dört aydan beri bekleyen sorularım var da.

BAŞKAN — Tabiî, zapta geçmesi bakımından faydalı oldu efendim.

Madde üzerinde başka söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde ilavesiyle ilgili önerge vardır, okutuyorum;

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifine aşağıda yer alan geçici maddenin 2 nci madde olarak eklenmesini ve bilhara takip eden madde numaralarının buna göre düzeltilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 2. — 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 5 inci maddesinin 1 inci fıkrasında yer alan «3 yıl süreyle» ibaresi «6 yıl süreyle» olarak değiştirilmiştir.

Muzaffer Arıcı Denizli	Timur Çınar Manisa
Burhan Cahit Gündüz İzmir	Nihat Türker Afyon

Seçkin Fırat
Bolu

Gerekçe :

Katma Değer Vergisi Kanununun uygulanmasında kısa sürede elde edilen başarının temelinde, idarenin gerektiği zaman seri ve süratli bir şekilde kararlar alması önemli bir rol oynamıştır.

Mükelleflerin vergi dairelerindeki işlerinin kısa sürede sonuçlandırılmasında ve Katma Değer Vergisi uygulamasında ihtayaç duyulan personel istihdamı ile araç ve gereç temininde, Katma Değer Vergisi Fonunun büyük katkıları olmuştur.

İdareye bu imkânları sağlayan Katma Değer Vergisi Fonunun uygulanma süresi bu yılın sonunda sona ermektedir. Halbuki idarenin araç ve gereç ile personel ihtiyacı halen devam etmektedir. Gelir idaresini güçlendirmek amacıyla sözkonusu fonun 1988 yılının başından itibaren 3 yıl daha uygulanması yerinde olacaktır.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Bir açıklama yapın Sayın Bakan.

BAŞKAN — Önergeye Komisyon katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALAATTİN FIRAT (Muş) — Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN — Hükümet?..

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANI AHMET KURTCEBE ALPTEMOÇİN (Bursa) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Geçici madde olarak kabul edilmiştir.

2 inci maddeyi okutuyorum :

Madde 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer. (ANAP sıralarından «3 üncü madde olacak» sesleri).

BAŞKAN — Geçici madde o, 2 nci madde değil efendim.

Madde 2'yi tekrar okutuyorum efendim.

Efendim, bendeniz gelen önergeleri okutuyorum, bu önergelere bağlıyım. Komisyona soruyorum, komisyon katılmıyor, hükümet katılıyor. Ben bunu oylamak mevkiindeyim. Bu itibarla, teknik konulara Başkanlık giremez. Biz vazifemizi yapıyoruz.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANI AHMET KURTCEBE ALPTEMOÇİN (Bursa) — Sayın Başkan, önerge gereğince şimdi okunulan maddenin 3 üncü madde olarak ve mütealkip maddenin de ona göre düzenlenmesini istiyoruz.

BAŞKAN — Efendim, önerge, geçici madde olarak geliyor. Bize gelen önergede «Geçici madde» deniyor.

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANI AHMET KURTCEBE ALPTEMOÇİN (Bursa) — Anladım Sayın Başkan; haklısınız, özür dilerim efendim.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Bu, tedvin hususu, teknik husus değil efendim.

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANI AHMET KURTCEBE ALPTEMOÇİN (Bursa) — Sayın Başkanlık en iyisini yapacaktır, ben şahsî görüşümü arz ettim. Teşekkür ederim efendim.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Görüşlerimiz paralel Sayın Bakan.

BAŞKAN — Komisyon tedvin hatası olduğunu kabul ediyorsa, bunu madde 2 olarak oylayabilirim.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Komisyon neyi kabul ediyor?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALAATTİN FIRAT (Muş) — Sayın Başkanım, bir daha izah eder misiniz?

BAŞKAN — Efendim, gelen önergeye göre biz bunu geçici madde olarak oyladık; fakat maddî bir hata olduğu ortaya çıktı. Bu maddî hatayı düzeltebilmek bakımından soruyorum : Oyladığımız bu maddenin 2 nci madde olarak oylanmasında bir mahzur görüyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALAATTİN FIRAT (Muş) — Sayın Başkanım, geçici madde olarak kabul ediyoruz. Bu konuda herhangi bir talebimiz yok. Yüksek Başkanlığın takdirine arz ederiz.

BAŞKAN — Geçici madde olarak oylanan önergeyi 2 nci madde olarak oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Oylattınız efendim.

BAŞKAN — Maddî hatayı düzeltiyoruz efendim.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Tedvin hatasını kabul ettiniz mi Sayın Başkan?

BAŞKAN — Tabiatıyla efendim.

Madde 2'yi madde 3 olarak okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi 4 üncü madde olarak okutuyorum :

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Kanun, açık oylamaya tabidir.

Oylamanın, kupaların sıralar arasında dolaştırılması ve oy pusulalarının kupalara atılması suretiyle yapılmasını oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kupalar sıralar arasında dolaştırılsın.

(Oyların toplanmasına başlandı)

12. — Eskişehir Milletvekili Mustafa Balcılar ve 3 Arkadaşının, 17.10.1983 Tarihli ve 2926 Sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununun 2 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/319) (S. Sayısı : 526)

BAŞKAN — 12 nci sıradaki Eskişehir Milletvekili Mustafa Balcılar ve 3 Arkadaşının, 17.10.1983 Tarihli ve 2926 Sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununun 2 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonun Raporu üzerindeki müzakereye geçiyoruz.

Komisyon?... Yok.

Kanun teklifinin görüşülmesi ertelenmiştir.

13. — Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmasına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/780) (S. Sayısı : 527) (1)

BAŞKAN — 13 üncü sırada, Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmasına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonlarının raporları üzerindeki müzakereye geçiyoruz.

Komisyon?... Burada.

Hükümet?... Burada.

Komisyon raporunun okunup okunmamasını oylarınıza sunuyorum : Raporun okunmasını kabul edenler... Etmeyenler...

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — 101 kişi arayın lütfen Sayın Başkan.

BAŞKAN — Oturun efendim, sayacağız.

Efendim, lütfen oturun da kimin el kaldırdığını, kimin kaldırmadığını göreyim; lütfen efendim...

Efendim, komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sundum. «Komisyon raporunun okunmasını kabul edenler» dedim ve bunu saydım; kabul etmeyenleri soruyorum... Komisyon raporunun okunması kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmasına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 5 Eylül 1980 tarihinde Münih'te imzalanmış olan «Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmalarına Dair Sözleşme»nin, 4 üncü maddesinin (b) ve (e) bentlerine göre rezerv konularak onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?. Yok.

1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu kanun tasarısı da açık oylamaya tabidir. Açık oylamanın, kupaların sıralar arasında dolaştırılması suretiyle yapılmasını oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kupalar sıralar arasında dolaştırılsın.

(Oyların toplanmasına başlandı)

14. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/816) (S. Sayısı : 528) (1)

BAŞKAN — 14 üncü sırada, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Transferlerine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Ka-

(1) *527 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.*

(1) *528 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.*

nun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporlarının müzakeresine geçiyoruz.

Komisyon ve hükümet yerlerinde.

Komisyon raporunun okunmasını oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler.. Etmeyenler... Komisyon raporunun okunması kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 8 Ekim 1986 tarihinde Kahire'de imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşme» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — 1 inci madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler.... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Tasarı açık oylamaya tabidir. Kupaların sıralar arasında dolaştırılması suretiyle oylama yapılması hususunu oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kupalar sıralar arasında dolaştırılsın.

(Oyların toplanmasına başlandı.)

11 inci sırada, bulunan 524 sıra sayılı, Katma Değer Vergisiyle ilgili kanun tasarısına oy kullanma işlemi tamamlanmıştır; kupalar kaldırılsın.

(Oyların ayrımına başlandı)

15. — Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkından Kaun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/778) (S. Sayısı : 529) (1)

BAŞKAN — 15 inci sıradaki Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporlarının müzakeresine geçiyoruz.

Komisyon ve hükümet yerlerini almıştır.

Komisyon raporunun okunmasını oylarınıza sunuyorum : Kabul edenelr... Etmeyenler... Komisyon raporunun okunmaması kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki müzakerelere geçiyoruz.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen?. Yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Avrupa Konseyi çerçevesinde hazırlanarak 21 Mart 1983 tarihinde Strasburg'da imzaya açılan ve 19 Haziran 1985 tarihinde imzalanan «Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşme» nin, 2 nci maddede yazılı beyanlar yapılmak suretiyle, onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — 1 inci madde üzerinde söz isteyen?. Yok.

1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... 1 inci madde kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — a) 5 inci maddenin 3 üncü fıkrası gereğince, Sözleşmenin uygulanması ile ilgili haberleşme diplomatik kanaldan yapılacaktır.

b) 17 nci maddenin 3 üncü fıkrası gereğince, nakil istemlerine ve buna mesnet olan belgelere, Türkçeye yapılmış tercümeler de eklenecektir.

c) Nakil masrafları, 17 nci maddenin 5 inci fıkrasında öngörüldüğü üzere, yerine getiren Devlet veya ilgili Türk mevzuatı hükmüne göre, taraflar arasında mutabakata varılması kaydıyla, talep eden Devlet tarafından karşılanabilecektir.

---

(1) 529 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz isteyen?. Yok.

2 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... 2 nci madde kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Tasarı, açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın, kupaların sıralar arasında dolaştırılması suretiyle yapılmasını oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kupalar, sıralar arasında dolaştırılsın.

(Oyların toplanmasına başlandı)

16. — Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Meselelerde Adlî Kararların Karşılıklı Olarak İnfazı Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/815) (S. Sayısı : 530) (1)

BAŞKAN — 16 ncı sıradaki, Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Meselelerde Adlî Kararların Karşılıklı Olarak İnfazı Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları üzerindeki müzakerelere geçiyoruz.

Komisyon ve hükümet yerlerini aldılar.

Komisyon raporunun okunup okunmamasını oylarınıza sunuyorum : Komisyon raporunun okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Komisyon raporunun okunmaması kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki müzakerelere geçiyoruz.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen?. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Meselelerde Adlî Kararların Karşılıklı Olarak İnfazı Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 5 Eylül 1986 tarihinde Budapeşte'de imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Meselelerde Adlî Kararların Karşılıklı Olarak İnfazı Hakkında Sözleşme»nin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Tasarı, açık oylamaya tabidir.

Oylamanın kupaların sıralar arasında dolaştırılması suretiyle, yapılmasını oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kupalar, sıralar arasında dolaştırılsın.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, oy pusulası yanında olmayanlar ne yapacaklar?

BAŞKAN — Oy pusulası olmayanlar, beyaz bir kâğıda ismini, soyadını, seçim bölgesini yazacak, imzalayacak ve oyunun rengini belirtecekler efendim.

(Oyların toplanmasına başlandı)

BAŞKAN — 527, 528 ve 529 sıra sayılı kanun tasarılarına oylarını kullanmayan arkadaşlar var mı? Oy kupaları kürsü önündedir.

Bu üç tasarı hakkındaki oylama işlemi tamamlanmıştır. Kupalar kaldırılsın.

(1) *530 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.*

(Oyların ayrımına başlandı)

17. — 13 Mart 1913 Tarihli İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının Adının ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine, Bu Kanuna Bazı Ek ve Ek Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Yozgat Milletvekili Mehmet Bağçeci ve Şanlıurfa Milletvekili Osman Doğan'ın, Kars Milletvekili Ömer Kuşhan ve 4 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Hali Orhan Ergüder'in Aynı Kanunun 116 ve 140 ıncı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun teklifleri ve İçişleri; Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/808, 2/231, 2/306, 2/365) (S. Sayısı : 531 ve 531'e 1 inci Ek)

BAŞKAN — 17 nci sıradaki, 13 Mart 1913 Tarihli İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının Adının ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine, Bu Kanuna Bazı Ek ve Ek Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Yozgat Milletvekili Mehmet Bağçeci ve Şanlıurfa Milletvekili Osman Doğan'ın, Kars Milletvekili Ömer Kuşhan ve 4 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in Aynı Kanunun 116 ve 140 ıncı Maddelerinin Değiştirlimesi Hakkında Kanun teklifleri ve İçişleri; Plan ve Bütçe komisyonları raporlarının müzakeresine geçiyoruz.

Komisyon?.. Yok.

Ertelenmiştir.

18. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/779) (S. Sayısı : 533) (1)

BAŞKAN — 18 inci sıradaki, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları üzerindeki müzakerelere geçiyoruz.

Hükümet ve komisyon yerlerini almışlardır.

Komisyon raporunun okunup okunmamasını oylarınıza sunuyorum : Komisyon raporunun okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Komisyon raporunun okunması kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerindeki müzakerelere geçiyoruz.

Tümü üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 1 Mayıs 1986 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1 Mayıs 1986 tarihinde imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşması»nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

2 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler.... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanun Tasarısı açık oylamaya tabidir. Açık oylamanın, kupaların sıralar arasında dolaştırılması suretiyle yapılmasını oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kupalar sıralar arasında dolaştırılsın.

(Oyların toplanmasına başlandı)

BAŞKAN — 530 sıra sayılı kanun tasarısının oy kupaları kürsü önündedir.

Bu tasarıya oyunu kullanmamış arkadaşımız var mı? Yok.

530 sıra sayılı kanun tasarısıyla ilgili oylama işlemi tamamlanmıştır. Kupalar kaldırılsın.

(Oyların ayrımına başlandı)

19. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında 11 Mart 1985 Tarihinde İmzalanan Kültürel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/735) (S. Sayısı : 534) (1)

---

(1) 533 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

(1) 534 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN — 19 uncu sıradaki, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında 11 Mart 1985 Tarihinde İmzalanan Kültürel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri Komisyonları raporları üzerindeki müzakereye geçiyoruz.

Komisyon ve hükümet yerlerini aldılar.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunuyorum : Komisyon raporunun okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Komisyon raporunun okunması kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerindeki müzakerelere geçiyoruz.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Tasarının maddelerine geçilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında 11 Mart 1985 Tarihinde İmzalanan Kültürel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti arasında 11 Mart 1985 tarihinde Ankara'da imzalanan «Kültürel İşbirliği Anlaşması»nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarı açık oylamaya tabidir.

Oylamanın, kupaların sıralar arasında dolaştırılması suretiyle yapılması hususunu oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kupalar sıralar arasında dolaştırılsın.

(Oyların toplanılmasına başlandı)

BAŞKAN — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Kültür Anlaşmasıyla ilgili 533 sıra sayılı kanun tasarısına oy kullanmayan var mı?.. Yok.

Oylama işlemi tamamlanmıştır, kupalar kaldırılsın.

(Oyların ayrımına başlandı)

20. — Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/713) (S. Sayısı : 535) (1)

BAŞKAN — 20 nci sıradaki, Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporlarının müzakeresine geçiyoruz.

Komisyon ve hükümet yerlerini almışlardır.

Komisyon raporunun okunup okunmamasını oylarınıza arz ediyormu : Komisyon raporunun okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Komisyon raporunun okunması kabul edilmemiştir.

Tasarının tümü üzerindeki müzakerelere geçiyoruz.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

Türkiye Cumhuriyeti İle Libya Arap Halk Sosyalist Cemahisiyesi Arasında Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 5 Ağustos 1985 tarihinde Ankara'da imzalanan, Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

---

(1) 535 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanun Tasarısı üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Kanun Tasarısı açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın kupaların sıralar arasında dolaştırılmak suretiyle yapılmasını oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kupalar sıralar arasında dolaştırılacaktır.

(Oyların toplanmasına başlandı)

11. — Kayseri Milletvekili Cengiz Tuncer'in, 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/386) (S. Sayısı : 524) (Devam)

BAŞKAN — 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Teklifine 238 milletvekili arkadaşımız katılmış; 170 kabul, 61 ret, 7 çekinser oy kullanılmıştır. Bu suretle teklif kanunlaşmıştır.

Hayırlı ve uğurlu olsun.

13. — Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmasına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/780) (S. Sayısı : 527) (Devam)

BAŞKAN — Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmasına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkındaki 527 sıra sayılı Kanun Tasarısının açık oylamasına 228 milletvekili katılmış; 220 kabul, 2 ret, 6 çekinser oy kullanılmıştır. Bu suretle, 527 sıra sayılı tasarı kanunlaşmıştır.

Hayırlı olsun.

14. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/816) (S. Sayısı : 528) (Devam)

BAŞKAN — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısının açık oylamasına 219 milletvekili katılmış; 216 kabul, 3 çekinser oy kullanılmıştır. Bu suretle, tasarı kanunlaşmıştır.

Hayırlı olsun.

15. — Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/778) (S. Sayısı : 529) (Devam)

BAŞKAN — Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısının açık oylamasına 218 milletvekili katılmış; 213 kabul, 1 ret, 3 çekinser oy kullanılmıştır. Tasarı, bu suretle kanunlaşmıştır.

Hayırlı uğurlu olsun.

21. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 2 Ağustos 1982 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/441) (S. Sayısı : 536) (1)

BAŞKAN — 21 inci sırada bulunan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 2 Ağustos 1982 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporlarının müzakeresine geçiyoruz.

Komisyon ve hükümet yerlerini almışlardır.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza arz ediyorum : Komisyon raporunun okunmasını kabul edenler.. Etmeyenler.. Komisyon raporunun okunması kabul edilmemiştir.

Kanun tasarısının tümü üzerindeki müzakerelere geçiyoruz.

Tümü üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

---

(1) 536 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 2 Ağustos 1982 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti arasında 2 Ağustos 1982 tarihinde Ankara'da imzalanan «Kültür Anlaşması» nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarı üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Tasarı açık oylamaya tabidir.

Oylamanın, kupaların sıralar arasında dolaştırılması ve oy pusulalarının kupalara atılması suretiyle yapılmasını oylarınıza arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kupalar sıralar arasında dolaştırılacaktır.

(Oyların toplanmasına başlandı)

BAŞKAN — 534 ve 535 sıra sayılı kanun tasarılarına oylarını kullanmamış olan arkadaşlarımız oylarını kullansınlar.

16. — Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Meselelerde Adlî Kararların Karşılıklı Olarak İnfazı Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/815) (S. Sayısı : 530) (Devam)

BAŞKAN — Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Meselelerde Adlî Kararların Karşılıklı Olarak İnfazı Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının açık oylamasına 222 milletvekili katılmış; 219 kabul, 1 ret, 2 çekinser oy kullanılmıştır. Bu suretle, tasarı kanunlaşmıştır.

Hayırlı ve uğurlu olsun.

18. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/779) (S. Sayısı : 533) (Devam)

BAŞKAN — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısının açık oylamasına 224 milletvekili katılmış; 224 kabul oyu kulanılmıştır. Bu suretle tasarı kanunlaşmıştır.

Hayırlı ve uğurlu olsun.

Kürsü önünde bulunan ve 534 ve 535 sıra sayılı kanun tasarılarına ait olan kupalara oyunu kullanmamış arkadaşımız var mı? Yok.

Bu iki tasarının oylama işlemleri tamamlanmıştır.

Kupalar kaldırılsın.

(Oyların ayrımına başlandı)

22. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zaire Cumhuriyeti Yürütme Konseyi Arasında İmzalanan 16 Haziran 1983 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/440) (S. Sayısı : 537) (1)

BAŞKAN — 22 nci sıradaki Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zaire Cumhuriyeti Yürütme Konseyi Arasında İmzalanan 16 Haziran 1983 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporlarının müzakeresine geçiyoruz.

Komisyon ve hükümet yerlerini almışlardır.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunuyorum : Komisyon raporunun okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Komisyon raporunun okunması kabul edilmemiştir.

Kanun tasarısının tümü üzerindeki müzakerelere geçiyoruz.

Tümü üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

---

(1) 537 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zaire Cumhuriyeti Yürütme Konseyi Arasında İmzalanan 16 Haziran 1983 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zaire Cumhuriyeti Yürütme Konseyi arasında 16 Haziran 1983 tarihinde Ankara'da imzalanan «Kültür Anlaşması»nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Tasarı açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın kupaların sıralar arasında dolaştırılması suretiyle yapılmasını oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kupalar sıralar arasında dolaştırılsın.

(Oyların toplanmasına başlandı)

23. — İstanbul Milletvekili Ercüment Konukman ile Zonguldak Milletvekili Pertev Aşçıoğlu'nun Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/150) (S. Sayısı : 538) (1)

BAŞKAN — 23 üncü sıradaki, İstanbul Milletvekili Ercüment Konukman ile Zonguldak Milletvekili Pertev Aşçıoğlu'nun, Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu raporunun müzakeresine geçiyoruz.

(1) *538 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.*

Komisyon ve hükümet yerlerini almışlardır.

Komisyon raporunun okunmasını oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Komisyon raporunun okunması kabul edilmemiştir.

Teklifin tümü üzerindeki müzakerelere geçiyoruz.

Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grubu adına, Sayın Ayhan Fırat, buyursunlar efendim. (SHP sıralarından alkışlar)

SHP GRUBU ADINA AYHAN FIRAT (Malatya) — Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; şu anda görüşmekte olduğumuz teklif, Türkiye'de KİT'lerin denetimiyle ilgili bir tekliftir.

Hepinizin de malumu olduğu üzere, Türkiye'deki KİT'lerin kuruluş tarihi çok eskilere dayanır. Atatürk, döneminde, Türkiye'de sanayileşmeye verdiği ehemmiyeti belirtmek için Sanayii Maadin Bankasını kurdurmuş ve böylece özel sektörü finanse edip, ülkenin ihtiyaçlarını karşılamaya çalışmıştır; ancak özel sektörün o gün ülkenin ihtiyaçlarını karşılayamadığını gören Atatürk, İzmir İktisat Kongresinde, «Devletin de sanayie girmesinin elzem olduğunu» söylemiştir. Bilahara (1933'te) Sümerbank, ondan sonra Etibank ve sonra da sırasıyla diğer KİT kuruluşları Türkiye'de doğmuş ve bugüne kadar hizmet yapmışlardır.

KİT'lerin ilk kuruluşlarında, kendi yasalarında, denetim mekanizması da belirtilmişti; yani KİT'lerin, o kuruluşların nasıl denetleneceği kendi yasalarında belirtilmişti; ancak 1938 yılında çıkarılan 3460 sayılı Yasa ile, o güne kadar kurulmuş olan KİT'lerin denetimi Başbakanlık Yüksek Denetleme Kuruluna verilmiştir.

Hepinizin de bildiği gibi KİT'ler, sermayesinin yarısından fazlası devlete ait olan kuruluşlardır; Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu bu kuruluşları denetlediği gibi, aynı zamanda sermayesinin yarısından fazlası devlete ait olmayan; fakat özel kanunlarında denetleneceği kurum olarak Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu gösterilen kurumları da denetler. Bu denetleme sonunda tanzim edilen raporlar Türkiye Büyük Millet Meclisine gelir.

1961 Anayasasında, denetimin son merhalesi olarak Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu gösterilmiştir. Dolayısıyla, KİT Komisyonunda görüşülen raporlar uzun bir süre Genel Kurula inemediğinden, 1964 ile 1977 tarihleri arasında bir tıkanıklık olmuş-

tur. 1977'de bunu gidermek üzere 2102 sayılı yasa çıkarılmış ve nihaî merci olarak KİT Komisyonu gösterilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, 1982 Anayasasının 165 inci maddesinde, demin de arz ettiğim gibi, «Sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak Devlete ait olan kamu kuruluş ve ortaklıklarının Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi esasları kanunla düzenlenir» dendiği için, arkadaşlarımız da bu amir hüküm üzerine bu yasa teklifini getirmiş oluyorlar. Ancak, burada, eski denetimle yeni denetim arasında büyük farklar vardır. En büyük fark, şimdiye kadar KİT Komisyonu denetiminden geçen devlet bankalarının, bu defa KİT Komisyonu denetiminden alınarak, genel denetim esasları içerisinde, genel bütçe denetimi içerisinde denetlenmesinin öngörülmüş olmasıdır.

Şimdi, Türkiye'de, malumunuz olduğu üzere, yedi sekiz devlet bankası vardır. Bunlar şimdiye kadar Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu tarafından denetlenir ve raporları KİT Komisyonuna gelir, orada görüşülürdü. Bunları Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun denetiminden veya KİT Komisyonu denetiminden çıkarmak, ülkeye bir yarar getirmez. Neden buna lüzum görüldü; bunlar neden Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun veya KİT Komisyonu denetiminin dışına çıkarılıyor? Bu konu teklifte de yoktur; bilahara Plan ve Bütçe Komisyonunda böyle bir madde ilave edilmiştir. Neden, sebebi nedir? Ben şahsen, - Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi olarak - neden buna ihtiyaç görüldüğünü, bunun ne gereği olduğunu anlayamadım. O gün sorduğum zaman, sayın bakan, «Efendim, KİT Komisyonunda bazen ibra edilmiyor» dediler. Tabiî, bundan daha doğal bir şey olabilir mi? Eğer bir banka, hele bugünkü durumdaki bankalar (Anadolu Bankasının altı ay önceki durumunu bir sene önceki durumunu gözlerinizin önüne getirin) KİT Komisyonunda eğer ibra edilmiyorlarsa, bundan daha doğal ne olabilir? Çünkü, KİT Komisyonu, Meclis adına denetim yapan Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu raporları muvacehesinde konuyu inceliyor ve ibra edilip edilmemesine oradaki arkadaşlarımız karar veriyor. Muhakkak ibra edilmesi gerekir diye bir kaide mi vardır? Eğer, onun başındaki yöneticiler, ülkenin imkânlarını, bu fakir milletin imkânlarını, mesuliyetlerini bir tarafa bırakarak keyfî olarak kullanmışlarsa, Hazineyi, devleti, bankayı zarara sokmuşlarsa, bunların ibra edilmemesinden daha doğal ne olabilir?

Ben bir hususta da büyük bir şüphe içindeyim : Dün buradan, bir aydır gündemde bulunan şirket kurtarma yasası geçmiştir. Hepinizin bildiği gibi, şirket kurtarma yasası, bankaların sırtına bindirilmiştir. Arkasından böyle bir teklif geliyor, yani bankaları denetim dışı bırakıyorsunuz. Tahminime göre, burada bir incelik var : Önce şirket kurtarma, arkasından bu şirketi kurtaracak olan bankaları denetim dışı bırakma...

Muhterem arkadaşlarım, sizlere çok samimî olarak şahsî kanaatimi söylüyorum : Bugün, Türkiye'de bankalar son derece zor durumdadır. Bunların üzerine çok büyük bir yük yüklenmiştir. Bunları bir de denetim dışı tutarsanız, kısa süre sonra çok vahim hadiseler bu bankaların gündemine gelebilir. Onun için, bilhassa teklifin 2 nci maddesine sonradan ilave edilen metin yanlış; bankaların denetim dışı tutulması son derece sakıncalıdır. Bankalar milletin olanaklarını kullanırlar. Netice itibariyle hepsi Merkez Bankasının garantisi altındadır. O halde, bu milletin olanaklarını kullanan bankaları denetim dışı tutmakta ülke yararı yoktur. Sizlerden rica ediyorum, 2 nci maddeyi okuyunuz ve buna karşı çıkınız. Aramızdan seçtiğimiz 35 arkadaşımız KİT Komisyonunda görev yapıyorlar. Bunlara itimadımız yok mu? Kaldı ki, 20 arkadaşımız da hükümet kanadından. Bu arkadaşlarımıza itimadımız yok mu ki, oradan alıyoruz bunların denetimini?

Arkadaşlar, bir de fonlar mevzuu var. Biliyorsunuz, bugün bütçe, 11 trilyon civarındadır; fonların malî portesi de, aşağı yukarı 2,5 - 3 trilyona varır. Demek ki, bütçemizin dörtte biri fonlarda. Hepinizin de bildiği gibi, fon kaynakları, çıkarıldığı anda ne tutturulursa, ona göre bir denetime tabi tutuldu. Bazı fonlar Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun denetimindedir; bazıları, üçlü bir sistem yapılmıştır, onun denetimindedir; bazıları da daha farklı bir denetime tabi tutulmuştur.

12 nci maddede göreceksiniz, «Fonları, Plan ve Bütçe Komisyonunun genel denetimi altında, denetime tabi tuttuk» diyorlar. Böyle denetim olmaz arkadaşlar. Gerek fonların, gerek bankaların denetimi, orada, bir saat içinde yapılmaz. Denetimde alt birimler vardır. Mesela, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu, millet adına, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına görev yapar, bizim adımıza denetim yapar, raporlarını verir, o raporlarda sakıncalı hususları belirtir ve biz, o sakıncalı hususların üzerinde duruyoruz. Bir saatin içinde 2,5 trilyonluk fon bütçesini ve

onun yanında gelmiş diğer bütçeleri denetleme imkânı var mıdır? Yani, bunu getirip buraya koymakla, denetim imkânı sağladık derseniz, inandırıcı olamazsınız.

Ayrıca, bilinmeyen bir husus vardır. Denetim, yalnız malî denetim değildir. Deniyor ki, bankaların yeminli murakıpları vardır. Yeminli murakıplar yalnız ve yalnız hesaplara bakarlar, ondan öteye bir şey yapmazlar. Bunu Sayıştay da yapmaz, Sayıştay yalnız malî denetim yapar. Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu üç kategoride denetim yapar: İdarî denetim, malî denetim, teknik denetim. Siz, yalnız ve yalnız, malî denetimi alıyorsunuz, idarî ve teknik denetimi bu müesseselerin üzerinden kaldırıyorsunuz ve onları başıboş bırakıyorsunuz.

Bu bankaları 2 trilyonluk batık şirketlere ortak almak için şu yasayı çıkarmadınız mı? Bu şirketler ne yapıyor? Bu şirketlerin kuruluşları var, fabrikaları var, tesisleri var; kim denetleyecek bunu? Teknik bakımdan denetime muhtaçtır bu kuruluşlar. Bu bankalar denetlenmezse, ortak olacağı o kuruluşların teknik bakımdan ne idiği nasıl belli olur arkadaşlar? İdarî denetim getirmezseniz, bir kuruluşun idarî denetimi olmazsa, teknik denetimi olmazsa - bu kadar yük yüklüyorsunuz - nasıl bundan olumlu sonuç beklersiniz? Bekliyoruz ki hep birlikte, bu kuruluşların tatbikatı plan hedeflerine uygun olsun ve kalkınmamıza katkıda bulunsun, olumlu olsun. Peki bunlara kim karar verecek? Soruyorum sizlere, bunlara yeminli murakıplar mı karar verecek? Büyük bir kuruluşu veyahut da bir işletmeyi üzerine alan bir bankanın; o işletmenin ileride uğrayacağı teknik aksaklıkları bankalar yeminli murakıbı mı tayin edecek? Bunları anlatmanız mümkün değildir. Ancak, açıkça niyetin ne olduğunu söylerseniz, o zaman daha rahat anlaşabiliriz.

Ben, senelerimi devlet hizmetinde geçirmiş bir insanım, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun denetimine tabi tutulmuş bir yöneticiyim; hiçbir zaman şikâyetim olmadı, hiçbir zaman!... Bana devamlı yardımcı olmuşlardır. Onlar, dürüst idarecilere yardımcı olurlar; ama, devlet parasını ve kamu imkânlarını şahsî veya olumsuz yönde harcayanların da karşısına çıkarlar. Bundan daha doğal ne olabilir? Zaten biz de bunu istiyoruz. Bu kuruluşları niye bundan kurtarmaya çalışıyoruz?

Değerli arkadaşlarım, bu teklifte, göze batan ve bize göre sakıncalı olan diğer bir madde veya metin de, milletlerarası anlaşmalara göre idaresi özel teşebbüse bırakılan kurum ve şirketlerin denetim dışında tutulmasıdır. Eğer bu kuruluşun devlet hissesi yüzde 50'nin üstündeyse; ama milletlerarası bir kuruluş vasfı varsa, ya bir Amerikan şirketi, bir İngiliz şirketi veya bir Arap şirketi burada yüzde 5 hisse almışsa, bu kuruluşlar denetim dışı kalacak. Bu, Anayasaya, ulusal çıkarlara uygun mu arkadaşlarım? Nasıl getirirsiniz bunu? Yani, bizim denetim organlarımız, milletlerarası bir kuruluş olduğu zaman bunun karşısına mı dikiliyorlar? Nasıl izah edersiniz bunu? Bu da son derece sakıncalı bir maddedir.

Konuşmamı şöyle toparlıyorum: Genelde fonlar için getirdiğiniz denetim, maalesef kimseyi tatmin edemez. Fonların behemehal (iki denetleme kuruluşu vardır, hatta son olarak onlara bir de Devlet Denetleme Kurulu eklenmiştir, onu saymıyorum) Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu ve Sayıştayın denetimi altına almak lazım, Meclisin siyasal denetiminden behemehal geçirmek lazımdır; bu birincisi.

İkincisi: Bakanları, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu denetiminden ve KİT Komisyonu denetiminden çıkarmak, kaçırmak, son derece yanlıştır. Yüce Meclis huzurunda arz ediyor ve diyorum ki, eğer bunu yaparsanız, kısa bir müddet sonra bu bankaların duçar olacağı... Bugün bile aynı duruma düşmüşlerdir. En büyük bankalarımız çok zor şartlar altında görev yapmaktadırlar; 2 trilyonun üzerinde batık paraları vardır. Eğer bunu yaparsanız, bu bankalar yarın, son derece güç şartlar altında kalırlar ve bu, denetimsizliğin bir neticesi olur, bunun da müsebbibi sizler olursunuz.

Üçüncü olarak da tekrar şunu söylüyorum: Eğer bir şirketin sermayesinin yüzde 50'den yüksek kısmı kamuya aitse, bunun içerisinde sermayenin muayyen bir miktarının uluslararası herhangi bir şirkete ait olması, bu kuruluşları denetim dışı bırakamaz. Buna hakkınız yoktur. Devletin parasıdır, prensibi vardır; sermayesinin yüzde 50'den fazlası devletin ise burada KİT denetimi vardır, bunun dışına çıkaramazsınız. Bu üç konuda, iktidar milletvekili sayın arkadaşlarımı düşünmeye davet ediyorum.

Yüce Meclise saygılar sunuyorum.

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Fırat.

536 ve 537 sıra sayılı kanun tasarılarına oylarını kullanmayan arkadaşımız var mı?... Yok.

Her iki tasarı için oylama işlemi tamamlanmıştır, Kupalar kaldırılsın.

(Oyların ayrımına başlandı)

19. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında 11 Mart 1985 Tarihinde İmzalanan Kültürel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/735) (S. Sayısı : 534) (Devam)

BAŞKAN — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında 11 Mart 1985 Tarihinde İmzalanan Kültürel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının açık oylamasına 243 milletvekili oy kullanmış; 240 kabul 3 ret oyu kullanılmıştır. Bu suretle, tasarı kanunlaşmıştır.

Hayırlı ve uğurlu olsun.

20. — Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komiyonları raporları (1/713) (S. Sayısı : 535) (Devam)

BAŞKAN — Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının açık oylamasına 237 milletvekili katılmış; 237 kabul oyu kullanılmıştır. Bu suretle tasarı kanunlaşmıştır.

Hayırlı ve uğurlu olsun.

23. — İstanbul Milletvekili Ercüment Konukman ile Zonguldak Milletvekili Pertev Aşçıoğlu'nun Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/150) (S. Sayısı : 538) (Devam)

BAŞKAN — Doğru Yol Partisi Grubu adına Sayın Murat Sökmenoğlu, buyurun efendim.

DYP GRUBU ADINA MUSTAFA MURAT SÖKMENOĞLU (Hatay) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Plan ve Bütçe Komisyonunca kabul edilen Kamu İktisadî Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini ifade etmek için huzurlarınızda bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Sayın milletvekilleri, kamu iktisadî teşebbüslerinin, özellikle iktisadî devlet teşekkülleriyle - bunların müessese ve bağlı ortaklıklarının, iktisadî alanda ticarî esaslara göre faaliyet göstermek üzere kurulduğu malumlarınızdır. Faaliyetlerinde, ekonomik hayatın gerektirdiği esnekliğe sahip olabilmeleri için, Genel Muhasebe Kanunu, Devlet İhale Kanunu ile Sayıştayın denetimine tabi tutulmamaktadırlar. Ancak, 1982 Anayasasının 165 inci maddesine göre KİT'lerin denetiminin ayrı bir kanunla düzenleneceğinin hükme bağlanması ve kamu iktisadî teşebbüslerinin tanımlanması karşısında, 468 sayılı Kanunun değiştirilmesi gereği ortaya çıkmıştır.

Sayın milletvekilleri, 1982 Anayasasının 165 inci maddesinde, «Sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak Devlete ait olan kamu kuruluş ve ortaklıklarının Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi esasları kanunla düzenlenir» hükmü getirilmiştir. Tanımda kullanılan «sermaye» ve «dolaylı olarak Devlete ait olan» kavramları, sermaye kavramına dayandırılmıştır. Öncelikle, oldukça geniş kapsamlı olan bu kavramların, hazırlanan yeni kanunda açıklığa kavuşturulması gerekmektedir kanaatindeyiz. Halbuki yeni kanun teklifinde de 468 sayılı Kanunda yer alan tanım aynen tekrarlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, KİT'ler hakkında halen uygulanmakta olan 233 sayılı Kamu İktisadî Teşbbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede yer alan tanımlar ile, kanun teklifindeki tanımlar arasında uygunluk bulunmamaktadır. Nitekim, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede yeni tanımlar getirilerek; «Kamu iktisadî teşebbüsü; iktisadî devlet teşekkülü ile kamu iktisadî kuruluşunun ortak adıdır: İktisadî devlet teşekkülü; sermayesinin tamamı devlete ait, iktisadî alanda, ticarî esaslara göre faaliyet göstermek üzere kurulan kamu iktisadî teşebbüsüdür. Kamu iktisadî kuruluşu, sermayesinin tamamı devlete ait olan ve tekel niteliğindeki mallar ile temel mal ve hizmet üretmek ve pazarlamak üzere kurulan, kamu hizmeti niteliği ağır basan kamu iktisadî teşebbüsüdür» denilmiştir.

Bankacılık alanında da, sermayesinin en az yüzde 91'i devlete ait olan anonim şirketlerin de iktisadî devlet teşekkülü olabileceği esası getirilmiştir.

Ayrıca, sermayesinin tamamı bir iktisadî devlet teşekkülüne ait olup, ona bağlı işletme ve işletmeler topluluğu, müessese sermayesinin yüzde 50'den fazlası iktisadî devlet teşekkülüne veya kamu iktisadî kuruluşuna ait olan işletme veya işletmeler topluluğundan oluşan şirketleri bağlı ortaklık olarak nitele-

yerek, bunların, Yüksek Denetleme Kurulunun malî, idarî ve teknik yönden sürekli olarak denetimine tabi olduğu ve dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetimine tabi olduğu belirlenmiştir.

Kanun teklifindeki madde 2'nin, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamedeki tanımlara uygun olarak değiştirilmesi gerekir. 1982 Anayasasının 161 inci maddesinde, «Devletin ve kamu iktisadî teşebbüsleri dışındaki kamu tüzelkişilerinin harcamaları, yıllık bütçelerle yapılır» hükmü yer almaktadır. Bu hükme göre, kamu iktisadî teşebbüslerinin denetiminin, Anayasanın 162 nci maddesine göre, millî bütçenin incelenmesi yoluyla yapılması Anayasa hükmüne aykırılık teşkil etmektedir.

Sayın milletvekilleri, kaldı ki, Anayasanın 165 inci maddesi, Kamu İktisadî Teşebbüslerinin ayrı bir kanunla denetleneceğini hükme bağlamıştır. Kanun teklifinin 2 nci maddesinin ikinci paragrafında yer alan hüküm, 233 sayılı Kamu İktisadî Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile, 72 sayılı Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye de aykırı bulunmaktadır.

Muhterem milletvekileri, kanun teklifi, kararnamedekilerin aksine hükümlerin yürürlükten kaldırıldığına dair bir hüküm de içermemektedir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin KİT'ler üzerindeki denetimi, bu kuruluşların faaliyetlerini iyileştirmeye ve geliştirmeye, kuruluşların devlet aleyhine doğacak zararlarını önlemeye ve kuruluşları tedbir almaya yönelik olarak sorunlarını ve konularını üst düzeyde tartışmaya imkân veren bir nitelik taşımaktadır. Kanun teklifinin 2 nci maddesinin ikinci paragrafında yer alan hükümle, bu amaç da ortadan kalkmakta, bir anlamda Hazinenin menfaatlarının korunmasını asgariye indirmekte, hatta ortadan kaldırmaktadır.

Muhterem milletvekilleri, 1938 yılından bu yana devam eden bir denetimin, hiçbir gerekçe gösterilmeden kaldırılması düşündürücü ve ürkütücüdür. Gerek kamu sermayesinin, gerekse halkın, bir devlet bankası güvencesi altında yatırdığı tasarrufunun nasıl kullanıldığının tespiti ortadan kalkmaktadır. Bu arada, usulsüz olarak açılmış veya kişi kayırılarak açtırılmış olan kredilerin ve yapılan işlemlerin kamu denetiminden kaçırılması şeklinde bir olayla da karşı karşıya gelmekteyiz. Devlet bankalarına aktarılan kaynakların nasıl kullanıldığı, karşılık ve verimlilik ilkelerine uyulup uyulmadığı, bütçe ve kalkınma planları ile programlarında yer alan tedbirlerin ve ilkelerin yerine getirilip getirilmediği hususlarının araştırılması ve denetimi de ortadan kaldırılmaktadır.

Sayın milletvekilleri, kanun teklifinde, 468 sayılı Kanunda yer almamış ve denetimin etkinliğini sağlayacak olan hükümlere de yer verilmemiştir.

Denetim çalışmaları sonucunda uygulamaya yönelik tavsiye kararı ile, Türk hukukuna, ekonomik suç kavramının henüz tam anlamıyla açıklığa kavuşmaması sebebiyle, ibra edilmeyen yönetimin ve ibra edilmemenin açık ve kesin hükümlere bağlanmasında yarar bulunduğunu da ifade ederek, yüce heyetinize saygılarımı sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Sökmenoğlu.

21. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 2 Ağustos 1982 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/441) (S. Sayısı : 536) (Devam)

BAŞKAN — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti arasında İmzalanan 2 Ağustos 1982 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının açık oylamasına 246 milletvekili katılmış; 245 kabul, 1 ret oyu kullanılmıştır. Bu suretle, tasarı kanunlaşmıştır.

Hayırlı, uğurlu olsun.

22. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zaire Cumhuriyeti Yürütme Konseyi Arasında İmzalanan 16 Haziran 1983 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/440) (S. Sayısı : 537) (Devam)

BAŞKAN — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zaire Cumhuriyeti Yürütme Konseyi Arasında İmzalanan 16 Haziran 1983 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının açık oylamasına 242 milletvekili katılmış; 240 kabul, 1 ret, 1 geçersiz oy kullanılmıştır. Bu suretle, tasarı kanunlaşmıştır.

Hayırlı, uğurlu olsun.

23. — İstanbul Milletvekili Ercüment Konukman ile Zonguldak Milletvekili Pertev Aşçıoğlu'nun Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/150) (S. Sayısı : 538) (Devam)

BAŞKAN — Şahısları adına Sayın Türkân Arıkan, buyurun efendim.

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANI AHMET KURTCEBE ALPTEMOÇİN (Bursa) — Sayın Başkan, şahısları adına başka söz alan var mı?

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Sayın Bakan, biz bugün açık güreşiyoruz, siz de açık güreşin. Türkân Hanımdan sonra çıkın konuşun.

BAŞKAN — Lütfen efendim...

TÜRKÂN TURGUT ARIKAN (Edirne) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yasa teklifinin başlığını gördüğüm zaman, sevinmiştim. Biliyorsunuz, iki yıldan beri, fonlarla ilgili birtakım çalışmalarım oldu. Özellikle, fonların denetimi konusunda iktidar kesimini zaman zaman rahatsız eden birtakım çıkışlarım da oldu belki.

Önce sevindim, hemen o maddeyi açıp baktım ve maddeyi okuduktan sonra, göstermelik bir denetim getirildiğini gördüm. Neden olduğunu açıklayayım : Şimdi, sadece Anayasanın 162 nci maddesine tabi tutuluyor, «Bakanlar Kurulu, genel ve katma bütçe tasarıları ile millî bütçe tahminlerini gösteren raporu, malî yıl başından en az yetmişbeş gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Bütçe tasarıları ve rapor, kırk üyeden kurulu Bütçe Komisyonunda incelenir...» diyor ve devam ediyor.

Şimdi, 12 nci maddeye bakıyoruz; maddede, «Kanunlarla veya kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulmuş olan fonlar, Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetimine tabidir. Bu denetim, fonların bağlı olduğu bakanlıkların yeni yıl bütçe kanunu tasarılarının tümü üzerindeki görüşmeler sırasında, Anayasanın 162 nci maddesinde belirtilen usule göre ve fonların müteakip yıl bütçe tahminleri ile bir önceki yıl faaliyet sonuçları üzerinden yapılır. Fon bütçeleri, bağlı oldukları bakanlık bütçeleriyle birlikte incelenerek ayrıca karara bağlanır» denilmiş. Eğer, bunun yanına 163, 164 üncü maddeler de yazılmış olsaydı hiçbir itirazım olmayacaktı. Neden 163 ve 164 üncü maddeyi koymadınız? Biliyorsunuz ki bütçe incelemelerinde 162 nci, 163 üncü ve 164 üncü maddeler esas alınmaktadır; (ki, 163 üncü maddede, değişiklik yapabilme yetkisi, artırma yetkisi Bakanlar Kuruluna verilmemektedir) demek ki o yetkileri kaçırıyorsunuz. Söylemek istediğim bu.

Kesinhesap da 164 üncü maddede belirtilmektedir. Halbuki, burada da, 162 nci madde ile ilgili, bakanlık bütçeleriyle ilgili olarak, bu şene gösterildiğinden biraz daha ayrıntılı tablolar bize sunulacak; bu da, Büyük Millet Meclisinin denetimi olacak... Bu açıdan itiraz etmek istiyorum.

İkinci üzüldüğüm nokta şu oldu : Geçen sene Nisan ayında Sayın Vural Arıkan'ın, benim ve Sayın Cafer Tayyar Sadıklar'ın imzasıyla fonlarla ilgili bir yasa teklifimiz vardı. Bildiğim kadarıyla, aynı konuda olan yasa teklifleri birleştirilerek görüşülür; maalesef Plan ve Bütçe Komisyonumuz bu birleştirmeyi de yapmamıştır. Biz yasa teklifimizde aslında hükümetin harcamalarını kolaylaştıracak birtakım imkânlar da düşünmüştük, rahatça harcayabilsin diye; ama, denetimi çok sıkı olsun demiştik. Maalesef, o teklifi de göz önünde tutmamışlar. Bu açıdan, Plan ve Bütçe Komisyonuna teessüflerimi bildirmek istiyorum. Sosyal kanunlarla ilgili durumlarda veyahut Adalet Komisyonunda bu birleştirmelerin yapıldığını görüyoruz; ama, Plan ve Bütçe Komisyonu, bizim yasa teklifimizi hiç verilmemiş sayıyor.

Şimdi, Anayasanın temel bir sistematiğini size açıklamak istiyorum : Anayasanın 161 inci maddesi, devletin ve kamu tüzelkişilerinin harcamalarının, yıllık bütçelerle yapılmasını öngörmüş; kamu iktisadî teşebbüslerini ayrı tutmuş. Demek ki, devletin ve kamu tüzelkişileri bütçelerinin denetimi 162, 163 ve 164 üncü maddelere göre; KİT'lerin bütçeleri ve denetimleri 165 inci maddeye göre yapılacak.

Biraz evvel, Sayın Sökmenoğlu'nun da söylediği gibi, getirilen bu teklifle, KİT'lerin denetimini, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe denetimiyle bir tutamazsınız. Anayasa bunu açıkça belirtmiş; sistematik farkı var.

Neden KİT'ler farklıdır, onu açıklamak istiyorum: KİT'lerin ayrı bir özelliği var; bir kere, ayrı sermaye durumları söz konusu; mal üretiyorlar; malların fiyatlarını saptıyorlar; ihracat yapıyorlar; üçüncü kişilerle borç - alacak ilişkisinde bulunuyorlar. Bu nedenle, bunların denetiminin özel uzmanlık alanında çalışmış kişilerce yapılması gerekiyor. Eğer sadece bütçe denetimine sokarsanız, birtakım hususları Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisinden kaçırmış olursunuz.

Neden getirildi bu; onu da görüyoruz: 8 tane kamu bankasının Yüksek Denetleme Kurulu raporlarını inceledim. O raporlarda, Yüksek Denetleme Kurulu üyeleri, uzmanları, gayet bilinçli bir şekilde didik didik araştırmışlar; ödenmiş sermayelerinden, iştiraklerinden, alacaklarından, malların maliyetlerinden, borç - alacak ilişkilerinden, en ince teferruata ka-

dar bilgi vermişler. İşte, hükümet, bu gibileri Türkiye Büyük Millet Meclisinden kaçırmak için bu yasa teklifini getirtiyor, yani aslında arkadaşlarımızın teklifi bu yönde.

Lütfen, açık olmamız gerekiyor; Türkiye Büyük Millet Meclisi denetimini yaptığınız takdirde (Bütçe Komisyonu denetimine soktuğunuz takdirde) Yüksek Denetleme Kurulunun uzmanlarının yaptığı gibi, bizim inceleme yapmamız mümkün müdür? Değildir. Onlar sürekli olarak işletmelere gidiyorlar, bilgi alıyorlar, bütün bilançoları, dahildeki verileri inceliyorlar, analizlere giriyorlar - ki hiç kolay bir şey değildir - ondan sonra da buraya getiriyorlar. O nedenle, ben tasarının komisyona geri alınmasını ve bu kısımlarının, önemli olan kısımlarının yeniden gözden geçirilmesini, Anayasaya ve sistematiğe uygun bir hale getirilmesini uygun görüyorum.

Kaldı ki, meselenin ikinci bir yönü var; bu ikinci yönünü ortaya koymak istiyorum: Bütçe Komisyonu, üye sayısı bakımından iktidar ağırlıklı. Milletvekili sayısı oranı dikkate alınmamış, somut ve mutlak rakamlar verilmiş; 25 kişi iktidara aittir denilmiş. Böyle de olması gerekir. Çünkü o komisyon, bütçeyi onaylayan, bütçeyi inceleyen, tasdik eden bir komisyondur ve bütçeyle, parasal konularla ilgili yasaları da inceleyen bir komisyondur. Siyasî bir tercih söz konusudur, bütçenin komisyonlarda takılmaması gerekir. Doğrudur, yani Bütçe Komisyonunda iktidarın ağırlıklı olması gerekir; ama KİT Komisyonunda böyle düşünülmemiş, KİT Komisyonunda, bütün siyasî parti gruplarının ve bağımsız milletvekillerinin ağırlıkları söz konusu edilmiş. İkisinin arasında da bir fark var. Siz şimdi iktidar ağırlıklı olan komisyona bunu getirmek istiyorsunuz; burada da bir kaçış söz konusu. Kaldı ki, Bütçe Komisyonunda - biliyorsunuz Anayasamıza göre - bütçe tartışmaları belli bir süre içinde yapılmak zorunda. Şimdi siz 8 tane veya 10 tane kamu bankasını da getireceksiniz Bütçe Komisyonunun üstüne yığacaksınız, yarımşar saat süre vermek suretiyle bunları geçireceksiniz. Lütfen...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CENGİZ TUNCER (Kayseri) — Şimdi vermiyoruz.

TÜRKÂN TURGUT ARIKAN (Devamla) — Ama belli bir süre olacak, belli bir süre içinde geçireceksiniz.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CENGİZ TUNCER (Kayseri) — 55 gün.

TÜRKÂN TURGUT ARIKAN (Devamla) — Biliyoruz, bütçe tartışmaları yapılırken, bazı bütçeler tartışılırken yarım saatte geçiriverdik, zaman yetişmediği için böyle yaptık; hatta bir kısmını birleştirdik, Millî Eğitimde bunu gördük. Millî Eğitimde, bütün üniversitelerle Millî Eğitim bütçesini birleştirerek tartıştık.

İBRAHİM FEVZİ YAMAN (Isparta) — Üç gün tartıştık ama.

TÜRKÂN TURGUT ARIKAN (Devamla) — Taksim ediniz, 27 üniversiteye ne kadar saat düşüyor?... Ben bunu doğal karşılıyorum. Çünkü, millî bütçenin, genel bütçenin içinde olduğu için, zaten, Maliye Bakanlığı ve diğer kurumlar sürekli olarak onu denetliyorlar; ama, kamu iktisadî teşebbüslerinde bu durum söz konusu değildir. Burada, birtakım bilgileri Türkiye Büyük Millet Meclisinden kaçırmak istiyorsunuz; açıkça ve çekinmeden söylüyorum bunu.

Nitekim, bundan önceki yasa ile şirketler kurtarılacak, o şirketlere birtakım imkânlar sağlanacak ve bunlar Yüksek Denetleme Kurulu tarafından incelenirse, karşımıza gelecek yıllarda çok ayrıntılı bilgiler gelecektir. İşte bu bilgilerin gelmemesini sağlamak için bu teklif getirildi.

Bu nedenle, eğer uygun görürseniz bu teklifi geri alınız; komisyonda bir daha tartışalım, geliştirmek mümkünse biraz daha geliştirelim, Anayasaya ve sistematiğe uygun bir şekle getirelim; ondan sonra, ben de, sizlerle birlikte bu teklife oy vereceğime şimdiden söz verirm.

Anayasanın 162 nci, 163 üncü ve 164 üncü maddeleri çok açıktır. Fonların denetimini sadece 162 nci maddede bırakırsanız, Bakanlar Kurulu, Başbakan fonlar arasında istediği gibi aktarma yapabilir, harcamaları artırabilir, ödenekleri artırabilir, yine istediği gibi kullanabilir; bence bu göstermelik bir tekliftir.

Maddeler geldiğinde önergelerimiz olacak ve görüşlerimizi daha ayrıntılı bir şekilde sunmaya çalışacağız.

Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (SHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Sayın Bayezit, buyurun.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Sayın Bakan benden önce söz istediler Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; bundan ikibuçuk yıl önce iki arkadaşımızın halisane maksatlarla vermiş oldukları bir teklif, şirket kurtarma yasasının görüşülmesine paralel bir zamanlama ile yüce heyetinizin huzuruna gelmiş bulunuyor.

Arkadaşlarımızın halisane maksadı neydi? Anayasa, sayı ve teşekkül bakımından eski Anayasadan farklı bir KİT Komisyonu öngörmüştü; çünkü Cumhuriyet Senatosu mevcut değildi ve arkadaşlarımız buna intibakı sağlamak istemişlerdi. Bunun için de maksatları halisaneydi; fakat komisyonda iki buçuk yıl bekletildi. Bekletilmesi bir amaca yönelik değildi belki. Sonunda, iktidar, korsan maddelerin fark edildiğini, korsan maddelerin kamuoyunda olumlu bir yansıma bırakmadığını da bildiği için, tuttu tasarıyı Meclise sevk ederek Plan ve Bütçe Komisyonunda bu hale getirdi.

Nedir bizim karşı çıktığımız hususlar? Birinci konu, kamu bankalarının faaliyetinin KİT Komisyonu denetiminden çıkarılmasıdır. Arkadaşlarım, - altını çizerek söylüyorum - KİT Komisyonunun denetimi, kamu bankaları yöneticileri için bir güvencedir. Bu teklifle, Plan ve Bütçe Komisyonunda ilave edilen ve hükümetin kabul ettiği şekliyle, Meclisin denetimi, kamu bankaları üzerinden kaldırılmış, milletvekillerinin yönlendirmesi esası getirilmiştir. Bu açıktır; kimse bunu inkâr edemez. Siz, KİT Komisyonu denetimini bu kamu bankaları üzerinde muhafaza etseydiniz, yarın bir genel müdür sizin karşınıza, «Ben Mecliste nasıl hesap verebilirim?» diye bu güvencenin zırhına sarılabilirdi. Bugün bunu kaldırdınız ve milletvekilinin kamu bankalarını yönlendirmesi esasını getirdiniz. Esas tehlike burada yatmaktadır.

İBRAHİM FEVZİ YAMAN (Isparta) — Bütçe Komisyonunda da sorabilirsiniz?

M. TURAN BAYEZİT (Devamla) — Oraya da geleceğim; oraya da geleceğim müsaadenizle.

Sayın bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunda bu konuyla ilgili görüşlerini izah ederlerken, söyledi, şimdi de sanırım söyleyecekler ve zaten metinde de var; efendim biz Meclisin denetimini hem bu bankalar hakkında hem de fonlar hakkında getiriyoruz. Meclis denetimi demiyor muydunuz, bunu istemiyor muydunuz; işte Meclisin denetimi, bu itibarla, itiraz etmemeniz kerekir, diyeceklerdir.

Muhterem arkadaşlarım, iki konuyu gözden uzak tutuyoruz: Özellikle bu devletin Maliye Bakanının, bu iki konuyu gözden uzak tutmuş olması çok önemlidir. Plan ve Bütçe Komisyonunda denetim, Sayıştay denetimi ile paralel yürür. Eğer Sayıştay denetimi mevcut değilse, Plan ve Bütçe Komisyonunun denetimi, sadece ve sadece iktidarın bütçesinin reddi ile sonuçlanır; onun dışında bir denetim değildir bu. O halde siz, Sayıştay denetimi ile paralel olmayan bir denetimi, Meclis denetimi diye ortaya koyamazsınız. Bu birinci husus.

İkinci husus: 162 nci maddenin içinde denetim mekanizması yoktur, 162 nci madde bir denetim mekanizması getirmiyor, bütçenin nasıl yapılacağını öngörüyor. O halde, bir denetim mekanizması içermeyen bir hükkme dayanarak, siz nasıl kamu bankalarını ve fonları, Meclis denetliyor diyebilirsiniz? Birbirimizi aldatmayalım, bizi aldatmayınız; kendiniz de bunu lütfen ikrar ediniz ve bunun bir denetim olmadığını, dostlar alışverişte görsün misali, sadece şeklen mevcut olan bir denetimi getirmek istediğinizi, lütfen sizler de kabul ediniz.

Muhterem arkadaşlarım, fonlar için getirilen denetim de, arz ettiğim gibi, aynı. Ne yapıldı bu sene? Bu sene, hükümet, Bütçe Komisyonunda fonlar hakkında bilgi verdi. Denetime sunmuş; bilgi verme... Efendim, Toplu Konut Fonunda şu kadar milyar toplandı, şu kadar milyar falan yere verildi. Kamu Yatırımları Teşvik Fonunda şu kadar milyar toplandı, şu kadar milyar şuraya, şu kadar milyar buraya verildi... Arkadaşlar, bu denetim değil.

Siz bir Ziraat Bankasını, bir Anadolu Bankasını, bu yıl KİT Komisyonunun karşısında hesaplarını didik didik ettirerek, hesaplarını sanki bir röntgenin altına koyarak KİT Komisyonu üyelerince ve ona dayanak teşkil eden, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu elemanlarınca denetlenmesini sağlamazsanız, bu kamu bankalarının, bu yıl getireceğiniz bu denetim sistemiyle kurtarılacak şirketlere ne şekilde yaklaştıklarını, ellerindeki imkânları hangi şirketler lehine, hangi ölçülerde kullandıklarını bu Meclise nasıl gösterebilirsiniz? Bu Meclisten belki bir ölçüde kaçırırsınız; ama, bu konuların yarın tashih edilmesi haliyle, o kaçırdığınız süreye ait bütün işlemler de denetlenir ve o işlemlerin muhatapları da hukukî sorumluluk altına girerler.

Sonra, muhterem arkadaşlarım, KİT denetimini Anayasa niçin ayrı bir statüye tabi tutmuştur? KİT denetimi ayrı bir statüye tabi; ayrı bir kurul kuruyor, ayrı bir kurul ve ayrı bir yöntemi var KİT denetiminin. Anayasanın, tabiî, öngördüğü bir düşünce var; KİT'lerin ekonomik fonksiyonlarının da-

ha ağırlıklı olması nedeniyle bu denetim yolu tercih edilmiştir. İşte, kamu bankaları, yapıları itibariyle bir KİT olmaları nedeniyle, bunları KİT Komisyonu denetiminin dışında tutmanız, Anayasanın amir hükmüne de aykırı bir davranış olacaktır.

Muhterem arkadaşlarım, önemli bir husus daha var: Biz, milletlerarası antlaşmalar gereğince özel teşebbüsün idaresine bırakılan kurumların denetim dışında kalmasını kabul etmiyoruz. Her ne kadar bu hüküm arkadaşlarımızın hazırladığı teklifte de var ve sanıyorum ilk kanundan esinlenerek alınan bir ibare; ama bugünkü Anayasa hükümleri karşısında bunun, Anayasaya ve özellikle millî menfaatlara uygun olduğunu iddia etmeniz mümkün değildir. Eğer uluslararası antlaşmaların - önemli bir konudur, altını çizerek yine söyleyeceğim - hepsi şu Meclisin tasvibinden ve tasdikinden geçirilse, buna bir diyeceğimiz olmaz; ama uygulamada da görüyoruz, uluslararası antlaşmaların hepsi - özellikle bunun somut misali Amerika ile yapılandır - bu Meclisin tasdikinden geçirilmemektedir. Siz, hem bu sisteme mesnet teşkil eden uluslararası antlaşmayı Meclisin tasdikinden geçirmeyeceksiniz, hem de o antlaşma ile kurulan o şirketin hesaplarını Meclise denetletmeyeceksiniz... Burada, denetim nerede kalacaktır?

Bu nedenlerle, Bütçe Komisyonunda da belirttiğimiz gibi, bu yasanın bu sistemleri karşısında olduğumu arz ediyorum ve saygılar sunuyorum. (SHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANI AHMET KURTCEBE ALPTEMOÇİN (Bursa) — Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; 11.10.1984 tarihinde Büyük Millet Meclisine takdim edilmiş olan bir kanun teklifini şu anda görüşmekteyiz. Bu kanun teklifi, Anayasanın 165 inci maddesine göre hazırlanmış ve yüce Meclise takdim edilmiştir.

Anayasamızın 165 inci maddesi bakınız ne diyor; «Sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak Devlete ait olan kamu kuruluş ve ortaklıklarının Türkiye Büyük Millet Meclisinde denetlenmesi esasları kanunla üzenlenir.»

Peki, böyle kamu kuruluşlarının, yani sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak devlete ait olan kamu kurum ve kuruluşlarının denetlenmesine ait kanun eskiden yok muydu? Vardı; 468 sayılı Kanunla bu esaslar tespit edilmişti. Şimdi niçin değişiklik yapıyoruz? Şimdi, yeni Anayasanın amir hükmü, «bunu yeniden düzenle» diyor. Niçin? Çünkü eski kanun iki meclisli bir sisteme göre düzenlenmişti; şimdi bir meclisi sisteme göre yeni düzenleme yapılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, burada KİT'lerle ilgili konulara, çok uzun boylu girmek istemiyorum. Plan ve Bütçe Komisyonunda KİT'ler ve KİT'lerin denetlenmesiyle ilgili bir hayli konuşuldu. Ancak, sayın konuşmacılardan birisinin ifade ettiği gibi, «Kurtarılmak istenen şirketler vardır, bunlar devletin sırtına vurulmak istenmektedir. Bu kanunla getirilen denetleme usulleri de işte bunu kolaylaştırmak için getirilmektedir» sözüne katılmamız, gayet tabiî ki mümkün değildir.

Bu denetleme usullerinin, ancak, sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak devlete ait olan bankalara uygulanmaması konusunda birkaç hususu ifade etmek istiyorum.

Biliyorsunuz bankaların, her şeyden önce - biraz evvel de bazı arkadaşlarımız ifade ettiler - denetimini yapan yeminli bankalar murakıpları var. Ayrıca, her bankanın bünyesinde bir teftiş kurulu var. Bu teftiş kurulunun üyesi olan müfettişler de kendilerine verilen görevler icabı teftiş yapmaktadırlar.

Buna ilave olarak, bankaların bağlı oldukları bakanlıklar var, bu bakanlıkların teftiş kurulları var ve bankaların faaliyetlerini bu bakanlıklar teftiş etmektedirler.

Yine, Yüksek Denetleme Kurulu da, kanunun kendisine verdiği yetkilere dayanarak teftişlerini, denetlemelerini yapmaktadır; ama, bankaların bir özelliği var: Bankalar finansman kuruluşlarıdır. Bankalar, sadece Türkiye'de faaliyet göstermemektedirler; günün icaplarına uygun olarak uluslararası platformda da çalışmaktadırlar. Bunların, sürekli olarak, yabancı bankalarla, yabancı finansman kuruluşlarıyla iktisadî faaliyetleri olmaktadır, ilişkileri olmaktadır; yeni krediler alınmaktadır, müşterek parasal faaliyetler icra etmektedirler. Bunların en az, kendileri ile rekabet eden diğer bankalarla eşit şartlara sahip olması gerekmektedir.

Tabiî ki biz, aslında burada KİT Komisyonunun yapacağı veya bugüne kadar yapageldiği kontrollere, denetlemelere karşı değiliz. Ancak, bu parasal bir hadisedir, bankaların yaptıkları faaliyetler parasal faaliyetlerdir ve paraya müteallik konuların Plan ve Bütçe Komisyonunda tartışılması, konuşulması, bize daha mantıklı gelmektedir.

Ayrıca, bir ilave olarak, bu kanunla bankaların ve fonların siyasî denetimi konusu da ortaya konulmuştur. Biliyorsunuz, Fonlar kanunlarla kurulmaktadır veya çok ufak bir kısmı kanunların verdiği yetkilerle kurulmaktadır ve bu fonların denetimi her kanunda açık açık ifade edilmektedir; ya birtakım özel denetleme kuruluşları teşekkül ettirilmiştir ya da Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu denetler. Aslında bu kanunlar var olduğu müddetçe, fonların denetimleri bu kanunlarda belirlenen esaslar çerçevesinde yapılır. Getirilmek istenilen, bu kanunlardaki denetleme usullerinin ortadan kaldırılması değildir. O halde, getirilmek istenen nedir? Getirilmek istenen, işte, o yıllardan beri istediğimiz, yapılmasını arzu ettiğimiz, bu kürsülerden tenkit ettiğimiz siyasî denetimin teessüs ettirilmesidir. Biz diyoruz ki, her yıl ilgili bakanlığın bütçesi konuşulurken, o fonla ilgili mutasavver bütçe de, oturulsun, konuşulsun, neler yapılacak, hangi faaliyetler yapılacak, bu faaliyetler nasıl finanse edilecek, yapılacak faaliyetlerin toplamı neye baliğ olacak, bütün bunlar açıkça konuşulsun.

Ondan sonra, o fonla ilgili faaliyetler bittikten sonra, senesi geldiğinde, tıpkı bütçede kesinhesap kanunlarının konuşulduğu gibi, o fonda da getirilsin, fonun kesinhesapları konuşulsun, bakılsın; hakikaten fon bütçesi takdim edildiği zamanda olduğu gibi harcamalar yapılmış mıdır; kaynaklar, teklif edildiği zamandaki gibi kullanılmış ve neticeler alınmış mıdır; eğer kaynaklar yetmemişse hangi çarelere başvurulmuştur; kaynaklar arttıysa, bu artan kaynaklarla neler yapılmıştır veya neler yapılmak istenmektedir; bütün bunlar açık açık konuşulsun ve yüce Meclisin bilgisine sunulsun, yüce Meclisin tasvibine sunulsun.

Aslında fonların nasıl denetleneceği malum iken, ilave olarak getirilen bu mekanizmaya karşı çıkmamak gerekir. Arkadaşlar, Plan ve Bütçe Komisyonunda, «Efendim, fonlardan nasıl harcamalar yapılıyor; bu harcamalar yapılırken birtakım suiistimaller oluyor mu, olmuyor mu? Biz bunları da bilmek istiyoruz» dediler. Aslında bu faaliyetlerin kanunlara uygun olarak yapılıp yapılmadığını, herhangi bir suiistimalin, bir muvazaanın var olup olmadığını denetleyen, zaten o fonların kuruluş kanunlarında ifade edilmiş olan denetleme kuruluşları var. O kuruluşların görevi, işte, yapılan harcamalar kanunlara aykırı mıdır, değil midir, muvazaa var mıdır, yok mudur; bütün bunlara bakmaktadır.

Ayrıca, yüce komisyonlara ve yüce Meclise bu denetleme kurullarının raporları da gelecektir. Şu anda, yüce Meclise getirilmesini amir herhangi bir kanunî hüküm yoktur.

AYDIN GÜVEN GÜRKAN (Antalya) — Sayıştayı niye istemiyorsunuz?

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANI AHMET KURTCEBE ALPTEMOÇİN (Devamla) — Ancak biz, geçen sene bütçe kanununu takdim ederken, fonlarla ilgili bazı bilgiler, tablolar sizlere takdim etmiştik. İstedik ki, bu tabloları, daha harcamalar yapılmadan bütçe halinde, mutasavver bütçeler halinde de sizlerin bilginize ve tasvibinize sunalım. İstedik ki, harcamalar yapıldıktan, faaliyetler gerçekleştirildikten sonra bunların kesinhesaplarını da çıkaralım, denetleme kuruluşlarının raporlarına ekleyelim ve sizlerin tasvibinize, sizlerin bilgilerinize sunalım. Burada,, denetimden kaçmak, birtakım şeyleri, işte, gözden kaçırmak, bilgiden kaçırmak gibi bir husus yok; tam tersine, apaçık her şey sizin bilginize ve sizin tasvibinize sunulmak istenmektedir.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Sayın Bakan, neredeyse inanacağız.

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANI AHMET KURTCEBE ALPTEMOÇİN (Devamla) — Ne kadar konuşmam lazım sizi inandırmak için?...

TÜRKAN TURGUT ARIKAN (Edirne) — 101'i tamamlarlar.

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANI AHMET KURTCEBE ALPTEMOÇİN (Devamla) — O zaman epey yol aldık demektir.

Bu bakımdan, sayın milletvekilleri; yapılan iş, getirilen kanun teklifi Anayasaya aykırı değil; ama Anayasanın emrettiği 165 inci maddeye uygun olarak getirilmiş bir kanun teklifidir. Burada, fonların, istenilen siyasî denetime kavuşturulması gerçekleştirilmek istenmektedir. Burada, bankaların denetimine, finansal konular olduğu için, para mevzuatı olduğu için, Plan ve Bütçe Komisyonunda bakılması esası getirilmek istenmektedir, bir ihtisas komisyonuna verilmesi istenmektedir. Burada, bankaların kesnhesaplarının, uluslararası piyasada rekabet edebilmeleri için, daha süratli bir şekilde ve Meclis denetiminden geçirilmesi istenmektedir. Üstlerine hakikaten büyük yükler verilmiş olan kamu bankalarının, uluslararası piyasalarda malî faaliyetlerini rahatlıkla yürütebilmeleri, kredi, parasal faaliyetler gibi ilişkilere sürat ve canlılık kazandırılması istenmektedir.

Bu duygu ve düşüncelerle, burada dile getirilen tenkitlere katılmadığımı arz eder, yüce Meclisi saygılarımla selamlarım. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Bakan.

AYDIN GÜVEN GÜRKAN (Antalya) — Soru sormak istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, başka söz isteyen var mı? Başka söz isteyen yok.

Tasarının tümü üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Soru, soru...

BAŞKAN — Tamam, geçiyoruz efendim; geçiyoruz Sayın Bayezit.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Soru, müzakerenin içinde değil mi Sayın Başkan? Sorudan sonra müzakere tamamlanır.

BAŞKAN — Sayın Gürkan.

Başka arkadaşımız var mı efendim? Sayın Melen.

Başka?.. Yok.

Soru soracak arkadaşların kayıt işlemi tamamlanmıştır.

Buyurun efendim.

AYDIN GÜVEN GÜRKAN (Antalya) — Çok basit bir sorum var.

Fonların Sayıştay denetiminde olmasında ne gibi sakınca görüyorsunuz? Nedir Sayıştay denetiminde eksik, noksan gördüğünüz ya da nedir sizi Sayıştay denetiminden kaçıran ve böyle çok özel denitim veya denetimsizlik yolları açmaya zorlayan; nedir Sayıştay denetimindeki eksiklik?

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANI AHMET KURTCEBE ALPTEMOÇİN (Bursa) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce kürsüdede arz etmeye çalıştım: Fonların denetimleri nasıl yapılacaktır, kanunlarında açıkça belirtilmiştir. Bu sorular, o kanunlar görüşülürken de sorulmuş ve cevapları verilmiştir. Ancak, ortada, Sayıştay denetiminden kaçırılmak, diye bir şey yok. Biz, fonların denetimini de yüce Meclise getiriyoruz; yüce Meclisin denetiminden daha büyük bir denetim var mıdır?

Arz ederim Sayın Başkan.

AYDIN GÜVEN GÜRKAN (Antalya) — Yüce Meclis adına Sayıştay denetim yapar; Bakansınız, Sayıştay Yasasını okuyun, yüce Meclis adına Sayıştay denetim yapar.

BAŞKAN — Sayın Bakan, başkaca bir ifadeniz var mı efendim?

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANI AHMET KURTCEBE ALPTEMOÇİN (Bursa) Hayır efendim; cevap verilmiştir efendim.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Melen.

FERİT MELEN (Van) — Efendim, bu kanun mevzuu dışında bırakılan bankalar arasında Sümerbank ve Etibank da var mı? Varsa bunların işletmeleri de bu denetim dışında mı kalacaktır? Biliyorsunuz, büyük işletmeler bunlara bağlıdır, bütün bunlar denetim dışında mı kalacaktır?

İkincisi, fonların denetimi... Biliyorsunuz denetim üç türlüdür: İdarî denetim, kazaî denetim, teşriî denetim. Şimdi, idarî denetim yapılıyor, fakat kazaî denetim maalesef yok: Bu mevzuda ne düşünüyorsunuz? İta amirleri, onların muhasipleri suiistimal yaparsa, zimmete para geçirirlerse, bunların denetimini kim yapacaktır? Meclisin yaptığı teşriî denetimdir.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANI AHMET KURTCEBE ALPTEMOÇİN (Bursa) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Melen «Sümerbank, Etibank da bunlara dahil midir?» dedi. Bunların sadece bankacılıkla ilgili olan faaliyetleri kastedilmektedir; işletmelerle ilgil denetimler gene KİT Komisyonu tarafından yapılacaktır.

Efendim, Sayın Melen «İdarî denetim, kazaî denetim, teşriî denetim oluyor mu? Sizin getirdiğiniz hepsini kapsamıyor» dedi Gene arz edeyim: Gerek kamu iktisadî teşebbüslerinde, gerekse bahsedilen bankalarda çok çeşitli denetim mekanizmaları vardır. Bir kere, o bankaların veya kamu iktisadî teşebbüslerinin kendi bünyelerinde teftiş kurulları vardır. Ayrıca, fonların nasıl denetleneceği kendi kanunlarında açıkça ifade edilmiştir. Ayrıca, bakanlık katında teftiş kurulları vardır, bakanlıkların teftiş kurulları bu kamu iktisadî teşebbüslerini denetlerler. Ayrıca, Maliye ve Gümrük Bakanlığına bağlı olan teftiş kurulları vardır, bu teftiş kurulları her türlü malî denetimi her zaman yapabilirler. Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu vardır. Denetimler sürmektedir; dolayısıyla her türlü idarî, kazaî ve teşriî denetimler yapılmaktadır.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Efendim, bir önerge vardır, okutuyorum:

Başkanlık Makamına

Görüşülmekte olan 538 sıra sayılı Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Denetimini Düzenleyen Kanun Teklifinin 2 nci maddesinde Anayasanın 165 inci amir hükmüne açıkça aykırılık vardır. Bu nedenle ilgili kanun teklifinin, maddelerine geçilmeden Anayasa Komisyonunda görüşülmesinin sağlanmasını arz ve teklif ederiz.

Turan Bayezit Karamanmaraş	Cemal Özdemir Tokat
Ruşan Işın Sivas	Hüseyin Aydemir İzmir

Aydın Güven Gürkan
Antalya

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet önergeye katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ FAHRETTİN KURT (Trabzon) — Katılmıyoruz.

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANI AHMET KURTCEBE ALPTEMOÇİN (Bursa) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

RUŞAN IŞIN (Sivas) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce parlamentodan, zaman zaman, iktidar tarafından böyle alelacele hazırlanmış birçok kanun tasarıları geçti. Evet, bu Kanun tasarılarının birçoklarının Anayasaya aykırı olduğunu söyledik ve Sayın Bakanımız da bize son günlerde çok itiraz etti; «Her şeye Anayasaya aykırı» diyorsunuz dedi; ama görüyoruz ki, şu son günlerde birçok kanun tasarıları Anayasa Mahkemesinden geri çevrilmektedir. Ne yazık ki, bunlardan bir tanesi, Sayın Bakanımızın çok çok övdüğü ve çıkmasıyla Türk maliyesinde büyük boşluğun giderileceğini ve Türkiye'de vergi kayıplarının büyük ölçüde önleneceğini savunduğu Yeminli Malî Müşavirlik Yasasıydı. Bu Yasa da iki gün önce Anayasa Mahkemesince, Anayasaya aykırılığı nedeniyle iptal edildi.

Yine, Maliye İdaresini Geliştirme, İyileştirme Fonuyla ilgili yasayı da iki gün önce iptal ettiler.

Biz diyoruz ki, bu tür yasalar buradan çıkmalı; ama böyle apar topar bir şekilde veya arkası karanlık bir şekilde değil; daha açıklıkla, daha tartışılarak, içerisinde bulunan boşluklar giderilerek bu yasalar çıkarılmalı. Eğer bu teklif böyle geçecek olursa, Anayasa Mahkemesi bu Yasayı da iptal edecektir; çünkü Anayasanın 165 inci maddesi, «Sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak devlete ait olan kamu kuruluş ve ortaklıklarının Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi esasları kanunla düzenlenir» diyor.

İBRAHİM FEVZİ YAMAN (Isparta) — Tamam, kanun yapıyoruz işte.

RUŞAN IŞIN (Devamla) — Evet, kanun yapıyoruz ve bu Kanunda diyoruz ki, «Sermayesinin yüzde 50'si değil, yüzde 90'ı da devlete ait olsa; ama yönetimi yabancı bir teşebbüsün elindeyse, o firmayı, o kuruluşu denetleyemeyiz...»

İşte, 2 nci maddenin ikinci paragrafı şöyle diyor : «... milletlerarası antlaşmalar gereğince özel teşebbüsün idaresine bırakılan kurumlar, bu Kanunla konulan denetime tabi değildirler.» Bu, doğrudan doğruya Anayasaya aykırıdır.

Diğer taraftan, bankaların, ihtisas komisyonu olarak Plan ve Bütçe Komisyonunda denetime alınmasını, KİT Komisyonunun bir üyesi olarak üzüntü ile karşıladım. Bu Kanun, KİT Komisyonunu ilgilendiriyordu. Gönül isterdi ki, KİT Komisyonunun da bu konuda görüşü alınaydı; gönül isterdi ki, KİT Komisyonunun da bir ihtisas komisyonu olduğunu Sayın Bakan buradan açıklıkla, açıkyürekliklikle ifade edeydi. Bir Makine Kimya Endüstrisi Kurumunu, Etibank'ın bağlı kuruluşlarını, Sümerbank'ın bağlı kuruluşlarını -ki, burada açıklamamıştı, ben de soracaktım; fakat Sayın Melen'in sorması üzerine Sayın Bakan açıkladı- KİT Komisyonunun denetimine tabi bırakacaksın, bir MTA'yı KİT Komisyonunun denetimine tabi bırakacaksın; ama bir Anadolu Bankasından sorulacak birtakım hesaplar, bir Ziraat Bankasının gelecekte karşılaşacağı, sermayeyi düzenleme yasasıyla şirketlerin kurtarılmasında Parlamentoya verilecek bilgiler nedeniyle KİT Komisyonunu burada ihtisas komisyonu olarak görmeyecek, doğrudan doğruya «parasal olaydır» deyip, bankaları Plan ve Bütçe Komisyonunun denetimine alacaksın... Bu bizi üzmüştür.

Bankaların bağlı kuruluşlarını Sayın Bakan açıkladılar. Diyor ki, «Bankaların bankacılık grupları bu Kanunla denetime tabi tutulmayacaktır KİT Komisyonunda; ama diğer bağlı kuruluşları denetime tabi tutulacaktır.» Fakat bu Kanun teklifini birkaç defa okumamıza rağmen...

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANI AHMET KURTCEBE ALPTEMOÇİN (Bursa) — Üçüncü paragrafı okusana, üçüncü paragrafta yazıyor.

RUŞAN IŞIN (Devamla) — Maalesef bağlı kuruluşlarla ilgili bir açıklama yapılmamıştır. Bunun da düzenlenmesi gerekiyor.

Bu nedenle, burada harcayacağımız zamana yazık oluyor. Eğer bu teklif böylesine geçecek olursa, eğer maddelerde gerekli düzenlemeler yapılmayacak olursa, bu Yasa, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilecektir. Bu da, bizim Parlamento olarak, yasa çıkarmada, ne derece tecrübesiz olduğumuzu ortaya koyacak veya iktidarın becerisini gösterecektir.

Bu nedenle ben, bu Yasa teklifinin Anayasa Komisyonunda daha açıklıkla görüşülmesini tekrar talep ediyor, yüce Meclise saygılar sunuyorum. (SHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler...

AYHAN FIRAT (Malatya) — Sayın Başkan, 101 oyu arayacağız.

CAHİT TUTUM (Balıkesir) — Sayın Başkan, 101 oy yoktur.

BAŞKAN — Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı yoktur.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, bunlar Sayın Başbakanın dediği gibi, ofsayttan gol değil, penaltıdan gol.

BAŞKAN — Lütfen efendim, lütfen efendim...

Oylamayı tekrarlıyoruz. Önergeyi kabul edenler... Etmeyenler...

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Sayın Başkan, şüphe yok, tehir edeceksiniz; niye tekrar ediyorsunuz?

BAŞKAN — Efendim, müsaade edin de, bunu ben takdir edeyim.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Ama usulü var, uygulamıyorsunuz.

BAŞKAN — Efendim, şimdi ara vereceğim değil mi?

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Ara vereceksiniz tabiî.

BAŞKAN — Bu sırada, dışarıdan gelen arkadaş varsa...

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Olur mu efendim? Siz kendiniz usul yaratıyorsunuz.

(ANAP sıralarından, «İki kişi daha geldi» sesleri)

AYHAN FIRAT (Malatya) — 83 oldu.

BAŞKAN — Efendim biz sayıyoruz, sizin kontrolünüze gerek yok, biz buradan sayıyoruz; 2 tane kâtip üye var.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — 80 kişiyi yarım saatte sayamıyorsunuz.

YILMAZ DEMİR (Bilecik) — Zorlama Başkan, zorlama; fıtık olursun.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Tutanaklara, süre geçiyor mu Sayın Başkan; şu kadar süre sayım yapıldı diye?..

COŞKUN BAYRAM (Adana) — Daha yetmedi mi Sayın Başkan?

AYHAN FIRAT (Malatya) — Sayın Başkan, 85, 86...

BAŞKAN — Yetersayı teşekkül etmemiştir.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Hakem taraf tuttuğu halde...

BAŞKAN — Lütfen efendim, lütfen... Efendim, bu nümayişçilikten vazgeçiniz.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Tarafsızlığınızı yitirdiniz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Lütfen nümayişçilikten vaz geçiniz.

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Tarafsızlığınızı yitirdiniz.

BAŞKAN — Nasıl yitirilmiş, izah eder misin?

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Yarım saat sayım yapılmaz, iki defa tekrarlanmaz. Tarafsız değilsiniz. Tescil edildiniz, tarafsızlığınızı yitirdiniz.

BAŞKAN — Sorduk ve cevabını da verdik. Şimdi aklınızı kullanın. Ben ara vermek mecburiyetinde değil miyim?

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Vereceksiniz tabiî.

BAŞKAN — Ara vermeden bu teşekkül ederse ne olur?

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Ara vereceksiniz, gelsinler, ondan sonra ekseriyet de olur. Biz ekseriyet olmasın demiyoruz.

BAŞKAN — Neden zaman kaybına vesile vereceğim?

M. TURAN BAYEZİT (Kahramanmaraş) — Tarafsızlığınızı yitirdiniz.

BAŞKAN — Yani, sizin aletiniz olursam tarafsızım; ama olmazsam taraflıyım.

YILMAZ DEMİR (Bilecik) — Sayın Başkan, yarım saat sayılmaz. (ANAP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN — Efendim, ara verme halinde, zamanın yaklaşması sebebiyle, yeniden oylama imkânı olmadığından;

Meclis araştırması ve genel görüşme önergeleriyle sözlü soruları görüşmek için 31 Mart 1987 Salı günü saat 14.30'da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 19.00

V. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Balıkesir Milletvekili Cahit Tutum'un, Sakarya - Karasu İlçesindeki fındık üreticilerine ek ödemelerinin ödenmemesinin nedenine ilişkin sorusu ve Maliye ve Gümrük Bakanı Ahmet Kurtcebe Alptemoçin'in yazılı cevabı (7/1605)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Maliye ve Gümrük Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı arz ederim.

Saygılarımla.

Cahit Tutum
Balıkesir

1. Sakarya - Karasu fındık üreticilerinden büyük bir bölümüne hakları olan 100 TL.'lık «ek ödemelerin» yapılmadığı saptanmıştır. Bu şekilde kendilerine ek ödemeleri verilmeyen üreticilerin sayısı ne kadardır?

2. Ek ödemelerin verilmeme nedeni olarak üreticilerin ürünlerini vergi yönünden «Devletçe şaibeli kabul edilen» tüccarlara satmaları gösterilmektedir. Bu doğru mudur? Doğru ise bu durumdan üretici mi sorumlu tutulmaktadır?

3. Şaibeli kabul edilen bu tüccarların sayısı ne kadardır? Bunların listesi var mıdır? Var ise bu listeden edinmek mümkün müdür?

4. Şaibeli kabul edilen bu tüccarların saptanmış somut fiilleri nelerdir?

5. Bu kişilerin adları mahallinde önceden ilan edilmek suretiyle üreticilerin uyarılmaları gerekmez mi? Bu yola niçin başvurulmamaktadır? Bu konuda bir politika değişikliği düşünülmekte midir?

6. Karasu'lu fındık üreticilerine hakları olan ek ödemeler ne zaman ödenecektir?

TC
Maliye ve Gümrük Bakanlığı 5 . 3 . 1987
Gelirler Genel Müdürlüğü
Gel : ZRK. : 25582-3867

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılmak üzere Balıkesir Milletvekili Sayın Cahit Tutum tarafından sorulan ve Sakarya - Karasu İlçesindeki fındık üreticilerine ek ödeme yapılmamasına ilişkin olan konuya ait cevabımız aşağıda sunulmuştur.

Para ve Kredi Kurulunun 21.8.1986 tarih ve 86/13 sayılı kararına göre; kooperatif veya tüccara 1986 ürünü kabuklu fındık veren üreticilere müstahsil makbuzu ibrazında Fiskobirlik aracılığıyla kilo başına kg./100 TL.'lık ek ödeme yapılacağı bildirilmiştir.

Müstahsil makbuzu ibraz eden gerçek fındık üreticilerinin zarar görmemeleri ve söz konusu ek ödemeden yararlanabilmeleri için Bakanlığımızca gerekli önlemler alınmış ve konu hakkındaki uygulamanın buna göre yapılması 4.3.1987 gün ve ZRK:25582-3867/18263 sayılı telex yazımızla Fiskobirliğe ve Artvin, Rize, Trabzon, Giresun, Ordu, Samsun, Zonguldak, Bolu ve Sakarya valiliklerine bildirilmiştir.

Bilgilerini arz ederim.

Ahmet Kurtcebe Alptemoçin
Maliye ve Gümrük Bakanı

2. — Ağrı Milletvekili İbrahim Taşdemir'in, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının zarar etmesine neden olduğu iddia edilen ve 23.8.1981 tarihli gazetelerde yer alan kaçak petrol satışıyla ilgili olay hakkında ne gibi işlemler yapıldığına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Kâzım Oksay'ın yazılı cevabı (7/1618)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Turgut Özal tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla talep ederim.

İbrahim Taşdemir
Ağrı

23 Ağustos 1981 tarihli gazetelerde «gizli bölmeli tankerlerle T.P.A.O. Batman Rafinerisinin dolum tesislerinden aldıkları petrolü yerlerine teslim etmeyip, gizli bölmelere boşalttıktan sonra petrol bayilerine satan bir şebekenin ortaya çıkarıldığı haberleri yer almıştır. Buna göre;

1. Bu olayla ilgili soruşturma yapılmış mıdır? Yapılmış ise dava hangi aşamadadır?

2. T.P.A.O.'na ait sahte mühür ve damgalarla bu kuruluşun zarara uğramasın neden olanlar saptanıp, gerekli soruşturmalar yapılmış mıdır?

3. T.P.A.O.'nun uğradığı bu zarar ne kadardır ve tazmin edilmiş midir?

T.C.
Devlet Bakanlığı 26.3.1987
Sayı : 202.1946

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 27.2.1987 gün ve 7/1618-7933/31389 sayılı yazısı,

b) Başbakanlığın 5.3.1987 gün ve Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü K. K. Gn. Md. 18/106-2339/01757 sayılı yazısı.

Ağrı Milletvekili Sayın İbrahim Taşdemir'in Sayın Başbakanımıza yönelttiği «Batman Rafinerisinden gizli bölmeli tankerlerle alınan petrolün teslimatına ilişkin» yazılı soru önergesine verilen cevaplar aşağıya çıkartılmıştır;

1. 1 Eylül 1981 Salı günü, Batman Petrol Ofisi Bayii Resul Borak firmasına ait 27 DE 728 plaka numaralı tankerin şoförü talep fişine dayanarak 10 470 litre benzin almış ve rafineriden gerekli işlemleri yaptırmadan gitmiştir. Aynı şoförün aynı tankerle bir - iki saat sonra başka bir talep fişi ile motorin almak üzere gelişinde durumdan şüphelenilmiş ve bu olayla ilgili şikâyette bulunularak soruşturma başlatılmış olup, sanıklar tutuklanmıştır. Batman Sorgu Hâkimliği dosyayı ve sanıkları talepname ile mevkufen mahkemeye sevk edilmiştir. Haklarında akaryakıt hırsızlığı ve sahte evrak tanzimi suçu ile Batman Asliye Ceza Mahkemesinde dava açılmıştır. Halen bu dava devam etmektedir.

2. Yukarıda belirtildiği gibi TPA Ortaklığını zarara uğratanların cezası Batman Asliye Ceza Mahkemesinde tayin ve tespit olunacaktır.

3. TPAO'nun bu olaylardan sonra kendi müfettişlerine tespit ettirdiği zararların yekûn toplamı 907 845,65 TL.'dır. Kurum bu zarardan dolayı Asliye Ceza Mahkemesine müracaat ederek müdahale talebinde bulunmuş olup, bu talebi kabul edilmiştir.

Bayi hizmeti de gören bu şirketten uğranılan zarar miktarına kanunî faiz eklenmek suretiyle tespit edilen 941 898,65 TL. tahsil edilmiş ve 1982 yılında TPAO'nun veznesine yatırılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Kâzım Oksay
Devlet Bakanı

3. — Adana Milletvekili Cüneyt Canver'in, Toprak Mahsulleri Ofisine borcu bulunan bir şirkete üçüncü defa kredili satış yaptıkları ve Ofisi bilerek zarara uğrattıkları iddia edilen görevliler hakkında ne gibi işlemler yapıldığına ilişkin Başbakandan sorusu ve Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı H. Hüsnü Doğan'ın yazılı cevabı (7/1631)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Turgut Özal tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla talep ederim. 23.2.1987

Cüneyt Canver
Adana

20 Şubat 1986 tarihli gazetelerde «Toprak Mahsulleri Ofisinin sattığı malın parasını alamadığı için iki kere mahkemeye verdiği partinizin kurucularından SANTAŞ Şirketinin sahibi Feridun Demsoy'a ait şirkete üçüncü defa kredi ile mal sattığı ancak, bu kez de parayı alamadığı için yine mahkemelik olduğu haberleri yer almıştır. Buna göre,

1. Toprak Mahsulleri Ofisinin bilerek zarara uğramasına ve alacağının tahsilinde güçlük çıkmasına neden olan görevliler hakkında ne gibi işlemler yapılmıştır ve bu işlemler hangi aşamadadır?

2. Toprak Mahsulleri Ofisinin 1,5 milyar liraya ulaşan bu alacağını teminat altına almak için gerekli girişimler yapılmış mıdır? Bunlar nelerdir?

T.C.
Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı
Özel Kalem Müdürlüğü
Sayı : ÖKM-2-215

26.3.1987

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Gen. Sek. Ka. ve Kar. Md. lüğünün 27.2.1987 tarih ve 7/1631-7946/31402 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Cüneyt Canver'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği yazılı soru önergesinin cevabı ekte takdim edilmektedir.

Arz ederim.

H. Hüsnü Doğan
Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı

Adana Milletvekili Sayın Cüneyt Canver'in Yazılı Soru Önergesinin Cevabıdır

Cevap : Toprak Mahsulleri Ofisi ile Santaş Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş. arasında imzalanan;

24.10.1980 tarihli sözleşme ile 15 000 ton nohut,
25.2.1981 tarihli sözleşme ile 15 000 ton nohut,
23.9.1981 tarihli sözleşme ile 2 500 ton nohut,
27.4.1982 tarihli sözleşme ile 2 000 ton nohut,
11.1.1983 tarihli sözleşme ile de 30 000 ton kabuklu kırmızı mercimek satılması kararlaştırılmıştır.

Bu satışlar Toprak Mahsulleri Ofisi İhale Yönetmeliği hükümlerine göre çıkarılan ihaleler sonucu gerçekleştirilmiştir.

24.10.1980, 25.2.1981 ve 23.9.1981 tarihli sözleşmeler nedeniyle ortaya çıkan alacaklarımız için 9.5.1983 tarihinde firma aleyhine Ankara 1 inci Asliye Ticaret Mahkemesinde 1983/312 esas sayıyla dava açılmıştır.

Arz edildiği üzere, ihtilaflar doğmadan önce firma ile bütün sözleşmeler imzalanmıştır.

İlk üç sözleşme ile yapılan satışlara ilişkin kesinhesap dökümü yapılmamasına rağmen, sözleşme hükümlerinden kaynaklanan muhtemel alacaklar göz önüne alınarak daha sonraki satışlarda akreditifin yanında mal bedeli teminat mektubu da alınmıştır. Bu nedenle, gerek 27.4.1982 tarihli; gerekse 11.1.1983 tarihli sözleşmelerle yapılan satışlarda mal bedeli alacağı bulunmamaktadır.

1. Yukarıda belirtilen satışlar Bakanlığım ile Maliye ve Gümrük Bakanlığı müfettişleri tarafından incelenmiş ve düzenlenen 21.8.1985 gün, 3/4 sayılı Soruşturma Raporu ile, Ofis yönetimine yüklenebilecek bir sorumluluk bulunmadığı karara bağlanmıştır.

2. Santaş Firması aleyhine anılan satışlar nedeniyle açılan davalar sonuçlanmış ve verilen kararlar kesinleşmiştir. Bu kararlar uyarınca Toprak Mahsulleri Ofisinin firmadan 652 milyon TL. civarında alacağı vardır.

3. Toprak Mahsulleri Ofisi alacaklarının tahsili için Ankara 6 ncı İcra Memurluğunda üç ayrı dosyada icra takibine girişilmiştir. Ayrıca, Ankara 1 inci Asliye Ticaret Mahkemesinin 17.9.1985 gün, E. 1985/2420, K. 1985/2374 sayılı kararı ile firmanın menkul ve gayrimenkul malları ile üçüncü şahıslardaki hak ve alacaklarına ihtiyatî haciz konulmuştur.

Arz ederim.

H. Hüsnü Doğan
Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı

4. — Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu'nun, bir kısım hayvanlarını yerel kasaplara satan veya pazara çıkaran üreticilere Maliye memurlarınca celep muamelesi yapıldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Maliye ve Gümrük Bakanı Ahmet Kurtcebe Alptemoçin'in yazılı cevabı (7/1637)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Maliye ve Gümrük Bakanı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasına aracılığınızı arz ederim.

Saygılarımla.

Hilmi Nalbantoğlu
Erzurum

Soru 1. Köy, kasaba veya kentlerde bulunan hayvan üreticilerinden birçokları her sene büyükbaş hayvanlarından 3 - 5 adedini veya danasını ve birkaç adet küçükbaş hayvanını yerel kasaplara veya hayvan pazarında satmak zorunda olduklarında Maliye memurları köy, kasaba veya kentlerde gezip böylelerini tespit ederek, celep olarak deftere geçiriyorlarmış, bu uygulama doğru mudur?

Soru 2. Maliyece, üretici ve celebi ayırıcı bir belge düzenlenemez mi?

Soru 3. Üretici zorunlu satışları ile celep satışlarında ayrı vergi oranları uygulanamaz mı?

Soru 4. Celep ile üreticiyi belirleyici dürüst ve objektif sağlıklı bir araştırma yapılarak; bir Maliye memurunun takdirine bırakılmayıp; uygulama yapılamaz mı?

T.C.
Maliye ve Gümrük Bakanlığı 5.3.1987
Gelirler Genel Müdürlüğü
GEL : ZRK : 25582-4138

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılmak üzere Erzurum Milletvekili Sayın Hilmi Nalbantoğlu tarafından sorulan ve bir kısım hayvanlarını yerel kasaplara satan veya pazara çıkaran üreticilere Maliye memurlarınca celep muamelesi yapıldığı iddiasına ilişkin olan konuya ait cevabımız aşağıda sunulmuştur.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 52 nci maddesinin 1 inci fıkrasında, ziraî faaliyetten doğan kazancın ziraî kazanç olduğu açıklanmış ve ziraî faaliyet; arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yollarıyla veyahut doğrudan doğruya tabiattan istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların ürünlerinin istihsalini, avlanmasını avcıları veya yetiştiricileri tarafından muhafazasını, taşınmasını veya bu ürünlerden sair bir şekilde faydalanılmasını ifade ettiği, aynı maddenin 6 ncı fıkrasında da yukarıda yazılı faaliyetlerin içinde yapıldığı işletmelerin ziraî işletme olduğu belirtilmiştir.

Konu hakkında Tarım Bakanlığı, Tetkik ve İstişare Kurulu Başkanlığından alınan 9.11.1981 gün ve 700 sayılı yazıda, «besicilik bir çiftlikte veya bir ziraî işletmede bulunan veya bu faaliyet için meydana getirilen besi ahırlarında dışarıdan temin edilen ve besiye gelebilecek hayvanlara ekonomik yem rasyonlarıyla veya işletmeden temin edilen yemler ile beslenerek etinin kalitesini ve miktarını artırmak için yapılan bir ziraî faaliyettir» denilerek besiciliğin tanımı ve mahiyeti açıklanmış bulunmaktadır.

Bu açıklamalar doğrultusunda; satın aldığı hayvanları besiciliğe ilişkin tesisleri (ağıl, ahır ve benzerleri) kurarak belli bir süre bakıma ve besiye alarak satanların faaliyetleri ziraî faaliyet, dolayısıyla bu kişilerde çiftçi olup, bunlar ziraî kazanç hükümlerine göre vergilendirilmektedirler.

Diğer taraftan besici denilen bu çiftçiler tarafından satılan ziraî ürünler (hayvanlar) ile ilgili olarak ürünü satın alanlar bu çiftçilerin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmak ve ayrıca 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 235 inci maddesi hükmü uyarınca müstahsil makbuzu düzenlemekle yükümlüdürler.

Satın aldığı hayvanları bakıma ve besiye almadan veya çok kısa bir süre (satılıncaya kadar geçen kısa sürede beslenmeleri zorunludur) besledikten sonra satanların, diğer bir anlatımla alım - satım faaliyetinde bulunanların bu faaliyetleri ticarî faaliyet, dolayısıyla bu kişilerde celep olup, bunlar da ticarî kazanç hükümlerine göre, ayrıca 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 51 inci maddesinin 2361 sayılı Kanunla eklenen 11 inci bendine göre Bakanlar Kurulunun 25.10.1982 tarih ve 8/5521 sayılı kararı uyarınca 1.1.1983 tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirilmektedirler.

Bakanlığımızca konu hakkındaki uygulama yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda yürütülmektedir.

Bilgilerini arz ederim.

Ahmet Kurtcebe Alptemoçin
Maliye ve Gümrük Bakanı

5. — Kayseri Milletvekili Mehmet Üner'in, Kayseri - Develi İlçesi Gümüşören Köyünün sulama kanalı ile Çöten Köyünün yol sorununa ilişkin sorusu ve Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı H. Hüsnü Doğan'ın yazılı cevabı (7/1643)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı Sayın Hüsnü Doğan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim. 25.2.1984

Mehmet Üner
Kayseri

1. Kayseri Develi İlçesine bağlı Gümüşören Köyündeki sulama kanalları toprak ve tabiî kanaldır. (9.1.1987 tarihli, Bakanlığınıza yönelttiğim yazılı soruda köyün ismi yanlışlıkla Gümüşdere olarak belirtilmiştir) Bu köyün sulama kanallarının beton kanala dönüştürülmesi mümkün müdür? 1987 yılı yatırım programına bu konu girmekte midir?

2. Kayseri Develi Çöten Köyünü Bakırdağ yoluna bağlayan yaklaşık 4 Km. lik yolun, 1987 yılı programında asfaltlanması sağlanacak mıdır?

T.C.
Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı 26.3.1987
Özel Kalem Müdürlüğü
Sayı : ÖKM-2-194

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Gen. Sek. Kan. ve Kar. Müd. lüğünün 2 Mart 1987 tarih ve 7/1643-7967/31451 sayılı yazısı.

Kayseri Milletvekili Sayın Mehmet Üner'in «Kayseri - Develi İlçesi Gümüşören Köyünün sulama kanalı ile Çöten Köyünün yol» durumu hakkındaki yazılı soru önergesinin cevabı ekte takdim edilmektedir.

Arz ederim.

H. Hüsnü Doğan
Tarım Orman ve
Köyişleri Bakanı

Kayseri Milletvekili Mehmet Üner'in Yazılı Soru Önergesinin Cevabıdır

Cevap 1. Kayseri - Develi - Gümüşören Köyünde Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünce 1967, 1973 ve 1977 yıllarında küçük su projesi uygulanmış olup, mevcut tesisin noksanlıklarının tamamlanması konusu 1987 yılı yatırım programı teklifleri arasında yer almamaktadır.

Cevap 2. Kayseri - Develi - Çöten Köyünü Bakırdağ yoluna bağlayan 4 Km. lik yol 1987 yılı asfalt kaplama program teklifleri arasında bulunmamaktadır.

Bütçe imkânsızlığı nedeniyle 1987 yılı yatırım programlarına alınamayan her iki konunun ileriki yıllar programlarında ödenek durumuna göre değerlendirilmesine çalışılacaktır.

Arz ederim.

H. Hüsnü Doğan
Tarım Orman ve
Köyişleri Bakanı

6. — Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu'nun, Orman Kanunu gereğince kurulan fonun 1984 - 1986 yıllarındaki gelir ve giderlerine ilişkin sorusu ve Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı H. Hüsnü Doğan'ın yazılı cevabı (7/1668)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasına aracılığınızı arz ederim.

Saygılarımla.

Hilmi Nalbantoğlu
Erzurum

Soru 1. 6831 sayılı Orman Kanununun ek 3 üncü maddesi gereğince kurulmuş olan fonda 1984, 1985, 1986 yıllarında ne kadar para birikmiştir?

Soru 2. Bu fona, aynı yıllar 17 . 10 . 1983 tarih ve 2924 sayılı Yasa gereğince ne miktarlarda para eklenmiştir?

Soru 3. 2924 sayılı Kanuna göre yapılacak giderlerin fondan karşılanması ile gelirlerin fon hesabına aktarılmasına ilişkin usul ve esasları belirleyecek yönetmelikler çıkarılmış mıdır?

Soru 4. Bu fonda birikmiş olan her yılki paralar (1984, 1985, 1986) hangi yerlerde hangi işler için kullanılmıştır? Bu yerler ve işlerin takdiri nasıl yapılmıştır?

T. C.
Tarım Orman ve
Köyişleri Bakanlığı 26 . 3 . 1987
Özel Kalem Müdürlüğü
Sayı : ÖKM-2-210

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Gen. Sek. Kan. ve Kar. Md.'nün 4.3.1987 tarih ve 7/1668-8016/31586 sayılı yazısı.

Erzurum Milletvekili Sayın Hilmi Nalbantoğlu'nun yazılı soru önergesinin cevabı ekte takdim edilmektedir.

Arz ederim.

H. Hüsnü Doğan
Tarım Orman ve Köyişleri
Bakanı

Erzurum Milletvekili Sayın Hilmi Nalbantoğlu'nun yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Cevap 1. Orman Köylüleri Kalkınma Fonunda, 1984 yılında 6 437 782 069 TL. 1985 yılında 10 407 907 728 TL. ve 1986 yılında 15 537 892 450 TL. gelir sağlanmıştır.

Cevap 2. 2924 sayılı Yasa ile ilgili uygulama henüz başlamadığından, bu konuda fona herhangi bir gelir kaydedilmemiştir.

Cevap 3. 2924 sayılı Kanunun uygulaması ile ilgili, «Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi» hakkındaki yönetmelik 6 Ocak 1986 gün ve 18980 sayılı Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Cevap 4. Bu konudaki uygulama henüz başlamadığından; fonda herhangi bir para birikmediği gibi, herhangi bir harcama da yapılmamıştır.

Arz ederim.

H. Hüsnü Doğan
Tarım Orman ve Köyişleri
Bakanı

7. — Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu'nun, Erzurum İline bağlı bazı köylerin yol ve su sorunlarına ilişkin sorusu ve Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı H. Hüsnü Doğan'ın yazılı cevabı (7/1689)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasına aracılığınızı arz ederim.

Saygılarımla,

Hilmi Nalbantoğlu
Erzurum

Aşağıdaki köylerin eksik işleri yapılmak istenir. Programda gösterilmesi mümkün mü?

1. Hınıs İlçesi Kızılahmet Köyü içme suyu tesisi.

2. Hınıs İlçesi Kızılahmet Köyü yolunun kumlanması.

3. Hınıs İlçesi Kongur Köyü içme suları için yapılan çeşmeler bozuk onarım ister.

4. Hınıs İlçesi Kongur Köyü yolunun menfezleri yok. Yol kumlanması istenir.

5. Kongur Köyüne bağlı Yusufkomu mezrasının su sorunu var. 20 hane susuz. Bu mezranın yolu da yok.

6. Kars İli Kağızman İlçesine bağlı Kuruyayla Köyü ve sonraki altı köye giden grup köy yolunun yapılması istenir. (Köyler : Kuruyayla, Keşişkıran, Yukarı Ağlıca, Ağcakale, Kızılöküz ve Günindi Köyü)

TC
Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı
Özel Kalem Müdürlüğü
Sayı : ÖKM-2-216

26 . 3 . 1987

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Gen. Sek. Kan. ve Kar. Müdürlüğünün 5 Mart 1987 tarih ve 7/1689-8049/31676 sayılı yazısı.

Erzurum Milletvekili Sayın Hilmi Nalbantoğlu'nun yazılı soru önergesinin cevabı ekte takdim edilmektedir.

Arz ederim.

H. Hüsnü Doğan
Tarım Orman ve
Köyişleri Bakanı

Erzurum Milletvekili Sayın Hilmi Nalbantoğlu'nun Yazılı Soru Önergesinin Cevabıdır

Cevap : Erzurum - Hınıs İlçesi - Kızılahmet ve Kongur köyleri ile Yusufkomu Mezrasının içme suyu konusunun mahallinde tetkik edilerek gereğinin yapılması hususunda Erzurum Köy Hizmetleri X. Bölge Müdürlüğüne talimat verilmiştir.

Köy yolları ile ilgili talepler ise ileriki yıllarda aciliyet sırası ve bütçe imkânları ölçüsünde programa alınarak karşılanmasına çalışılacaktır.

Arz ederim.

H. Hüsnü Doğan
Tarım Orman ve
Köyişleri Bakanı

8. — Edirne Milletvekili Türkân Turgut Arıkan'ın, Türkiye Vakıflar Bankası şubeleri aracılığıyla 1985 ve 1986 yıllarında Al-Baraka Türk ve Faisal Finans Kurumları için toplanan tasarruflara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Kâzım Oksay'ın yazılı cevabı (7/1716)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Kâzım Oksay tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Doç. Dr. Türkân Turgut Arıkan
Edirne

Soru 1. — a) Türkiye Vakıflar Bankası şubeleri aracılığıyla AL-BARAKA TÜRK FİNANS Kurumu için toplanan tasarrufların toplamı, 1985 ve 1986 yılları itibariyle ayrı ayrı nedir?

(b) Bu aracılık işlemleri karşılığında, Türkiye Vakıflar Bankasının aldığı komisyon veya benzeri ücretlerin toplamı 1985 ve 1986 yılları itibariyle ayrı ayrı nedir?

Soru 2. — Türkiye Vakıflar Bankası şubeleri aracılığıyla, FAİSAL FİNANS Kurumu için de tasarruf toplanmışsa, Soru 1 (a) ve (b) şıklarında belirtilen çerçeve içinde ayrı ayrı nedir?

T.C.
Devlet Bakanlığı
Sayı : 2.02.1945

26.3.1987

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 13 Mart 1987 gün ve Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı Kan. Kar. Md. 7/1716-8104/31856 sayılı yazısı.

Edirne Milletvekili Türkân Turgut Arıkan'ın Türkiye Vakıflar Bankası şubeleri aracılığıyla 1985 ve 1986 yıllarında Al-Baraka Türk ve Faisal Finans kurumları için toplanan tasarruflara ilişkin yazılı soru önergesi üzerine istenilen husus incelenmiştir.

Bu konu, bir yandan Türkiye Vakıflar Bankasının iç muamelelerine taalluk etmekte, diğer yandan Bankanın adı geçen müşterisi yönünden gizli kalması gereken bir konuya ilişkin bulunmaktadır. Bu itibarla, verilen önergede açıklanması istenen hususlar, 3182 sayılı Bankalar Kanununun 83 üncü maddesi anlamında bir «banka sırrı» oluşturmaktadır. Sözü edilen Kanunun 83 üncü maddesi gereğince banka sırrı, sadece bu konuda bilgi almaya kanunen açıkça yetkili kılınan mercilere bildirilebilir, Bankaya ve müşterilerine ait sırların kanunen yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklanmasının ise, cezaî müeyyidesi bulunmaktadır. (3182 sayılı Bankalar Kanunu, Md. 83/I)

Ayrıca ticarî sır, banka sırrını da kapsayan geniş kapsamlı bir kavramdır. Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 103 üncü maddesinin son fıkrasında, ticarî sırların Meclis araştırmasının dahi kapsamı dışında kalacağı açıkça gösterilmiş bulunmaktadır. Soru, Meclis araştırmasından her yönüyle daha dar kapsamlı bir bilgi edinme mekânizması olduğuna göre, ticarî sır niteliğindeki banka sırrının yazılı veya sözlü soru konusu yapılmayacağı açıktır.

Bu itibarla banka sırrı niteliğinde olan bilginin, verilen soru önergesi üzerine açıklanması mümkün görülememektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Kâzım Oksay
Devlet Bakanı

VI. — TEŞEKKÜR, TEBRİK, TEMENNİ VE TAZİYETLER

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun, geniş hak kitlelerinin sosyal, ekonomik ve malî sorunlarının, sahip çıkılmak ve gerekli önlemler alınmak üzere, TBMM Başkanlığı aracılığı ile TBMM üyelerine iletilmesi hakkındaki dilekçesi.

Türk - İş
Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu — 24 . 3 . 1987

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun;

Yurdumuzda çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin tüm kurum ve kuralları ile yerleştirilmesini,

Ulusumuzun iktisaden güçsüz durumdaki çoğunluğunun ağır ekonomik ve sosyal sorunlarının çözülerek «sosyal devlet» ve «sosya adelet» ilkelerine ve gereklerine dayalı bir düzenin kurulabilmesini,

İşçi hak ve özgürlüklerini hedef alan haksız ve adaletsiz kısıtlama ve uygulamaların Birleşmiş Milletler Uluslararası Çalışma Teşkilâtı ilkeleri uyarınca kaldırılmasını,

Grevli serbest toplu pazarlık düzenine yeniden işlerlik kazandırılmasını, öngören hedef ve çalışmaları ışığında, çeşitli yurt ve işçi sorunlarına çözüm getirilmesi amacıyla 1984 yılından itibaren Başkanlığınıza ve Başkalığınız aracılığıyla Yüce Meclisimize başvurduğu hatırlardadır.

Türk - İş bu çerçevede, Mayıs/1984'den itibaren, temel yurt ve işçi sorunlarına çözüm arayan Yasa değişiklik önerilerini sunmuş, önerlerin gerekçelerini Türk kamuoyuna ve 17 Temmuz 1984, 11 Şubat 1985, 29 Nisan 1985 tarihlerinde Hükümete ayrıntılarıyla açıklamıştır. Kasım/1985'de tüm sorunlar Türk - İş Genel Merkezinde düzenlenen bir ortak toplantıda TBMM Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu üyelerine anlatılmış, önlem alınması istenilmiştir. 21 Aralık 1985'de Ankara'da düzenlenen «Parlamentoya çağrı toplantısında çıkmazlar, sorunlar ve çözüme ilişkin düşünceler tekrarlanmıştır. 15 Ocak 1986'da Yasalarda yapılması gerekli görülen değişikliklerle ilgili ilkeler Hükümete, tüm siyasal partilere, tüm milletvekillerimize ve Başkanlığınıza bir kez daha sunulmuştur.

Üzülerek belirtmek gerekir ki, bunca girişime, çıkmazlara akılcı çözümler bulabilme çabasına karşın, bu tarihe kadar bu alanda hiçbir önlem alınmamıştır.

Siyasal İktidarın çalışanlara karşı hasmane tutum ve uygulamalarını sürdürmekte direnmesi, Türk - İş Yönetim Kurulunu 16 Mart 1987 tarihinde kamuoyuna da duyurulan bir dizi önlem alma ve uygulama noktasına getirmiştir. Bu çerçevede; demokratik parlamenter düzene, demokratik parlamenter düzenin kurumlarına saygı ve güven geleneğimiz doğrultusunda, öncelikle, Anayasanın 74 üncü maddesinin Türk

yurttaşlarına tanıdığı hakkın, Türk - İş örgütünün tüm birimlerinin yöneticilerince 3071 sayılı Yasa hükümlerine göre kullanılması üzerinde görüş birliğine varılmıştır.

Türk - İş, Yüce Meclisimizin, Ulusumuzun iktisaden güç durumdaki çoğunluğunun haklı dert ve şikayetlerini çözebilmek; yurdumuzda çoğulcu ve özgürlükçe demokrasiyi tüm kurum ve kuralları ile yerleştirebilmek için tüm imkânları seferber edeceği inancını ve güvenini korumaktadır.

Sayın Başkan,

Türk - İş açısından bugün cevabı dikkatle araştırılmak gereken ilk soru yakın geçmişin «sosyal hukuk devleti» olan Türkiye'nin 1980 sonrasında buradan hangi noktaya geldiği; bugün egemen kılınmak istenen şartlar kendi seyrinde bırakılırsa, önümüzdeki günlerde hangi noktalara gelinebileceği sorusudur.

Belirtmek gerekir ki, son yedi yıl, Türkiye'de sosyal devlet anlayışını ortadan kaldırmış, hukuk devleti ilkesini ise ciddî suretle tartışılır duruma sokmuştur.

Yapısındaki tüm çarpıklıklar ve 18 inci yüzyıl anlayışı ile uygulamaya çalışılan ekonomik sistem, iktisaden güçsüz durumdaki geniş halk kesimlerini Devlet himayesinden büyük ölçüde yoksun hale getirirken, Devlet bu kesimleri koruyucu sosyal, ekonomik ve malî tedbirler alma ödevini yerine getiremez duruma girmiştir. Buna koşut olarak, Devletin ekonomik hayattaki belirleyici etkinliği ve rolü hiç mertebesine indirgenmek, iktisaden güçsüz durumdaki kitleler özel sermayenin egemenliği altına sokulmak, insafına terkedilmek istenmektedir.

Sayın Başkan,

Bu çarpıklığın tabiî sonuçları Türkiye'de son yedi yıldır tüm çıplaklığı ile yaşanmaktadır.

Siyasal iktidar geniş kitlelerin ağır ekonomik güçlükler ve her ölçünün ötesindeki hayat pahalılığı altında ezilmesine seyircidir.

Her beş yurttaşımızdan birinin işsizliği feci sonuçları ile karşıkarşıya bulunduğu yurdumuzda, iş sağlamanın, işsizlikle mücadelenin Devletin işlevleri arasında bulunmadığı öne sürülebilmektedir.

Gerçek gelir düzeyinin yarıyarıya eksildiği, yüzbinlerce yurttaşımızın aileleri ile birlikte asgarî ücret düzeyinde sefalete mahkûm edildiği bir ortamda, sıkıntıları ortadan kaldırmakla ödevli olanlar sessiz kalabilmektedir.

İktisaden güçsüz durumdaki kesimlerin dişinden tırnağından artırarak yerine getirdiği vergi ödeme yükümlülüğü ile sağlanan imkânlar, siyasal iktidarla bütünleşen üç beş sermayedara ya da kuruma aktarılabilmektedir.

Türkiye'nin gelir dağılımı en bozuk ülkeler arasında başlarda olması; uygulamanın giderek daha kötüye yönelmesi siyasal iktidarı hiçbir şekilde rahatsız etmemektedir.

Emeğin ulusal ve uluslararası düzeyde bir «met'a» gibi, üstelik ucuzluğu ile iftihar edilerek, pazarlamaya kalkışması; Türk çalışanının emeğinin yabancı tekellerce Türkiye Cumhuriyeti Devleti hudulları içinde sömürülebilmesi için her çeşit imkânın yaratılması, bugünkü siyasal iktidar açısından, sistemin bir gereği ve yadırgamamak gereken bir uygulama olarak görülmektedir.

Ekonomik sistemin çarpıklıklarında ve çarpıklıklarda ısrarlı olunmasından kaynaklanan, kamu vicdanını ağır şekilde rencide eden bu tablonun Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, örgüt yöneticileri ve Konfedarasyon saflarında bütünleşmiş milyonlarca işçi tarafından kabul edilmesi, karşılıksız bırakılması asla mümkün değildir.

Sayın Başkan,

Bunun gibi, Türk - İş açısından, sisteme yönelik eleştirilerin «12 Eylül öncesini arayış» ya da «siyaset yapma isteği» biçiminde değerlendirilmesi de kabul edilemez.

Siyasal iktidar kendi dışındaki her çevreyi, çoğu kez demokratik bir yapıda çoğulculuğa dayalı özgür düşünceleri de hedef alarak sürekli olarak suçlama eğilimindedir.

Türk - İş, siyasal iktidarca benimsenen ekonomik sistemi tüm kurumları ile yerleştirmeyi, iktisaden güçsüz durumdaki çoğunluğun haklarının ortadan kaldırılmasını kolaylaştırmayı amaçlayan bu tutumu ve suçlamaları şiddetle reddetmektedir.

Türk - İş'in bu görüşü, çalışanların hak ve özgürlüklerinin korunması hedefi ile yakından ilgilidir. Türkiye ekonomik sorunlarını çözmek uğraşını, insan hakları temeline dayandırma zorundadır.

Bu çerçevede Türkiye'nin insan haklarına saygı esasına dayalı Batı Demokrasilerinden adım adım uzaklaştırılmasına seyirci kalmak, hatta bunun teşvikçisi olmak son derece zararlı ve tehlikeli bir tutumdur.

Hür sendikacılık, grevli serbest toplu pazarlık hakkı gibi, demokrasiyi gerçek anlamda demokrasiyi yapan kurumların, bunca uyarıya rağmen, siyasal ikti-

darca hayata geçirilmemekte direnilmesinin sadece çarpık ekonomik sistemin korunması amacına yöneldiğini kabul etmek mümkün değildir. Adeta Batı Demokrasilerinin Atatürk Türkiyesini daha ileri ölçüde dışlaması için bir plan uygulanmaktadır. Bunun Türk-İş tarafından kabul edilmesi ve karşılıksız bırakılması düşünülemez.

Sayın Başkan,

Bugün Türkiye'de milyonlarca insanımızın, tarım işçilerinin İş Yasalarının ve sosyal güvenlik sisteminin dışında, güvencesiz durumlarını sürdürmesi siyasal iktidarı rahatsız etmemektedir.

Siyasal iktidar, gelir dağılımındaki adaletsizlikleri dengeleyebilecek kurumların, örneğin grevli toplu pazarlık düzeninin işlerlik kazanmasından sıkıntı duymamakta, sömürü şartlarını kolaylaştırmak maksadıyla, Devleti çalışanlar karşısında örgütleme, Devlet gücünü özel sermaye ile bütünleştirme yolunu seçmektedir.

Devletin müdahalesi dışında gelişmesi gerekli olan toplu pazarlık düzeni, siyasal iktidarın açık ve aktif müdahalesi altındadır.

Yüzbinlerce çalışan «sözleşmeli» adı altında ekonomik hak ve menfaatlerini koruma ve geliştirme imkânlarını, örgütleme hakkını, toplu sözleşmelerden yararlanma hakkını yitirme tehdidi altındadır.

Devlet memurlarının en doğal hakkı olan sendikalaşma hakkı tanınmamaktadır.

Hür sendikacılık ilkeleri açıkça çiğnenmektedir.

Batı demokrasilerince Türkiye'nin dışlanmasına yol açan bu tutumun bir rastlantıdan ibaret olduğunu söyleyebilmek mümkün değildir.

Bunun gibi; çalışan için güvence sağlayan tüm kurumlara göz dikilmiştir. Kıdem tazminatı gibi hukuksal kurumlar ortadan kaldırılmak, işçinin meslekî kaderini işverenin iki dudağı arasına bırakmak istenmektedir. Siyasal iktidar binlerce işçinin işverenlerin keyfi tasarruflarıyla işinden edilmesi, tazminat haklarının hatta ücretlerinin gaspedilmesi karşısında seyircidir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliğinde durum yürekler acısıdır. İş kazalarında ve meslek hastalıklarında en kötü ülkelerin başında gelen Türkiye'de de bu durumun önlenmesi için yapıcı ve kalıcı hiçbir önlem alınmamaktadır İşçiye, ailesine ve emeklilerine sınırlı da olsa sağlık alanında hizmet getiren ve işçinin parasıyla kurulan sağlık tesislerine bile göz dikilmiştir.

Sayın Başkan,

Tüm bu çarpıklıkların Türkiye'yi hangi noktaya getireceği sorusunun cevabı ise çıkmasıdır, çözümsüzlüktür.

Siyasal iktidar bu gidişin çoğulcu ve özgürlükçü demokrasi arayışına, demokrasiye kalıcı kılabilmek için gösterilmek gereken özene nedenli ters ve sonuçlarının ne denli tahripkâr olabileceğini ya görmemekte, yada daha vahimi görmek istememektedir.

Çoğulcu ve özgürlükçü demokrasiyi; sosyal hukuk devleti ilkelerini hedef alan, Atatürk Türkiye'sini insan hakları temeline dayalı hukuk sisteminden koparmaya yönelen bu gidişe «dur» diyebilecek merci ise Yüce Meclisimizdir. Türk - İş, başta da belirtildiği üzere, Yüce Meclisimizin bu alanda üzerine düşen tüm sorumlulukları eksiksiz yerine getirme çabası içinde olacağına inanmaktadır.

İktisaden güçsüz durumdaki geniş halk kesimlerinin, diğer bir deyişle işçilerimizin, memurlarımızın, köylümüzün, küçük esnafın, emekli, dul ve yetimlerimizin bu hayatî sorunlarına, Atatürk Türkiyesine en kısa süre içinde sahip çıkılacağı, gerekli önlemlerin alınacağı umudu ile, durumu Başkanlığınıza ve Başkanlığınız aracılığıyla TBMM'nin saygıdeğer üyelerine sunarız.

Saygılarımızla.

Şevket Yılmaz	Emin Kul
Genel Başkan	Genel Sekreter
Çetin Göçer	Mustafa Başoğlu
Genel Malî Sekreter	Gen. Eğitim Sek.

Orhan Balaban
Gen. Teşk. Sekreteri

NOT : Ayni yazıdan değişik imzalarla (35) adet daha verilmiştir.

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifine verilen oyların sonucu

(Kanunlaşmıştır.)

Üye Sayısı	:	400
Oy Verenler	:	238
Kabul Edenler	:	170
Reddedenler	:	61
Çekinserler	:	7
Geçersiz Oylar	:	—
Oya Katılmayanlar	:	160
Açık Üyelikler	:	2

(Kabul Edenler)

ADANA
Ahmet Akgün Albayrak
Ledin Barlas
Ahmet Remzi Çerçi
Ahmet Şevket Gedik

ADIYAMAN
Mehmet Deliceoğlu

AFYON
Abdullah Altıntaş
Hamdi Özsoy
Nihat Türker

AMASYA
Kâzım İpek
İsmet Özarslan
Hasan Adnan Tutkun

ANKARA
Hüseyin Cahit Aral
Ali Bozer
Kamil Tuğrul Coşkunoğlu
Vahit Halefoğlu
Osman Işık
Göksel Kalaycıoğlu
H. İbrahim Karal
Alpaslan Pehlivanlı
Mehmet Sezai Pekuslu
Mehmet Sağdıç
İsmail Saruhan
Halil Şıvgın

ANTALYA
Ümit Halûk Bayülken
Mustafa Çakaloğlu
Abdullah Cengiz Dağyar
Ali Dizdaroğlu
Sudi Neş'e Türel

ARTVİN
Nevzat Bıyıklı
Ahmet Doğru
Hüseyin Şen

AYDIN
Ertuğrul Gökgün
Mehmet Özalp

BALIKESİR
Fenni İslimyeli
Necat Tunçsiper

BİLECİK
Recep Kaya

BİNGÖL
Hakkı Artukarslan
M. Ali Doğuşlu
Mahmut Sönmez

BİTLİS
Rafet İbrahimoğlu
Faik Tarımcıoğlu

BOLU
Kâzım Oksay

BURDUR
Necip Oğuzhan Artukoğlu
Sait Ekinci

BURSA
Ahmet K. Alptemoçin
M. Memduh Gökçen
M. Kemal Gökçora
Kemal İğrek
A. Sabahattin Özbek
Fahir Sabuncuoğlu

ÇORUM
Ünal Akkaya
Ali Ayhan Çetin
Mehmet Besim Göçer

DENİZLİ
Aycan Çakıroğulları
İsmail Şengün

DİYARBAKIR
Özgür Barutçu
Hayrettin Ozansoy

EDİRNE
İsmail Üğdül

ELAZIĞ
Mehmet Özdemir
Naci Taşel
Nevzat Yağcı
Zeki Yavuztürk

ERZİNCAN
Yıldırım Akbulut

ERZURUM
Ebubekir Akay
İlhan Aras
Sabahattin Aras
Sabahattin Eryurt
Togay Gemalmaz
Mustafa Rıfkı Yaylalı

ESKİŞEHİR
Cemal Büyükbaş
İsmet Oktay
Mehmet Nuri Üzel

GAZİANTEP
Ahmet Ata Aksu

GİRESUN
Cevdet Karslı
Yavuz Köymen
Turgut Sera Tirali
Ahmet Yılmaz

GÜMÜŞHANE
Akif Kocaman
Mahmut Oltan Sungurlu
İbrahim Turan

HATAY
Kâmran Karaman

ISPARTA
Metin Ataman
Mustafa Kemal Toğay
İbrahim Fevzi Yaman

İÇEL
İbrahim Aydoğan
Hikmet Biçentürk
Rüştü Kâzım Yücelen

İSTANBUL
Behiç Sadi Abbasoğlu
Bülent Akarcalı
B. Doğancan Akyürek
M. Vehbi Dinçerler
H. Hüsnü Doğan
Hayrettin Elmas
İsmail Safa Giray
Turgut Özal
İbrahim Özdemir
Bilâl Şişman
Ali Tanrıyar
Arife Necla Tekinel
Mustafa Tınaz Titiz
Reşit Ülker

İZMİR
Hüseyin Aydemir
İsmet Kaya Erdem
Burhan Cahit Gündüz
Hayrullah Olca
Yılmaz Önen

KAHRAMANMARAŞ
Ülkü Söylemezoğlu
Ali Topçuoğlu

KARS
İlhan Aküzüm
KASTAMONU
Hüseyin Sabri Keskin
KAYSERİ
Cengiz Tuncer
KIRŞEHİR
Tevfik Güneş
KOCAELİ
Mustafa Batgün
Orhan Otağ
KONYA
Abdurrahman Bozkır
Kadir Demir
Ziya Ercan
Altınok Esen
Nihat Harınancı
Haydar Koyuncu
Saffet Sert
Abdullah Tenekeci
KÜTAHYA
Ahmet Büyükuğur
Mustafa Kalemli
A. Necati Kara'a
MALATYA
Metin Emiroğlu
Talat Zengin
MANİSA
Mehmet Timur Çınar
Gürbüz Şakranlı
MARDİN
Beşir Çelebioğlu
Mehmet Necat Eldem
Abdülkerim Yılmaz Erdem
MUĞLA
Mehmet **Umur Akarca**
MUŞ
Alaattin Fırat
Nazmi Önder
NEVŞEHİR
Ali Babaoğlu
Hacı Turan Öztürk
NİĞDE
Haydar Özalp
Birsel Sönmez
ORDU
Ali Mazhar Haznedar
İhsan Nuri Topkaya
Şükrü Yürür
RİZE
A. Şevket Bilgin
Turgut Halit Kunter
Fehmi Memişoğlu
Ahmet Mesut Yılmaz
SAKARYA
Mustafa Kılıçaslan
A. Reyhan Sakallıoğlu
SAMSUN
Berati Erdoğan
Fahrettin Uluç
Süleyman Yağcıoğlu
SİİRT
Nejdet Naci Mimaroğlu
SİVAS
Yılmaz Altuğ
Ahmet Turan Soğancıoğlu
M. Mükerrem Taşçıoğlu
ŞANLIURFA
Osman Doğan
TEKİRDAĞ
Ahmet Karaevli
TOKAT
Metin Gürdere
Selim Koçaker
Talat Sargın
Mehmet Zeki Uzun
TRABZON
Fahrettin Kurt
UŞAK
Mümtaz Güler
Mehmet Topaç
VAN
Hüseyin Aydın Arvasi
Mirza Kurşunluoğlu
YOZGAT
Hüseyin Mükerrem Hiç
Selahattin Taflıoğlu
ZONGULDAK
Hasan Pertev Aşçıoğlu
Veysel Atasoy

(Reddedenler)

ADANA
Coşkun Bayram
Nuri Korkmaz
ADIYAMAN
Mehmet Arif Atalay
Ahmet Sırrı Özbek
ANKARA
Sururi Baykal
Mehmet Seyfi Oktay
BALIKESİR
Mustafa Çorapçıoğlu
Cahit Tutum
BOLU
Turgut Yaşar Gülez
BURSA
Mehmet Azizoğlu
ÇORUM
Ali Rıza Akaydın
DENİZLİ
Mustafa Kâni Bürke
DİYARBAKIR
Mahmud Altunakar
Şeyhmus Bahçeci
Kadir Narin
EDİRNE
Türkân Turgut Arıkan
S. Hüsamettin Konuksever
ERZİNCAN
Veysel Varol
ERZURUM
Hilmi Nalbantoğlu
GAZİANTEP
Süleyman Koyuncugil
M. Hayri Osmanlıoğlu
İÇEL
Ali İhsan Elgin
Edip Özgenç
İSTANBUL
Ömer Necati Cengiz
Hüseyin Avni Güler
Yılmaz İhsan Hastürk
Günseli Özkaya
Namık Kemal Şentürk
İbrahim Ural
Ahmet Memduh **Yaşa**
İZMİR
Turgut Sunalp
KAHRAMANMARAŞ
Mehmet Turan Bayezit
KARS
Ömer Kuşhan
Halis Soylu
KIRKLARELİ
Şükrü Babacan
KOCAELİ
Salih Güngörmez
KONYA
Vecihi Akın
Sabri Irmak
Emin Fahrettin Özdilek
MALATYA
Ayhan Fırat
MANİSA
Abdullah Çakırefe
Sümer Oral
İsmet Turhangil
MARDİN
Süleyman Çelebi
NİĞDE
Arif Toprak
SAMSUN
Hasan Altay
Hüsamettin Cindoruk
SİVAS
Ruşan Işın
TEKİRDAĞ
Salih Alcan
TOKAT
Enver Özcan
Cemal Özdemir
TRABZON
Osman Bahadır
Yusuf Ziya Kazancıoğlu
TUNCELİ
Ali Rıdvan Yıldırım
UŞAK
Yusuf Demir
VAN
Fevzi Necdet Erdinç
Ferit Melen
ZONGULDAK
Cahit Karakaş
Köksal Toptan
İsa Vardal
Muhteşem Vasıf Yücel

(Çekinserler)

ÇANAKKALE
Cafer Tayyar Sadıklar

GAZİANTEP
Feyzullah Yıldırır

HATAY
M. Murat Sökmenoğlu

İSTANBUL
Sabit Batumlu

MALATYA
İlhan Dinçel

SİİRT
M. Abdürrezak Ceylan

TEKİRDAĞ
Selçuk Akıncı

(Oya Katılmayanlar)

ADANA
Vehbi Batuman
Cüneyt Canver
Mehmet Erdal Durukan
Yılmaz Hocaoğlu
Metin Üstünel
Nurettin Yağanoğlu (İz.)

ADIYAMAN
Arif Ağaoğlu

AFYON
Metin Balıbey
M. Şükrü Yüzbaşıoğlu

AĞRI
Hasan Fecri Alpaslan
Paşa Sarıoğlu
İbrahim Taşdemir
Mehmet Yaşar

AMASYA
Arsan Savaş Arpacıoğlu

ANKARA
Eşref Akıncı
Necdet Calp
Hüseyin Barlas Doğu
Neriman Elgin
Hazım Kutay
Nejat Abdullah Resuloğlu
Ogan Soysal
Fatma Rezan Şahinkaya

ANTALYA
Kadri Altay
Aydın Güven Gürkan

AYDIN
İ. Cenap Ege (Bşk. V.)
Halil Nüshet Goral
Nabi Sabuncu
Osman Esgin Tipi

BALIKESİR
Davut Abacıgil (İz.)
İsmail Dayı
Şerafettin Toktaş

BİLECİK
Yılmaz Demir

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Seçkin Fırat
Ahmet Şamil Kazokoğlu
Fuat Öztekin

BURDUR
Fethi Çelikbaş

BURSA
İlhan Aşkın
İsmet Tavgaç (İz.)
Mustafa Ertuğrul Ünlü

ÇANAKKALE
Onural Şeref Bozkurt
Nadir Pazarbaşı
Ayhan Uysal

ÇANKIRI
Ahmet Özkan
Saffet Sakarya
İlker Tuncay

ÇORUM
İhsan Tombuş

DENİZLİ
Muzaffer Arıcı
Halil İbrahim Şahin (İz.)

DİYARBAKIR
Cevdet Karakurt
Ahmet Sarp

EDİRNE
Muhittin Yıldırım

ERZİNCAN
Metin Yaman

ESKİŞEHİR
Mustafa Balcılar
Münir Sevinç

GAZİANTEP
Hasan Celâl Güzel (B.)
Mustafa Rüştü Taşar
Ünal Yaşar

GİRESUN
Burhan Kara

HAKKÂRİ
Mehmet Sait Erol
Lezgin Önal

HATAY
Tevfik Bilal
Mustafa Çelebi
Abdurrahman Demirtaş
İhsan Gürbüz
Hamit Melek

ISPARTA
Fatma Mihriban Erden

İÇEL
Mehmet Kocabaş
Durmuş Fikri Sağlar

İSTANBUL
Yaşar Albayrak
İmren Aykut
Halil Orhan Ergüder
Ömer Ferruh İlter
Mehmet Kafkaslıgil
Doğan Kasaroğlu
Altan Kavak
R. Ercüment Konukman
Leyla Yeniay Köseoğlu
Feridun Şakir Öğünç
Tülay Öney
Saim Bülend Ulusu
Fazıl Osman Yöney

İZMİR
Vural Arıkan (İz.)
Durcan Emirbayer (İ. A.)
Fikret Ertan
Erdal İnönü
Özdemir Pehlivanoğlu
Işılay Saygın
Ahmet Süter
Rüştü Şardağ
Suha Tanık
Ali Aşkın Toktaş

KAHRAMANMARAŞ
Alaeddin Kısakürek
Mehmet Onur

KARS
Sabri Aras
Aziz Kaygısız
Musa Öğün

KASTAMONU
Sadettin Ağaçık
Şaban Küçükoğlu
Erol Bülent Yalçınkaya

KAYSERİ
Nuh Mehmet Kaşıkçı
İbrahim Özbıyık
Mustafa Şahin

Mehmet Sedat Turan
Mehmet Üner
Muzaffer Yıldırım

KIRKLARELİ

Erol Ağagil
Cemal Özbilen

KIRŞEHİR

Mehmet Budak
İsmet Ergül

KOCAELİ

Osman Nuri Akyol
Abdulhalim Aras (Bşk. V.)

KONYA

Salim Erel
Kemal Or

KÜTAHYA

Ahmet Ekici
Mustafa Uğur Ener

MALATYA

Ahmet İlhami Kösem
Fahri Şahin

MANİSA

Ümit Canuyar
Mekin Sarıoğlu
Münir Fuat Yazıcı

MARDİN

Kenan Nuri Nehrozoğlu

MUĞLA

Ahmet Altıntaş
İdris Gürpınar
Muzaffer İlhan

MUŞ

Atilla Sın

NEVŞEHİR

Faruk Dırık

NİĞDE

Akın Gönen
Mustafa Sabri Güvenç

ORDU

Nabi Poyraz
Hüseyin Avni Sağesen
Bahriye Üçok

SAKARYA

Nihat Akpak
Mümtaz Özkök
Turgut Sözer

SAMSUN

İlyas Aktaş
Muhlis Arıkan
Mehmet Aydın

SİİRT

Aydın Baran
Rıza Tekin

SİNOP

Hilmi Biçer
Halit Barış Can
Özer Gürbüz (Bşk. V.)

SİVAS

Mahmut Karabulut
Mustafa Kemal Palaoğlu
Şevki Taştan

ŞANLIURFA

Vecihi Ataklı
Mustafa Demir
Bahri Karakeçili
Aziz Bülent Öncel

TEKİRDAĞ

Ali Rıfkı Atasever

TRABZON

Eyüp Aşık
Mehmet Kara
Necmettin Karaduman
(Başkan)

TUNCELİ

Musa Ateş

YOZGAT

Mehmet Bağçeci
Lutfullah Kayalar (İ.A.)
Mahmut Orhon

ZONGULDAK

Emin Cansızoğlu.
Rıza Öner Çakan

(Açık Üyelikler)

İSTANBUL : 1

KAHRAMANMARAŞ : 1

Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmasına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu :

Kanunlaşmıştır.

Üye sayısı	:	400
Oy verenler	:	228
Kabul edenler	:	220
Reddedenler	:	2
Çekinserler	:	6
Geçersiz Oylar	:	—
Oya katılmayanlar	:	170
Açık üyelikler	:	2

(Kabul edenler)

ADANA
Ahmet Akgün Albayrak
Ledin Barlas
Coşkun Bayram
Ahmet Remzi Çerçi
Ahmet Şevket Gedik
Nuri Korkmaz

ADIYAMAN
Mehmet Arif Atalay
Mehmet Deliceoğlu

AFYON
Abdullah Altıntaş
Hamdi Özsoy
Nihat Türker

AMASYA
Kâzım İpek
İsmet Özarslan
Hasan Adnan Tutkun

ANKARA
Hüseyin Cahit Aral
Sururi Baykal
Ali Bozer
Kamil Tuğrul Coşkunoğlu
Vahit Halefoğlu
Osman Işık
Göksel Kalaycıoğlu
H. İbrahim Karal
Mehmet Seyfi Oktay
Mehmet Sezai Pekuslu
Mehmet Sağdıç
İsmail Saruhan
Halil Şıvgın

ANTALYA
Ümit Halûk Bayülken
Mustafa Çakaloğlu
Abdullah Cengiz Dağyar
Ali Dizdaroğlu
Sudi Neş'e Türel

ARTVİN
Nevzat Bıyıklı
Ahmet Doğru
Hüseyin Şen

AYDIN
Ertuğrul Gökgün
Mehmet Özalp

BALIKESİR
Mustafa Çorapçıoğlu
Fenni İslimyeli
Necat Tunçsiper
Cahit Tutum

BİNGÖL
Hakkı Artukarslan
M. Ali Doğuşlu

BİTLİS
Rafet İbrahimoğlu
Faik Tarımcıoğlu

BOLU
Turgut Yaşar Gülez
Kâzım Oksay
Fuat Öztekin

BURDUR
Necip Oğuzhan Artukoğlu
Sait Ekinci

BURSA
Ahmet K. Alptemoçin
Mehmet Azizoğlu
M. Memduh Gökçen
M. Kemal Gökçora
Kemal İğrek
A. Sabahattin Özbek
Fahir Sabuniş

ÇANAKKALE
Cafer Tayyar Sadıklar

ÇORUM
Ali Rıza Akaydın
Ünal Akkaya
Ali Ayhan Çetin
Mehmet Besim Göçer

DENİZLİ
Mustafa Kâni Bürke
Aycan Çakıroğulları
İsmail Şengün

DİYARBAKIR
Mahmud Altunakar
Şeyhmus Bahçeci
Özgür Barutçu
Kadir Narin
Hayrettin Ozansoy

EDİRNE
Türkân Turgut Arıkan
S. Hüsamettin Konuksever
İsmail Üğdül

ELAZIĞ
Mehmet Özdemir
Naci Taşel
Nevzat Yağcı
Zeki Yavuztürk

ERZİNCAN
Yıldırım Akbulut
Veysel Varol

ERZURUM
Ebubekir Akay
İlhan Aras
Sabahattin Aras
Sabahattin Eryurt
Togay Gemalmaz
Hilmi Nalbantoğlu
Mustafa Rıfkı Yaylalı

ESKİŞEHİR
İsmet Oktay
Mehmet Nuri Üzel

GAZİANTEP
Ahmet Ata Aksu
Hasan Celâl Güzel
M. Hayri Osmanlıoğlu
Feyzullah Yıldırır

GİRESUN
Cevdet Karslı
Yavuz Köymen
Turgut Sera Tirali
Ahmet Yılmaz

GÜMÜŞHANE
Akif Kocaman
Mahmut Oltan Sungurlu
İbrahim Turan

HATAY
İhsan Gürbüz
Kâmran Karaman
M. Murat Sökmenoğlu

ISPARTA
Metin Ataman
Mustafa Kemal Toğay
İbrahim Fevzi Yaman

İÇEL
Hikmet Bicenttürk
Edip Özgenç
Rüştü Kâzım Yücelen

İSTANBUL
Behiç Sadi Abbasoğlu
Bülent Akarcalı
B. Doğancan Akyürek
Ömer Necati Cengiz
Mehmet Vehbi Dinçerler
H. Hüsnü Doğan
Hayrettin Elmas
İsmail Safa Giray
Hüseyin Avni Güler
Turgut Özal
İbrahim Özdemir
Günseli Özkaya
Namık Kemal Şentürk
Ali Tanrıyar
Arife Necla Tekinel
Mustafa Tınaz Titiz
İbrahim Ural
Reşit Ülker
Ahmet Memduh Yaşa

İZMİR
Hüseyin Aydemir
Durcan Emirbayer
İsmet Kaya Erdem
Burhan Cahit Gündüz
Erdal İnönü
Hayrullah Olca
Yılmaz Önen

KAHRAMANMARAŞ
Mehmet Turan Bayezit
Ülkü Söylemezoğlu
Ali Topçuoğlu

KARS
İlhan Aküzüm
Halis Soylu

KASTAMONU
Hüseyin Sabri Keskin

KAYSERİ
Cengiz Tuncer

KIRŞEHİR
Tevfik Güneş

KOCAELİ
Mustafa Batgün
Salih Güngörmez
Orhan Otağ

KONYA
Vecihi Akın
Abdurrahman Bozkır
Kadir Demir
Ziya Ercan
Altınok Esen
Nihat Harmancı
Sabri Irmak
Haydar Koyuncu
Emin Fahrettin Özdilek
Saffet Sert
Abdullah Tenekeci

KÜTAHYA
Ahmet Büyükuğur
Mustafa Kalemli
A. Necati Kara'a

MALATYA
İlhan Dinçel
Metin Emiroğlu
Ayhan Fırat
Talat Zengin

MANİSA
Abdullah Çakırefe
Mehmet Timur Çınar
Sümer Oral
Gürbüz Şakranlı

MARDİN
Süleyman Çelebi
Beşir Çelebioğlu
Mehmet Necat Eldem
Abdülkerim Yılmaz Erdem

MUĞLA
Mehmet Umur Akarca

MUŞ
Nazmi Önder

NEVŞEHİR
Ali Babaoğlu
Hacı Turan Öztürk

NİĞDE
Haydar Özalp
Birsel Sönmez
Arif Toprak

ORDU
Ali Mazhar Haznedar
İhsan Nuri Topkaya
Şükrü Yürür

RİZE
Arif Şevket Bilgin
Turgut Halit Kunter
Fehmi Memişoğlu
Ahmet Mesut Yılmaz

SAKARYA
Mustafa Kılıçaslan
A. Reyhan Sakallıoğlu

SAMSUN
Hasan Altay
Hüsamettin Cindoruk
Berati Erdoğan
Fahrettin Uluç
Gülami Erdoğan
Süleyman Yağcıoğlu

SİİRT
Nejdet Naci Mimaroğlu

SİVAS
Yılmaz Altuğ
Ruşan Işın
Ahmet Turan Soğancıoğlu
M. Mükerrem Taşçıoğlu

ŞANLIURFA
Osman Doğan

TEKİRDAĞ
Salih Alcan
Ahmet Karaevli

TOKAT
Metin Gürdere
Selim Koçaker
Talât Sargın
Mehmet Zeki Uzun

TRABZON
Osman Bahadır
Fahrettin Kurt

TUNCELİ
Ali Rıdvan Yıldırım

UŞAK
Yusuf Demir
Mümtaz Güler
Mehmet Topaç

VAN
Hüseyin Aydın Arvasi
Fevzi Necdet Erdinç
Mirza Kurşunluoğlu
Ferit Melen

YOZGAT
Hüseyin Mükerrem Hiç

ZONGULDAK
Hasan Pertev Aşçıoğlu
Veysel Atasoy
Cahit Karakaş
İsa Vardal
Muhteşem Vasıf Yücel

Çekinserler)

İZMİR
Turgut Sunalp

KIRKLARELİ
Şükrü Babacan

MANİSA
İsmet Turhangil

SİİRT
M. Abdurrezak Ceylan

TRABZON
Yusuf Ziya Kazancıoğlu

ZONGULDAK
Köksal Toptan

(Reddedenler)

KARS	YOZGAT
Ömer Kuşhan	Selahattin Taflıoğlu

(Oya Katılmayanlar)

ADANA
Vehbi Batuman
Cüneyt Canver
Mehmet Erdal Durukan
Yılmaz Hocaoğlu
Metin Üstünel
Nurettin Yağanoğlu (İz.)

ADIYAMAN
Arif Ağaoğlu
Ahmet Sırrı Özbek

AFYON
Metin Balıbey
M. Şükrü Yüzbaşıoğlu

AĞRI
Hasan Fecri Alpaslan
Paşa Sarıoğlu
İbrahim Taşdemir
Mehmet Yaşar

AMASYA
Arsan Savaş Arpacıoğlu

ANKARA
Eşref Akıncı
Necdet Calp
Hüseyin Barlas Doğu
Neriman Elgin
Hazım Kutay
Alpaslan Pehlivanlı
Nejat Abdullah Resuloğlu
Ogan Soysal
Fatma Rezan Şahinkaya

ANTALYA
Kadri Altay
Aydın Güven Gürkan

AYDIN
İ. Cenap Ege (Bşk. V.)
Halil Nüshet Goral
Nabi Sabuncu
Osman Esgin Tipi

BALIKESİR
Davut Abacıgil (İz.)
İsmail Dayı
Şerafettin Toktaş

BİLECİK
Yılmaz Demir
Recep Kaya

BİNGÖL
Mahmut Sönmez

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Seçkin Fırat
Ahmet Şamil Kazokoğlu

BURDUR
Fethi Çelikbaş

BURSA
İlhan Aşkın
İsmet Tavgaç (İz.)
Mustafa Ertuğrul Ünlü

ÇANAKKALE
Onural Şeref Bozkurt
Nadir Pazarbaşı
Ayhan Uysal

ÇANKIRI
Ahmet Özkan
Saffet Sakarya
İlker Tuncay

ÇORUM
İhsan Tombuş

DENİZLİ
Muzaffer Arıcı
H. İbrahim Şahin (İz.)

DİYARBAKIR
Cevdet Karakurt
Ahmet Sarp

EDİRNE
Muhittin Yıldırım

ERZİNCAN
Metin Yaman

ESKİŞEHİR
Mustafa Balcılar
Cemal Büyükbaş
Münir Sevinç

GAZİANTEP
Süleyman Koyuncugil
Mustafa Rüştü Taşar
Ünal Yaşar

GİRESUN
Burhan Kara

HAKKÂRİ
Mehmet Sait Erol
Lezgin Önal

HATAY
Tevfik Bilal
Mustafa Çelebi
Abdurrahman Demirtaş
Hamit Melek

ISPARTA
Fatma Mihriban Erden

İÇEL
İbrahim Aydoğan
Ali İhsan Elgin
Mehmet Kocabaş
Durmuş Fikri Sağlar

İSTANBUL
Yaşar Albayrak
İmren Aykut
Sabit Batumlu
Halil Orhan Ergüder
Yılmaz İhsan Hastürk
Ömer Ferruh İlter
Mehmet Kafkaslıgil
Doğan Kasaroğlu
Altan Kavak
R. Ercüment Konukman
Leyla Yeniay Köseoğlu
Feridun Şakir Öğünç
Tülay Öney
Bilâl Şişman
Saim Bülend Ulusu
Fazıl Osman Yöney

İZMİR
Vural Arıkan (İz.)
Fikret Ertan
Özdemir Pehlivanoğlu
Işılay Saygın
Ahmet Süter
Rüştü Şardağ
Suha Tanık
Ali Aşkın Toktaş

KAHRAMANMARAŞ
Alaeddin Kısakürek
Mehmet Onur

KARS
Sabri Aras
Aziz Kaygısız
Musa Öğün

KASTAMONU
Sadettin Ağaçık
Şaban Küçükoğlu
Erol Bülent Yalçınkaya

KAYSERİ
Nuh Mehmet Kaşıkçı
İbrahim Özbıyık
Mustafa Şahin
Mehmet Sedat Turan
Mehmet Üner
Muzaffer Yıldırım

KIRKLARELİ
Erol Ağagil
Cemal Özbilen

KIRŞEHİR
Mehmet Budak
İsmet Ergül

KOCAELİ
Osman Nuri Akyol
Abdulhalim Aras
(Bşk. V.)

KONYA
Salim Erel
Kemal Or

KÜTAHYA
Ahmet Ekici
Mustafa Uğur Ener

MALATYA
Ahmet İlhami Kösem
Fahri Şahin

MANİSA
Ümit Canuyar
Mekin Sarıoğlu
Münir Fuat Yazıcı

MARDİN
Kenan Nuri Nehrozoğlu

MUĞLA
Ahmet Altıntaş
İdris Gürpınar
Muzaffer İlhan

MUŞ
Alaattin Fırat
Atilla Sın

NEVŞEHİR
Faruk Dırık

NİĞDE
Akın Gönen
Mustafa Sabri Güvenç

ORDU
Nabi Poyraz
Hüseyin Avni Sağesen
Bahriye Üçok

SAKARYA
Nihat Akpak
Mümtaz Özkök
Turgut Sözer

SAMSUN
İlyas Aktaş
Muhlis Arıkan
Mehmet Aydın

SİİRT
Aydın Baran
Rıza Tekin

SİNOP
Hilmi Biçer
Halit Barış Can
Özer Gürbüz (Bşk. V.)

SİVAS
Mahmut Karabulut
Mustafa Kemal Palaoğlu
Şevki Taştan

ŞANLIURFA
Vecihi Ataklı
Mustafa Demir
Bahri Karakeçili
Aziz Bülent Öncel

TEKİRDAĞ
Selçuk Akıncı
Ali Rıfkı Atasever

TOKAT
Enver Özcan
Cemal Özdemir

TRABZON
Eyüp Aşık
Mehmet Kara
Necmettin Karaduman (Başkan)

TUNCELİ
Musa Ateş

YOZGAT
Mehmet Bağçeci
Lutfullah Kayalar (İ. A.)
Mahmut Orhon

ZONGULDAK
Engin Cansızoğlu
Rıza Öner Çakan

(Açık üyelikler)

İSTANBUL : 1

KAHRAMANMARAŞ : 1

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu :

(Kanunlaşmıştır.)

Üye sayısı	:	400
Oy Verenler	:	219
Kabul edenler	:	216
Reddedenler	:	—
Çekinserler	:	3
Geçersiz Oylar	:	—
Oya katılmayanlar	:	179
Açık üyelikler	:	2

(Kabul Edenler)

ADANA
Ahmet Akgün Albayrak
Ledin Barlas
Coşkun Bayram
Ahmet Remzi Çerçi
Ahmet Şevket Gedik

ADIYAMAN
Mehmet Arif Atalay
Mehmet Deliceoğlu

AFYON
Abdullah Altıntaş
Hamdi Özsoy
Nihat Türker

AMASYA
Kâzım İpek
İsmet Özarslan
Hasan Adnan Tutkun

ANKARA
Hüseyin Cahit Aral
Sururi Baykal
Ali Bozer
Kamil Tuğrul Coşkunoğlu
Vahit Halefoğlu
Osman Işık
Göksel Kalaycıoğlu
H. İbrahim Karal
Mehmet Seyfi Oktay
Mehmet Sezai Pekuslu
Mehmet Sağdıç
İsmail Saruhan
Halil Şıvgın

ANTALYA
Ümit Halûk Bayülken
Mustafa Çakaloğlu
Abdullah Cengiz Dağyar
Ali Dizdaroğlu
Sudi Neş'e Türel

ARTVİN
Nevzat Bıyıklı
Ahmet Doğru
Hüseyin Şen

AYDIN
Ertuğrul Gökgün
Mehmet Özalp

BALIKESİR
Mustafa Çorapçıoğlu
Fenni İslimyeli
Necat Tunçsiper
Cahit Tutum

BİNGÖL
Hakkı Artukarslan
M. Ali Doğuşlu
Mahmut Sönmez

BİTLİS
Rafet İbrahimoğlu
Faik Tarımcıoğlu

BOLU
Turgut Yaşar Gülez
Kâzım Oksay
Fuat Öztekin

BURDUR
Necip Oğuzhan Artukoğlu
Sait Ekinci

BURSA
Ahmet K. Alptemoçin
Mehmet Azizoğlu
M. Memduh Gökçen
M. Kemal Gökçora
Kemal İğrek
A. Sabahattin Özbek
Fahir Sabuncuoğlu

ÇANAKKALE
Cafer Tayyar Sadıklar

ÇORUM
Ali Rıza Akaydın
Ünal Akkaya
Ali Ayhan Çetin
Mehmet Besim Göçer

DENİZLİ
Mustafa Kâni Bürke
Aycan Çakıroğulları
İsmail Şengün

DİYARBAKIR
Mahmud Altunakar
Şeyhmus Bahçeci
Özgür Barutçu
Cevdet Karakurt
Kadir Narin
Hayrettin Ozansoy

EDİRNE
Türkân Turgut Arıkan
S. Hüsamettin Konuksever
İsmail Üğdül

ELAZIĞ
Mehmet Özdemir
Naci Taşel
Nevzat Yağcı
Zeki Yavuztürk

ERZİNCAN
Yıldırım Akbulut
Veysel Varol

ERZURUM
Hilmi Nalbantoğlu
Mustafa Rıfkı Yaylalı

ESKİŞEHİR
İsmet Oktay
Mehmet Nuri Üzel

GAZİANTEP
Ahmet Ata Aksu
Süleyman Koyuncugil
M. Hayri Osmanlıoğlu
Feyzullah Yıldırır

GİRESUN
Cevdet Karslı
Turgut Sera Tirali
Ahmet Yılmaz

GÜMÜŞHANE
Mahmut Oltan Sungurlu

HATAY
İhsan Gürbüz
Kâmran Karaman
M. Murat Sökmenoğlu

ISPARTA
Metin Ataman

Mustafa Kemal Toğay
İbrahim Fevzi Yaman

İÇEL
Hikmet Biçentürk
Ali İhsan Elgin
Edip Özgenç
Rüştü Kâzım Yücelen

İSTANBUL
Behiç Sadi Abbasoğlu
Bülent Akarcalı
B. Doğancan Akyürek
Ömer Necati Cengiz
M. Vehbi Dinçerler
H. Hüsnü Doğan
Hayrettin Elmas
İsmail Safa Giray
Hüseyin Avni Güler
Yılmaz İhsan Hastürk
Turgut Özal
İbrahim Özdemir
Günseli Özkaya
Namık Kemal Şentürk
Ali Tanrıyar
Arife Necla Tekinel
Mustafa Tınaz Titiz
İbrahim Ural
Reşit Ülker
Ahmet Memduh Yaşa

İZMİR
Hüseyin Aydemir
Durcan Emirbayer
İsmet Kaya Erdem
Burhan Cahit Gündüz
Hayrullah Olca
Yılmaz Önen
Turgut Sunalp
Ahmet Süter

KAHRAMANMARAŞ
Mehmet Turan Bayezit
Ülkü Söylemezoğlu
Ali Topçuoğlu

KARS
İlhan Aküzüm
Ömer Kuşhan
Halis Soylu

KASTAMONU
Hüseyin Sabri Keskin

KIRKLARELİ
Şükrü Babacan

KIRŞEHİR
Tevfik Güneş

KOCAELİ
Mustafa Batgün
Salih Güngörmez
Orhan Otağ

KONYA
Vecihi Akın
Abdurrahman Bozkır
Kadir Demir
Ziya Ercan
Nihat Harmancı
Haydar Koyuncu
Emin Fahrettin Özdilek
Saffet Sert
Abdullah Tenekeci

KÜTAHYA
Ahmet Büyükuğur
Mustafa Kalemli
A. Necati Kara'a

MALATYA
İlhan Dinçel
Metin Emiroğlu
Ayhan Fırat
Talat Zengin

MANİSA
Abdullah Çakırefe
Mehmet Timur Çınar
Sümer Oral
Gürbüz Şakranlı
İsmet Turhangil

MARDİN
Süleyman Çelebi
Beşir Çelebioğlu
Mehmet Necat Eldem
Abdülkerim Yılmaz Erdem

MUĞLA
Mehmet Umur Akarca
Muzaffer İlhan

MUŞ
Nazmi Önder

NEVŞEHİR
Ali Babaoğlu
Faruk Dırık
Hacı Turan Öztürk

NİĞDE
Haydar Özalp
Birsel Sönmez
Arif Toprak

ORDU
Ali Mazhar Haznedar
İhsan Nuri Topkaya
Şükrü Yürür

RİZE
Arif Şevket Bilgin
Turgut Halit Kunter
Fehmi Memişoğlu
Ahmet Mesut Yılmaz

SAKARYA
Mustafa Kılıçaslan
A. Reyhan Sakallıoğlu

SAMSUN
Hasan Altay
Hüsamettin Cindoruk
Berati Erdoğan
Fahrettin Uluç

SİİRT
Nejdet Naci Mimaroğlu

SİVAS
Yılmaz Altuğ
Ruşan Işın
Ahmet Turan Soğancıoğlu
M. Mükerrem Taşçıoğlu

TEKİRDAĞ
Salih Alcan
Ahmet Karaevli

TOKAT
Selim Koçaker
Cemal Özdemir
Talat Sargın
Mehmet Zeki Uzun

TRABZON
Osman Bahadır

TUNCELİ
Ali Rıdvan Yıldırım

UŞAK
Yusuf Demir
Mümtaz Güler
Mehmet Topaç

VAN
Hüseyin Aydın Arvasi
Fevzi Necdet Erdinç
Mirza Kurşunluoğlu
Ferit Melen

YOZGAT
Hüseyin Mükerrem Hiç
Selahattin Taflıoğlu

ZONGULDAK
Hasan Pertev Aşçıoğlu
Veysel Atasoy
Cahit Karakaş
İsa Vardal
Muhteşem Vasıf Yücel

(Çekinserler)

ADANA
Nuri Korkmaz

SİİRT
M. Abdürrezak Ceylan

ZONGULDAK
Köksal Toptan

(Oya Katılmayanlar)

ADANA
Vehbi Batuman
Cüneyt Canver
Mehmet Erdal Durukan
Yılmaz Hocaoğlu
Metin Üstünel
Nurettin Yağanoğlu (İz.)

ADIYAMAN
Arif Ağaoğlu
Ahmet Sırrı Özbek

AFYON
Metin Balıbey
M. Şükrü Yüzbaşıoğlu

AĞRI
Hasan Fecri Alpaslan
Paşa Sarıoğlu
İbrahim Taşdemir
Mehmet Yaşar

AMASYA
Arsan Savaş Arpacıoğlu

ANKARA
Eşref Akıncı
Necdet Calp
Hüseyin Barlas Doğu
Neriman Elgin
Hazım Kutay
Alpaslan Pehlivanlı
Nejat Abdullah Resuloğlu
Ogan Soysal
Fatma Rezan Şahinkaya

ANTALYA
Kadri Altay
Aydın Güven Gürkan

AYDIN
İ. Cenap Ege (Bşk. V.)
Halil Nüshet Goral
Nabi Sabuncu
Osman Esgin Tipi

BALIKESİR
Davut Abacıgil (İz.)
İsmail Dayı
Şerafettin Toktaş

BİLECİK
Yılmaz Demir
Recep Kaya

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Seçkin Fırat
Ahmet Şamil Kazokoğlu

BURDUR
Fethi Çelikbaş

BURSA
İlhan Aşkın
İsmet Tavgaç (İz.)
Mustafa Ertuğrul Ünlü

ÇANAKKALE
Onural Şeref Bozkurt
Nadir Pazarbaşı
Ayhan Uysal

ÇANKIRI
Ahmet Özkan
Saffet Sakarya
İlker Tuncay

ÇORUM
İhsan Tombuş

DENİZLİ
Muzaffer Arıcı
Halil İbrahim Şahin (İz.)

DİYARBAKIR
Ahmet Sarp

EDİRNE
Muhittin Yıldırım

ERZİNCAN
Metin Yaman

ERZURUM
Ebubekir Akay
İlhan Aras
Sabahattin Aras
Sabahattin Eryurt
Togay Gemalmaz

ESKİŞEHİR
Mustafa Balcılar
Cemal Büyükbaş
Münir Sevinç

GAZİANTEP
Hasan Celâl Güzel (B.)
Mustafa Rüştü Taşar
Ünal Yaşar

GİRESUN
Burhan Kara
Yavuz Köymen

GÜMÜŞHANE
Akif Kocaman
İbrahim Turan

HAKKÂRİ
Mehmet Sait Erol
Lezgin Önal

HATAY
Tevfik Bilal
Mustafa Çelebi
Abdurrahman Demirtaş
Hamit Melek

ISPARTA
Fatma Mihriban Erden

İÇEL
İbrahim Aydoğan
Mehmet Kocabaş
Durmuş Fikri Sağlar

İSTANBUL
Yaşar Albayrak
İmren Aykut
Sabit Batumlu
Halil Orhan Ergüder
Ömer Ferruh İlter
Mehmet Kafkaslıgil
Doğan Kasaroğlu
Altan Kavak
R. Ercüment Konukman
Leyla Yeniay Köseoğlu
Feridun Şakir Öğünç
Tülay Öney
Kemal Özer
Bilâl Şişman
Saim Bülend Ulusu
Fazıl Osman Yöney

İZMİR
Vural Arıkan (İz.)
Fikret Ertan
Erdal İnönü
Özdemir Pehlivanoğlu
Işılay Saygın
Rüştü Şardağ
Süha Tanık
Ali Aşkın Toktaş

KAHRAMANMARAŞ
Alaeddin Kısakürek
Mehmet Onur

KARS
Sabri Aras
Aziz Kaygısız
Musa Öğün

KASTAMONU
Sadettin Ağaçık
Şaban Küçükoğlu
Erol Bülent Yalçınkaya

KAYSERİ
Nuh Mehmet Kaşıkçı
İbrahim Özbıyık
Mustafa Şahin
Cengiz Tuncer
Mehmet Sedat Turan
Mehmet Üner
Muzaffer Yıldırım

KIRKLARELİ
Erol Ağagil
Cemal Özbilen

KIRŞEHİR
Mehmet Budak
İsmet Ergül

KOCAELİ
Osman Nuri Akyol
Abdulhalim Aras
(Bşk. V.)

KONYA
Salim Erel
Altınok Esen
Sabri Irmak
Kemal Or

KÜTAHYA
Ahmet Ekici
Mustafa Uğur Ener

MALATYA
Ahmet İlhami Kösem
Fahri Şahin

MANİSA
Ümit Canuyar
Mekin Sarıoğlu
Münir Fuat Yazıcı

MARDİN
Kenan Nuri Nehrozoğlu

MUĞLA
Ahmet Altıntaş
İdris Gürpınar

MUŞ
Alaattin Fırat
Atilla Sın

NİĞDE
Akın Gönen
Mustafa Sabri Güvenç

ORDU
Nabi Poyraz
Hüseyin Avni Sağesen
Bahriye Üçok

SAKARYA
Nihat Akpak
Mümtaz Özkök
Turgut Sözer

SAMSUN
İlyas Aktaş
Muhlis Arıkan
Mehmet Aydın
Süleyman Yağcıoğlu

SİİRT
Aydın Baran
Rıza Tekin

SİNOP
Hilmi Biçer
Halit Barış Can
Özer Gürbüz (Bşk. V.)

SİVAS
Mahmut Karabulut
Mustafa Kemal Palaoğlu
Şevki Taştan

ŞANLIURFA
Vecihi Ataklı
Mustafa Demir
Osman Doğan
Bahri Karakeçili
Aziz Bülent Öncel

TEKİRDAĞ
Selçuk Akıncı
Ali Rıfkı Atasever

TOKAT
Metin Gürdere
Enver Özcan

TRABZON
Eyüp Aşık
Mehmet Kara
Necmettin Karaduman
(Başkan)
Yusuf Ziya Kazancıoğlu
Fahrettin Kurt

TUNCELİ
Musa Ateş

YOZGAT
Mehmet Bağçeci
Lutfullah Kayalar (İ. A.)
Mahmut Orhon

ZONGULDAK
Engin Cansızoğlu
Rıza Öner Çakan

(Açık Üyelikler)

İSTANBUL : 1

KAHRAMANMARAŞ : 1

Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu

(Kanunlaşmıştır.)

Üye Sayısı	:	400
Oy Verenler	:	218
Kabul Edenler	:	213
Reddedenler	:	1
Çekinserler	:	3
Geçersiz Oy	:	1
Oya Katılmayanlar	:	180
Açık Üyelikler	:	2

(Kabul Edenler)

ADANA
Ahmet Akgün Albayrak
Ledin Barlas
Ahmet Remzi Çerçi
Ahmet Şevket Gedik

ADIYAMAN
Mehmet Arif Atalay
Mehmet Deliceoğlu

AFYON
Abdullah Altıntaş
Hamdi Özsoy
Nihat Türker

AMASYA
Kâzım İpek
İsmet Özarslan
Hasan Adnan Tutkun

ANKARA
Hüseyin Cahit Aral
Sururi Baykal
Ali Bozer
Kamil Tuğrul Coşkunoğlu
Vahit Halefoğlu
Osman Işık
H. İbrahim Karal
Mehmet Seyfi Oktay
Mehmet Sezai Pekuslu
Mehmet Sağdıç
İsmail Saruhan
Halil Şıvgın

ANTALYA
Ümit Halûk Bayülken
Mustafa Çakaloğlu
Abdullah Cengiz Dağyar
Ali Dizdaroğlu
Sudi Neş'e Türel

ARTVİN
Nevzat Bıyıklı
Ahmet Doğru
Hüseyin Şen

AYDIN
Ertuğrul Gökgün
Mehmet Özalp

BALIKESİR
Mustafa Çorapçıoğlu
Fenni İslimyeli
Necat Tunçsiper
Cahit Tutum

BİNGÖL
Hakkı Artukarslan
M. Ali Doğuşlu
Mahmut Sönmez

BİTLİS
Rafet İbrahimoğlu
Faik Tarımcıoğlu

BOLU
Turgut Yaşar Gülez
Kâzım Oksay
Fuat Öztekin

BURDUR
Necip Oğuzhan Artukoğlu
Sait Ekinci

BURSA
Mehmet Azizoğlu
M. Memduh Gökçen
M. Kemal Gökçora
Kemal İğrek
A. Sabahattin Özbek
Fahir Sabuncu

ÇANAKKALE
Cafer Tayyar Sadıklar

ÇORUM
Ali Rıza Akaydın
Ünal Akkaya
Ali Ayhan Çetin
Mehmet Besim Göçer

DENİZLİ
Mustafa Kâni Bürke
Aycan Çakıroğulları
İsmail Şengün

DİYARBAKIR
Mahmud Altunakar
Şeyhmus Bahçeci
Özgür Barutçu
Cevdet Karakurt
Kadir Narin
Hayrettin Ozansoy

EDİRNE
Türkân Turgut Arıkan
Seyit H. Konuksever
İsmail Üğdül

ELAZIĞ
Mehmet Özdemir
Naci Taşel
Nevzat Yağcı
Zeki Yavuztürk

ERZİNCAN
Yıldırım Akbulut
Veysel Varol

ERZURUM
Ebubekir Akay
Sabahattin Aras
Sabahattin Eryurt
Togay Gemalmaz
Hilmi Nalbantoğlu
Mustafa Rıfkı Yaylalı

ESKİŞEHİR
İsmet Oktay
Mehmet Nuri Üzel

GAZİANTEP
Ahmet Ata Aksu
Süleyman Koyuncugil
M. Hayri Osmanlıoğlu
Feyzullah Yıldırır

GİRESUN
Cevdet Karslı
Turgut Sera Tirali
Ahmet Yılmaz

GÜMÜŞHANE
Akif Kocaman
Mahmut Oltan Sungurlu
İbrahim Turan

HATAY
İhsan Gürbüz
Kâmran Karaman
M. Murat Sökmenoğlu

ISPARTA
Metin Ataman
Mustafa Kemal Toğay
İbrahim Fevzi Yaman

İÇEL
Hikmet Bicentürk
Ali İhsan Elgin
Edip Özgenç
Rüştü Kâzım Yücelen

İSTANBUL
Behiç Sadi Abbasoğlu
Bülent Akarcalı
B. Doğancan Akyürek
Ömer Necati Cengiz
M. Vehbi Dinçerler
H. Hüsnü Doğan
Hayrettin Elmas
İsmail Safa Giray
Hüseyin Avni Güler
Turgut Özal
İbrahim Özdemir
Günseli Özkaya
Namık Kemal Şentürk
Ali Tanrıyar
Arife Necla Tekinel
Mustafa Tınaz Titiz
İbrahim Ural
Reşit Ülker
Ahmet Memduh Yaşa

İZMİR
Hüseyin Aydemir
Durcan Emirbayer
İsmet Kaya Erdem
Burhan Cahit Gündüz
Hayrullah Olca
Yılmaz Önen
Turgut Sunalp

KAHRAMANMARAŞ
Mehmet Turan Bayezit
Ülkü Söylemezoğlu
Ali Topçuoğlu

KARS
İlhan Aküzüm
Ömer Kuşhan
Halis Soylu

KASTAMONU
Hüseyin Sabri Keskin

KIRKLARELİ
Şükrü Babacan

KIRŞEHİR
Tevfik Güneş

KOCAELİ
Mustafa Batgün
Salih Güngörmez
Orhan Otağ

KONYA
Vecihi Akın
Abdurrahman Bozkır
Kadir Demir
Ziya Ercan
Nihat Harmancı
Haydar Koyuncu
Emin Fahrettin Özdilek
Saffet Sert
Abdullah Tenekeci

KÜTAHYA
Ahmet Büyükuğur
Mustalafa Kalemli
A. Necati Kara'a

MALATYA
İlhan Dinçel
Metin Emiroğlu
Ayhan Fırat
Talat Zengin

MANİSA
Abdullah Çakırefe
Mehmet Timur Çınar
Gürbüz Şakranlı
İsmet Turhangil

MARDİN
Süleyman Çelebi
Abdülkerim Yılmaz Erdem

MUĞLA
Mehmet Umur Akarca

MUŞ
Nazmi Önder

NEVŞEHİR
Ali Babaoğlu
Faruk Dırık
Hacı Turan Öztürk

NİĞDE
Haydar Özalp
Birsel Sönmez
Arif Toprak

ORDU
Ali Mazhar Haznedar
İhsan Nuri Topkaya

RİZE
Arif Şevket Bilgin
Halit Turgut Kunter
Fehmi Memişoğlu
Ahmet Mesut Yılmaz

SAKARYA
Mustafa Kılıçaslan
A. Reyhan Sakallıoğlu

SAMSUN
Hasan Altay
Hüsamettin Cindoruk
Berati Erdoğan
Fahrettin Uluç

SİİRT
M. Abdurrezak Ceylan
Nejdet Naci Mimaroğlu

SİVAS
Yılmaz Altuğ
Ruşan Işın
Ahmet Turan Soğancıoğlu
M. Mükerrem Taşçıoğlu

TEKİRDAĞ
Salih Alcan
Ahmet Karaevli

TOKAT
Metin Gürdere
Selim Koçaker
Cemal Özdemir
Talat Sargın
Mehmet Zeki Uzun

TUNCELİ
Ali Rıdvan Yıldırım

UŞAK
Yusuf Demir
Mümtaz Güler
Mehmet Topaç

VAN
Hüseyin Aydın Arvasi
Fevzi Necdet Erdinç
Mirza Kurşunluoğlu
Ferit Melen

YOZGAT
Hüseyin Mükerrem Hiç

ZONGULDAK
Hasan Pertev Aşçıoğlu
Veysel Atasoy
Cahit Karakaş
Köksal Toptan
İsa Vardal
Muhteşem Vasıf Yücel

(Reddeden)

YOZGAT
Selahattin Taflıoğlu

(Çekinserler)

ADANA	İSTANBUL	TRABZON
Nuri Korkmaz	Yılmaz İhsan Hastürk	Osman Bahadır

(Geçersiz oy)

ORDU
Şükrü Yürür

(Oya Katılmayanlar)

ADANA
Vehbi Batuman
Coşkun Bayram
Cüneyt Canver
Mehmet Erdal Durukan
Yılmaz Hocaoğlu
Metin Üstünel
Nurettin Yağanoğlu (İz.)

ADIYAMAN
Arif Ağaoğlu
Ahmet Sırrı Özbek

AFYON
Metin Balıbey
M. Şükrü Yüzbaşıoğlu

AĞRI
Hasan Fecri Alpaslan
Paşa Sarıoğlu
İbrahim Taşdemir
Mehmet Yaşar

AMASYA
Arsan Savaş Arpacıoğlu

ANKARA
Eşref Akıncı
Necdet Calp
Hüseyin Barlas Doğu
Neriman Elgin
Göksel Kalaycıoğlu
Hazım Kutay
Alpaslan Pehlivanlı
Nejat Abdullah Resuloğlu
Ogan Soysal
Fatma Rezan Şahinkaya

ANTALYA
Kadri Altay
Aydın Güven Gürkan

AYDIN
İskender Cenap Ege (Bşk. V.)
Halil Nüzhet Goral
Nabi Sabuncu
Osman Esgin Tipi

BALIKESİR
Davut Abacıgil (İz.)
İsmail Dayı
Şerafettin Toktaş

BİLECİK
Yılmaz Demir
Recep Kaya

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Seçkin Fırat
Ahmet Şamil Kazokoğlu

BURDUR
Fethi Çelikbaş

BURSA
Ahmet K. Alptemoçin (B.)
İlhan Aşkın
İsmet Tavgaç (İz.)
Mustafa Ertuğrul Ünlü

ÇANAKKALE
Onural Şeref Bozkurt
Nadir Pazarbaşı
Ayhan Uysal

ÇANKIRI
Ahmet Özkan
Saffet Sakarya
İlker Tuncay

ÇORUM
İhsan Tombuş

DENİZLİ
Muzaffer Arıcı
Halil İbrahim Şahin (İz.)

DİYARBAKIR
Ahmet Sarp

EDİRNE
Muhittin Yıldırım

ERZİNCAN
Metin Yaman

ERZURUM
İlhan Aras

ESKİŞEHİR
Mustafa Balcılar
Cemal Büyükbaş
Münir Sevinç

GAZİANTEP
Hasan Celal Güzel (B.)
Mustafa Rüştü Taşar
Ünal Yaşar

GİRESUN
Burhan Kara
Yavuz Köymen

HAKKÂRİ
Mehmet Sait Erol
Lezgin Önal

HATAY
Tevfik Bilal
Mustafa Çelebi
Abdurrahman Demirtaş
Hamit Melek

ISPARTA
Fatma Mihriban Erden

İÇEL
İbrahim Aydoğan
Mehmet Kocabaş
Durmuş Fikri Sağlar

İSTANBUL
Yaşar Albayrak
İmren Aykut
Sabit Batumlu
Halil Orhan Ergüder
Ömer Ferruh İlter
Mehmet Kafkaslıgil
Doğan Kasaroğlu
Altan Kavak
R. Ercüment Konukman
Leyla Yeniay Köseoğlu
Feridun Şakir Öğünç
Tülay Öney
Bilâl Şişman
Saim Bülend Ulusu
Fazıl Osman Yöney

İZMİR
Vural Arıkan (İz.)
Fikret Ertan
Erdal İnönü
Özdemir Pehlivanoğlu
Işılay Saygın

Ahmet Süter
Rüştü Şardağ
Süha Tanık
Ali Aşkın Toktaş

KAHRAMANMARAŞ
Alaeddin Kısakürek
Mehmet Onur

KARS
Sabri Aras
Aziz Kaygısız
Musa Öğün

KASTAMONU
Sadettin Ağaçık
Şaban Küçükoğlu
Erol Bülent Yalçınkaya

KAYSERİ
Nuh Mehmet Kaşıkçı
İbrahim Özbıyık
Mustafa Şahin
Cengiz Tuncer
Mehmet Sedat Turan
Mehmet Üner
Muzaffer Yıldırım

KIRKLARELİ
Erol Ağagil
Cemal Özbilen

KIRŞEHİR
Mehmet Budak
İsmet Ergül

KOCAELİ
Osman Nuri Akyol
Abdulhalim Aras (Bşk. V.)

KONYA
Salim Erel
Altınok Esen
Sabri Irmak
Kemal Or

KÜTAHYA
Ahmet Ekici
Mustafa Uğur Ener

MALATYA
Ahmet İlhami Kösem
Fahri Şahin

MANİSA
Ümit Canuyar
Sümer Oral
Mekin Sarıoğlu
Münir Fuat Yazıcı

MARDİN
Beşir Çelebioğlu
Mehmet Necat Eldem
Kenan Nuri Nehrozoğlu

MUĞLA
Ahmet Altıntaş
İdris Gürpınar
Muzaffer İlhan

MUŞ
Alaattin Fırat
Atilla Sın

NİĞDE
Akın Gönen
Mustafa Sabri Güvenç

ORDU
Nabi Poyraz
Hüseyin Avni Sağesen
Bahriye Üçok

SAKARYA
Nihat Akpak
Mümtaz Özkök
Turgut Sözer

SAMSUN
İlyas Aktaş
Muhlis Arıkan
Mehmet Aydın
Süleyman Yağcıoğlu

SİİRT
Aydın Baran
Rıza Tekin

SİNOP
Hilmi Biçer
Halit Barış Can
Özer Gürbüz (Bşk. V.)

SİVAS
Mahmut Karabulut
Mustafa Kemal Palaoğlu
Şevki Taştan

ŞANLIURFA
Vecihi Ataklı
Mustafa Demir
Osman Doğan
Bahri Karakeçili
Aziz Bülent Öncel

TEKİRDAĞ
Selçuk Akıncı
Ali Rıfkı Atasever

TOKAT
Enver Özcan

TRABZON
Eyüp Aşık
Mehmet Kara
Necmettin Karaduman (Başkan)
Yusuf Ziya Kazancıoğlu
Fahrettin Kurt

TUNCELİ
Musa Ateş

YOZGAT
Mehmet Bağçeci
Lutfullah Kayalar (İ. A.)
Mahmut Orhon

ZONGULDAK
Engin Cansızoğlu
Rıza Öner Çakan

(Açık Üyelikler)

İSTANBUL : 1

KAHRAMANMARAŞ : 1

Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Meselelerde Adlî Kararların Karşılıklı Olarak İnfazı Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu :

(Kanunlaşmıştır.)

Üye sayısı	:	400
Oy verenler	:	223
Kabul edenler	:	219
Reddeden	:	1
Çekinserler	:	2
Geçersiz Oylar	:	—
Oya katılmayanlar	:	176
Açık üyelikler	:	2

(Kabul Edenler)

ADANA
Ahmet Akgün Albayrak
Ledin Barlas
Coşkun Bayram
Ahmet Remzi Çerçi
Ahmet Şevket Gedik
Nuri Korkmaz

ADIYAMAN
Mehmet Arif Atalay
Mehmet Deliceoğlu

AFYON
Abdullah Altıntaş
Hamdi Özsoy
Nihat Türker

AMASYA
Kâzım İpek
İsmet Özarslan
Hasan Adnan Tutkun

ANKARA
Hüseyin Cahit Aral
Sururi Baykal
Ali Bozer
Kamil Tuğrul Coşkunoğlu
Vahit Halefoğlu
Osman Işık
H. İbrahim Karal
Mehmet Seyfi Oktay
Mehmet Sezai Pekuslu
Mehmet Sağdıç
İsmail Saruhan
Halil Şıvgın

ANTALYA
Ümit Halûk Bayülken
Mustafa Çakaloğlu
Abdullah Cengiz Dağyar
Ali Dizdaroğlu
Sudi Neş'e Türel

ARTVİN
Nevzat Bıyıklı
Ahmet Doğru
Hüseyin Şen

AYDIN
Ertuğrul Gökgün
Mehmet Özalp

BALIKESİR
Mustafa Çorapçıoğlu
Fenni İslimyeli
Necat Tunçsiper
Cahit Tutum

BİNGÖL
Hakkı Artukarslan
M. Ali Doğuşlu
Mahmut Sönmez

BİTLİS
Rafet İbrahimoğlu
Faik Tarımcıoğlu

BOLU
Turgut Yaşar Gülez
Kâzım Oksay
Fuat Öztekin

BURDUR
Necip Oğuzhan Artukoğlu

BURSA
Ahmet K. Alptemoçin
Mehmet Azizoğlu
M. Memduh Gökçen
M. Kemal Gökçora
Kemal İğrek
A. Sabahattin Özbek
Fahir Sabuncuoğlu

ÇANAKKALE
Cafer Tayyar Sadıklar

ÇORUM
Ali Rıza Akaydın
Ünal Akkaya
Ali Ayhan Çetin
Mehmet Besim Göçer

DENİZLİ
Mustafa Kâni Bürke
Aycan Çakıroğulları
İsmail Şengün

DİYARBAKIR
Mahmud Altunakar
Şeyhmus Bahçeci
Özgür Barutçu
Cevdet Karakurt
Kadir Narin
Hayrettin Ozansoy

EDİRNE
Türkân Turgut Arıkan
S. Hüsamettin Konuksever
İsmail Üğdül

ELAZIĞ
Mehmet Özdemir
Naci Taşel
Zeki Yavuztürk

ERZİNCAN
Yıldırım Akbulut
Veysel Varol

ERZURUM
Ebubekir Akay
Sabahattin Aras
Sabahattin Eryurt
Togay Gemalmaz
Hilmi Nalbantoğlu
Mustafa Rıfkı Yaylalı

ESKİŞEHİR
İsmet Oktay
Mehmet Nuri Üzel

GAZİANTEP
Ahmet Ata Aksu
Süleyman Koyuncugil
M. Hayri Osmanlıoğlu
Feyzullah Yıldırır

GİRESUN
Burhan Kara
Cevdet Karslı
Yavuz Köymen
Turgut Sera Tirali
Ahmet Yılmaz

GÜMÜŞHANE
Akif Kocaman
Mahmut Oltan Sungurlu
İbrahim Turan

HATAY
İhsan Gürbüz
Kâmran Karaman
M. Murat Sökmenoğlu

ISPARTA
Mustafa Kemal Toğay
İbrahim Fevzi Yaman

İÇEL
Hikmet Bicentürk
Ali İhsan Elgin
Edip Özgenç

İSTANBUL
Behiç Sadi Abbasoğlu
Bülent Akarcalı
B. Doğancan Akyürek
Ömer Necati Cengiz
M. Vehbi Dinçerler
H. Hüsnü Doğan
Hayrettin Elmas
İsmail Safa Giray
Turgut Özal
İbrahim Özdemir
Günseli Özkaya
Namık Kemal Şentürk
Ali Tanrıyar
Arife Necla Tekinel
Mustafa Tınaz Titiz
İbrahim Ural
Reşit Ülker
Ahmet Memduh Yaşa

İZMİR
Hüseyin Aydemir
Durcan Emirbayer
İsmet Kaya Erdem
Burhan Cahit Gündüz
Hayrullah Olca
Yılmaz Önen
Turgut Sunalp
Ahmet Süter

KAHRAMANMARAŞ
Mehmet Turan Bayezit
Ülkü Söylemezoğlu
Ali Topçuoğlu

KARS
İlhan Aküzüm
Ömer Kuşhan
Halis Soylu

KASTAMONU
Sadettin Ağaçık
Hüseyin Sabri Keskin

KAYSERİ
Nuh Mehmet Kaşıkçı
İbrahim Özbıyık
Cengiz Tuncer

KIRKLARELİ
Şükrü Babacan

KIRŞEHİR
Tevfik Güneş

KOCAELİ
Mustafa Batgün
Salih Güngörmez
Orhan Otağ

KONYA
Vecihi Akın
Abdurrahman Bozkır
Kadir Demir
Ziya Ercan
Nihat Harmancı
Haydar Koyuncu
Emin Fahrettin Özdilek
Saffet Sert
Abdullah Tenekeci

KÜTAHYA
Ahmet Büyükuğur
Mustafa Kalemli
A. Necati Kara'a

MALATYA
İlhan Dinçel
Metin Emiroğlu
Ayhan Fırat
Talat Zengin

MANİSA
Abdullah Çakırefe
Mehmet Timur Çınar
Gürbüz Şakranlı
İsmet Turhangil

MARDİN
Süleyman Çelebi
Abdülkerim Yılmaz Erdem

MUĞLA
Mehmet Umur Akarca
Muzaffer İlhan

MUŞ
Nazmi Önder

NEVŞEHİR
Ali Babaoğlu
Faruk Dırık
Hacı Turan Öztürk

NİĞDE
Haydar Özalp
Birsel Sönmez
Arif Toprak

ORDU
Ali Mazhar Haznedar
İhsan Nuri Topkaya

RİZE
Arif Şevket Bilgin
Turgut Halit Kunter
Fehmi Memişoğlu
Ahmet Mesut Yılmaz

SAKARYA
Mustafa Kılıçaslan
A. Reyhan Sakallıoğlu

SAMSUN
Hasan Altay
Hüsamettin Cindoruk
Berati Erdoğan
Fahrettin Uluç
Süleyman Yağcıoğlu

SİİRT
M. Abdurrezak Ceylan
Nejdet Naci Mimaroğlu

SİVAS
Yılmaz Altuğ
Ruşan Işın
Ahmet Turan Soğancıoğlu
M. Mükerrem Taşcıoğlu

TEKİRDAĞ
Salih Alcan
Ahmet Karaevli

TOKAT
Metin Gürdere
Selim Koçaker
Cemal Özdemir
Talat Sargın
Mehmet Zeki Uzun

TRABZON
Osman Bahadır

TUNCELİ
Ali Rıdvan Yıldırım

UŞAK
Yusuf Demir
Mümtaz Güler
Mehmet Topaç

VAN
Hüseyin Aydın Arvasi
Fevzi Necdet Erdinç
Mirza Kurşunluoğlu
Ferit Melen

ZONGULDAK
Hasan Pertev Aşçıoğlu
Veysel Atasoy
Cahit Karakaş
İsa Varda
Muhteşem Vasıf Yücel

(Reddeden)

YOZGAT
Selahattin Taflıoğlu

(Çekinserler)

İSTANBUL
Yılmaz İhsan Hastürk

ZONGULDAK
Köksal Toptan

(Oya Katılmayanlar)

ADANA
Vehbi Batuman
Cüneyt Canver
Mehmet Erdal Durukan
Yılmaz Hocaoğlu
Metin Üstünel
Nurettin Yağanoğlu (İz.)

ADIYAMAN
Arif Ağaoğlu
Ahmet Sırrı Özbek

AFYON
Metin Balıbey
M. Şükrü Yüzbaşıoğlu

AĞRI
Hasan Fecri Alpaslan
Paşa Sarıoğlu
İbrahim Taşdemir
Mehmet Yaşar

AMASYA
Arsan Savaş Arpacıoğlu

ANKARA
Eşref Akıncı
Necdet Calp
Hüseyin Barlas Doğu
Neriman Elgin
Göksel Kalaycıoğlu
Hazım Kutay
Alpaslan Pehlivanlı
Nejat Abdullah Resuloğlu
Ogan Soysal
Fatma Rezan Şahinkaya

ANTALYA
Kadri Altay
Aydın Güven Gürkan

AYDIN
İskender Cenap Ege
(Bşk. V.)
Halil Nüshet Goral
Nabi Sabuncu
Osman Esgin Tipi

BALIKESİR
Davut Abacıgil (İz.)
İsmail Dayı
Şerafettin Toktaş

BİLECİK
Yılmaz Demir
Recep Kaya

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Seçkin Fırat
Ahmet Şamil Kazokoğlu

BURDUR
Fethi Çelikbaş
Sait Ekinci

BURSA
İlhan Aşkın
İsmet Tavgaç (İz.)
Mustafa Ertuğrul Ünlü

ÇANAKKALE
Onural Şeref Bozkurt
Nadir Pazarbaşı
Ayhan Uysal

ÇANKIRI
Ahmet Özkan
Saffet Sakarya
İlker Tuncay

ÇORUM
İhsan Tombuş

DENİZLİ
Muzaffer Arıcı
Halil İbrahim Şahin (İz.)

DİYARBAKIR
Ahmet Sarp

EDİRNE
Muhittin Yıldırım

ELAZIĞ
Nevzat Yağcı

ERZİNCAN
Metin Yaman

ERZURUM
İlhan Aras

ESKİŞEHİR
Mustafa Balcılar
Cemal Büyükbaş
Münir Sevinç

GAZİANTEP
Hasan Celâl Güzel (B.)
Mustafa Rüştü Taşar
Ünal Yaşar

HAKKÂRİ
Mehmet Sait Erol
Lezgin Önal

HATAY
Tevfik Bilal
Mustafa Çelebi
Abdurrahman Demirtaş
Hamit Melek

ISPARTA
Metin Ataman
Fatma Mihriban Erden

İÇEL
İbrahim Aydoğan
Mehmet Kocabaş
Durmuş Fikri Sağlar
Rüştü Kâzım Yücelen

İSTANBUL
Yaşar Albayrak
İmren Aykut
Sabit Batumlu
Halil Orhan Ergüder
Hüseyin Avni Güler
Ömer Ferruh İlter
Mehmet Kafkaslıgil
Doğan Kasaroğlu
Altan Kavak
R. Ercüment Konukman
Leyla Yeniay Köseoğlu
Feridun Şakir Öğünç
Tülay Öney
Bilâl Şişman
Saim Bülend Ulusu
Fazıl Osman Yöney

İZMİR
Vural Arıkan (İz.)
Fikret Ertan
Erdal İnönü
Özdemir Pehlivanoğlu
Işılay Saygın
Rüştü Şardağ
Süha Tanık
Ali Aşkın Toktaş

KAHRAMANMARAŞ
Alaeddin Kısakürek
Mehmet Onur

KARS
Sabri Aras
Aziz Kaygısız
Musa Öğün

KASTAMONU
Şaban Küçükoğlu
Erol Bülent Yalçınkaya

KAYSERİ
Mustafa Şahin
Mehmet Sedat Turan
Mehmet Üner
Muzaffer Yıldırım

KIRKLARELİ
Erol Ağagil
Cemal Özbilen

KIRŞEHİR
Mehmet Budak
İsmet Ergül

KOCAELİ
Osman Nuri Akyol
Abdulhalim Aras (Bşk. V.)

KONYA
Salim Erel
Altınok Esen
Sabri Irmak
Kemal Or

KÜTAHYA
Ahmet Ekici
Mustafa Uğur Ener

MALATYA
Ahmet İlhami Kösem
Fahri Şahin

MANİSA
Ümit Canuyar
Sümer Oral
Mekin Sarıoğlu
Münir Fuat Yazıcı

MARDİN
Beşir Çelebioğlu
Mehmet Necat Eldem
Kenan Nuri Nehrozoğlu

MUĞLA
Ahmet Altıntaş
İdris Gürpınar

MUŞ
Alaattin Fırat
Atilla Sın

NİĞDE
Akın Gönen
Mustafa Sabri Güvenç

ORDU
Nabi Poyraz
Hüseyin Avni Sağesen
Bahriye Üçok
Şükrü Yürür

SAKARYA
Nihat Akpak
Mümtaz Özkök
Turgut Sözer

SAMSUN
İlyas Aktaş
Muhlis Arıkan
Mehmet Aydın

SİİRT
Aydın Baran
Rıza Tekin

SİNOP
Hilmi Biçer
Halit Barış Can
Özer Gürbüz (Bşk. V.)

SİVAS
Mahmut Karabulut
Mustafa Kemal Palaoğlu
Şevki Taştan

ŞANLIURFA
Vecihi Ataklı
Mustafa Demir
Osman Doğan
Bahri Karakeçili
Aziz Bülent Öncel

TEKİRDAĞ
Selçuk Akıncı
Ali Rıfkı Atasever

TOKAT
Enver Özcan

TRABZON
Eyüp Aşık
Mehmet Kara
Necmettin Karaduman (Başkan)
Yusuf Ziya Kazancıoğlu
Fahrettin Kurt

TUNCELİ
Musa Ateş

YOZGAT
Mehmet Bağçeci
Hüseyin Mükerrem Hiç
Lutfullah Kayalar (İ.A.)
Mahmut Orhon

ZONGULDAK
Engin Cansızoğlu
Rıza Öner Çakan

(Açık Üyelikler)

İSTANBUL : 1

KAHRAMANMARAŞ : 1

Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına verilen oyların sonucu :

(Kanunlaşmıştır.)

Üye sayısı	:	400
Oy verenler	:	237
Kabul edenler	:	237
Reddedenler	:	—
Çekimserler	:	—
Oya katılmayanlar	:	161
Açık üyelikler	:	2

(Kabul Edenler)

ADANA
Ahmet Akgün Albayrak
Ledin Barlas
Coşkun Bayram
Ahmet Remzi Çerçi
Ahmet Şevket Gedik
Nuri Korkmaz

ADIYAMAN
Mehmet Arif Atalay
Mehmet Deliceoğlu

AFYON
Abdullah Altıntaş
Hamdi Özsoy
Nihat Türker

AMASYA
Arsan Savaş Arpacıoğlu
Kâzım İpek
İsmet Özarslan
Hasan Adnan Tutkun

ANKARA
Hüseyin Cahit Aral
Sururi Baykal
Ali Bozer
Kamil Tuğrul Coşkunoğlu
Neriman Elgin
Vahit Halefoğlu
Osman Işık
Göksel Kalaycıoğlu
Halil İbrahim Karal
Mehmet Seyfi Oktay
Mehmet Sezai Pekuslu
Mehmet Sağdıç
İsmail Saruhan
Fatma Rezan Şahinkaya
Halil Şıvgın

ANTALYA
Ümit Halûk Bayülken
Mustafa Çakaloğlu
Abdullah Cengiz Dağyar
Ali Dizdaroğlu
Aydın Güven Gürkan
Sudi Neş'e Türel

ARTVİN
Nevzat Bıyıklı
Ahmet Doğru
Hüseyin Şen

AYDIN
Ertuğrul Gökgün
Mehmet Özalp

BALIKESİR
Davut Abacıgil
Mustafa Çorapçıoğlu
Fenni İslimyeli
Necat Tunçsiper
Cahit Tutum

BİNGÖL
Hakkı Artukarslan
M. Ali Doğuşlu
Mahmut Sönmez

BİTLİS
Rafet İbrahimoğlu
Faik Tarımcıoğlu

BOLU
Turgut Yaşar Gülez
Kâzım Oksay
Fuat Öztekin

BURDUR
Necip Oğuzhan Artukoğlu

BURSA
Ahmet K. Alptemoçin
Mehmet Azizoğlu
M. Memduh Gökçen
M. Kemal Gökçora
Kemal İğrek
A. Sabahattin Özbek
Fahir Sabuniş

ÇANAKKALE
Cafer Tayyar Sadıklar

ÇANKIRI
Saffet Sakarya

ÇORUM
Ali Rıza Akaydın
Ünal Akkaya
Ali Ayhan Çetin

DENİZLİ
Muzaffer Arıcı
Mustafa Kâni Bürke
Aycan Çakıroğulları
İsmail Şengün

DİYARBAKIR
Mahmud Altunakar
Şeyhmus Bahçeci
Özgür Barutçu
Cevdet Karakurt
Kadir Narin
Hayrettin Ozansoy

EDİRNE
Türkân Turgut Arıkan
S. Hüsamettin Konuksever
İsmail Üğdül

ELAZIĞ
Mehmet Özdemir
Naci Taşel
Nevzat Yağcı
Zeki Yavuztürk

ERZİNCAN
Yıldırım Akbulut
Veysel Varol

ERZURUM
Ebubekir Akay
Sabahattin Aras
Sabahattin Eryurt
Togay Gemalmaz
Hilmi Nalbantoğlu
Mustafa Rıfkı Yaylalı

ESKİŞEHİR
İsmet Oktay
Mehmet Nuri Üzel

GAZİANTEP
Ahmet Ata Aksu
Süleyman Koyuncugil
M. Hayri Osmanlıoğlu
Feyzullah Yıldırır

GİRESUN
Burhan Kara
Cevdet Karslı

Yavuz Köymen
Turgut Sera Tirali
Ahmet Yılmaz

GÜMÜŞHANE
Akif Kocaman
Mahmut Oltan Sungurlu
İbrahim Turan

HATAY
Tevfik Bilâl
Mustafa Çelebi
İhsan Gürbüz
Kâmran Karaman
M. Murat Sökmenoğlu

ISPARTA
Metin Ataman
Mustafa Kemal Toğay
İbrahim Fevzi Yaman

İÇEL
Hikmet Bicentürk
Ali İhsan Elgin
Edip Özgenç
Rüştü Kâzım Yücelen

İSTANBUL
Behiç Sadi Abbasoğlu
Bülent Akarcalı
B. Doğancan Akyürek
Ömer Necati Cengiz
Mehmet Vehbi Dinçerler
H. Hüsnü Doğan
Hayrettin Elmas
İsmail Safa Giray
Tülay Öney
Turgut Özal
İbrahim Özdemir
Günseli Özkaya
Namık Kemal Şentürk
Bilâl Şişman
Ali Tanrıyar
Arife Necla Tekinel
Mustafa Tınaz Titiz
İbrahim Ural
Reşit Ülker
Ahmet Memduh Yaşa

İZMİR
Hüseyin Aydemir
Durcan Emirbayer
İsmet Kaya Erdem
Burhan Cahit Gündüz
Hayrullah Olca
Yılmaz Önen
Turgut Sunalp
Ahmet Süter

KAHRAMANMARAŞ
Mehmet Turan Bayezit
Ülkü Söylemezoğlu
Ali Topçuoğlu

KARS
İlhan Aküzüm
Sabri Aras
Ömer Kuşhan
Halis Soylu

KASTAMONU
Sadettin Ağaçık
Hüseyin Sabri Keskin

KAYSERİ
Nuh Mehmet Kaşıkçı
İbrahim Özbıyık
Mustafa Şahin
Cengiz Tuncer

KIRŞEHİR
Tevfik Güneş

KOCAELİ
Mustafa Batgün
Salih Güngörmez
Orhan Otağ

KONYA
Vecihi Akın
Abdurrahman Bozkır
Kadir Demir
Ziya Ercan
Nihat Harmancı
Haydar Koyuncu
Emin Fahrettin Özdilek
Saffet Sert
Abdullah Tenekeci

KÜTAHYA
Mustafa Uğur Ener
Mustafa Kalemli
A. Necati Kara'a

MALATYA
İlhan Dinçel
Metin Emiroğlu
Ayhan Fırat
Talat Zengin

MANİSA
Abdullah Çakırefe
Mehmet Timur Çınar
İsmet Turhangil

MARDİN
Süleyman Çelebi
Beşir Çelebioğlu
Mehmet Necat Eldem
Abdülkerim Yılmaz Erdem

MUĞLA
Mehmet Umur Akarca
Muzaffer İlhan

MUŞ
Nazmi Önder

NEVŞEHİR
Ali Babaoğlu
Faruk Dırık
Hacı Turan Öztürk

NİĞDE
Haydar Özalp
Birsel Sönmez
Arif Toprak

ORDU
Ali Mazhar Haznedar
İhsan Nuri Topkaya
Bahriye Üçok

RİZE
Arif Şevket Bilgin
Turgut Halit Kunter
Fehmi Memişoğlu
Ahmet Mesut Yılmaz

SAKARYA
Mustafa Kılıçaslan
A. Reyhan Sakallıoğlu

SAMSUN
Hasan Altay
Hüsamettin Cindoruk
Berati Erdoğan
Fahrettin Uluç

SİİRT
M. Abdürrezak Ceylan
Nejdet Naci Mimaroğlu

SİVAS
Yılmaz Altuğ
Ruşan Işın
Mahmut Karabulut
Mehmet Mükerrem Taşçıoğlu

ŞANLIURFA
Osman Doğan

TEKİRDAĞ
Salih Alcan
Ahmet Karaevli

TOKAT
Metin Gürdere
Cemal Özdemir
Talat Sargın
Mehmet Zeki Uzun

TRABZON
Osman Bahadır

TUNCELİ
Ali Rıdvan Yıldırım

UŞAK
Yusuf Demir
Mümtaz Güler
Mehmet Topaç

VAN
Hüseyin Aydın Arvasi
Fevzi Necdet Erdinç
Mirza Kurşunluoğlu
Ferit Melen

YOZGAT
Selahattin Taflıoğlu

ZONGULDAK
Hasan Pertev Aşçıoğlu
Veysel Atasoy
Cahit Karakaş
Köksal Toptan
İsa Vardal
Muhteşem Vasıf Yücel

(Oya Katılmayanlar)

ADANA
Vehbi Batuman
Cüneyt Canver
Mehmet Erdal Durukan
Yılmaz Hocaoğlu
Metin Üstünel
Nurettin Yağanoğlu (İz.)

ADIYAMAN
Arif Ağaoğlu
Ahmet Sırrı Özbek

AFYON
Metin Balıbey
Mustafa Şükrü Yüzbaşıoğlu

AĞRI
Hasan Fecri Alpaslan
Paşa Sarıoğlu
İbrahim Taşdemir
Mehmet Yaşar

ANKARA
Eşref Akıncı
Necdet Calp
Hüseyin Barlas Doğu
Hazım Kutay
Alpaslan Pehlivanlı
Nejat Abdullah Resuloğlu
Ogan Soysal

ANTALYA
Kadri Altay

AYDIN
İ. Cenap Ege (Bşk. V.)
Halil Nüshet Goral
Nabi Sabuncu
Osman Esgin Tipi

BALIKESİR
İsmail Dayı
Şerafettin Toktaş

BİLECİK
Yılmaz Demir
Recep Kaya

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Seçkin Fırat
Ahmet Şamil Kazokoğlu

BURDUR
Fethi Çelikbaş
Sait Ekinci

BURSA
İlhan Aşkın
İsmet Tavgaç (İz.)
Mustafa Ertuğrul Ünlü

ÇANAKKALE
Onural Şeref Bozkurt
Nadir Pazarbaşı
Ayhan Uysal

ÇANKIRI
Ahmet Özkan
İlker Tuncay

ÇORUM
Mehmet Besim Göçer
İhsan Tombuş

DENİZLİ
H. İbrahim Şahin (İz.)

DİYARBAKIR
Ahmet Sarp

EDİRNE
Muhittin Yıldırım

ERZİNCAN
Metin Yaman

ERZURUM
İlhan Aras

ESKİŞEHİR
Mustafa Balcılar
Cemal Büyükbaş
Münir Sevinç

GAZİANTEP
Hasan Celal Güzel
Mustafa Rüştü Taşar
Ünal Yaşar

HAKKÂRİ
Mehmet Sait Erol
Lezgin Önal

HATAY
Abdurrahman Demirtaş
Hamit Melek

ISPARTA
Fatma Mihriban Erden

İÇEL
İbrahim Aydoğan
Mehmet Kocabaş
Durmuş Fikri Sağlar

İSTANBUL
Yaşar Albayrak
İmren Aykut
Sabit Batumlu
Halil Orhan Ergüder
Hüseyin Avni Güler
Yılmaz İhsan Hastürk
Ömer Ferruh İlter
Mehmet Kafkaslıgil
Doğan Kasaroğlu
Altan Kavak
R. Ercüment Konukman
Leyla Yeniay Köseoğlu
Feridun Şakir Öğünç
Saim Bülend Ulusu
Fazıl Osman Yöney

İZMİR
Vural Arıkan (İz.)
Fikret Ertan
Erdal İnönü
Özdemir Pehlivanoğlu
Işılay Saygın
Rüştü Şardağ
Suha Tanık
Ali Aşkın Toktaş

KAHRAMANMARAŞ
Alaeddin Kısakürek
Mehmet Onur

KARS
Aziz Kaygısız
Musa Öğün

KASTAMONU
Şaban Küçükoğlu
Erol Bülent Yalçınkaya

KAYSERİ
Mehmet Sedat Turan
Mehmet Üner
Muzaffer Yıldırım

KIRKLARELİ
Erol Ağagil
Şükrü Babacan
Cemal Özbilen

KIRŞEHİR
Mehmet Budak
İsmet Ergül

KOCAELİ
Osman Nuri Akyol
Abdulhalim Aras (Bşk. V.)

KONYA
Salim Erel
Altınok Esen
Sabri Irmak
Kemal Or

KÜTAHYA
Ahmet Büyükuğur
Ahmet Ekici

MALATYA
Ahmet İlhami Kösem
Fahri Şahin

MANİSA
Ümit Canuyar
Sümer Oral
Mekin Sarıoğlu
Gürbüz Şakranlı
Münir Fuat Yazıcı

MARDİN
Kenan Nuri Nehrozoğlu

MUĞLA
Ahmet Altıntaş
İdris Gürpınar

MUŞ
Alaattin Fırat
Atilla Sın

NİĞDE
Akın Gönen
Mustafa Sabri Güvenç

ORDU
Nabi Poyraz
Hüseyin Avni Sağesen
Şükrü Yürür

SAKARYA
Nihat Akpak
Mümtaz Özkök
Turgut Sözer

SAMSUN
İlyas Aktaş
Muhlis Arıkan

Mehmet Aydın
Süleyman Yağcıoğlu

SİİRT

Aydın Baran
Rıza Tekin

SİNOP

Hilmi Biçer
Halit Barış Can
Özer Gürbüz (Bşk. V.)

SİVAS

Mustafa Kemal Palaoğlu
Ahmet Turan Soğancıoğlu
Şevki Taştan

ŞANLIURFA

Vecihi Ataklı
Mustafa Demir
Bahri Karakeçili
Aziz Bülent Öncel

TEKİRDAĞ

Selçuk Akıncı
Ali Rıfkı Atasever

TOKAT

Selim Koçaker
Enver Özcan

TRABZON

Eyüp Aşık
Mehmet Kara
Necmettin Karaduman (Başkan)
Yusuf Ziya Kazancıoğlu
Fahrettin Kurt

TUNCELİ

Musa Ateş

YOZGAT

Mehmet Bağçeci
Hüseyin Mükerrem Hiç
Lutfullah Kayalar (İ. A.)
Mahmut Orhon

ZONGULDAK

Engin Cansızoğlu
Rıza Öner Çakan

(Açık Üyelikler)

İSTANBUL : 1

KAHRAMANMARAŞ : 1

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 2 Ağustos 1982 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu :

(Kanunlaşmıştır.)

Üye Sayısı	:	400
Oy Verenler	:	246
Kabul Edenler	:	245
Reddeden	:	1
Çekinserler	:	—
Geçersiz Oylar	:	—
Oya Katılmayanlar	:	152
Açık Üyelikler	:	2

(Kabul Edenler)

ADANA
Ahmet Akgün Albayrak
Ledin Barlas
Coşkun Bayram
Ahmet Remzi Çerçi
Ahmet Şevket Gedik
Nuri Korkmaz

ADIYAMAN
Mehmet Arif Atalay
Mehmet Deliceoğlu

AFYON
Abdullah Altıntaş
Hamdi Özsoy
Nihat Türker

AMASYA
Arsan Savaş Arpacıoğlu
Kâzım İpek
İsmet Özarslan
Hasan Adnan Tutkun

ANKARA
Hüseyin Cahit Aral
Sururi Baykal
Ali Bozer
Kamil Tuğrul Coşkunoğlu
Neriman Elgin
Vahit Halefoğlu
Osman Işık
Göksel Kalaycıoğlu
H. İbrahim Karal
Mehmet Seyfi Oktay
Mehmet Sezai Pekuslu
Mehmet Sağdıç
İsmail Saruhan
Fatma Rezan Şahinkaya
Halil Şıvgın

ANTALYA
Ümit Halûk Bayülken
Mustafa Çakaloğlu
Abdullah Cengiz Dağyar
Ali Dizdaroğlu
Aydın Güven Gürkan
Sudi Neşe Türel

ARTVİN
Nevzat Bıyıklı
Ahmet Doğru
Hüseyin Şen

AYDIN
Ertuğrul Gökgün
Mehmet Özalp

BALIKESİR
Davut Abacıgil
Mustafa Çorapçıoğlu
Fenni İslimyeli
Necat Tunçsiper
Cahit Tutum

BİLECİK
Yılmaz Demir

BİNGÖL
Hakkı Artukarslan
M. Ali Doğuşlu

BİTLİS
Rafet İbrahimoğlu
Faik Tarımcıoğlu

BOLU
Turgut Yaşar Gülez
Ahmet Şamil Kazokoğlu
Kâzım Oksay
Fuat Özteklin

BURDUR
Necip Oğuzhan Artukoğlu

BURSA
Ahmet K. Alptemoçin
Mehmet Azizoğlu
M. Memduh Gökçen
M. Kemal Gökçora
Kemal İğrek
A. Sabahattin Özbek
Fahir Sabuncuoğlu

ÇANAKKALE
Cafer Tayyar Sadıklar

ÇANKIRI
Saffet Sakarya

ÇORUM
Ali Rıza Akaydın
Ünal Akkaya
Ali Ayhan Çetin
Mehmet Besim Göçer

DENİZLİ
Muzaffer Arıcı
Mustafa Kâni Bürke
Aycan Çakıroğulları
İsmail Şengün

DİYARBAKIR
Mahmud Altunakar
Şeyhmus Bahçeci
Özgür Barutçu
Cevdet Karakurt
Kadir Narin
Hayrettin Ozansoy

EDİRNE
Türkân Turgut Arıkan
S. Hüsamettin Konuksever
İsmail Üğdül

ELÂZIĞ
Mehmet Özdemir
Naci Taşel
Nevzat Yağcı
Zeki Yavuztürk

ERZİNCAN
Yıldırım Akbulut
Veysel Varol
Metin Yaman

ERZURUM
Ebubekir Akay
Sabahattin Aras
Sabahattin Eryurt
Togay Gemalmaz
Hilmi Nalbantoğlu
Mustafa Rıfkı Yaylalı

ESKİŞEHİR
İsmet Oktay
Mehmet Nuri Üzel

GAZİANTEP
Ahmet Ata Aksu
Süleyman Koyuncugil
Feyzullah Yıldırır

GİRESUN
Burhan Kara
Cevdet Karslı
Turgut Sera Tirali
Ahmet Yılmaz

GÜMÜŞHANE
Akif Kocaman
Mahmut Oltan Sungurlu
İbrahim Turan

HAKKÂRİ
Mehmet Sait Erol

HATAY
Tevfik Bilal
Mustafa Çelebi
İhsan Gürbüz
Kâmran Karaman
M. Murat Sökmenoğlu

ISPARTA
Metin Ataman
Mustafa Kemal Toğay
İbrahim Fevzi Yaman

İÇEL
Hikmet Bicentürk
Ali İhsan Elgin
Edip Özgenç
Rüştü Kâzım Yücelen

İSTANBUL
Behiç Sadi Abbasoğlu
Bülent Akarcalı
B. Doğancan Akyürek
Ömer Necati Cengiz
M. Vehbi Dinçerler
H. Hüsnü Doğan
Hayrettin Elmas
İsmail Safa Giray
Tülay Öney
Turgut Özal
İbrahim Özdemir
Namık Kemal Şentürk
Bilâl Şişman
Ali Tanrıyar
Arife Necla Tekinel
Mustafa Tınaz Titiz
İbrahim Ural
Reşit Ülker
Ahmet Memduh Yaşa

İZMİR
Hüseyin Aydemir
Durcan Emirbayer
İsmet Kaya Erdem
Burhan Cahit Gündüz
Hayrullah Olca
Yılmaz Önen
Turgut Sunalp
Ahmet Süter

KAHRAMANMARAŞ
Mehmet Turan Bayezit
Ülkü Söylemezoğlu
Ali Topçuoğlu

KARS
İlhan Aküzüm
Sabri Aras
Ömer Kuşhan
Halis Soylu

KASTAMONU
Sadettin Ağacık
Hüseyin Sabri Keskin

KAYSERİ
Nuh Mehmet Kaşıkçı
İbrahim Özbıyık
Mustafa Şahin
Cengiz Tuncer
Mehmet Üner

KIRŞEHİR
Tevfik Güneş

KOCAELİ
Mustafa Batgün
Salih Güngörmez
Orhan Otağ

KONYA
Vecihi Akın
Abdurrahman Bozkır
Kadir Demir
Ziya Ercan
Altınok Esen
Nihat Harmancı
Haydar Koyuncu
Emin Fahrettin Özdilek
Saffet Sert
Abdullah Tenekeci

KÜTAHYA
Mustafa Uğur Ener
Mustafa Kalemli
A. Necati Kara'a

MALATYA
İlhan Dinçel
Metin Emiroğlu
Ayhan Fırat
Talat Zengin

MANİSA
Abdullah Çakırefe
Mehmet Timur Çınar
Sümer Oral
İsmet Turhangil

MARDİN
Süleyman Çelebi
Beşir Çelebioğlu
Mehmet Necat Eldem
Abdülkerim Yılmaz Erdem

MUĞLA
Mehmet Umur Akarca
Ahmet Altıntaş
Muzaffer İlhan

MUŞ
Nazmi Önder

NEVŞEHİR
Ali Babaoğlu
Faruk Dırık
Hacı Turan Öztürk

NİĞDE
Haydar Özalp
Birsel Sönmez
Arif Toprak

ORDU
Ali Mazhar Haznedar
İhsan Nuri Topkaya
Bahriye Üçok
Şükrü Yürür

RİZE
Arif Şevket Bilgin
Turgut Halit Kunter
Fehmi Memişoğlu
Ahmet Mesut Yılmaz

SAKARYA
Mustafa Kılıçaslan
A. Reyhan Sakallıoğlu

SAMSUN
Hasan Altay
Hüsamettin Cindoruk
Berati Erdoğan
Fahrettin Uluç

SİİRT
M. Abdurrezak Ceylan
Nejdet Naci Mimaroğlu

SİVAS
Yılmaz Altuğ
Ruşan Işın
Mahmut Karabulut
M. Mükerrem Taşçıoğlu

ŞANLIURFA
Osman Doğan

TEKİRDAĞ
Salih Alcan
Ahmet Karaevli

TOKAT
Metin Gürdere
Selim Koçaker
Cemal Özdemir
Talat Sargın
Mehmet Zeki Uzun

TRABZON
Osman Bahadır
Fahrettin Kurt

TUNCELİ
Ali Rıdvan Yıldırım

UŞAK
Yusuf Demir
Mümtaz Güler
Mehmet Topaç

VAN
Hüseyin Aydın Arvasi
Fevzi Necdet Erdinç
Mirza Kurşunluoğlu
Ferit Melen

YOZGAT
Selahattin Taflıoğlu

ZONGULDAK
Hasan Pertev Aşçıoğlu
Veysel Atasoy
Cahit Karakaş
Köksal Toptan
İsa Vardal
Muhteşem Vasıf Yücel

(Reddeden)

İSTANBUL
Yılmaz İhsan Hastürk

(Oya Katılmayanlar)

ADANA
Vehbi Batuman
Cüneyt Canver
Mehmet Erdal Durukan
Yılmaz Hocaoğlu
Metin Üstünel
Nurettin Yağanoğlu (İz.)

ADIYAMAN
Arif Ağaoğlu
Ahmet Sırrı Özbek

AFYON
Metin Balıbey
M. Şükrü Yüzbaşıoğlu

AĞRI
Hasan Fecri Alpaslan
Paşa Sarıoğlu
İbrahim Taşdemir
Mehmet Yaşar

ANKARA
Eşref Akıncı
Necdet Calp
Hüseyin Barlas Doğu
Hazım Kutay
Alpaslan Pehlivanlı
Nejat Abdullah Resuloğlu
Ogan Soysal

ANTALYA
Kadri Altay

AYDIN
İ. Cenap Ege (Bşk. V.)
Halil Nüshet Goral
Nabi Sabuncu
Osman Eskin Tipi

BALIKESİR
İsmail Dayı
Şerafettin Toktaş

BİLECİK
Recep Kaya

BİNGÖL
Mahmut Sönmez

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Seçkin Fırat

BURDUR
Fethi Çelikbaş
Sait Ekinci

BURSA
İlhan Aşkın
İsmet Tavgaç (İz.)
Mustafa Ertuğrul Ünlü

ÇANAKKALE
Onural Şeref Bozkurt
Nadir Pazarbaşı
Ayhan Uysal

ÇANKIRI
Ahmet Özkan
İlker Tuncay

ÇORUM
İhsan Tombuş

DENİZLİ
H. İbrahim Şahin (İz.)

DİYARBAKIR
Ahmet Sarp

EDİRNE
Muhittin Yıldırım

ERZURUM
İlhan Aras

ESKİŞEHİR
Mustafa Balcılar
Cemal Büyükbaş
Münir Sevinç

GAZİANTEP
Hasan Celâl Güzel (B.)
M. Hayri Osmanlıoğlu
Mustafa Rüştü Taşar
Ünal Yaşar

GİRESUN
Yavuz Köymen

HAKKÂRİ
Lezgin Önal

HATAY
Abdurrahman Demirtaş
Hamit Melek

ISPARTA
Fatma Mihriban Erden

İÇEL
İbrahim Aydoğan
Mehmet Kocabaş
Durmuş Fikri Sağlar

İSTANBUL
Yaşar Albayrak
İmren Aykut
Sabit Batumlu
Halil Orhan Ergüder
Hüseyin Avni Güler
Ömer Ferruh İlter
Mehmet Kafkaslıgil
Doğan Kasaroğlu
Altan Kavak
R. Ercüment Konukman
Leyla Yeniay Köseoğlu
Feridun Şakir Öğünç
Günseli Özkaya
Saim Bülend Ulusu
Fazıl Osman Yöney

İZMİR
Vural Arıkan (İz.)
Fikret Ertan
Erdal İnönü
Özdemir Pehlivanoğlu
Işılay Saygın
Rüştü Şardağ
Suha Tanık
Ali Aşkın Toktaş

KAHRAMANMARAŞ
Alaeddin Kısakürek
Mehmet Onur

KARS
Aziz Kaygısız
Musa Öğün

KASTAMONU
Şaban Küçükoğlu
Erol Bülent Yalçınkaya

KAYSERİ
Mehmet Sedat Turan
Muzaffer Yıldırım

KIRKLARELİ
Erol Ağagil
Şükrü Babacan
Cemal Özbilen

KIRŞEHİR
Mehmet Budak
İsmet Ergül

KOCAELİ
Osman Nuri Akyol
Abdulhalim Aras
(Bşk. V.)

KONYA
Salim Erel
Sabri Irmak
Kemal Or

KÜTAHYA
Ahmet Büyükuğur
Ahmet Ekici

MALATYA
Ahmet İlhami Kösem
Fahri Şahin

MANİSA
Ümit Canuyar
Mekin Sarıoğlu
Gürbüz Şakranlı
Münir Fuat Yazıcı

MARDİN
Kenan Nuri Nehrozoğlu

MUĞLA
İdris Gürpınar

MUŞ
Alaattin Fırat
Atilla Sın

NİĞDE
Akın Gönen
Mustafa Sabri Güvenç

ORDU
Nabi Poyraz
Hüseyin Avni Sağesen

SAKARYA
Nihat Akpak
Mümtaz Özkök
Turgut Sözer

SAMSUN
İlyas Aktaş
Muhlis Arıkan
Mehmet Aydın
Süleyman Yağcıoğlu

SİİRT
Aydın Baran
Rıza Tekin

SİNOP
Hilmi Biçer
Halit Barış Can
Özer Gürbüz (Bşk. V.)

SİVAS
Mustafa Kemal Palaoğlu
Ahmet Turan Soğancıoğlu
Şevki Taştan

ŞANLIURFA
Vecihi Ataklı
Mustafa Demir
Bahri Karakeçili
Aziz Bülent Öncel

TEKİRDAĞ
Selçuk Akıncı
Ali Rıfkı Atasever

TOKAT
Enver Özcan

TRABZON
Eyüp Aşık
Mehmet Kara
Necmettin Karaduman (Başkan)
Yusuf Ziya Kazancıoğlu

TUNCELİ
Musa Ateş

YOZGAT
Mehmet Bağçeci
Hüseyin Mükerrem Hiç
Lutfullah Kayalar (İ. A.)
Mahmut Orhon

ZONGULDAK
Engin Cansızoğlu
Rıza Öner Çakan

(Açık Üyelikler)

İSTANBUL : 1

KAHRAMANMARAŞ : 1

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zaire Cumhuriyeti Yürütme Konseyi Arasında İmzalanan 16 Haziran 1983 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu :

(Kanunlaşmıştır.)

Üye sayısı	:	400
Oy verenler	:	242
Kabul edenler	:	240
Reddedenler	:	1
Çekinser	:	--
Geçersiz Oy	:	1
Oya katılmayanlar	:	156
Açık üyelikler	:	2

(Kabul Edenler)

ADANA
Ahmet Akgün Albayrak
Ledin Barlas
Coşkun Bayram
Ahmet Remzi Çerçi
Ahmet Şevket Gedik
Nuri Korkmaz

ADIYAMAN
Mehmet Arif Atalay
Mehmet Deliceoğlu

AFYON
Abdullah Altıntaş
Hamdi Özsoy
Nihat Türker

AMASYA
Arsan Savaş Arpacıoğlu
Kâzım İpek
İsmet Özarslan
Hasan Adnan Tutkun

ANKARA
Hüseyin Cahit Aral
Sururi Baykal
Ali Bozer
Kamil Tuğrul Coşkunoğlu
Neriman Elgin
Vahit Halefoğlu
Osman Işık
Göksel Kalaycıoğlu
H. İbrahim Karal
Mehmet Seyfi Oktay
Mehmet Sezai Pekuslu
Mehmet Sağdıç
İsmail Saruhan
Fatma Rezan Şahinkaya
Halil Şıvgın

ANTALYA
Ümit Halûk Bayülken
Mustafa Çakaloğlu
Abdullah Cengiz Dağyar
Ali Dizdaroğlu
Sudi Neş'e Türel

ARTVİN
Nevzat Bıyıklı
Ahmet Doğru
Hüseyin Şen

AYDIN
Ertuğrul Gökgün
Mehmet Özalp

BALIKESİR
Davut Abacıgil
Mustafa Çorapçıoğlu
Fenni İslimyeli
Necat Tunçsiper
Cahit Tutum

BİLECİK
Yılmaz Demir

BİNGÖL
Hakkı Artukarslan
M. Ali Doğuşlu
Mahmut Sönmez

BİTLİS
Rafet İbrahimoğlu
Faik Tarımcıoğlu

BOLU
Turgut Yaşar Gülez
Ahmet Şamil Kazokoğlu
Kâzım Oksay
Fuat Öztekin

BURDUR
Necip Oğuzhan Artukoğlu

BURSA
Ahmet K. Alptemoçin
Mehmet Azizoğlu
M. Memduh Gökçen
M. Kemal Gökçora
Kemal İğrek
A. Sabahattin Özbek
Fahir Sabuncu

ÇANAKKALE
Cafer Tayyar Sadıklar

ÇANKIRI
Saffet Sakarya

ÇORUM
Ali Rıza Akaydın
Ünal Akkaya
Ali Ayhan Çetin
Mehmet Besim Göçer

DENİZLİ
Mustafa Kâni Bürke
Aycan Çakıroğulları
İsmail Şengün

DİYARBAKIR
Şeyhmus Bahçeci
Özgür Barutçu
Cevdet Karakurt
Kadir Narin
Hayrettin Ozansoy

EDİRNE
Türkân Turgut Arıkan
S. Hüsamettin Konuksever
İsmail Üğdül

ELAZIĞ
Mehmet Özdemir
Naci Taşel
Nevzat Yağcı
Zeki Yavuztürk

ERZİNCAN
Yıldırım Akbulut
Veysel Varol
Metin Yaman

ERZURUM
Ebubekir Alkay
Sabahattin Aras
Sabahattin Eryurt
Togay Gemalmaz
Hilmi Nalbantoğlu
Mustafa Rıfkı Yaylalı

ESKİŞEHİR
İsmet Oktay
Mehmet Nuri Üzel

GAZİANTEP
Ahmet Ata Aksu
Süleyman Koyuncugil
Feyzullah Yıldırır

GİRESUN
Burhan Kara
Cevdet Karslı
Turgut Sera Tirali
Ahmet Yılmaz

GÜMÜŞHANE
Akif Kocaman
Mahmut Oltan Sungurlu
İbrahim Turan

HATAY
Tevfik Bilal
Mustafa Çelebi
İhsan Gürbüz
Kâmran Karaman
M. Murat Sökmenoğlu

ISPARTA
Metin Ataman
Mustafa Kemal Toğay
İbrahim Fevzi Yaman

İÇEL
Hikmet Biçentürk
Ali İhsan Elgin
Edip Özgenç
Rüştü Kâzım Yüceler

İSTANBUL
Behiç Sadi Abbasoğlu
Bülent Akarcalı
B. Doğancan Akyürek
Ömer Necati Cengiz
M. Vehbi Dinçerler
H. Hüsnü Doğan
Hayrettin Elmas
İsmail Safa Giray
Hüseyin Avni Güler
Tülay Öney
Turgut Özal
İbrahim Özdemir
Namık Kemal Şentürk
Arife Necla Tekinel
Mustafa Tınaz Titiz
İbrahim Ural
Reşit Ülker
Ahmet Memduh Yaşa

İZMİR
Hüseyin Aydemir
Durcan Emirbayer
İsmet Kaya Erdem
Burhan Cahit Gündüz
Hayrullah Olca
Yılmaz Önen
Turgut Sunalp
Ahmet Süter

KAHRAMANMARAŞ
Mehmet Turan Bayezit
Ülkü Söylemezoğlu
Ali Topçuoğlu

KARS
İlhan Aküzüm
Sabri Aras
Ömer Kuşhan
Halis Soylu

KASTAMONU
Sadettin Ağaçık
Hüseyin Sabri Keskin

KAYSERİ
Nuh Mehmet Kaşıkçı
İbrahim Özbıyık
Mustafa Şahin
Cengiz Tuncer
Mehmet Üner

KIRŞEHİR
Tevfik Güneş

KOCAELİ
Mustafa Batgün
Salih Güngörmez
Orhan Otağ

KONYA
Vecihi Akın
Abdurrahman Bozkır
Kadir Demir
Ziya Ercan
Altınok Esen
Nihat Harmancı
Haydar Koyuncu
Emin Fahrettin Özdilek
Saffet Sert
Abdullah Tenekeci

KÜTAHYA
Mustafa Uğur Ener
Mustafa Kalemli
A. Necati Kara'a

MALATYA
İlhan Dinçel
Metin Emiroğlu
Ayhan Fırat
Talat Zengin

MANİSA
Abdullah Çakırefe
Mehmet Timur Çınar
Sümer Oral
İsmet Turhangil

MARDİN
Süleyman Çelebi
Beşir Çelebioğlu
Mehmet Necat Eldem
Abdülkerim Yılmaz Erdem

MUĞLA
Mehmet Umur Akarca
Ahmet Altıntaş
Muzaffer İlhan

MUŞ
Nazmi Önder

NEVŞEHİR
Ali Babaoğlu
Faruk Dırık
Hacı Turan Öztürk

NİĞDE
Haydar Özalp
Birsel Sönmez
Arif Toprak

ORDU
Ali Mazhar Haznedar
İhsan Nuri Topkaya
Bahriye Üçok
Şükrü Yürür

RİZE
Arif Şevket Bilgin
Turgut Halit Kunter
Fehmi Memişoğlu
Ahmet Mesut Yılmaz

SAKARYA
Mustafa Kılıçaslan
A. Reyhan Sakallıoğlu

SAMSUN
Hasan Altay
Hüsamettin Cindoruk
Berati Erdoğan
Fahrettin Uluç

SİİRT
M. Abdürrezak Ceylan
Nejdet Naci Mimaroğlu

SİVAS
Yılmaz Altuğ
Ruşan Işın
Mahmut Karabulut
Ahmet Turan Soğancıoğlu
M. Mükerrem Taşçıoğlu

TEKİRDAĞ
Salih Alcan
Ahmet Karaevli

TOKAT
Metin Gürdere
Selim Koçaker
Cemal Özdemir
Talat Sargın
Mehmet Zeki Uzun

TRABZON
Osman Bahadır

TUNCELİ
Ali Rıdvan Yıldırım

UŞAK
Yusuf Demir
Mümtaz Güler
Mehmet Topaç

VAN
Hüseyin Aydın Arvasi
Fevzi Necdet Erdinç
Mirza Kurşunluoğlu
Ferit Melen

YOZGAT
Selahattin Taflıoğlu

ZONGULDAK
Hasan Pertev Aşçıoğlu
Veysel Atasoy
Cahit Karakaş
Köksal Toptan
İsa Vardal
Muhteşem Vasıf Yücel

(Reddeden)

İSTANBUL
Yılmaz İhsan Hastürk

(Geçersiz Oy)

DİYARBAKIR
Mahmud Altunakar

(Oya Katılmayanlar)

ADANA
Vehbi Batuman
Cüneyt Canver
Mehmet Erdal Durukan
Yılmaz Hocaoğlu
Metin Üstünel
Nurettin Yağanoğlu (İz.)

ADIYAMAN
Arif Ağaoğlu
Ahmet Sırrı Özbek

AFYON
Metin Balıbey
M. Şükrü Yüzbaşıoğlu

AĞRI
Hasan Fecri Alpaslan
Paşa Sarıoğlu
İbrahim Taşdemir
Mehmet Yaşar

ANKARA
Eşref Akıncı
Necdet Calp
Hüseyin Barlas Doğu
Hazım Kutay
Alpaslan Pehlivanlı
N. Abdullah Resuloğlu
Ogan Soysal

ANTALYA
Kadri Altay
Aydın Güven Gürkan

AYDIN
İ. Cenap Ege (Bşk.V.)
Halil Nüshet Goral
Nabi Sabuncu
Osman Esgin Tipi

BALIKESİR
İsmail Dayı
Şerafettin Toktaş

BİLECİK
Recep Kaya

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Seçkin Fırat

BURDUR
Fethi Çelikbaş
Sait Ekinci

BURSA
İlhan Aşkın
İsmet Tavgaç (İz.)
Mustafa Ertuğrul Ünlü

ÇANAKKALE
Onural Şeref Bozkurt
Nadir Pazarbaşı
Ayhan Uysal

ÇANKIRI
Ahmet Özkan
İlker Tuncay

ÇORUM
İhsan Tombuş

DENİZLİ
Muzaffer Arıcı
H. İbrahim Şahin (İz.)

DİYARBAKIR
Ahmet Sarp

EDİRNE
Muhittin Yıldırım

ERZURUM
İlhan Aras

ESKİŞEHİR
Mustafa Balcılar
Cemal Büyükbaş
Münir Sevinç

GAZİANTEP
Hasan Celâl Güzel (B.)
M. Hayri Osmanlıoğlu
Mustafa Rüştü Taşar
Ünal Yaşar

GİRESUN
Yavuz Köymen

HAKKÂRİ
Mehmet Sait Erol
Lezgin Önal

HATAY
Abdurrahman Demirtaş
Hamit Melek

ISPARTA
Fatma Mihriban Erden

İÇEL
İbrahim Aydoğan
Mehmet Kocabaş
Durmuş Fikri Sağlar

İSTANBUL
Yaşar Albayrak
İmren Aykut
Sabit Batumlu
Halil Orhan Ergüder
Ömer Ferruh İlter
Mehmet Kafkaslıgil
Doğan Kasaroğlu
Altan Kavak
R. Ercüment Konukman
Leyla Yeniay Köseoğlu
Feridun Şakir Öğünç
Günseli Özkaya
Bilâl Şişman
Ali Tanrıyar
Saim Bülend Ulusu
Fazıl Osman Yöney

İZMİR
Vural Arıkan (İz.)
Fikret Ertan
Erdal İnönü
Özdemir Pehlivanoğlu
Işılay Saygın
Rüştü Şardağ
Süha Tanık
Ali Aşkın Toktaş

KAHRAMANMARAŞ
Alaeddin Kısakürek
Mehmet Onur

KARS
Aziz Kaygısız
Musa Öğün

KASTAMONU
Şaban Küçükoğlu
Erol Bülent Yalçınkaya

KAYSERİ
Mehmet Sedat Turan
Muzaffer Yıldırım

KIRKLARELİ
Erol Ağagil
Şükrü Babacan
Cemal Özbilen

KIRŞEHİR
Mehmet Budak
İsmet Ergül

KOCAELİ
Osman Nuri Akyol
Abdulhalim Aras
(Bşk. V.)

KONYA
Salim Erel
Sabri Irmak
Kemal Or

KÜTAHYA
Ahmet Büyükuğur
Ahmet Ekici

MALATYA
Ahmet İlhami Kösem
Fahri Şahin

MANİSA
Ümit Canuyar
Mekin Sarıoğlu
Gürbüz Şakranlı
Münir Fuat Yazıcı

MARDİN
Kenan Nuri Nehrozoğlu

MUĞLA
İdris Gürpınar

MUŞ
Alaattin Fırat
Atilla Sın

NİĞDE
Akın Gönen
Mustafa Sabri Güvenç

ORDU
Nabi Poyraz
Hüseyin Avni Sağesen

SAKARYA
Nihat Akpak
Mümtaz Özkök
Turgut Sözer

SAMSUN
İlyas Aktaş
Muhlis Arıkan
Mehmet Aydın
Süleyman Yağcıoğlu

SİİRT
Aydın Baran
Rıza Tekin

SİNOP
Hilmi Biçer
Halit Barış Can
Özer Gürbüz (Bşk. V.)

SİVAS
Mustafa Kemal Palaoğlu
Şevki Taştan

ŞANLIURFA
Vecihi Ataklı
Mustafa Demir
Osman Doğan
Bahri Karakeçili
Aziz Bülent Öncel

TEKİRDAĞ
Selçuk Akıncı
Ali Rıfkı Atasever

TOKAT
Enver Özcan

TRABZON
Eyüp Aşık
Mehmet Kara
Necmettin Karaduman (Başkan)
Yusuf Ziya Kazancıoğlu
Fahrettin Kurt

TUNCELİ
Musa Ateş

YOZGAT
Mehmet Bağçeci
Hüseyin Mükerrem Hiç
Lütfullah Kayalar (İ. A.)
Mahmut Orhon

ZONGULDAK
Engin Cansızoğlu
Rıza Öner Çakan

(Açık Üyelikler)

İSTANBUL : 1

KAHRAMANMARAŞ : 1

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 1 Mayıs 1986 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu :

(Kanunlaşmıştır.)

Üye sayısı	:	400
Oy verenler	:	224
Kabul edenler	:	224
Reddedenler	:	—
Çekinserler	:	—
Geçersiz Oylar	:	—
Oya katılmayanlar	:	174
Açık üyelikler	:	2

(Kabul Edenler)

ADANA
Ahmet Akgün Albayrak
Ledin Barlas
Coşkun Bayram
Ahmet Remzi Çerçi
Ahmet Şevket Gedik
Nuri Korkmaz

ADIYAMAN
Mehmet Arif Atalay
Mehmet Deliceoğlu

AFYON
Abdullah Altıntaş
Hamdi Özsoy
Nihat Türker

AMASYA
Kâzım İpek
İsmet Özarslan
Hasan Adnan Tutkun

ANKARA
Hüseyin Cahit Aral
Sururi Baykal
Ali Bozer
Kamil Tuğrul Coşkunoğlu
Vahit Halefoğlu
Osman Işık
H. İbrahim Karal
Mehmet Seyfi Oktay
Mehmet Sezai Pekuslu
Mehmet Sağdıç
İsmail Saruhan
Fatma Rezan Şahinkaya
Halil Şıvgın

ANTALYA
Ümit Halûk Bayülken
Mustafa Çakaloğlu
Abdullah Cengiz Dağyar
Ali Dizdaroğlu
Sudi Neş'e Türel

ARTVİN
Nevzat Bıyıklı
Ahmet Doğru
Hüseyin Şen

AYDIN
Ertuğrul Gökgün
Mehmet Özalp

BALIKESİR
Fenni İslimyeli
Necat Tunçsiper
Cahit Tutum

BİLECİK
Yılmaz Demir

BİNGÖL
Hakkı Artukarslan
M. Ali Doğuşlu
Mahmut Sönmez

BİTLİS
Rafet İbrahimoğlu
Faik Tarımcıoğlu

BOLU
Turgut Yaşar Güleç
Kâzım Oksay
Fuat Özteklin

BURDUR
Necip Oğuzhan Artukoğlu
Sait Ekinci

BURSA
Ahmet K. Alptemoçin
Mehmet Azizoğlu
M. Memduh Gökçen
M. Kemal Gökçora
Kemal İğrek
A. Sabahattin Özbek
Fahir Sabuniş

ÇORUM
Ali Rıza Akaydın
Ünal Akkaya
Ali Ayhan Çetin
Mehmet Besim Göçer

DENİZLİ
Mustafa Kâni Bürke
Aycan Çakıroğulları
İsmail Şengün

DİYARBAKIR
Mahmud Altunakar
Şeyhmus Bahçeci
Özgür Barutçu
Cevdet Karakurt
Kadir Narin
Hayrettin Ozansoy

EDİRNE
Türkân Turgut Arıkan
S. Hüsamettin Konuksever
İsmail Üğdül

ELAZIĞ
Mehmet Özdemir
Naci Taşel
Nevzat Yağcı
Zeki Yavuztürk

ERZİNCAN
Yıldırım Akbulut
Veysel Varol

ERZURUM
Ebubekir Akay
Sabahattin Aras
Sabahattin Eryurt
Togay Gemalmaz
Hilmi Nalbantoğlu
Mustafa Rıfkı Yaylalı

ESKİŞEHİR
İsmet Oktay
Mehmet Nuri Üzel

GAZİANTEP
Ahmet Ata Aksu
Süleyman Koyuncugil
M. Hayri Osmanlıoğlu
Feyzullah Yıldırır

GİRESUN
Cevdet Karslı
Turgut Sera Tirali
Ahmet Yılmaz

GÜMÜŞHANE
Akif Kocaman
Mahmut Oltan Sungurlu
İbrahim Turan

HATAY
İhsan Gürbüz
Kâmran Karaman
M. Murat Sökmenoğlu

ISPARTA
Metin Ataman
Mustafa Kemal Toğay
İbrahim Fevzi Yaman

İÇEL
Hikmet Biçentürk
Ali İhsan Elgin
Edip Özgenç
Rüştü Kâzım Yücelen

İSTANBUL
Behiç Sadi Abbasoğlu
Bülent Akarcalı
B. Doğancan Akyürek
Ömer Necati Cengiz
Mehmet Vehbi Dinçerler
H. Hüsnü Doğan
Hayrettin Elmas
İsmail Safa Giray
Yılmaz İhsan Hastürk
Turgut Özal
İbrahim Özdemir
Günseli Özkaya
Namık Kemal Şentürk
Ali Tanrıyar
Arife Necla Tekinel
Mustafa Tınaz Titiz
İbrahim Ural
Reşit Ülker
Ahmet Memduh Yaşa

İZMİR
Hüseyin Aydemir
Durcan Emirbayer
İsmet Kaya Erdem
Burhan Cahit Gündüz
Hayrullah Olca
Yılmaz Önen
Turgut Sunalp
Ahmet Süter

KAHRAMANMARAŞ
Mehmet Turan Bayezit
Ülkü Söylemezoğlu
Ali Topçuoğlu

KARS
İlhan Aküzüm
Sabri Aras
Ömer Kuşhan
Halis Soylu

KASTAMONU
Sadettin Ağaçık
Hüseyin Sabri Keskin

KAYSERİ
Nuh Mehmet Kaşıkçı
İbrahim Özbıyık
Mustafa Şahin
Cengiz Tuncer

KIRŞEHİR
Tevfik Güneş

KOCAELİ
Mustafa Batgün
Salih Güngörmez
Orhan Otağ

KONYA
Vecihi Akın
Abdurrahman Bozkır
Kadir Demir
Ziya Ercan
Nihat Harmancı
Haydar Koyuncu
Emin Fahrettin Özdilek
Saffet Sert
Abdullah Tenekeci

KÜTAHYA
Mustafa Kalemli
A. Necati Kara'a

MALATYA
İlhan Dinçel
Metin Emiroğlu
Ayhan Fırat
Talat Zengin

MANİSA
Abdullah Çakırefe
Mehmet Timur Çınar
Gürbüz Şakranlı
İsmet Turhangil

MARDİN
Süleyman Çelebi
Abdülkerim Yılmaz Erdem

MUĞLA
Mehmet Umur Akarca
Ahmet Altıntaş
Muzaffer İlhan

MUŞ
Alaattin Fırat
Nazmi Önder

NEVŞEHİR
Ali Babaoğlu
Faruk Dırık
Hacı Turan Öztürk

NİĞDE
Haydar Özalp
Birsel Sönmez

ORDU
Ali Mazhar Haznedar
İhsan Nuri Topkaya
Şükrü Yürür

RİZE
Arif Şevket Bilgin
Turgut Halit Kunter
Fehmi Memişoğlu
Ahmet Mesut Yılmaz

SAKARYA
Mustafa Kılıçaslan
A. Reyhan Sakallıoğlu

SAMSUN
Hüsamettin Cindoruk
Berati Erdoğan
Fahrettin Uluç

SİİRT
M. Abdurrezak Ceylan
Nejdet Naci Mimaroğlu

SİVAS
Yılmaz Altuğ
Ruşan Işın
Ahmet Turan Soğancıoğlu
M. Mükerrem Taşçıoğlu

TEKİRDAĞ
Salih Alcan
Ahmet Karaevli

TOKAT
Metin Gürdere
Selim Koçaker
Cemal Özdemir
Talât Sargın
Mehmet Zeki Uzun

TRABZON
Osman Bahadır

TUNCELİ
Ali Rıdvan Yıldırım

UŞAK
Yusuf Demir
Mümtaz Güler
Mehmet Topaç

VAN
Hüseyin Aydın Arvasi
Fevzi Necdet Erdinç
Mirza Kurşunluoğlu
Ferit Melen

YOZGAT
Selahattin Taflıoğlu

ZONGULDAK
Hasan Pertev Aşçıoğlu
Veysel Atasoy
Cahit Karakaş
Köksal Toptan
İsa Vardal
Muhteşem Vasıf Yücel

(Oya Katılmayanlar)

ADANA
Vehbi Batuman
Cüneyt Canver
Mehmet Erdal Durukan
Yılmaz Hocaoğlu
Metin Üstünel
Nurettin Yağanoğlu (İz.)

ADIYAMAN
Arif Ağaoğlu
Ahmet Sırrı Özbek

AFYON
Metin Balıbey
M. Şükrü Yüzbaşıoğlu

AĞRI
Hasan Fecri Alpaslan
Paşa Sarıoğlu
İbrahim Taşdemir
Mehmet Yaşar

AMASYA
Arsan Savaş Arpacıoğlu

ANKARA
Eşref Akıncı
Necdet Calp
Hüseyin Barlas Doğu
Neriman Elgin
Göksel Kalaycıoğlu
Hazım Kutay
Alpaslan Pehlivanlı
Nejat Abdullah Resuloğlu
Ogan Soysal

ANTALYA
Kadri Altay
Aydın Güven Gürkan

AYDIN
İ. Cenap Ege (Bşk. V.)
Halil Nüshet Goral
Nabi Sabuncu
Osman Esgin Tipi

BALIKESİR
Davut Abacıgil (İz.)
Mustafa Çorapçıoğlu
İsmail Dayı
Şerafettin Toktaş

BİLECİK
Recep Kaya

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Seçkin Fırat
Ahmet Şamil Kazokoğlu

BURDUR
Fethi Çelikbaş

BURSA
İlhan Aşkın
İsmet Tavgaç (İz.)
Mustafa Ertuğrul Ünlü

ÇANAKKALE
Onural Şeref Bozkurt
Nadir Pazarbaşı
Cafer Tayyar Sadıklar
Ayhan Uysal

ÇANKIRI
Ahmet Özkan
Saffet Sakarya
İlker Tuncay

ÇORUM
İhsan Tombuş

DENİZLİ
Muzaffer Arıcı
H. İbrahim Şahin (İz.)

DİYARBAKIR
Ahmet Sarp

EDİRNE
Muhittin Yıldırım

ERZİNCAN
Metin Yaman

ERZURUM
İlhan Aras

ESKİŞEHİR
Mustafa Balcılar
Cemal Büyükbaş
Münir Sevinç

GAZİANTEP
Hasan Celâl Güzel (B.)
Mustafa Rüştü Taşar
Ünal Yaşar

GİRESUN
Burhan Kara
Yavuz Köymen

HAKKÂRİ
Mehmet Sait Erol
Lezgin Önal

HATAY
Tevfik Bilal
Mustafa Çelebi
Abdurrahman Demirtaş
Hamit Melek

ISPARTA
Fatma Mihriban Erden

İÇEL
İbrahim Aydoğan
Mehmet Kocabaş
Durmuş Fikri Sağlar

İSTANBUL
Yaşar Albayrak
İmren Aykut
Sabit Batumlu
Halil Orhan Ergüder
Hüseyin Avni Güler
Ömer Ferruh İlter
Mehmet Kafkaslıgil
Doğan Kasaroğlu
Altan Kavak
R. Ercüment Konukman
Leyla Yeniay Köseoğlu
Feridun Şakir Öğünç
Tülay Öney
Bilâl Şişman
Saim Bülend Ulusu
Fazıl Osman Yöney

İZMİR
Vural Arıkan (İz.)
Fikret Ertan
Erdal İnönü
Özdemir Pehlivanoğlu
Işılay Saygın
Rüştü Şardağ
Suha Tanık
Ali Aşkın Toktaş

KAHRAMANMARAŞ
Alaeddin Kısakürek
Mehmet Onur

KARS
Aziz Kaygısız
Musa Öğün

KASTAMONU
Şaban Küçükoğlu
Erol Bülent Yalçınkaya

KAYSERİ
Mehmet Sedat Turan
Mehmet Üner
Muzaffer Yıldırım

KIRKLARELİ
Erol Ağagil
Şükrü Babacan
Cemal Özbilen

KIRŞEHİR
Mehmet Budak
İsmet Ergül

KOCAELİ
Osman Nuri Akyol
Abdulhalim Aras
(Bşk. V.)

KONYA
Salim Erel
Altınok Esen
Sabri Irmak
Kemal Or

KÜTAHYA
Ahmet Büyükuğur
Ahmet Ekici
Mustafa Uğur Ener

MALATYA
Ahmet İlhami Kösem
Fahri Şahin

MANİSA
Ümit Canuyar
Sümer Oral
Mekin Sarıoğlu
Münir Fuat Yazıcı

MARDİN
Beşir Çelebioğlu
Mehmet Necat Eldem
Kenan Nuri Nehrozoğlu

MUĞLA
İdris Gürpınar

MUŞ
Atilla Sın

NİĞDE
Akın Gönen
Mustafa Sabri Güvenç
Arif Toprak

ORDU
Nabi Poyraz
Hüseyin Avni Sağesen
Bahriye Üçok

SAKARYA
Nihat Akpak
Mümtaz Özkök
Turgut Sözer

SAMSUN
İlyas Aktaş
Hasan Altay
Muhlis Arıkan
Mehmet Aydın
Süleyman Yağcıoğlu

SİİRT
Aydın Baran
Rıza Tekin

SİNOP
Hilmi Biçer
Halit Barış Can
Özer Gürbüz (Bşk. V.)

SİVAS
Mahmut Karabulut
Mustafa Kemal Palaoğlu
Şevki Taştan

ŞANLIURFA
Vecihi Ataklı
Mustafa Demir

Osman Doğan
Bahri Karakeçili
Aziz Bülent Öncel

TEKİRDAĞ

Selçuk Akıncı
Ali Rıfkı Atasever

TOKAT

Enver Özcan

TRABZON

Eyüp Aşık
Mehmet Kara
Necmettin Karaduman
(Başkan)

Yusuf Ziya Kazancıoğlu
Fahrettin Kurt

TUNCELİ

Musa Ateş

YOZGAT

Mehmet Bağçeci
Hüseyin Mükerrem Hiç

Lutfullah Kayalar (İ. A.)
Mahmut Orhon

ZONGULDAK

Engin Cansızoğlu
Rıza Öner Çakan

(Açık Üyelikler)

İSTANBUL : 1

KAHRAMANMARAŞ : 1

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında 11 Mart Tarihinde İmzalanan Kültürel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu :

(Kanunlaşmıştır.)

Üye Sayısı	:	400
Oy Verenler	:	243
Kabul Edenler	:	240
Reddedenler	:	3
Çekinserler	:	—
Geçersiz Oylar	:	—
Oya Katılmayanlar	:	155
Açık Üyelikler	:	2

(Kabul Edenler)

ADANA
Ahmet Akgün Albayrak
Ledin Barlas
Coşkun Bayram
Ahmet Remzi Çerçi
Ahmet Şevket Gedik
Nuri Korkmaz

ADIYAMAN
Mehmet Arif Atalay
Mehmet Deliceoğlu

AFYON
Abdullah Altıntaş
Hamdi Özsoy
Nihat Türker

AMASYA
Arsan Savaş Arpacıoğlu
Kâzım İpek
İsmet Özarslan
Hasan Adnan Tutkun

ANKARA
Hüseyin Cahit Aral
Sururi Baykal
Ali Bozer
Kamil Tuğrul Coşkunoğlu
Neriman Elgin
Vahit Halefoğlu
Osman Işık
H. İbrahim Karal
Mehmet Sezai Pekuslu
Mehmet Sağdıç
İsmail Saruhan
Fatma Rezan Şahinkaya
Halil Şıvgın

ANTALYA
Ümit Halûk Bayülken
Mustafa Çakaloğlu
Abdullah Cengiz Dağyar
Ali Dizdaroğlu
Aydın Güven Gürkan
Sudi Neş'e Türel

ARTVİN
Nevzat Bıyıklı
Ahmet Doğru
Hüseyin Şen

AYDIN
Ertuğrul Gökgün
Mehmet Özalp

BALIKESİR
Mustafa Çorapçıoğlu
Fenni İslimyeli
Necat Tunçsiper

BİLECİK
Yılmaz Demir

BİNGÖL
Hakkı Artukarslan
M. Ali Doğuşlu
Mahmut Sönmez

BİTLİS
Rafet İbrahimoğlu
Faik Tarımcıoğlu

BOLU
Turgut Yaşar Gülez
Kâzım Oksay
Fuat Öztekin

BURDUR
Necip Oğuzhan Artukoğlu
Sait Ekinci

BURSA
Ahmet K. Alptemoçin
Mehmet Azizoğlu
M. Memduh Gökçen
M. Kemal Gökçora
Kemal İğrek
A. Sabahattin Özbek
Fahir Sabuncuoğlu

ÇANAKKALE
Cafer Tayyar Sadıklar

ÇANKIRI
Saffet Sakarya

ÇORUM
Ünal Akkaya
Ali Ayhan Çetin
Mehmet Besim Göçer

DENİZLİ
Muzaffer Arıcı
Mustafa Kâni Bürke
Aycan Çakıroğulları
İsmail Şengün

DİYARBAKIR
Mahmud Altunakar
Şeyhmus Bahçeci
Özgür Barutçu
Cevdet Karakurt
Kadir Narin

EDİRNE
Türkân Turgut Arıkan
S. Hüsamettin Konuksever
İsmail Üğdül

ELAZIĞ
Mehmet Özdemir
Naci Taşel
Nevzat Yağcı
Zeki Yavuztürk

ERZİNCAN
Yıldırım Akbulut
Veysel Varol

ERZURUM
Ebubekir Akay
Sabahattin Aras
Sabahattin Eryurt
Togay Gemalmaz
Hilmi Nalbantoğlu
Mustafa Rıfkı Yaylalı

ESKİŞEHİR
İsmet Oktay
Mehmet Nuri Üzel

GAZİANTEP
Ahmet Ata Aksu
Süleyman Koyuncugil
M. Hayri Osmanlıoğlu
Feyzullah Yıldırır

GİRESUN
Burhan Kara
Cevdet Karslı
Turgut Sera Tirali
Ahmet Yılmaz

GÜMÜŞHANE
Akif Kocaman
Mahmut Oltan Sungurlu
İbrahim Turan

HATAY
Tevfik Bilal
Mustafa Çelebi
İhsan Gürbüz

Kâmran Karaman
M. Murat Sökmenoğlu

ISPARTA

Metin Ataman
Mustafa Kemal Toğay
İbrahim Fevzi Yaman

İÇEL

Hikmet Biçentürk
Ali İhsan Elgin
Edip Özgenç
Rüştü Kâzım Yücelen

İSTANBUL

Behiç Sadi Abbasoğlu
Bülent Akarcalı
B. Doğancan Akyürek
Ömer Necati Cengiz
M. Vehbi Dinçerler
H. Hüsnü Doğan
Hayrettin Elmas
İsmail Safa Giray
Yılmaz İhsan Hastürk
Turgut Özal
İbrahim Özdemir
Günseli Özkaya
Namık Kemal Şentürk
Ali Tanrıyar
Arife Necla Tekinel
Mustafa Tınaz Titiz
İbrahim Ural
Reşit Ülker
Ahmet Memduh Yaşa

İZMİR

Hüseyin Aydemir
Durcan Emirbayer
İsmet Kaya Erdem
Burhan Cahit Gündüz
Hayrullah Olca
Yılmaz Önen
Turgut Sunalp
Ahmet Süter

KAHRAMANMARAŞ

Mehmet Turan Bayezit
Ülkü Söylemezoğlu
Ali Topçuoğlu

KARS

İlhan Aküzüm
Sabri Aras
Ömer Kuşhan
Halis Soylu

KASTAMONU

Sadettin Ağaçık
Hüseyin Sabri Keskin

KAYSERİ

Nuh Mehmet Kaşıkçı
İbrahim Özbıyık
Mustafa Şahin
Cengiz Tuncer

KIRŞEHİR

Tevfik Güneş

KOCAELİ

Mustafa Batgün
Salih Güngörmez
Orhan Otağ

KONYA

Vecihi Akın
Abdurrahman Bozkır
Kadir Demir
Ziya Ercan
Nihat Harmancı
Haydar Koyuncu
Emin Fahrettin Özdilek
Saffet Sert
Abdullah Tenekeci

KÜTAHYA

Mustafa Uğur Ener
Mustafa Kalemli
A. Necati Kara'a

MALATYA

İlhan Dinçel
Metin Emiroğlu
Ayhan Fırat
Talat Zengin

MANİSA

Abdullah Çakırefe
Mehmet Timur Çınar
Sümer Oral
Gürbüz Şakranlı
İsmet Turhangil

MARDİN

Süleyman Çelebi
Beşir Çelebioğlu
Mehmet Necat Eldem
Abdülkerim Yılmaz Erdem

MUĞLA

Mehmet Umur Akarca
Ahmet Altıntaş
Muzaffer İlhan

MUŞ

Alaattin Fırat
Nazmi Önder

NEVŞEHİR

Ali Babaoğlu
Faruk Dırık
Hacı Turan Öztürk

NİĞDE

Haydar Özalp
Birsel Sönmez
Arif Toprak

ORDU

Ali Mazhar Haznedar
İhsan Nuri Topkaya
Bahriye Üçok
Şükrü Yürür

RİZE

Arif Şevket Bilgin
Turgut Halit Kunter
Fehmi Memişoğlu
Ahmet Mesut Yılmaz

SAKARYA

Mustafa Kılıçaslan
A. Reyhan Sakallıoğlu

SAMSUN

Hasan Altay
Hüsamettin Cindoruk
Berati Erdoğan
Fahrettin Uluç

SİİRT

M. Abdürrezak Ceylan
Nejdet Naci Mimaroğlu

SİVAS

Yılmaz Altuğ
Ruşan Işın
Mahmut Karabulut
Ahmet Turan Soğancıoğlu
M. Mükerrem Taşcıoğlu

ŞANLIURFA

Osman Doğan

TEKİRDAĞ

Salih Alcan
Ahmet Karaevli

TOKAT

Metin Gürdere
Selim Koçaker
Cemal Özdemir
Talat Sargın
Mehmet Zeki Uzun

TRABZON

Osman Bahadır
Fahrettin Kurt

TUNCELİ

Ali Rıdvan Yıldırım

UŞAK

Yusuf Demir
Mümtaz Güler
Mehmet Topaç

VAN

Hüseyin Aydın Arvasi
Fevzi Necdet Erdinç
Mirza Kurşunluoğlu
Ferit Melen

YOZGAT

Selahattin Taflıoğlu

ZONGULDAK

Hasan Pertev Aşçıoğlu
Veysel Atasoy
Cahit Karakaş
Köksal Toptan
İsa Vardal
Muhteşem Vasıf Yücel

(Reddedenler)

ANKARA
Mehmet Seyfi Oktay

BALIKESİR
Cahit Tutum

TOKAT
Enver Özcan

(Oya Katılmayanlar)

ADANA
Vehbi Batuman
Cüneyt Canver
Mehmet Erdal Durukan
Yılmaz Hocaoğlu
Metin Üstünel
Nurettin Yağanoğlu (İz.)

ADIYAMAN
Arif Ağaoğlu
Ahmet Sırrı Özbek

AFYON
Metin Balıbey
M. Şükrü Yüzbaşıoğlu

AĞRI
Hasan Fecri Alpaslan
Paşa Sarıoğlu
İbrahim Taşdemir
Mehmet Yaşar

ANKARA
Eşref Akıncı
Necdet Calp
Hüseyin Barlas Doğu
Göksel Kalaycıoğlu
Hazım Kutay
Alpaslan Pehlivanlı
Nejat Abdullah Resuloğlu
Ogan Soysal

ANTALYA
Kadri Altay

AYDIN
İ. Cenap Ege (Bşk. V.)
Halil Nüshet Goral
Nabi Sabuncu
Osman Esgin Tipi

BALIKESİR
Davut Abacıgil (İz.)
İsmail Dayı
Şerafettin Toktaş

BİLECİK
Recep Kaya

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Seçkin Fırat
Ahmet Şamil Kazokoğlu

BURDUR
Fethi Çelikbaş

BURSA
İlhan Aşkın
İsmet Tavgaç (İz.)
Mustafa Ertuğrul Ünlü

ÇANAKKALE
Onural Şeref Bozkurt
Nadir Pazarbaşı
Ayhan Uysal

ÇANKIRI
Ahmet Özkan
İlker Tuncay

ÇORUM
Ali Rıza Akaydın
İhsan Tombuş

DENİZLİ
Halil İbrahim Şahin (İz.)

DİYARBAKIR
Hayrettin Ozansoy
Ahmet Sarp

EDİRNE
Muhittin Yıldırım

ERZİNCAN
Metin Yaman

ERZURUM
İlhan Aras

ESKİŞEHİR
Mustafa Balcılar
Cemal Büyükbaş
Münir Sevinç

GAZİANTEP
Hasan Celâl Güzel (B.)
Mustafa Rüştü Taşar
Ünal Yaşar

GİRESUN
Yavuz Köymen

HAKKÂRİ
Mehmet Sait Erol
Lezgin Önal

HATAY
Abdurrahman Demirtaş
Hamit Melek

ISPARTA
Fatma Mihriban Erden

İÇEL
İbrahim Aydoğan
Mehmet Kocabaş
Durmuş Fikri Sağlar

İSTANBUL
Yaşar Albayrak
İmren Aykut
Sabit Batumlu
Halil Orhan Ergüder
Hüseyin Avni Güler
Ömer Ferruh İlter
Mehmet Kafkaslıgil
Doğan Kasaroğlu
Altan Kavak
R. Ercüment Konukman
Leyla Yeniay Köseoğlu
Feridun Şakir Öğünç
Tülay Öney
Bilâl Şişman
Saim Bülend Ulusu
Fazıl Osman Yöney

İZMİR
Vural Arıkan (İz.)
Fikret Ertan
Erdal İnönü
Özdemir Pehlivanoğlu
Işılay Saygın
Rüştü Şardağ
Süha Tanık
Ali Aşkın Toktaş

KAHRAMANMARAŞ
Alaeddin Kısakürek
Mehmet Onur

KARS
Aziz Kaygısız
Musa Öğün

KASTAMONU
Şaban Kılçükoğlu
Erol Bülent Yalçınkaya

KAYSERİ
Mehmet Sedat Turan
Mehmet Üner
Muzaffer Yıldırım

KIRKLARELİ
Erol Ağagil
Şükrü Babacan
Cemal Özbilen

KIRŞEHİR
Mehmet Budak
İsmet Ergül

KOCAELİ
Osman Nuri Akyol
Abdulhalim Aras
(Bşk. V.)

KONYA
Salim Erel
Altınok Esen
Sabri Irmak
Kemal Or

KÜTAHYA
Ahmet Büyükuğur
Ahmet Ekici

MALATYA
Ahmet İlhami Kösem
Fahri Şahin

MANİSA
Ümit Canuyar
Mekin Sarıoğlu
Münir Fuat Yazıcı

MARDİN
Kenan Nuri Nehrozoğlu

MUĞLA
İdris Gürpınar

MUŞ
Atilla Sın

NİĞDE
Akın Gönen
Mustafa Sabri Güvenç

ORDU
Nabi Poyraz
Hüseyin Avni Sağesen

SAKARYA
Nihat Akpak
Mümtaz Özkök
Turgut Sözer

SAMSUN
İlyas Aktaş
Muhlis Arıkan
Mehmet Aydın
Süleyman Yağcıoğlu

SİİRT
Aydın Baran
Rıza Tekin

SİNOP
Hilmi Biçer
Halit Barış Can
Özer Gürbüz (Bşk. V.)

SİVAS
Mustafa Kemal Palaoğlu
Şevki Taştan

ŞANLIURFA
Vecihi Ataklı
Mustafa Demir
Bahri Karakeçili
Aziz Bülent Öncel

TEKİRDAĞ
Selçuk Akıncı
Ali Rıfkı Atasever

TRABZON
Eyüp Aşık
Mehmet Kara
Necmettin Karaduman
(Başkan)
Yusuf Ziya Kazancıoğlu

TUNCELİ
Musa Ateş

YOZGAT
Mehmet Bağçeci
Hüseyin Mükerrem Hiç
Lutfullah Kayalar (İ. A.)
Mahmut Orhon

ZONGULDAK
Engin Cansızoğlu
Rıza Öner Çakan

(Açık Üyelikler)

İSTANBUL : 1

KAHRAMANMARAŞ : 1

Türkiye Büyük Millet Meclisi

GÜNDEMİ

82 NCİ BİRLEŞİM

26 . 3 . 1987 Perşembe

Saat : 10.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1. — Kars Milletvekili Ömer Kuşhan ve 19 arkadaşının, hayvan üreticilerinin ve hayvancılığımızın içinde bulundukları durumu ve bu konuda alınması gerekli önlemleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/46)

2. — Antalya Milletvekili Aydın Güven Gürkan ve 17 arkadaşının, üç kamu bankasının Türkiye Öğretmenler Bankasına ortak olmasıyla ilgili karar ve işlemlerin incelenmesini sağlamak ve yapılan operasyonun sorumlularını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

3. — Konya Milletvekili Sabri Irmak ve 10 arkadaşının, Cumhuriyetimize yönelik iç ve dış irticaî faaliyetleri ve bu konuda alınmış ve alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

4. — İstanbul Milletvekili Feridun Şakir Öğünç ve 41 arkadaşının, muhalefete mensup milletvekilleri tarafından verilen kanun tekliflerinin komisyonlarda ve Genel Kurulda ele alınmamasının nedenleri ile yasama fonksiyonunun tek yönlü olarak işlemesine yol açan bu uygulamanın düzeltilmesi için alınabilecek tedbirler konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/22)

5. — Ordu Milletvekili Hüseyin Avni Sağesen ve 20 arkadaşının, Ordu İli Korgan İlçesindeki Ziraat Odası ile T. C. Ziraat Bankasında görevli bazı yöneticilerin önderliğinde oluşan bir şebekenin, çiftçilerin üretime yönelik ihtiyaçları için tahsis edilmesi gereken ziraî kredileri kendi çıkarları yönünde kullanarak haksız kazanç sağladıklarına dair iddiaları tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/50)

6. — İstanbul Milletvekili Doğan Kasaroğlu ve 24 arkadaşının, turizm işletmelerinde kurulan talih oyunu salonlarıyla ilgili iddiaların gerçeklik derecesini ve bu sorunu çözümleyecek acil tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

7. — Antalya Milletvekili Aydın Güven Gürkan ve 29 arkadaşının, yurt dışında yerleşmiş bulunan vatandaşlarımızın demokratik ve laik cumhuriyet ilkelerine ve ülkenin birlik ve bütünlüğüne karşı örgütlenmiş güçlerin etkilerinden korunmaları, maddî ve manevî yönden desteklenmeleri için alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52)

8. — Denizli Milletvekili Mustafa Kâni Bürke ve 10 arkadaşının, Türkiye - ABD ilişkilerinde mevcut olduğu iddia edilen aksaklıklarla bu konuda alınacak tedbirleri ve SEİA anlaşmasının her iki ülkeye sağla-

---

(1) İçtüzüğün 96 ncı maddesi uyarınca sözlü soruya çevrilmiştir.

dığı yararları tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/53)

6

SÖZLÜ SORULAR

1. — Diyarbakır Milletvekili Kadir Narin'in, bazı vatandaşların işkence sonucunda sakat kaldığı ve öldüğü iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/598)

2. — Diyarbakır Milletvekili Kadir Narin'in, Diyarbakır İlinde işkence sonucu meydana geldiği iddia edilen iki ölüm olayına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/610)

3. — Tokat Milletvekili Enver Özcan'ın, Sivas İli Gemerek İlçesindeki TUĞSAN Fabrikasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/631)

4. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Bavyera Televizyonunda gösterilen bir filme ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/696)

5. — İçel Milletvekili Durmuş Fikri Sağlar'ın, işkence sonucunda öldüğü iddia edilen bir vatandaşın ölümüyle ilgili olarak yapılan işlemlere ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/826) (1)

6. — Tokat Milletvekili Enver Özcan'ın, davası devam eden bir gazete hakkındaki beyanına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/767)

7. — İstanbul Milletvekili Günseli Özkaya'nın, yaşama ve yasal çalışma haklarını tehlikeye sokan odaklaşma iddialarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/778)

8. — Siirt Milletvekili Mehmet Abdurrezak Ceylan'ın, Gaziantep Güneydoğu Tarım Satış ve Kredi Kooperatifleri Birliğinin EMAK A.Ş.'ndeki alacağına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/781)

9. — Sinop Milletvekili Barış Can'ın, çay üreticilerinin AKFA Firmasından alacağına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/868) (1)

10. — Tekirdağ Milletvekili Salih Alcan'ın, Tekirdağ İlinde kaçak ve ruhsata aykırı olarak yapıldığı iddia edilen bazı inşaatlara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/789)

11. — Kayseri Milletvekili Mehmet Üner'in, Yol-İş Sendikası Kayseri Şubesinin olağan genel kuruluna katılan bazı misafirlerin kongreden çıkarılmaya davet edildikleri iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/797)

12. — Denizli Milletvekili Halil İbrahim Şahin'in, yurdumuzdaki okullara ve öğretmenlere ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/800)

13. — Tunceli Milletvekili Ali Rıdvan Yıldırım'ın, Tunceli İlinde meydana geldiği iddia edilen bazı olaylara ve sorumlularına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/876) (1)

14. — Kırklareli Milletvekili Erol Ağagil'in, YİBİTAŞ Holding Anonim Şirketinde bazı yolsuzluklar olduğu iddiasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/810)

15. — İstanbul Milletvekili Günseli Özkaya'nın, Kırkpınar güreşlerindeki kemer takma olayına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/812)

16. — Hakkâri Milletvekili Mehmet Sait Erol'un, sosyo ekonomik nedenlerle intihar olaylarının arttığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/813)

17. — Hakkâri Milletvekili Mehmet Sait Erol'un, güvenlik soruşturmaları sistemine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/817)

18. — İstanbul Milletvekili Günseli Özkaya'nın, GAP gezisinde kullandığı bazı sözcüklere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/821)

19. — Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Turan Bayezit'in, Onur İşhanında çıkan yangının sebebine ve bu nedenle Hazine aleyhine açılan davalara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/824)

20. — Kayseri Milletvekili Mehmet Üner'in, belediyelerce yapılan yaya yolu ve trotuar çalışmalarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/888) (1)

21. — Tekirdağ Milletvekili Salih Alcan'ın, Çerkezköy Endüstri Meslek Lisesi inşaatına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/838)

22. — Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Turan Bayezit'in, Kahramanmaraş İlinde kaliteli pamuk yetiştirilebilmesi için alınacak tedbirlere ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/844)

23. — Zonguldak Milletvekili Muhteşem Vasıf Yücel'in, Zonguldak Kömür Havzasında 1986 yılın-

da meydana gelen iş kazalarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/845)

24. — Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Turan Bayezit'in, Kahramanmaraş - Andırın Orman İşletme Müdürlüğü sahasından elde edilen odunların üretici köylüye ve müteahhitlere tahsisine ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/879)

25. — İstanbul Milletvekili İbrahim Ural'ın, terör olaylarına karıştığı iddia edilen bazı örgüt ve elçiliklere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/881)

26. — Kayseri Milletvekili Muzaffer Yıldırım'ın, Kayseri İlinde yapılması düşünülen raylı sistem için Devlet Planlama Teşkilatınca teşvik belgesi verilip verilmediğine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/883)

27. — Denizli Milletvekili Halil İbrahim Şahin'in, Denizli-Tavas İlçesi Kızılcabölük Kasabasındaki Kurs ve Okul Talebelerine Yardım Derneği Pansiyonu ile ülkemizdeki bu tip diğer pansiyonların faaliyetlerine ve denetimlerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/885)

28. — Adana Milletvekili Coşkun Bayram'ın, ÇUKOBİRLİK Genel Müdürlüğü ile ilgili olarak bazı basın organlarında yer alan haberlerin tahkikine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/886)

29. — Gaziantep Milletvekili Feyzullah Yıldırır'ın, İstanbul'daki Patrikhane binasının ihyası için inşaat izni verildiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/902) (1)

30. — Diyarbakır Milletvekili Mahmud Altunakar'ın, olgunlaştırma enstitülerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/890)

31. — Diyarbakır Milletvekili Mahmud Altunakar'ın, Diyarbakır İlinde turizmin geliştirilmesi için ne gibi çalışmalar yapıldığına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/891)

32. — Sinop Milletvekili Barış Can'ın, Devlet Planlama Teşkilatı Koordinasyon Dairesinde görevli bir uzmanın şeriatçı faaliyetlerde bulunduğu iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/892)

33. — Diyarbakır Milletvekili Kadir Narin'in, Diyarbakır İlinde faaliyet gösteren yabancı bir firmada çalışan işçilerin iş akitlerinin feshedildiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/893)

34. — Şanlıurfa Milletvekili Vecihi Ataklı'nın, Mardin İli İdil İlçesi Jandarma Bölük Komutanı ile Belediye Başkanının bazı vatandaşlara baskı yaptıkları iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/894)

35. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, lüks otellerde ve turistik bölgelerde açılan kumarhanelerin toplumumuzda yol açtığı tahribata ve buna karşı alınacak tedbirlere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/913) (1)

36. — İstanbul Milletvekili Doğan Kasaroğlu'nun, yurdumuza iltica eden Naim Süleymanoğlu'nun Londra'dan Ankara'ya getirilişinin TRT dışında özel bir şirketin kameramanlarınca görüntülendiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/919) (1)

37. — Adana Milletvekili Coşkun Bayram'ın, ÇUKOBİRLİK ile ilgili olarak güney basınında yer alan iddialara ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/898)

38. — Diyarbakır Milletvekili Kadir Narin, Giresun - Tirebolu İlçesi Güce Bucağı Belediye Başkanının rüşvet aldığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/899)

39. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun pamuk ürünüyle ilgili olarak alınan yeni kararlara ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/939) (1)

40. — Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu'nun, T. C. Ziraat Bankasınca 1979 yılından beri Doğu Anadoludaki süt ve besicilik işletmelerine verilen kredilere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/940) (1)

41. — Ordu Milletvekili Bahriye Üçok'un, Ege yöresindeki bazı ilk ve orta dereceli okullarda din kültürü ve ahlak derslerinin imamlar tarafından okutulduğu iddiasına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/904)

42. — Siirt Milletvekili Mehmet Abdurrezak Ceylan'ın, Anadolu Bankası tarafından bir şirkete provisyon alınmadan çek mukabilinde ödeme yapıldığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/905)

43. — İstanbul Milletvekili Hüseyin Avni Güler'in, yurt dışına kaçtığı iddia edilen eski bir milletvekili hakkında ne gibi işlem yapıldığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/907)

44. — Zonguldak Milletvekili İsa Vardal'ın, Almanya'da ülkemiz aleyhine faaliyette bulunduğu ve ülkemizdeki işçi şirketlerinin hisse senetlerini topladığı

iddia edilen bir şahsın bu faaliyetlerine karşı ne gibi tedbirler düşünüldüğüne ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/911)

45. — Edirne Milletvekili Türkân Turgut Arıkan'ın, ithalat veya ihracat için ödenen vergi iadesi, fon ve prim oranlarının değiştirilmesinden doğan zararlarının tazmini için ilgili kuruluşlarca 1984 - 1986 yıllarında Hazine aleyhine açılan davalara ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/957) (1)

46. — Kayseri Milletvekili Mehmet Üner'in, Kayseri Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesinin ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/958) (1)

47. — Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu'nun, toplu konut kredilerinin artırılmasının düşünülüp düşünülmediğine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/959) (1)

48. — Diyarbakır Milletvekili Mahmud Altunakar'ın, Diyarbakır - Lice İlçesinde deprem nedeniyle inşa edilen baraka - meskenler için verilen tapuların, kâgir evler yapılacağı vaâdedilerek toplatıldığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/914)

49. — Diyarbakır Milletvekili Mahmud Altunakar'ın, Diyarbakır İlinde cereyan eden anarşi ve terör olaylarına ve yapılan operasyonlara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/915)

50. — İstanbul Milletvekili Yılmaz İhsan Hastürk'ün, Toprak Mahsulleri Ofisinin zarar etmesine neden olduğu iddia edilen bazı işlemlere ve sorumlularına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/960) (1)

51. — Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Turan Bayezit'in, Kahramanmaraş'da ilçeler itibariyle elektriği bulunan köy ve mezralara ve şebeke arızalarının giderilmesi için görevlendirilmiş müstakil ekipler bulunup bulunmadığına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/916)

52. — İzmir Milletvekili Hüseyin Aydemir'in, daha ucuz ve kaliteli ekmek üretilebilmesi için alınacak tedbirlere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/921)

53. — İstanbul Milletvekili Feridun Şakir Öğünç'ün, PTT kıyı telsiz istasyonlarında görevli personele ve bu istasyonların çalışmalarına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/922)

54. — İzmir Milletvekili Hüseyin Aydemir'in, büyük şehirlerdeki arsa spekülasyonunun önlenmesi için alınmış ve alınacak olan tedbirlere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/924)

55. — İzmir Milletvekili Hüseyin Aydemir'in, büyük şehirlerdeki kiralık konut sorununa çözüm getirmek için devletin alacağı tedbirlere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/925)

56. — İstanbul Milletvekili Feridun Şakir Öğünç'ün, dar gelirli vatandaşların geçim sıkıntılarının giderilmesi için ne gibi tedbirler alınacağına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/926)

57. — İstanbul Milletvekili Feridun Şakir Öğünç'ün, işçi emeklilerinin sosyo - ekonomik sorunlarının çözümlenmesi için alınacak önlemlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/927)

58. — İstanbul Milletvekili Feridun Şakir Öğünç'ün, İstiklâl Savaşı gazilerinin ekonomik ve sosyal sorunlarına karşı alınacak önlemlere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/928)

59. — Konya Milletvekili Salim Erel'in, münhal bulunan hâkim ve savcı kadrolarına ve nedenine ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/929)

60. — Konya Milletvekili Salim Erel'in, belediyelerden bazılarının «başarılı belediye» olarak seçilmesinin kıstasına ve amacına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/930)

61. — Adana Milletvekili Metin Üstünel'in, Adana ve Çukurova'da görülen sivrisinek ve sıtma tehlikesine karşı ne gibi önlemler alınacağına ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/932)

62. — Uşak Milletvekili Yusuf Demir'in, Uşak İli Banaz İlçesinin Ahat ve Çamsu köylerine pancar kantarı yapılıp yapılmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/933)

63. — Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Turan Bayezit'in, Kahramanmaraş Narlı - Türkoğlu yoluna ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/934)

64. — Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Turan Bayezit'in, Kahramanmaraş İlinde gerçekleştirilen pamuk üretiminde verim ve kalite açısından düşüş olduğu iddiasına ve bunun nedenlerine ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/935)

65. — Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Turan Bayezit'in, Balıkesir - Burhaniye İlçesinde balıkçı barınağı yapılması için çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/936)

66. — Siirt Milletvekili Mehmet Abdurrezak Ceylan'ın 1.3.1987 tarihinde T.R.T. bültenlerinde yer

alan demecine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/937)

67. — Konya Milletvekili Salim Erel'in, Konyaspor - Sakaryaspor futbol maçında Konya Atatürk Stadyumunun şeref tribününde resmî protokole uyulmadığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/938)

68. — Diyarbakır Milletvekili Kadir Narin'in, Diyarbakır - Merkez - Pirinçlik Jandarma Karakolunda Cayıran Köyü halkından bazılarına işkence yapıldığı ve bir vatandaşın işkence sonucu öldürüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/941)

69. — Eskişehir Milletvekili Münir Sevinç'in, Eskişehir İline bağlı bazı ilçelerin vekil kaymakamları haklarındaki iddialara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/942)

70. — Diyarbakır Milletvekili Kadir Narin'in, Diyarbakır - Dicle İlçesi Kırkpınar Köyü ve mezralarında yaşayanlara emniyet tim ekiplerince işkence yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/943)

71. — Diyarbakır Milletvekili Mahmud Altunakar'ın, Bakanlar Kurulunca 4.3.1987 tarihinde yapılan Houston irtibatlı toplantının nedenine ve maliyetine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/944)

72. — İstanbul Milletvekili Günseli Özkaya'nın uydular aracılığıyla katıldığı 4.3.1987 tarihli Bakanlar Kurulu toplantısına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/945)

73. — İstanbul Milletvekili Feridun Şakir Öğünç'ün, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Danışma Meclisi Anayasa Komisyonundaki müzakere tutanaklarına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından sözlü soru önergesi (6/952)

74. — İstanbul Milletvekili Feridun Şakir Öğünç'ün, Sendikalar Kanunu ile Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununun Millî Güvenlik Konseyindeki müzakere tutanaklarına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından sözlü soru önergesi (6/953)

75. — İstanbul Milletvekili Feridun Şakir Öğünç'ün, Sosyaldemokrat Halkçı Partili milletvekilleri tarafından verilen sosyal içerikli kanun tekliflerinin maksatlı olarak görüşülmediği iddiasına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından sözlü soru önergesi (6/954)

76. — İstanbul Milletvekili Feridun Şakir Öğünç'ün, Hükümet üyelerinin işçi kongrelerine katılmadıkları ve yurt dışı gezilerine bu kesimden temsilci götürmedikleri iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/946)

77. — İstanbul Milletvekili Feridun Şakir Öğünç'ün, grev ve lokavtlarda mülkî amirlerce alınacak tedbirlere dair tüzüğe ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/947)

78. — Malatya Milletvekili Ayhan Fırat'ın, piyasadaki tüpgazların eksik çıktığı iddiasına ve bu hususta ne gibi önlem alınacağına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/948)

79. — Malatya Milletvekili Ayhan Fırat'ın, sözleşmeli personelin ücret tavanını kaldıran Bakanlar Kurulu kararından sonra bazı kuruluşlarca eleman transfer edildiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/949)

80. — Kayseri Milletvekili Mehmet Üner'in, Ankara Meşrutiyet Caddesi imar planında 1987 yılında değişiklik yapıldığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/950)

81. — Konya Milletvekili Salim Erel'in, firarda olduğu iddia edilen Konya - Çumra İlçesi Ülkü Ocakları Derneği eski Başkanının yakalanamama nedenine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/951)

7
KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — 647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Adalet Komisyonu Raporu (1/797) (S. Sayısı : 522) (Dağıtma tarihi : 29.1.1987)

2. — Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 182 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 211 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; Anayasa komisyonları raporları (1/114; 1/509) (S. Sayısı : 532) (Dağıtma tarihi : 5.3.1987)

× 3. — Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanununun Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/827) (S. Sayısı : 541) (Dağıtma tarihi : 11.3.1987)

4. — Erzurum Milletvekili Sabahattin Aras, İstanbul Milletvekili Reşit Ülker, Kahramanmaraş Milletvekili Rıfat Bayazıt, Afyon Milletvekili Metin Balıbey, Sivas Milletvekili Mustafa Kemal Palaoğlu ve

Balıkesir Milletvekili Fenni İslimyeli'nin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü Teklifi ve Çorum Milletvekili İhsan Tombuş'un, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/191, 2/203) (S. Sayısı : 344 ve 344'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihleri : 11.6.1985 - 21.11.1986)

5. — Manisa Milletvekili Abdullah Çakırefe'nin, 25.8.1971 Tarih ve 1475 Sayılı İş Kanununun 25 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/330) (S. Sayısı 512) (Dağıtma tarihi : 23.12.1986)

6. — İçel Milletvekili Edip Özgenç'in, Arıcılık Kanunu Teklifi ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (2/348) (S. Sayısı : 514) (Dağıtma tarihi : 12.1.1987)

7. — İçel Milletvekili Edip Özgenç'in, İpekböcekçiliği Kanunu Teklifi ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (2/139) (S. Sayısı : 515) (Dağıtma tarihi : 12.1.1987)

8. — Nevşehir Milletvekili Ali Babaoğlu ve 2 Arkadaşının, 26 Kişi Hakkında Özel Af Kanunu Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/371) (S. Sayısı : 520) (Dağıtma tarihi : 26.1.1987)

9. — 2659 Sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/810) (S. Sayısı : 521) (Dağıtma tarihi : 27.1.1987)

10. — Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/812) (S. Sayısı : 525) (Dağıtma tarihi : 6.2.1987)

× 11. — Kayseri Milletvekili Cengiz Tuncer'in, 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/386) (S. Sayısı : 524) (Dağıtma tarihi : 6.2.1987)

12. — Eskişehir Milletvekili Mustafa Balcılar ve 3 Arkadaşının, 17.10.1983 Tarihli ve 2926 Sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununun 2 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/319) (S. Sayısı : 526) (Dağıtma tarihi : 6.2.1987)

× 13. — Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmasına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/780) (S. Sayısı : 527) (Dağıtma tarihi : 25.2.2987)

× 14. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/816) (S. Sayısı : 528) (Dağıtma tarihi : 25.2.1987)

× 15. — Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/778) (S. Sayısı : 529) (Dağıtma tarihi : 25.2.1987)

× 16. — Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Meselelerde Adlî Kararların Karşılıklı Olarak İnfazı Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/815) (S. Sayısı : 530) (Dağıtma tarihi : 25.2.1987)

17. — 13 Mart 1913 Tarihli İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatının Adının ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine, Bu Kanuna Bazı Ek ve Ek Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Yozgat Milletvekili Mehmet Bağçeci ve Şanlıurfa Milletvekili Osman Doğan'ın, Kars Milletvekili Ömer Kuşhan ve 4 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Halil Orhan Ergüder'in Aynı Kanunun 116 ve 140 ıncı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun teklifleri ve İçişleri; Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/808, 2/231, 2/306, 2/365) (S. Sayısı : 531 ve 531'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 27.2.1987)

× 18. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/779) (S. Sayısı : 533) (Dağıtma tarihi : 4.3.1987)

× 19. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında 11 Mart 1985 Tarihinde İmzalanan Kültürel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/735) (S. Sayısı : 534) (Dağıtma tarihi : 4.3.1987)

× 20. — Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dış-

işleri komisyonları raporları (1/713) (S. Sayısı : 535) (Dağıtma tarihi : 4.3.1987)

× 21. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 2 Ağustos 1982 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/441) (S. Sayısı : 536) (Dağıtma tarihi : 4.3.1987)

× 22. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zaire Cumhuriyeti Yürütme Konseyi Arasında İmzalanan 16 Haziran 1983 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonları raporları (1/440) (S. Sayısı : 537) (Dağıtma tarihi : 4.3.1987)

23. — İstanbul Milletvekili Ercüment Konukman ile Zonguldak Milletvekili Pertev Aşçıoğlu'nun Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/150) (S. Sayısı : 538) (Dağıtma tarihi : 4.3.1987)

24. — Adana Milletvekili Nuri Korkmaz ve 2 Arkadaşının, 22.4.1983 Gün ve 2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununa, 27.6.1984 Gün ve 3032 Sayılı Kanunla Eklenen Geçici 11 inci Maddenin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/375) (S. Sayısı : 539) (Dağıtma tarihi : 4.3.1987)

25. — Eskişehir Milletvekili Mustafa Balcılar ve 3 Arkadaşının, 17.7.1964 Tarih ve 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/404) (S. Sayısı : 540) (Dağıtma tarihi : 5.3.1987)

26. — Ankara Milletvekili Alpaslan Pehlivanlı ve 16 Arkadaşının, Emniyeti Umumiye İdaresinin Nezareti Altında Bulundurulma Ceza ve Tedbirinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi ile Adana Milletvekili Coşkun Bayram'ın, Emniyeti Umumiye Nezareti Altında Tutulmak (Güvenlik Gözetimi Altında Tutulmak) Ceza ve Tedbirlerinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/380, 2/385) (S. Sayısı : 542) (Dağıtma tarihi : 23.3.1987)

27. — İstanbul Milletvekili Hayrettin Elmas ve 14 Arkadaşının, 22.5.1986 Tarih ve 3290 Sayılı Kanun İle Değişik 24.2.1984 Tarih ve 2981 Sayılı Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (2/394) (S. Sayısı : 543) (Dağıtma tarihi : 23.3.1987)

(×) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.

Dönem : 17 Yasama Yılı : 4

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 522

647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Adalet Komisyonu Raporu (1/797)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : K. K. Gn. Md.
18-101-1/288/05132

15.10.1986

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname» bugünkü Resmî Gazetede yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca bir sureti ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

647 SAYILI CEZALARIN İNFAZI HAKKINDA KANUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

GENEL GEREKÇE

647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 9 uncu maddesi uyarınca cezaevlerindeki bütün hükümlülerin müşahede dosyaları Adalet Bakanlığına gönderilmekte ve müşahede sonucuna göre hükümlülerin gönderilecekleri infaz kurumları Bakanlıkça tayin olunmaktadır. Hükümlü dosyalarının tümünün Bakanlığa gelmesi, hükümlülerin cezaevleri arasında nakilleri, emek ve zaman kaybı ile malî külfete sebep olmaktadır. Ayrıca, Kanunun 14 üncü maddesine göre, hükümlülük süresinin üçte birini iyi hal ile geçirmiş olan hükümlülere verilen izinden, 18.3.1986 tarihli ve 3267 sayılı Kanunla meşruten tahliye süresinin uzatılmış olması sebebiyle, istifade imkanı çok azalmış bulunmaktadır.

Yine, Kanunun Ek 2 nci maddesindeki 6 günlük indirimin uygulanabilmesi için hükümlü dosyaları Bakanlığa gönderilmekte, zaman ve emek kaybı ile masrafa yol açılmaktadır.

Kanun Hükmünde Kararname ile yukarıda ifade edilen zaman ve kaynak kaybının önlenmesi amacıyla 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunda değişiklik yapılması yoluna gidilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Müşahede merkezlerindeki hükümlülerin, müşahedeleri sonucu guruplarına göre sınıflandırılmış cezaevlerinden hangisine gönderilmesi gerektiğinin takdiri için, müşahede dosyaları ile birlikte gruplandırılmasına dair kararların hepsinin Bakanlığa gönderilmesi, emek ve zaman kaybı ile belirli bir masrafa sebebiyet vermektedir.

Bu mahzurun ortadan kaldırılması için Kanunun 9 uncu maddesinin 5 inci fıkrası değiştirilmekte, müşahede merkezlerince müşahedeye tabi tutulan bütün hükümlülerin dosyaları ile kararlarının gönderilmesi yerine, Bakanlıkça belirtilecek gruplara mensup hükümlülere ait dosya ve kararların Bakanlığa getirilmesi yoluna gidilmektedir. Ayrıca haklarındaki hüküm kesinleştiğinde bihakkın tahliyelerine ve daha sonraki müşahedeleri sonunda şartla tahliyelerine, her yılın ocak ayında Bakanlıkça tespit edilerek cumhuriyet savcılıklarına bildirilen süreden az kalmış olan hükümlülerin ağır ceza cumhuriyet savcılıklarınca bağlı ilçe cezaevlerine sevk edilebileceklerine dair bir hüküm getirilmektedir. Böylelikle hükümlülerin, cezaevlerinin kapasitelerine uygun olarak dağılımı olacaktır.

Madde 2. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 19 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkraları ile Türk Ceza Kanununun 304 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının değiştirilmesine ve 647 sayılı Kanunun Ek 2 nci maddesine iki fıkra eklenmesine dair bulunan 3267 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile; «Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından ölüm cezalarının yerine getirilmemesine karar verilenler 30 yıllarını; müebbet ağır hapis cezasına hükümlüler 20 yıllarını diğer şahsî hürriyeti bağlayıcı cezalara mahkûm edilmiş olanlar hükümlülük süresinin 1/2'sini çalışmış olup da Tüzüğe göre iyi halli hükümlü niteliğinde bulundukları takdirde, talepleri olmasa dahi şartla salıverilirler» hükmü getirilmiştir.

647 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (b) bendine göre hükümlülük süresinin 1/3'ünü iyi hal ile geçirmiş olanlara özel izin verilebilmektedir. Ancak, infaz edilecek cezadan 3267 sayılı Kanunda yer alan indirimler yapıldıktan sonra kalan süre göz önünde bulundurulduğunda pratikte özel iznin uygulama imkânı kalmamaktadır. Mesela, 3 yıl ceza almış olan hükümlü ancak 1 yıl cezaevinde kaldıktan sonra özel izin kullanabilecektir. Bu hükümlü, 3267 sayılı Kanunun uygulanması sonucu 1 yıl 2 ay 12 gün cezaevinde yatması halinde meşruten tahliye edilebilecektir. Bu durumda hükümlü, tahliyesine 2 ay 12 gün kala özel izinden istifade edebilecektir.

Hükümlülerin özel izinden gereğince faydalanmalarını sağlamak amacıyla 14 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi değiştirilmekte ve süre 1/3 den 1/4'e çıkarılmaktadır.

Madde 3. — Hükümlüler hakkında cezaevi idare kurulunca alınan iyi hallilik kararı sonucunda yarıaçık veya açık infaz kurumuna ayrılma kararı Bakanlığın onayına sunulmakta, Bakanlıkça tasvip görüldükten sonra Ek madde 2 de sözü edilen her ay için altı günlük indirim uygulanması mümkün olmaktadır.

Bu ise; zaman, emek kaybı ve masrafa yol açmakta ve bazı gecikmelere sebep olmaktadır. Gerek iş ve zaman kaybının önlenmesi gerekse harcamaların azaltılması ve istenmeyen gecikmelerden doğan mahzurların ortadan kaldırılması için hükümlü hakkında idare kurulunca alınan iyi hallilik ve buna istinaden verilen yarıaçık veya açık ceza infaz kurumuna ayrılma kararlarının Bakanlık onayına gönderilmemesi sağlanmaktadır.

Geçici Madde — Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinde gösterilen süreler her yılın ocak ayında tespit edileceği için, Kanunun 1987 Ocak ayına kadar uygulanmasını sağlamak amacıyla düzenlenmiştir.

Madde 4. — Yürürlükle ilgilidir.

Madde 5. — Yürütme ile ilgilidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/797
Karar No. : 27

27.1.1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname Adalet Bakanlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiş, yapılan değişiklikler aşağıda açıklanmıştır.

Söz konusu Kararnamenin 1, 2 ve 3 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Kararnamenin Geçici Maddesinde sözü edilen 10 günlük süre içinde Bakanlıkça hükümlü grupları ile süreler tespit edildiği için Geçici Madde gereksiz görülerek metinden çıkarılmıştır.

Anayasanın Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi vermeyi düzenleyen 91 inci maddesinin 4 üncü fıkrası, «Kanun Hükmünde Kararnamenin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından süre bitiminden önce onaylanması sırasında yetkinin son bulduğu veya süre bitimine kadar devam ettiği de belirtilir.» Hükmünü getirmiştir.

İdarî Usul ve İşlemlerin Yeniden Düzenlenmesi için çıkarılan 2.2.1984 tarihli ve 2977 sayılı Yetki Kanununun yetki süresi 2.6.1986 tarihli ve 3296 sayılı Kanunla 8 Ağustos 1988 tarihine kadar uzatılmıştır. Anayasamızın bu amir hükmü karşısında 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanun için bu süre bitimine kadar Bakanlar Kurulunun Kanun Hükmünde Kararname çıkarabileceğini kabul eden Komisyonumuz, Kararnameye bu doğrultuda geçici bir madde eklemiştir.

Kararnamenin 4 ve 5 inci maddelerinde geçen «Bu Kanun Hükmünde Kararname» deyimleri «Bu Kanun» şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan *Ali Dizdaroğlu* Antalya	Sözcü *Mehmet Bağçeci* Yozgat	Üye *Akın Gönen* Niğde
Üye *İhsan Nuri Topkaya* Ordu	Üye *Hasan Altay* Samsun	Üye *Bahri Karakeçili* Şanlıurfa
	Üye *Mehmet Topaç* Uşak	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN	ADALET KOMİSYONU METNİ
647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname	**647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı**
647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi; 2.2.1984 tarihli ve 2977 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulunca 23.9.1986 tarihinde kararlaştırılmıştır.	
MADDE 1. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 9 uncu maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.	MADDE 1. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
«Müşahede sonunda, müşahede merkezi, Bakanlıkça grubu belli edilecek hükümlülere ait dosyaları, mütalaası ile birlikte Bakanlığa gönderir. Dosyaları gönderilen hükümlülerin, müşahede sonucuna göre gönderilecekleri infaz kurumu Bakanlıkça tayin olunur. Ancak haklarındaki hüküm kesinleştiğinde bihakkın tahliyelerine ve daha sonraki müşahedeleri sonunda şartla tahliyelerine, her yılın Ocak ayında Bakanlıkça tespit edilerek Cumhuriyet Savcılıklarına bildirilen süreden az kalmış olan hükümlüler, ağır ceza Cumhuriyet Savcılıklarınca bağlı ilçe cezaevlerine sevkedilebilirler.»	
MADDE 2. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.	MADDE 2. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
«b) Açık infaz kurumlarında bulunanlar ile yarıaçık veya kapalı infaz kurumlarında olup da açık infaz kurumlarına geçmeye hak kazananlardan hükümlülük süresinin dörtte birini iyi hal ile geçirmiş olanlara ayrıca yol hariç 72 saate kadar kurum müdürünün teklifi Cumhuriyet Savcısının onayı ile,»	
MADDE 3. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Ek 2 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.	MADDE 3. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
«Hükümlülerin bu maddede belirtilen indirimden yararlanarak şartla salıverilmeleri için, açık veya yarıaçık cezaevlerine ayrılmalarına dair cezaevi idare kurullarınca verilecek kararlar ve müşahede dosyaları Bakanlığa gönderilmez.»	

Hükümetin Teklif Ettiği Metin)	(Adalet Komisyonu Metni)
GEÇİCİ MADDE — Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesine göre Bakanlıkça tespit edilecek hükümlü grupları ile süreler, Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinden itibaren 10 gün içinde belirlenir.	GEÇİCİ MADDE — 2.2.1984 tarihli ve 2977 sayılı İdarî Usul ve İşlemlerin Yeniden Düzenlenmesi ile İlgili Yetki Kanunu ile Bakanlar Kuruluna verilen Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanun için adı geçen Kanunla verilen süre bitimine kadar geçerlidir.
MADDE 4. — Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.
MADDE 5. — Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 5. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Kenan Evren
Cumhurbaşkanı

Başbakan *T. Özal*	Devlet Bakanı Başbakan Yrd. *İ. K. Erdem*	Devlet Bakanı *K. Oksay*
Devlet Bakanı *A. M. Yılmaz*	Devlet Bakanı *M. V. Dinçerler*	Devlet Bakanı *A. Tenekeci*
Devlet Bakanı *M. T. Titiz*	Devlet Bakanı *A. Karaevli*	Adalet Bakanı *M. N. Eldem*
Millî Savunma Bakanı *Z. Yavuztürk*	İçişleri Bakanı *Y. Akbulut*	Dışişleri Bakanı *V. Halefoğlu*
Maliye ve Gümrük Bakanı *A. K. Alptemoçin*	Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bak. *M. Emiroğlu*	Bayındırlık ve İskân Bakanı *İ. S. Giray*
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı *M. Aydın*	Ulaştırma Bakanı *V. Atasoy*	Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı *H. H. Doğan*
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı *M. Kalemli*	Sanayi ve Ticaret Bakanı *H. C. Aral*	Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı *S. N. Türel*
	Kültür ve Turizm Bakanı *M. M. Taşçıoğlu*	

Dönem : 17 Yasama Yılı : 4

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 520

Nevşehir Milletvekili Ali Babaoğlu ve 2 Arkadaşının 26 kişi Hakkında Özel Af Kanunu Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/371)

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Anavatan Partisi Grup
Başkanlığı
Sayı : 11-86/40

4 . 11 . 1986

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

26 Kişi Hakkında Özel Af Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Ali Babaoğlu	*Hacı Turan Öztürk*	*Faruk Dırık*
Nevşehir Milletvekili	Nevşehir Milletvekili	Nevşehir Milletvekili

GEREKÇE

Devletçe ithal edilen gübreyi Avanos Ziraî Donatım Kurumuna taşıma işini üslenen Katırcıoğlu Firması, bu işin yerine getirilmesi konusunda sanıklarla hizmet aktine dayalı bir anlaşma yapmıştır.

Sanıkların Mersin Gümrüğünden yükledikleri bir parti gübreyi Ziraî Donatım Kurumuna teslim etmeyerek köylerine götürmeleri ve kendi ihtiyaçları için kullanmaları güveni kötüye kullanma suçunu oluşturduğundan, haklarında mahkemece Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanmış, ayrıca; sanıkların ağır vasıta ehliyetli şoför olmaları nedeniyle de 6085 sayılı Karayolları Trafik Kanununun ilgili maddeleri uyarınca ehliyetlerinin daimî olarak geri alınmasına karar verilmiştir.

Sanıklar; henüz sorgu safhasında iken gübre bedelini ve Katırcıoğlu Firmasına vermiş oldukları zararı tamamen ödemişler, daha önceleri de benzeri durumların cereyan ettiğinden bahisle kötü bir niyetlerinin bulunmadığını ve olayın böyle bir suçu oluşturabileceğini düşünemediklerini beyan etmişlerdir.

Sanıkların hepside şoför ve aynı kasabanın insanlarıdır. Ehliyetlerinin daimî olarak geri alınması ile işsiz ve güçsüz durumda kalmışlardır. Ellerindeki vasıtalar ise atıl durumda beklemektedir.

Haklarında Türk Ceza Kanunu hükümleri uyarınca verilen cezaları çeken, husule getirdikleri zarar - ziyanı ödemiş olan ve köylerinin gübre ihtiyacını biran önce karşılamak düşüncesinden başka hiçbir kötü niyetleri bulunmayan bu kişilere, ehliyetlerinin iadesi hususunda gösterilecek bir atıfetin; 26 aileyi içine düştüğü perişanlıktan ve herbiri millî bir servet olan bu vasıtaları da atıl kalmaktan kurtaracağı şüphesizdir.

Teklifimiz yüce Meclisin takdir ve tasviplerine saygıyla arz olunur.

NEVŞEHİR MİLLETVEKİLİ ALİ BABAOĞLU VE 2 ARKADAŞININ TEKLİFİ

26 Kişi Hakkında Özel Af Kanunu Teklifi

MADDE 1. — Güveni kötüye kullanmak suçundan, Avanos Asliye Ceza Mahkemesinin 1981/178 Esas, 1982/57 Karar sayılı hükmü ile ağır vasıta ehliyetleri daimî olarak geri alınan ve Avanos - Çalış Kasabasında nüfusa kayıtlı bulunan ekli listede yazılı kişilere ehliyetleri iade olunur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Adalet Bakanı yürütür.

L İ S T E

1. Mustafa ve Ayşe'den olma, 1946 doğumlu Hasan Cankat.
2. Hüseyin ve Hatice'den olma, 1952 doğumlu Ali Ceyhan.
3. Yusuf ve Naciye'den olma, 1952 doğumlu Bayram Bülbül.
4. Mehmet ve Meryem'den olma, 1955 doğumlu İbrahim Gürbüz.
5. İsmail ve Hanım'dan olma, 1952 doğumlu Burhan Ceylan.
6. Kâzım ve Emine'den olma ,1944 doğumlu Arif Sönmez.
7. Abdurrahman ve Nuriye'den olma, 1953 doğumlu Zühtü Aslan.
8. Hacı Ali ve Emine'den olma, 1941 doğumlu Ahmet Aydın.
9. Veysel ve Şerife'den olma, 1942 doğumlu Halil Gürbüz.
10. Ali ve Akkız'dan olma, 1948 doğumlu Duran Şen.
11. Mustafa ve Hacer'den olma, 1951 doğumlu Kenan Zengin.
12. Yusuf ve Makbule'den olma, 1953 doğumlu Abidin Sağdıç.
13. Sait ve Şefika'dan olma, 1937 doğumlu Ramazan Koç.
14. Ali ve Sahre'den olma, 1945 doğumlu Mustafa Uyanık.
15. Ahmet ve Huriye'den olma, 1951 doğumlu Cevdet Özer.
16. Emrullah ve Gülana'dan olma, 1953 doğumlu Bünyamin Özden
17. Mükremin ve Emine'den olma, 1931 doğumlu Bekir Gürbüz.
18. Ali ve Huriye'den olma, 1955 doğumlu Ramazan Temiz.
19. Mustafa ve Hacer'den olma, 1938 doğumlu Şaban Kaya.
20. Kemal ve Sahre'den olma, 1946 doğumlu Cafer Yıldız.
21. Rafet ve Döndü'den olma, 1955 doğumlu İhsan Koçak.
22. Fehmi ve Elife'den olma, 1952 doğumlu Ali Demir.
23. Abdullah ve Emine'den olma, 1926 doğumlu Ali Başer.
24. Ali ve Kadın'dan olma, 1953 doğumlu Abdullah Başer.
25. Hacı Ali ve Emine'den olma, 1954 doğumlu İrfan Aydın.
26. Nuri ve Zöhre'den olma, 1953 doğumlu Yusuf Çalışkan.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 2/371
Karar No. : 22

21 . 1 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Nevşehir Milletvekili Ali Babaoğlu ve 2 Arkadaşının, 26 Kişi Hakkında Özel Af Kanunu Teklifi Adalet ve İçişleri bakanlıkları temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşüldü.

2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun 41 inci maddesinde sürücü belgesi almaya engel mahkûmiyet halleri gösterilmiş, 119 uncu maddesinde de sürücü belgelerinin geri alınmasını gerektiren mahkûmiyetler belirtilmiştir.

Daha önce yürürlükte bulunan 6085 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 26 ncı maddesinin (G) bendi ile 60 ıncı maddesinin (E) bendi de aynı hususları düzenlemekteydi.

Görüldüğü gibi söz konusu kanunlar uyuşturucu madde suçları, ırza geçme, fuhuşa teşvik, adam öldürme, hırsızlık ve gasp, dolandırıcılık ve emniyeti suiistimal gibi suçlardan mahkûmiyet halinde ehliyetin daimî olarak geri alınmasını amir bulunmaktadır.

Söz konusu suçları işleyenlerin yurt sathında adedi dikkate alındığında teklifte olduğu gibi bu gibi suçları işleyenlerden sadece 26 kişinin affı cihetine gidilmesi ve bunların diğer suçlulara nazaran özellik arz eden farklı bir durumlarının olmayışı karşısında teklif Komisyonumuzca olumlu mütalaa edilememiş ve söz konusu teklifin maddelerine geçilmeden reddedilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Üye
Ali Dizdaroğlu	*Mehmet Bağçeci*	*Ledin Barlas*
Antalya	Yozgat	Adana

Üye	Üye	Üye
Mustafa Uğur Ener	*Süleyman Çelebi*	*İhsan Nuri Topkaya*
Kütahya	Mardin	Ordu

Üye	Üye
Hasan Altay	*Mehmet Topaç*
Samsun	Uşak

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 521

2659 Sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/810)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : K. K. Gn. Md.
18/101-2023/04731

1.12.1986

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 3.10.1986 tarihinde kararlaştırılan «2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere, Adlî Tıp Kurumu, mahkemeleri ile hâkimler ve Cumhuriyet savcılıkları tarafından gönderilen adlî tıp ile ilgili konularda bilimsel ve teknik görüşlerini bildirmekle yükümlü resmî bilirkişilik yapan yasal bir kuruluştur. Bilhassa Cumhuriyet devrinde adaletin gerçekleşmesinde büyük katkısı ve rolü olduğu ve âdeta hukukun ayrılmaz bir bölümü olarak bilinen Adlî Tıp Kurumu, 19 Nisan 1926 tarihinde kabul edilen 813 sayılı Kanun ile Adalet Bakanlığına bağlı «Tıbbî Adlî Müessesesi» adı ile kurulmuş, ancak aradan geçen zaman itibariyle bu bilim dalının gittikçe gelişmesi karşısında 11 Temmuz 1953 gün ve 6119 sayılı Kanunla «Adlî Tıp Müessesesi» namıyla yeni baştan teşkilatlandırılmıştır. Aradan geçen uzun zaman içinde Adlî Tıp Müessesesinin de, Adlî Tıp Bilim Dalındaki gelişmelere uymadığı, çalışmalarında bazı sakıncaların ortaya çıktığı anlaşılmıştır. Bu nedenle, Adlî Tıp bilim dalının gelişmelerine uyum sağlamak, aksayan bazı yanları bertaraf edip günün ihtiyaçlarına cevap vermek amacıyla kurumun yeniden teşkilâtlanmasına lüzum görüldüğünden 14.4.1982 tarihinde 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanunu kabul edilmiştir. Sözü geçen Kanunun yürürlük tarihi olan 1 Mayıs 1982 tarihinden itibaren kazanmış olduğu yeni ve ilmî hüviyetiyle faaliyete geçen kurumun, 1985 yılı sonuna kadar bir yıl içerisinde mahkemeler, hâkimlikler ve savcılıklar tarafından intikal ettirilen işlerden 68 564 işi inceleyip karara bağlamış olması da, adaletin tecellisindeki gösterdiği faaliyet ve hizmetini üstün bir seviyeye eriştirdiğini açıkça göstermektedir.

Yalnız, Kanunun dört yıla yaklaşan bir uygulama devresinde bilhassa genel kurulun görev ve yetkisiyle ilgili 15 inci ve ihtisas kurullarının görev ve yetkisiyle ilgili 16 ve 23 üncü maddelerinin değiştirilmesine ihtiyaç duyulmuş bulunmaktadır. Şöyleki; 6119 sayılı Adlî Tıp Müessesesi Kanununun 8 ve 10 uncu maddelerinde yazılı Adlî Tıp Meclisi yerine tamamen bu meclisin görev ve yetkilerini haiz olmak üzere 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanunu ile ayrı ayrı müstakil beş ihtisas kurulu kurulmuş ve ancak görev ve yetkisi belirli hal ve şartlarla sınırlı bir genel kurul ihdas edildiği halde, mahkemelerimizin büyük bir kısmı eski alışkanlığı sonucu olarak Adlî Tıp ile ilgili hemen bütün konuların genel kuruldan geçirilmesi üzerinde ısrar ile durmaktadırlar. Genel Kurul istek yazılarında çoğunlukla dosyanın bir defada genel kuruldan geçirilmesini veya sanık, müdafi veya müdahil vekillerinin isteklerine uyularak genel kurul kararı alınmasının gerektiğine yahut da emsal kararlardan bahsedilerek genel kuruldan mütalaa istenilmesine karar verilmektedir.

Aslında Adlî Tıp Kurumu Genel Kurulu, ihtisas kurulları başkan veya üyelerinin katılmalarıyla toplanan ve belli konularda görev yapan bir organdır. Diğer bir deyimle, 6119 sayılı Kanunun öngördüğü gibi Adlî Tıp Meclisine benzer daimi bir kurul olmayıp mürettep bir kuruldur. 15 inci maddede de kurulun görevleri tadadî olarak belirtilmiştir. Bu maddeye göre mahkemelerce raporların «kanaat verici nitelikte» olmadığından bahis ile bir defa da genel kurulda incelenmesi istendiğinden ve bunun usul haline getirilmesi halinde, genel kurul âdeta ihtisas kurullarınca verilen raporların tasdik mercii haline gelmektedir. Bu ise ihtisas kurulları başkan ve üyelerinin katılmasıyla toplanan genel kurulun işlerinin çoğalmasına ve ihtisas kurullarının da işlerinin aksamasına neden olmaktadır.

İşte bu düşüncelerdir ki, ihtisas kurullarının kesin olarak vereceği kararlarla genel kurula intikali gereken işlerin sınırını belirtmekte yarar görülmüştür.

Çünkü, gerek ihtisas daireleri gerekse ihtisas kurulları tarafından verilmiş olan raporları, ihtisasları dahilindeki konu ile ilgili daire ve kurulun tamamen yetkili uzmanlarınca tanzim edildiğine göre, genel kurulun aynı konuyu yeniden incelemesi bazı tıkanıklara neden olmaktadır. Kaldıki, bilirkişilerce, ihtisas dairelerince ve adlî tabiplerce verilip de mahkemeler, hâkimlikler ve savcılıklar tarafından kanaat verici nitelikte görünmeyen ve birbiriyle çelişki halinde olduğu belirtilen raporlar, ihtisas kurullarınca incelenip bilimsel ve teknik görüş bildirilmektedir. İhtisis kurullarının oluşum tarzı göz önünde bulunduğu takdirde, her konunun genel kurula intikal etmesinde bir yarar bulunmadığı açıkça anlaşılmaktadır.

16 ncı maddede, uyuşturucu maddelerde ilgili konuların tamamının incelenmesinin 5 inci ihtisas kuruluna aidiyeti yazılı iken Türk Ceza Kanununun 403 ve 404 üncü maddelerinde yazılı uyuşturucu maddeleri kullanan kimselerin alışkanlığı ile ilgili iptila derecesinin tayini işleri de tamamen ihtisasları dahilinde olan 4 üncü ihtisas kuruluna verilmek suretiyle amaca ve uzmanlığa uygun değişiklik yapılmış ve 23 üncü maddede yapılan değişiklik ile ihtisas kurullarının hangi konularda kesin karar vereceği açıkça belirtilmiştir. Diğer taraftan Dördüncü İhtisas Kurulunun görevleri arasında, uyuşturucu maddeleri kullanan kimselerin alışkanlığı ile ilgili iptila derecesinin tayin işleri ilave edilince, sözü geçen kurulun uzman yönünden takviyesi gerekmiş ve bu nedenle 7 nci maddenin (d) bendinin değişikliğine lüzum hâsıl olmuştur.

Ayrıca getirilmek istenen bir diğer değişiklikle, Adlî Tıp Kurumunda kadro karşılığı gösterilmek suretiyle sözleşmeli uzman personel çalıştırılmasına imkân tanınmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun 7 nci maddesinin (d) bendinin değişikliği ile ilgilidir. 3 üncü madde ile 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun 16 ncı maddesinin (II) numaralı fıkrasının (d) bendi değiştirilerek Dördüncü İhtisas Kurulunun görev alanı genişleyince, buna paralel olarak aynı ihtisas kurulunun uzman elemanlarla takviyesi cihetine gidilmiştir.

Madde 2. — 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun 15 inci maddesinin, genel gerekçede geniş olarak izah edildiği şekilde değişikliğiyle ilgilidir. Bu değişiklikle genel kurul ve ihtisas kurullarında birikimin önlenmesi ve iş akımının hızlandırılması amaçlanmıştır.

Madde 3. — 2 nci maddede, Kanunun 16 ncı maddesinin (II) numaralı bendinin (d) fıkrası değiştirilerek, dördüncü ihtisas kurulunun görevleri arasında Türk Ceza Kanununun 403 ve 404 üncü maddelerinde yazılı uyuşturucu maddeleri kullananların alışkanlığı ile ilgili iptila derecesinin tayini de ilave edilmektedir.

Madde 4. — Tasarının bu maddesi ile de Kanunun 23 üncü maddesinin (c) bendinin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle, ihtisas kurullarının hangi konularda kesin karar vereceği açıkça belirtilmiştir.

Madde 5. — Bu madde ile, Adlî Tıp Kurumunda kurum başkanı, ihtisas kurulları başkan ve üyesi iken emekli olan elemanların yaş kaydı aranmaksızın ve karşılık gösterilen kadroların yetki ve sorumluluklarını taşımaları suretiyle yeniden çalıştırılmaları zarurî görülmüş, bu sebeple 26 ncı maddeye bir fıkra eklenmiştir.

Madde 6. — Yürürlük ile ilgilidir.

Madde 7. — Yürütme ile ilgilidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/810
Karar No. : 26

22.1.1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Adalet Bakanlığı Temsilcileri ve Adlî Tıp Kurumu Başkanının da katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edlimiş ve maddelerin üzerinde yapılan değişiklikler sırasıyla aşağıda açıklanmıştır.

1. Tasarının 1 inci maddesi aynen benimsenmiştir.

2. Tasarının 2 nci maddesine ihtisas dairesinde karara bağlanan bir iş hakkında, daha sonra ihtisas kurulunca ittifakla bir karar verilmiş olsa bile, çelişki varsa bunun da Genel Kuruldan geçmesinden Adlî Tıp Kurumunun çalışmalarında en sağlıklı sonuca ulaşılması bakımından fayda mütalaa edildiğinden maddeye bu doğrultuda bir (c) bendi ilave edilmiştir.

3. Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

4. Tasarının 2659 Sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun 15 inci maddesini değiştiren 2 nci maddesine eklenen (c) bendi gereğince ihtisas kurulları ile ihtisas daireleri arasında görüş farklılığı ortaya çıktığı takdirde bu hususun Genel Kurula gideceği hükme bağlandığı için, Tasarının 4 üncü maddesi de yapılan bu ilaveye paralel olarak yeniden düzenlenmiştir.

5. Tasarının 5, 6 ve 7 nci maddeleri aynen benimsenmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Üye
Ali Dizdaroğlu	*Mehmet Bahçeci*	*Akın Gönen*
Antalya	Yozgat	Niğde

Üye	Üye	Üye
İhsan Nuri Topkaya	*Hasan Altay*	*Bahri Karakeçili*
Ordu	Samsun	Şanlıurfa

Üye
Mehmet Topaç
Uşak

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

2659 Sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun 7 nci maddesinin (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«d) Dördüncü İhtisas Kurulu birer;

— Adlî Tıp,

— Ruh sağlığı ve hastalıkları,

— Çocuk ruh sağlığı ve hastalıkları,

— Nöroloji,

— Anatomi,

— Patolojik anatomi,

— Radyoloji»

MADDE 2. — 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Adlî Tıp Genel Kurulunun Görevleri :

Madde 15. — Genel Kurul;

a) İhtisas kurullarınca oybirliğiyle karara bağlanmamış olan işleri,

b) İhtisas kurullarının verdiği rapor ve görüşler arasında ortaya çıkan çelişkileri,

inceler ve kesin karara bağlar.»

MADDE 3. — 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun 16 ncı maddesinin II nci bendinin (d) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«d) Dördüncü İhtisas Kurulu :

Cezaî ehliyet veya bunu kaldıran veya hafifleten sebepler ile hukukî ehliyetin tespiti, Türk Ceza Kanununun 403 ve 404 üncü maddelerinde yazılı uyuşturucu maddeleri kullanan kimselerin alışkanlığı ile ilgili iptilâ derecesinin tayini, hacir altına alınma, fiile mukavemet edilip edilmeyeceği hususlarının tespiti.»

MADDE 4. — 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun 23 üncü maddesinin (c) bendinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Adlî Tıp Kurumu Genel Kurulları ile İhtisas Kurullarının oybirliği ile verdiği kararlar nihaî olmakla beraber mahkemelerin delilleri serbestçe takdir hususundaki yetkilerini kısıtlamaz.»

ADALET KOMİSYONUNUN METNİ

2659 Sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Adlî Tıp Genel Kurulunun Görevleri :

Madde 15. — Genel Kurul;

a) İhtisas kurullarınca oybirliğiyle karara bağlanmamış olan işleri,

b) İhtisas kurullarının verdiği rapor ve görüşler arasında ortaya çıkan çelişkileri,

c) İhtisas kurulları ile ihtisas dairelerinin verdikleri rapor ve görüşler arasında ortaya çıkan çelişkileri,

inceler ve kesin karara bağlar.»

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun 23 üncü maddesinin (c) bendinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Adlî Tıp Kurumu Genel Kurulu kararları ile ihtisas kurullarının birbirleriyle ve ihtisas daireleriyle çelişkili olan kararları hariç oybirliği ile verdiği kararları nihaî olmakla beraber mahkemelerin delilleri serbestce takdir hususundaki yetkilerini kısıtlamaz.»

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)	(Adalet Komisyonunun Metni)
MADDE 5. — 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanununun 26 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir. «Adlî Tıp Kurumu Başkanı, Başkan Yardımcısı, İhtisas Kurulları Başkan ve üyeliklerine ait kadrolarda, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı veya 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu hükümlerine göre kendilerine aylık bağlanmış olanlardan gerekli nitelikleri taşıyanlar, Bakanlar Kurulunca belirlenecek sözleşme usul ve esasları ile ücret miktarı çerçevesinde, aylıkları kesilmeksizin ve yaş kaydı aranmaksızın, atanmalarındaki usule göre kadro karşılık gösterilmek kaydıyla sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler. Karşılık gösterilen kadrolara başka atama yapılamaz. Bu şekilde çalıştırılan sözleşmeli personel, kadrolarının her türlü yetki ve sorumluluğunu taşır. Ancak, 30 uncu madde hükümleri hariç olmak üzere kendilerine sözleşme ücreti dışında herhangi bir ad altında ödeme yapılamaz.»	MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 6. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 7. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

3 . 10 . 1986

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı Başbakan Yrd. V. *K. Oksay*	Devlet Bakanı *K. Oksay*	Devlet Bakanı *A. M. Yılmaz*
Devlet Bakanı *M. V. Dinçerler*	Devlet Bakanı *A. Tenekeci*	Devlet Bakanı *M. T. Titiz*
Devlet Bakanı *A. Karaevli*	Adalet Bakanı *M. N. Eldem*	Millî Savunma Bakanı *Z. Yavuztürk*
İçişleri Bakanı *Y. Akbulut*	Dışişleri Bakanı V. *A. M. Yılmaz*	Maliye ve Gümrük Bakanı *A. K. Alptemoçin*
Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bak. V. *A. Karaevli*	Bayındırlık ve İskân Bakanı *İ. S. Giray*	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı *M. Aydın*
Ulaştırma Bakanı *V. Atasoy*	Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı *H. H. Doğan*	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı *M. Kalemli*
Sanayi ve Ticaret Bakanı *H. C. Aral*	Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı *S. N. Türel*	Kültür ve Turizm Bakanı *M. M. Taşçıoğlu*

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 525

Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/812)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : K. K. Gn. Md. 18/101-
2047/06096

12 . 12 . 1986

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 27.11.1986 tarihinde kararlaştırılan «Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmişlir.

Komisyonlarda ve Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Türkiye'nin son yıllarda artış gösteren milletlerarası münasebetlerinin bir neticesi olarak Türk ve yabancı hakikî veya hükmî şahıslar veya yalnız hükmî şahısların, milletlerarası platformda birlikte hareket etmek amacıyla topluluklar kurdukları bilinmektedir. Teşkil olunan bu topluluklar, milletlerarası teamüllere uygun olarak, «birlik» veya «federasyon» adını almakla birlikte, iç hukukumuzda bu tip topluluklara hukukî mevcudiyet tanınmaması sebebiyle, bunların özel hukuk, dolayısıyla Dernekler Kanunu muvacehesinde hükmî şahsiyet şeklinde kabul edilip etkinlikte bulunabilmelerini mümkün olamamaktadır.

Gerek bu mahzurları gidermek ve gerekse bilgi, görgü ve karşılıklı teknoloji transferi yoluyla milletlerarası münasebetlerimizin istikrarlı bir şekilde devam edip genişlemesini sağlamak amacıyla, işçi ve işveren statüsü dışındaki hakikî veya hükmî şahısların kâr amacı haricinde teşkilatlanmalarının hukukî kaidelere bağlanması, bir ihtiyaç halinde ortaya çıkmaktadır.

Bu vesile ile tanzim edilen tasarıyla, bir yandan adı geçen topluluklara hukukî şahsiyet kazandırılırken, bir yandan da bunlar vasıtasıyla Türkiye'nin kalkınmasına ve gelişmesine katkıda bulunulması amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan, halen mevcut bu tip teşekküllerden 2908 sayılı Kanuna göre gerekli işlemleri yapmamış bulunanlardan statüsünü bu Kanuna uydurmayanlar için, hukukî durumlarını intibak ettirmek hususunda bir yıllık bir süre tanınmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Türk ve yabancı hakikî veya hükmî şahısların veya yalnız hükmî şahısların; kapasitelerinin daha iyi kullanımını sağlamak, bilgi, görgü ve teknolojilerinden karşılıklı olarak yararlanmalarını mümkün kılmak amacıyla, kendi faaliyet konularıyla ilgili sahalarda uluslararası mahiyette teşekküller kurabilecekleri hüküm altına alınmaktadır.

Bununla birlikte, bu teşekküllerin kurulmalarının, şube açmalarının ve uluslararası faaliyette bulunmalarının veya faaliyetlerine önceden izin verilmiş bulunan kuruluş ve derneklere katılmalarının ve bunlarla işbirliği yapmalarının, Bakanlar Kurulunun müsaadesine tabi bulunduğu ayrıca belirtilmektedir.

Getirilen bu hükümlerden de anlaşılabileceği gibi, tasarının düzenlenmesinde, 2908 sayılı Dernekler Kanununun rejimine tamamen sadık kalınmakla birlikte; milletlerarasında beraberlik yapılmasında fayda görülen haller için yine bu kanunun 11 inci maddesiyle öngörülmüş bulunan sistem esas tutulmak suretiyle Bakanlar Kurulunun izni öngörülmekte, böylece «müsaade sistemi» kabul edilmiş bulunmaktadır.

Madde 2. — Bu maddeyle getirilen düzenleme ile, 2908 sayılı Dernekler Kanunu ile Medenî Kanundaki konuyla ilgili hükümlerin, uluslararası nitelikteki bu teşekküllere de tatbik edileceği öngörülmektedir.

Mezkûr uluslararası teşekküllerin mahiyetlerinin değişik oluşu, bunlarla ilgili olarak yapılan düzenlemelerin; işçi ve işveren dışındaki şahıs topluluklarını tanzim eden Dernekler Kanunu içine konulmasını engellemektedir. Bununla birlikte, Dernekler Kanunu ile Medenî Kanuda düzenlenen hükmî şahısların kuruluş, statü, işleyiş ve sair konularına ait hükümlerinin, elverdiği oranda, bu tasarı ile öngörülmüş bulunan teşekküllere de uygulanacağı belirtilmektedir.

Geçici Madde — Halen mevcut teşekküllerin, durumlarını bu Kanuna uydurmalarının gerektiği belirtilmektedir.

Madde 3. — Yürürlük ile ilgilidir.

Madde 4. — Yürütme ile ilgilidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/812
Karar No. : 21

21 . 1 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı İçişleri, Dışişleri, Adalet ve Devlet Planlama Teşkilatı temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesine karar verilmiş ve maddeler üzerinde yapılan değişiklikler sırasıyla aşağıda açıklanmıştır.

1. Tasarının birinci maddesine açıklık getirmek amacıyla birinci fıkranın birinci cümlesine «... Uluslararası...» kelimesinden sonra «alanda..» kelimesinin, aynı fıkradaki «... ekonomik ve teknik alanlarda işbirliğini geliştirmek» ibaresinden sonra «bu konularda» kelimelerinin, aynı maddenin (c) bendine «... kuruluş ve...» deyiminden sonra «benzerî» ibaresinin konulması uygun görülmüş, maddenin son fıkrasındaki hüküm esasen ikinci maddenin birinci fıkrasında genel mahiyette yazılmış bulunduğundan gereksiz görülerek madde metninden çıkarılmıştır

2. Uluslararası nitelikteki teşekküllerin kanunlarımıza veya millî menfaatlerimize yahut kuruluş amaçlarına uymayan faaliyetlerde bulunduklarının anlaşılması halinde haklarında genel hükümlere göre gereğinin yapılacağı tabiî olmakla birlikte, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde bir an önce bu teşekküllerin faaliyetine mani olabilmek bakımından yeni bir düzenleme getirilmesine zaruret duyulmuş ve bu husus ikinci maddenin birinci fıkrasına ilave edilmiştir.

3. Tasarının geçici maddesine açıklık getirmek amacıyla maddenin başında bulunan «Mevcut...» kelimesinden sonra «bu tip» kelimeleri ilave edilmiştir.

4. Tasarının 3 ve 4 üncü maddeleri aynen benimsenmiştir.

Raporumuz İçişleri Komisyonuna sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Üye
Ali Dizdaroğlu	*Mehmet Bağçeci*	*Ledin Barlas*
Antalya	Yozgat	Adana
Üye	Üye	Üye
Mustafa Uğur Ener	*Süleyman Çelebi*	*İhsan Nuri Topkaya*
Kütahya	Mardin	Ordu

Üye	Üye
Hasan Altay	*Mehmet Topaç*
Samsun	Uşak

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 1/812
Karar No. : 6

TÜRKİYE BÜYÜK MİLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı ile Adalet Komisyonu Raporu ve metni, Adalet, Dışişleri, İçişleri bakanlıkları ve Devlet Planlama Teşkilatı temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzda incelenmiş; tasarı ile gerekçesi olumlu bulunmuş, Adalet Komisyonu raporu ve metni dikkate alınarak tasarıda yapılan değişiklikler aşağıda açıklanmıştır.

Tasarının Adalet Komisyonunca düzenlenen 1 inci maddesinin birinci fıkrasındaki «... en az yedisinin...» ibaresi maddenin düzenleniş şekli itibariyle birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerine şamil bulunmaktadır. Söz konusu «... en az yedisinin...» ifadesi sadece bu fıkranın (a) bendinde geçen uluslararası nitelikte birlik, federasyon ve benzeri teşekküllerin kurulması ve şubelerinin açılması hususlarına ait bulunması gerektiği düşünülerek bu değişiklik yapılmış; diğer yandan maddeye ilave edilen yeni fıkra ile de kamu kurum ve kuruluşlarına birinci fıkrada belirtilen amaçları gerçekleştirebilmek maksadıyla kendi konuları ile ilgili uluslararası birlik, federasyon veya benzeri teşekkülleri Dışişleri Bakanlığının görüşü ve Bakanlar Kurulunun izniyle iştirak etmelerine imkân sağlanması öngörülmüş ve madde yapılan bu değişikliklerle kabul edilmiştir.

Komisyonumuz; tasarının Adalet Komisyonunca düzenlenen 2 nci maddesine uluslararası teşekküllerin üyelikleri, organları, toplantı ve karar usulleri, faaliyetleri ve benzeri konularda Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak ve İçişleri Bakanlığınca onaylanacak statülerini düzenleyen fıkrayı da ilave ederek maddeyi kabul etmiştir.

Tasarının geçici maddesi, Adalet Komisyonunca kabul edilen şekliyle, tasarının yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 ve 4 üncü maddeleri ise aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
Osman Doğan	*Ziya Ercan*	*Mehmet Umur Akarca*
Şanlıurfa	Konya	Muğla
Üye	**Üye**	**Üye**
Saffet Sakarya	*Lezgin Önal*	*Hüseyin Aydemir*
Çankırı	Hakkâri	İzmir
		Muhalifim, gerekçesi ilişiktir.

Üye	Üye
Burhan Cahit Gündüz	*Yusuf Ziya Kazancıoğlu*
İzmir	Trabzon
	Kanunun tümüne bazı hususlarda muhalifim.

MUHALEFET ŞERHİ

Dernekler Kanunumuzda; derneklerin uluslararası faaliyette bulunmaları yasaklanmış ancak, uluslararası beraberlik veya işbirliği yapılmasında fayda görülen hallerde ve belirli şartlar dahilinde Bakanlar Kurulu kararıyla, derneklere uluslararası faaliyet için izin verilebileceği hükme bağlanmıştır.

Dernekler Kanununda mevcut hükümlerin yeterli olduğu ve yeniden daha geniş ve kapsamlı düzenlemelere gitmenin, aynı kanunda yasaklanan faaliyetlerin kontrolünü güçleştireceği inancındayım. Bu itibarla tasarının tümüne karşıyım.

Hüseyin Aydemir
İzmir Milletvekili

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Uluslararası beraberlik veya işbirliği yapılmasında fayda görülen hallerde, Türk ve yabancı hakikî veya hükmî şahıslardan veya yalnız hükmî şahıslardan en az yedisinin; kazanç paylaşma amacı dışında ve kanunlarla yasaklanmamış olmak kaydıyla, ekonomik ve teknik alanlarda işbirliğini geliştirmek, bilgi, görgü ve karşılıklı teknolojilerinden yararlanmak maksadıyla Türkiye'de veya yurt dışında;

a) Uluslararası nitelikte birlik, federasyon veya benzeri teşekküller kurmaları,

b) Şube açmaları ve uluslararası faaliyette bulunmaları,

c) Mevcut kuruluş ve derneklere katılmaları veya bunlarla işbirliğinde bulunmaları,

Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunun iznine tabidir.

(a) bendine göre Türkiye'de kurulan teşekküller, kuruluş bildirisini ve eklerini, merkezlerinin bulunduğu mahallin en büyük mülkî amirliğine vermek suretiyle tüzelkişilik kazanırlar.

Bunlardan kuruluş, amaç ve şartlarını kaybedenlerle, kanun ve statülerinin öngördüğü yükümlülükleri yerine getirmeyenler, kendiliğinden dağılmış sayılırlar.

Yukarıda sözü edilen teşekküllerin üyelerinden birinin kanunlarımıza veya millî menfaatlerimize uymayan veya kuruluş amaçlarıyla bağdaşmayan faaliyette bulunduğunun anlaşılması halinde, teşekkülün hukukî varlığına, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunca son verilir.

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Uluslararası alanda beraberlik veya işbirliği yapılmasında fayda görülen hallerde, Türk ve yabancı hakikî veya hükmî şahıslardan veya yalnız hükmî şahıslardan en az yedisinin; kazanç paylaşma amacı dışında ve kanunlarla yasaklanmamış olmak kaydıyla ekonomik ve teknik alanlarda işbirliğini geliştirmek, bu konularda bilgi, görgü ve karşılıklı teknolojilerinden yararlanmak maksadıyla Türkiye'de veya yurt dışında;

a) Uluslararası nitelikte birlik, federasyon ve benzeri teşekküller kurmaları,

b) Şube açmaları ve uluslararası faaliyette bulunmaları,

c) Mevcut kuruluş ve benzeri derneklere katılmaları veya bunlarla işbirliğinde bulunmaları,

Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunun iznine tabidir.

(a) bendine göre Türkiye'de kurulan teşekküller, kuruluş bildirisini ve eklerini, merkezlerinin bulunduğu mahallin en büyük mülkî amirliğine vermek suretiyle tüzelkişilik kazanırlar.

Bunlardan kuruluş amaç ve şartlarını kaybedenlerle, kanun ve statülerinin öngördüğü yükümlülükleri yerine getirmeyenler, kendiliğinden dağılmış sayılırlar.

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Uluslararası alanda beraberlik ve işbirliği yapılmasında fayda görülen hallerde, Türk ve yabancı hakikî veya hükmî şahısların veya yalnız hükmî şahısların, kazanç paylaşma amacı dışında ve kanunlarla yasaklanmamış olmak kaydıyla ekonomik ve teknik alanlarda işbirliğini geliştirmek, bu konularda bilgi, görgü ve karşılıklı teknolojilerinden yararlanmak maksadıyla Türkiye'de veya yurt dışında :

a) En az yedisinin; uluslararası nitelikte birlik, federasyon veya benzeri teşekküller kurmaları veya kurulmuş bu gibi teşekküllerin şubelerini açmaları,

b) Uluslararası faaliyette bulunmaları,

c) Mevcut kuruluş ve benzeri derneklere katılmaları veya bunlarla işbirliğinde bulunmaları,

Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunun iznine tabidir.

(a) bendine göre Türkiye'de kurulan teşekküller, kuruluş bildirisini ve eklerini, merkezlerinin bulunduğu mahallin en büyük mülkî amirliğine vermek suretiyle tüzelkişilik kazanırlar.

Bunlardan kuruluş, amaç ve şartlarını kaybedenlerle, kanun ve statülerinin öngördüğü yükümlülükleri yerine getirmeyenler, kendiliğinden dağılmış sayılırlar.

Kamu kurum ve kuruluşları da, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Bakanlar Kurulunca izin verildiği takdirde, birinci fıkradaki amaç doğrultusunda faaliyet gösteren kendi konularıyla ilgili uluslararası birlik, federasyon veya benzeri teşekküllere iştirak edebilirler.

(Hükümetin Metni)

MADDE 2. — Bu Kanunla kurulmasına izin verilen teşekküllerin yasak faaliyetleri, denetimleri, hükmî şahsiyetlerinin sona erme sebepleri ve faaliyetten alıkonmaları hususunda; 2908 sayılı Dernekler Kanununun ilgili hükümleri, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır.

Birinci maddede belirtilen teşekküllerin üyelikleri, organları, toplantı ve karar usülleri, faaliyetleri ve sair konular, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığınca onaylanacak statülerinde belirtilir.

GEÇİCİ MADDE — Mevcut teşekküller, bir yıl içinde hukukî durumlarını bu Kanuna uygun hale getirmek zorundadırlar. Bu süre içinde durumlarını düzeltmeyenlerin hukukî varlıkları, hiçbir işleme gerek kalmaksızın kendiliğinden sona erer.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

27 . 11 . 1986

Başbakan *T. Özal*	Devlet Bakanı Başbakan Yrd. *İ. K. Erdem*	Devlet Bakanı *K. Oksay*
Devlet Bakanı *H. C. Güzel*	Devlet Bakanı *M. V. Dinçerler*	Devlet Bakanı *A. Tenekeci*
Devlet Bakanı *M. T. Titiz*	Devlet Bakanı *A. Karaevli*	Devlet Bakanı *A. Bozer*
Adalet Bakanı *M. O. Sungurlu*	Millî Savunma Bakanı *Z. Yavuztürk*	İçişleri Bakanı *Y. Akbulut*
Dışişleri Bakanı *V. Halefoğlu*	Maliye ve Gümrük Bakanı *A. K. Alptemoçin*	Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bak. *M. Emiroğlu*
Bayındırlık ve İskân Bakanı *İ. S. Giray*	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı *M. Kalemli*	Ulaştırma Bakanı *V. Atasoy*
Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı *H. H. Doğan*	Çalışma ve Sos. Güvenlik Bak. V. *A. Bozer*	Sanayi ve Ticaret Bakanı *H. C. Aral*
Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı *S. N. Türel*	Kültür ve Turizm Bakanı *A. M. Yılmaz*	

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — Bu Kanunla kurulmasına izin verilen teşekküllerin denetimleri, hükmî şahsiyetlerinin sona ermesi ve faaliyetten alıkonmaları hususunda; 2908 sayılı Dernekler Kanununun ilgili hükümleri, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır. Ancak, teşekküllerin kanunlarımıza veya millî menfaatlerimize uymayan veya kuruluş amaçlarıyla bağdaşmayan faaliyette bulunduğunun anlaşılması durumunda gecikmesinde sakınca bulunan hallerde teşekkülün faaliyetleri, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunca geçici olarak durdurulur.

GEÇİCİ MADDE — Mevcut bu tip teşekküller, bir yıl içinde hukukî durumlarını bu Kanuna uygun hale getirmek zorundadırlar. Bu süre içinde durumlarını düzeltmeyenlerin hukukî varlıkları, hiçbir işleme gerek kalmaksızın kendiliğinden sona erer.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — Bu Kanunla kurulmasına izin verilen teşekküllerin denetimleri, hükmî şahsiyetlerinin sona ermesi ve faaliyetten alıkonmaları hususunda, 2908 sayılı Dernekler Kanununun ilgili hükümleri, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır. Ancak, teşekküllerin kanunlarımıza veya millî menfatlerimize uymayan veya kuruluş amaçlarıyla bağdaşmayan faaliyette bulunduğunun anlaşılması durumunda gecikmesinde sakınca bulunan hallerde teşekkülün faaliyetleri, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunca geçici olarak durdurulur.

Birinci maddede belirtilen teşekküllerin üyelikleri, organları, toplantı ve karar usulleri, faaliyetleri ve benzeri konular, Dışişleri Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle İçişleri Bakanlığınca onaylanacak statülerinde belirtilir.

GEÇİCİ MADDE — Adalet Komisyonunca kabul edilen metin Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Dönem : 17 Yasama Yılı : 4

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 524

Kayseri Milletvekili Cengiz Tuncer'in, 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/386)

13.1.1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygı ile arz ederim.

Cengiz Tuncer
Kayseri Milletvekili

GENEL GEREKÇE

5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 10 uncu maddesi ile yapılan düzenlemelere işlerlik kazandırmak amacıyla bu madde kapsamında teslim edilen gayrimenkulleri, katma değer vergisinden müstesna tutmak gayesiyle bu teklif hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 10 uncu maddesi hükmüne göre; tam mükellefiyete tabi kurumların aktiflerinde kayıtlı gayrimenkul veya iştirak hisselerinin satışından doğan kazançlarını, sermayelerine eklemeleri şartıyla bu kazançların kurumlar vergisinden istisna edilmesi hükme bağlanmıştır.

İşletmelerin finansman sıkıntılarını gidermek amacıyla yapılan bu düzenlemelerden beklenen neticenin elde edilebilmesi için, söz konusu gayrimenkullerin satışının kolaylaştırılması zorunlu bulunmaktadır.

Bu madde hükmü ile tam mükellefiyete tabi kurumların 1987, 1988 ve 1989 yıllarında 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 10 uncu maddesi hükümleri çerçevesinde yapılan gayrimenkul teslimleri, katma değer vergisinden müstesna tutulmaktadır.

Bu şekilde teslim edilen gayrimenkullerin iktisabı sırasında yüklenilen ve satış anına kadar vergi indirimi ile giderilemeyen veya gider yazılamayan katma değer vergileri, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kaydedilecektir.

Madde 2. — Yürürlük maddesidir.

Madde 3. — Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Plan ve Bütçe Komisyonu *30.1.1987*
Esas No. : 2/386
Karar No. : 52

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

13.1.1987 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve 14.1.1987 tarihinde Komisyonumuza havale edilen Kayseri Milletvekili Cengiz Tuncer'in «3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi» Komisyonumuzun 28.1.1987 tarihinde yaptığı 88 inci birleşiminde teklif sahibi ve ilgili Hükümet temsilcilerinin de katılmasıyla incelendi ve görüşüldü.

Teklif ve gerekçesinin incelenmesinden anlaşılacağı gibi, 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 10 uncu maddesine göre tam mükellefiyete tabi kurumlara sermayelerinin güçlendirilmesi amacıyla ve maddedeki şartlara uymaları halinde Kurumlar Vergisi istisnası tanınmıştır. Ancak, Katma Değer Vergisi ile ilgili uygulama nedeniyle 10 uncu madde ile beklenen amacın elde edilemediği sonucuna varılmaktadır. İşletmelerin finansman sıkıntılarının giderilmesi ana gaye olduğundan, 10 uncu madde hükümlerine göre 1987, 1988 ve 1989 yıllarında yapılacak gayrimenkul satış ve teslimlerinin kurum sermayesine eklenmesi halinde Katma Değer Vergisinden muaf tutulması ve satış anına kadar vergi indirimi ile giderilemeyen veya gider yazılamayan Katma Değer Vergisinin Kurumlar Vergisi matrahının tespitinde gider kaydedilebilmesi ile işletmelere daha rahat çalışma imkânı verilmiş olacaktır.

Yukarıda belirtilen amaçla hazırlanmış olan teklifin yapılan görüşmeleri sonucunda Komisyonumuzca da olumlu bulunmasıyla, tümü benimsenerek maddelerinin müzakeresine geçilmiştir.

Teklifin, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa Bir Geçici Madde ekleyen Çerçeve 1 inci Maddesinin sonuna, vadeli satışların da istisnadan belirli şartlarla yararlanmasına imkân sağlayan yeni bir fıkra eklenmiş, yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen 2 nci ve 3 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir. Ayrıca, teklif ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa bir geçici madde ilave edildiğinden, başlık, değişikliğe uygun şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan *Cengiz Tuncer* Kayseri	Başkanvekili *Fahrettin Kurt* Trabzon	Sözcü *Alaattin Fırat* Muş
Kâtip Üye *Kadir Demir* Konya	*A. Akgün Albayrak* Adana	Mehmet Deliceoğlu Adıyaman (İmzada bulunamadı)
Hazım Kutay Ankara	*Nabi Sabuncu* Aydın	*Hakkı Artukarslan* Bingöl
A. Şamil Kazokoğlu Bolu	*İlhan Aşkın* Bursa	M. Memduh Gökçen Bursa (İmzada Bulunamadı)
C. Tayyar Sadıklar Çanakkale (İmzada bulunamadı)	O. Şeref Bozkurt Çanakkale (İmzada bulunamadı)	*Ünal Akkaya* Çorum

İlhan Aras Erzurum	M. Hayri Osmanlıoğlu Gaziantep (İmzada bulunamadı)	Murat Sökmenoğlu Hatay (İmzada bulunamadı)
İ. Fevzi Yaman Isparta	*H. Orhan Ergüder* İstanbul	Tülay Öney İstanbul (İmzada bulunamadı)
Reşit Ülker İstanbul	*Özdemir Pehlivanoğlu* İzmir	M. Turan Bayezit Kahramanmaraş (İmzada bulunamadı)
İbrahim Özbıyık Kayseri	Erol Ağagil Kırklareli (İmzada bulunamadı)	*Mehmet Budak* Kırşehir
İsmet Ergül Kırşehir	*Haydar Koyuncu* Konya	*Saffet Sert* Konya
Ayhan Fırat Malatya	Sümer Oral Manisa (İmzada bulunamadı)	*Arif Toprak* Niğde

Fehmi Memişoğlu Rize (İmzada bulunamadı)	*İsa Vardal* Zonguldak

KAYSERİ MİLLETVEKİLİ CENGİZ TUNCER'İN TEKLİFİ	PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU METNİ
3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi	**3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi**
MADDE 1. — 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.	MADDE 1. — 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.
«GEÇİCİ MADDE 6. — Tam mükellefiyete tabi kurumların 1987, 1988 ve 1989 yıllarında 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 10 uncu maddesi kapsamındaki gayrimenkul teslimleri vergiden müstesnadır.	GEÇİCİ MADDE 6. — Tam mükellefiyete tabi kurumların 1987, 1988 ve 1989 yıllarında 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 10 uncu Maddesi kapsamındaki gayirmenkul teslimleri vergiden müstesnadır.
Bu şekilde teslim edilen gayrimenkullerin iktisabında yüklenilen ve indirilemeyen katma değer vergisi, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilir.	Bu şekilde teslim edilen gayrimenkullerin iktisabında yüklenilen ve indirilemeyen Katma Değer Vergisi, Kurumlar Vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilir.
	Şu kadar ki; vadeli satış nedeniyle kazancın tamamının, teslimi takip eden takvim yılı başından itibaren 2 yıl içerisinde ödenmiş sermayeye dönüştürülememesi halinde, gayrimenkulün satış bedelinden ödenmiş sermayeye dönüşen kısım düşüldükten sonra kalan miktar üzerinden, teslimin yapıldığı tarihteki Katma Değer Vergisi nispetine göre hesaplanacak Katma Değer Vergisi, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre, teslim dolayısıyla oluşan vadeden itibaren gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.
MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Teklifin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Dönem : 17 Yasama Yılı : 4

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 527

Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmasına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/780)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : K. K. Gn. Md.
18/101 - 2004/03900

2 . 6 . 1986

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 29.5.1986 tarihinde kararlaştırılan «Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmasına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GEREKÇE

Evlilik dışında doğan çocuklarla, babaları arasında nesep bağı kurulmasındaki güçlükler, milletlerarası alanda birçok sorunların ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Bu sorunların bir bölümü, ülkemizin de taraf olduğu 10 Eylül 1970 tarihinde Roma'da imzalanan «Evlenme Yolu ile Nesebin Düzeltilmesine Dair Sözleşme» ile bir ölçüde çözümlenmiştir. Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmalarına Dair Sözleşme ile de tanıma yolu ile nesep bağının kurulmasına ilişkin hükümler getirilmek suretiyle nesebe ilişkin sorunların, milletlerarası alanda çözümlenmesi amacı güdülmüştür.

Tanıma halen üye Devletlerin millî kanunlarında değişik şekillerde düzenlenmiştir. Bu Sözleşmenin 1 ve 2 nci maddeleri ile getirilmiş olan hükümlerle, tanımanın tabi olduğu yetkili kanunların sayısı artırılmak suretiyle, söz konusu tanımaların gerek milletlerarası alanda, gerekse millî alanda geçerliliği ve tanınması sağlanmış olmaktadır. Bu prensip, Âkit Devletler açısından olduğu kadar, kişi ve vatandaşlar açısından da büyük kolaylık sağlamaktadır.

Diğer taraftan, yurt dışında yapılan tanımaların süratle ilgililerin nüfus kütüklerine tescillerini sağlamak amacı ile gerekli hükümlere yer verilmiş ve tanıma işlemini yapan makamın doğrudan veya diplomatik yolla, ilgililerin kayıtlı olduğu yer nüfus idarelerine bilgi verilmesi mükellefiyeti getirilerek, sözleşmenin ihtiva ettiği prensiplere işlerlik kazandırılmıştır.

Sözleşme, tanıma işleminin hukukî sonuçlarını düzenleme amacı gütmemektedir. Bu konu, ilgilinin vatandaşı olduğu devletin iç hukukuna bırakılmıştır.

Şu hususu da belirtmek gerekirki, 4 üncü madde ile tanınan rezerv hakkı, Âkit Devletlere kendi kamu düzenlerine aykırı tanımaları geçerli saymama hakkı vermiştir. Nitekim bu hak, tasdik sırasında ülkemiz tarafından da kullanılacaktır.

Yurt dışında çok sayıda vatandaşımızın bulunması sebebiyle söz konusu Sözleşmenin onaylanması faydalı görüldüğünden dolayı bu tasarı hazırlanmıştır.

Tasarının 1 inci maddesi sözleşmenin onayına, 2 nci maddesi yürürlüğe girmesine, 3 üncü maddesi yürütmeye ilişkin hükümleri kapsamaktadır.

Adalet Komisyonunun Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/780
Karar No. : 23

21 . 1 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmasına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı, Adalet, İçişleri ve Dışişleri bakanlıkları temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiş ve Tasarı Bakanlar Kurulundan gelen şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Üye
Ali Dizdaroğlu	*Mehmet Bağçeci*	*Ledin Barlas*
Antalya	Yozgat	Adana

Üye	Üye	Üye
Mustafa Uğur Ener	*Süleyman Çelebi*	*İhsan Nuri Topkaya*
Kütahya	Mardin	Ordu

Üye	Üye
Hasan Altay	*Mehmet Topaç*
Samsun	Uşak

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/780
Karar No. : 14

16 . 2 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmasına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı» Adalet, İçişleri ve Dışişleri bakanlıklarının temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzun 11.2.1987 tarihli toplantısında incelenip görüşüldü.

Anılan sözleşme ile evlilik dışında doğan çocuklarla, babaları arasında nesep bağı kurulmasındaki güçlüklerin Milletlerarası alanda ortaya çıkardığı sorunların bir bölümü, «Evlenme Yolu ile Nesebin Düzeltilmesine Dair Sözleşme» ile bir ölçüde çözümlenmiştir. Tanıma yolu ile nesep bağının kurulmasına ilişkin hükümler getirerek, nesebe ilişkin sorunların milletlerarası alanda çözümlenmesi amacını güden bu tasarı, yurt dışında çok sayıda vatandaşımızın bulunması sebebiyle Komisyonumuzca da uygun görülerek maddelerine geçilmiştir.

Türk Medenî Kanununda tanımaya ilişkin şartlar ve usuller hükme bağlanmıştır. Buna göre fücur mahsulü çocuklar hiçbir şekilde tanınamazlar, tanıma ancak resmî şekilde olmaktadır. Bu nedenle Tasarının 1 inci maddesiyle öngörülen sözleşmenin 4 üncü maddesinin (b) ve (e) bentlerinde sözü edilen hususlar Türk Medenî Kanununa aykırı olduğundan madde, Komisyonumuzca yeniden düzenlenerek kabul edilmiştir.

Tasarının yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 nci ve 3 üncü maddeleri de aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
Prof. Fethi Çelikbaş	*M. Timur Çınar*	*H. Adnan Tutkun*
Burdur	Manisa	Amasya
Üye	Üye	Üye
Paşa Sarıoğlu	*Neriman Elgin*	*H. İbrahim Karal*
Ağrı	Ankara	Ankara
Üye	Üye	Üye
Halil Şıvgın	*Yılmaz Altuğ*	*N. Oğuzhan Artukoğlu*
Ankara	Sivas	Burdur
Üye	Üye	Üye
Kâmran İnan	*N. Mehmet Kaşıkçı*	*A. Rıfkı Atasever*
Bitlis	Kayseri	Tekirdağ
(İmzada bulunamadı)		

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmasına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 5 Eylül 1980 tarihinde Münih'te imzalanmış bulunan «Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmasına Dair Sözleşme» nin, 4 üncü maddesinin (b) ve (e) paragraflarının uygulanmayacağı hakkında onay belgesinin tevdii sırasında konulacak ihtirazi kayıtla, onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

29 . 5 . 1986

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı Başbakan Yrd. *K. Erdem*	Devlet Bakanı *K. Oksay*	Devlet Bakanı *A. M. Yılmaz*
Devlet Bakanı *M. V. Dinçerler*	Devlet Bakanı *A. Tenekeci*	Devlet Bakanı *M. T. Titiz*
Devlet Bakanı *A. Karaevli*	Adalet Bakanı *M. N. Eldem*	Millî Savunma Bakanı *Z. Yavuztürk*
İçişleri Bakanı *Y. Akbulut*	Dışişleri Bakanı V. *A. M. Yılmaz*	Maliye ve Gümrük Bakanı *A. K. Alptemoçin*
Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bak. *M. Emiroğlu*	Bayındırlık ve İskân Bakanı *İ. S. Giray*	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı *M. Aydın*
Ulaştırma Bakanı *V. Atasoy*	Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı *H. H. Doğan*	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı *M. Kalemli*
Sanayi ve Ticaret Bakanı *H. C. Aral*	Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı *S. N. Türel*	Kültür ve Turizm Bakanı *M. M. Taşçıoğlu*

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmasına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının birinci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının ikinci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının üçüncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmasına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 5 Eylül 1980 tarihinde Münih'te imzalanmış olan «Evlilik Dışında Doğan Çocukların Tanınmalarına Dair Sözleşme»nin, 4 üncü maddesinin (b) ve (e) bentlerine göre rezerv konularak onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

EVLİLİK DIŞINDA DOĞAN ÇOCUKLARIN TANINMASINA DAİR SÖZLEŞME

Bu sözleşmeyi imza eden Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonuna Üye Devletler, evlilik dışında doğan çocukların tanınmasını aynı ihtilaf kurallarının kabulü suretiyle kolaylaştırmak ve bu tanımaları âkit devletlerde aleniyete ve etkinliğe kavuşturmak amacıyla aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır :

BÖLÜM I

Madde 1.

Evlilik dışında doğan bir çocuğun tanınmasının aslî şartları ile ehliyete ilişkin şartlar, tanıyanın veya çocuğun işlem sırasındaki millî kanununa veya mutad mesken kanununa tabidir.

Madde 2.

Tanımanın şekil şartları 1 inci maddede öngörülen kanunlardan birine veya tanımanın yapıldığı yer kanuna tabidir.

Madde 3.

Yukarıdaki 1 ve 2 nci maddeler hükümlerine uygun olarak yapılmış tanımalar, bütün âkit devletlerde kendiliğinden tanınır.

Madde 4.

Her âkit devlet imza, onay, kabul veya katılma sırasında yukarıdaki maddeleri aşağıdaki hallerde uygulamama hakkını saklı tutabilir :

a) Tanımanın aslî şartlar veya ehliyet bakımından ne tanıyanın ne de çocuğun millî kanununa uygun olmaması,

b) Çocuk fücur mahsulü ise, tanıyanın veya çocuğun kendi vatandaşı bulunması,

c) Çocuğun kendi vatandaşı olması ve aynı zamanda tanımanın çocuğun veya kanunî temsilcisinin rızasının alınmadan yapılmış bulunması,

d) Çocuğun veya annenin kendi vatandaşı olması ve tanımanın da annenin rızası olmaksızın yapılmış bulunması,

e) Tanımanın hiçbir yazılı şekle uyulmaksızın yapılmış olması.

Madde 5.

Bir âkit devlette 1 ve 2 nci maddeler uyarınca yapılmış bir tanıma, kamu düzeni adına dahi olsa ancak bu devletin 4 üncü maddeye göre koymuş olduğu çekinceler çerçevesinde geçersiz sayılabilir.

Madde 6.

4 üncü maddede öngörülen bir çekincenin uygulanarak âkit devletlerden birinde verilmiş adlî kararlar, ancak bu devletin ülkesinde ileri sürülebilir.

Madde 7.

1. Tanımanın daha önce tesis edilmiş bir neseble bağdaşmaması halinde, bu bölümdeki hükümler uygulanamaz.

2. Bu hükümler çocuğun tanıyandan olmadığı ileri sürülerek tanımaya itiraz edilmesine engel teşkil etmez.

Madde 8.

Bu bölümdeki hükümler, âkit devletlerde tanıma konusunda yürürlükte bulunan daha lehte hükümlerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

Madde 9.

1. Bu bölümdeki hükümler, âkit olmasalar bile bütün devlet vatandaşlarına uygulanabilir.

2. Bununla beraber her Âkit Devlet imza, onay, kabul veya katılma sırasında, 1 inci madde anlamında mutad mesken kanununu uygulama hakkını saklı tuttuğunu, bu meskenin Âkit Devletler veya Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonu üyesi Devletler veya Avrupa Konseyine üye devletlerin ülkesi dışında bulunması halinde beyan edebilir.

BÖLÜM II

Madde 10.

1. Bir çocuğun tanınmasına ait işlemi yapan veya tescil eden makam, tanımanın kütüğe geçirilmesi için diğer bir Âkit Devletteki çocuğun doğum tutanağını düzenleyen veya tescil eden nüfus memuruna doğrudan veya diplomatik yolla bir bildirim gönderir.

2. Bildirimler, örneği bu sözleşmeye ekli bir forma göre düzenlenir. Bu formda bir devlet tarafından yapılacak her türlü değişiklik Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonunun kabulüne bağlıdır.

Madde 11.

Forma geçirilecek bütün bilgiler latin matbaa harfleriyle yazılır. Bunlar, ayrıca bildirimi düzenleyen makamın dilinde de yazılabilir.

Madde 12.

1. Tarihler rakamlarla, jo (gün), mo (ay), ve An (yıl) işaretleri altında peşpeşe yazılırlar. Gün ve ay iki rakamla, yıl dört rakamla gösterilir. Ayın ilk dokuz günü ve yılın ilk dokuz ayı 01'den 09'a kadar çift rakamla gösterilir.

2. Bildirime geçirilecek bütün yer isimlerinin yanında, bildirimi düzenleyen makam o devletten olması halinde, bu yerin bulunduğu devletin adı da yazılır.

3. Kullanılacak semboller aşağıda gösterilmiştir :

— Erkeğin cinsiyetini göstermek için, M, kadın için F,

— Vatandaşlığı belirtmekte otomobillerin kayıtlı olduğu ülkeyi göstermek için kullanılan harfler,

— Mülteci olduğunu belirtmek için REF harfleri,

— Vatansız olduğunu belirtmek için APA harfleridir.

Madde 13.

Eğer yetkili makam, belgedeki bir haneyi veya hanenin bir kısmını dolduramayacak ise, bu hane veya hanenin doldurulmayan kısmı faydanılamayacak şekilde çizgilerle kullanılmaz hale getirilir.

Madde 14.

1. Her bildirimin ön yüzünde tarihlerle ilgili olarak 12 nci madde öngörülen sembollerin dışındaki değişmeyen açıklamalar, bildirimin düzenlendiği Devletin resmî dili veya dillerinden birisi ve Fransızca olarak, en az iki dilde yazılır.

2. Sembollerin anlamı, bu Sözleşmenin imzalanması sırasında Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonununa üye Devletlerden herbirinin resmî dili veya resmî dillerinden biri ve İngilizce olmak üzere en az iki dilde yazılır.

3. Her bildirimin arka yüzünde şunlar bulunmalıdır;

— Bu maddenin ikinci paragrafında belirtilen dillerde Sözleşmeye yapılan bir atıf,

— Arka yüzde kullanılmamış olması halinde bu maddenin ikinci paragrafında belirtilen dillerde değişmeyen açıklamaların bir tercümesi,

— En az bildirimi düzenleyen makamın resmî dili veya dillerinden biriyler, Sözleşmenin 11 ve 13 üncü maddeleri ve 12 nci maddenin 1 ve 2, 14 üncü maddenin 4 üncü paragrafının özeti.

4. Bütün tercümeler, Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonu Bürosu tarafından kabul edilmiş olmalıdır.

Madde 15.

Bildirimlerde tarih ile düzenleyen makamın imza ve mühürü bulunur.

Madde 16.

Bildirimler, bu sözleşmeye bağlı devletlerin herbirinin ülkesi üzerinde tasdik veya benzeri formalitelerden muaftır.

Madde 17.

Doğum tutanağını düzenleyen veya kütüklere geçiren nüfus memuru bildirimi aldığı zaman, bizzat kendisi veya bağlı olduğu makam vasıtasıyla bu Sözleşme ile öngörülen şartların mevcudiyetini saptadıktan sonra tanımayı kütüklere geçirir.

BÖLÜM III

Madde 18.

Bir çocuk yabancı bir ülkede evlilik dışında doğduğu ve ananın millî kanunu hükümlerine göre, nesebin sadece doğumla veya doğum tutanağında sadece ananın belirtilmesiyle tesis edildiği zaman, mevzuatın bu esaslara göre tanımayı zorunlu gördüğü ülkelerde analık da tesis edilmiş sayılır.

Madde 19.

Çocuğun doğum tutanağında ana olarak gösterilmiş kadından doğmadığı iddiasıyla analığa itiraz edilmesine, 18 inci madde hükümleri engel teşkil etmez.

BÖLÜM IV

Madde 20.

1. Bu sözleşmeye göre, bir şahsın millî kanunu deyiminden o şahsın vatandaşı olduğu devletin kanununu, bir mülteci veya bir vatansız söz konusu ise, bunların şahsî statülerinin tabi olduğu devletin kanunu anlaşılmalıdır.

2. Bu Sözleşmenin uygulanmasında şahsî statüleri sözü edilen devletin kanununa tabi olan mülteciler ve vatansızlar, o devletin vatandaşları gibi işlem görürler.

Madde 21.

Bu Sözleşme, ancak yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak tanımalara uygulanacaktır.

BÖLÜM V

Madde 22.

Bu Sözleşme onay, kabul veya onandıktan sonra, bunlarla ilgili belgeler İsviçre Federal Hükümetine tevdii edilecektir.

Madde 23.

1. Bu Sözleşme üçüncü onay, kabul, tasvip veya katılma belgesinin tevdiinden itibaren üçüncü ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.

2. Bu Sözleşme yürürlüğe girdikten sonra onu onaylayacak, kabul edecek veya katılacak devlet yönünden, bu onay, kabul ya da katılma belgesinin verilmesini izleyen, üçüncü ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.

Madde 24.

Bu Sözleşmeye bütün devletler katılabilir. Katılma belgesi, İsviçre Federal Hükümetine tevdii edilir.

Madde 25.

1. Her devlet; imza, onay, kabul veya katılma sırasında 4 üncü ve 9 uncu maddelerde öngörülen çekincelerden birini veya bir kaçını koyabilir.

2. Bu Sözleşmeye taraf olan her devlet, koymuş olduğu çekincenin tamamını veya bir kısmını her zaman kaldırabilir. Kaldırma, İsviçre Federal Hükümetine bildirilir ve sözü geçen bildirimin alınmasını izleyen üçüncü ayın birinci günü sonuç doğurur.

Madde 26.

1. Her Devlet; imza, onay, kabul, tasvip veya katılma veya daha sonra herhangi bir zamanda, bu Sözleşmenin, Milletlerarası düzeyde adına hareket ettiği ülkelerin bütününde veya bu ülkelerin bir veya birkaçında uygulanacağını beyan edebilir.

2. Bu bildirimin, İsviçre Federal Hükümetine yapılacak ve Sözleşme hükümleri adı geçen devlet izin Sözleşmenin yürürlüğe girmesi sırasında veya daha sonra bildirimin alındığı ayı izleyen üçüncü ayın birinci günü hüküm ifade edecektir.

3. Sözleşmenin teşmiline ait her beyan, İsviçre Federal Hükümetine yapılacak bir bildirimle geri alınabilecek ve Sözleşme adı geçen ülkede, sözü edilen her bildirimin alındığı ayı izleyen üçüncü ayın birinci günü uygulamadan kalkacaktır.

Madde 27.

1. Bu Sözleşme süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.

2. Bununla birlikte, bu Sözleşmeye taraf olan her Devlet, Sözleşmenin kendi açısından yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıllık bir sürenin geçmesinden sonra, her zaman anlaşmayı feshettiğini bildirme hakkına sahiptir. Bu fesih ihbarı İsviçre Federal Hükümetine bildirilecek ve bu bildirimin alınmasını izleyen altıncı ayın birinci gününden itibaren geçerli olacaktır. Sözleşme diğer devletler arasında yürürlükte kalacaktır.

Madde 28.

1. İsviçre Federal Hükümeti Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonu üyesi Devletlere ve bu Sözleşmeye katılmış olan diğer bütün devletlere aşağıdaki hususları bildirecektir :

a) Bütün onay, kabul tasvip veya katılma belgelerinin tevdiini;

b) Sözleşmenin yürürlüğe girdiği her tarihi;

c) Çekince ve bunların çekilmelerine ilişkin her bildirimi;

d) Geçerlilik kazanacağı tarihle birlikte, Sözleşmenin teşmiline veya bunların geri çekilmesine ilişkin her bildirimi;

e) Geçerlilik kazanacağı tarihle birlikte, Sözleşmenin feshine ilişkin her bildirimi,

2. İsviçre Federal Hükümeti, 1 inci paragraf uyarınca yapılacak her beyandan Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonu Genel Sekreterini haberdar edecektir.

3. Bu Sözleşme yürürlüğe girer girmez aslına uygun onaylı bir örneği, Birleşmiş Milletler Şartının 102 nci maddesi uyarınca, tescil ve yayınlanması amacıyla İsviçre Federal Hükümeti tarafından Birleşmiş Milletler Genel Sekterine gönderilecektir.

Bu Sözleşme, usulüne uygun olarak bu konuda yetki verilmiş temsilciler tarafından imzalanmıştır.

Münih'te 5 Eylül 1980 tarihinde aslı İsviçre Federal Hükümeti arşivine konulmak ve onaylı birer örneği diplomatik yoldan Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonu üyelerine gönderilmek üzere Fransızca olarak bir nüsha halinde düzenlenmiştir. Ayrıca aslına uygun onaylı bir örneği Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonu Genel Sekreterine gönderilmiştir.

1 — Devlet 2 — Nüfus İdaresi
3 — Evlilik dışında doğan çocuğun tanınmasına ilişkin bildirim
4 — Tanımanın tarihi ve yeri 5 — Çocukla ilgili bilgiler
6 — Soyadı
7 — Adı
8 — Doğum tarihi ve yeri
9 — Vatandaşlığı
10 — Mutad meskeni
11 — Nüfusta kayıtlı olduğu yer ve kütük numarası 12 — Baba ve anne ile ilgili bilgiler
6 — Soyadı
7 — Adı
8 — Doğum tarihi ve yeri
13 — Cinsiyeti
9 — Vatandaşlığı
10 — Mutad meskeni
11 — Nüfusta kayıtlı olduğu yer ve kütük numarası 14 — Diğer bilgiler
15 — Beyanda bulunanın soyadı
16 — Beyanda bulunanın adı
17 — Çocuğun rızası 18 — Evet 19 — Hayır 20 — Sorulmadı
21 — Annenin rızası 18 — Evet 19 — Hayır 20 — Sorulmadı
22 — Bildirimin tarihi, imza ve mühür
23 — Varsa ekli belgeler
24 — Tanımadan önce
25 — Uygun haneyi işaretleyiniz
İşaretler
Jo. Gün, Mo. Ay, An. Yıl, M. Erkek, F. Kadın
5 Eylül 1980'de Münih'te imzalanan Sözleşme uyarınca verilen bildirim

— Kayıtlar, latin kitap harfleri ile yazılır; bu kayıtlar ayrıca, dayandıkları belgenin düzenlenmesinde kullanılan dilin harfleri ile de yazılabilir.

— Tarihler, sırasıyla gün, ay ve yılı gösteren rakamlarla yazılır. Gün ve ay iki rakamla, yıl dört rakamla gösterilir. Ayın ilk dokuz günü ve yılın ilk dokuz ayı 01'den 09'a kadar olan rakamlarla gösterilir.

— Her yer isminin yanına, eğer bu yer bildirimi düzenleyen devletin ülkesinde değil ise, bu yerin bağlı olduğu devletin adı da yazılır. Belgedeki açıklamalar, bir haneyi veya bu hanenin bir kısmını doldurmaya imkân vermediği takdirde, boş kalan kısım çizgilerle kullanılmaz hale getirilir.

— Bütün değişiklikler ve çeviriler önceden Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonunun onayına sunulur.

Federal Almanya Cumhuriyeti adına
İmza

Avusturya Cumhuriyeti adına
Belçika Krallığı adına
İmza

İspanya Krallığı adına
İmza

Fransa Cumhuriyeti adına
Yunanistan Cumhuriyeti adına
İmza

İtalya Cumhuriyeti adına
Lüksemburg Düşesi adına
İmza

Hollanda Krallığı adına
Portekiz Cumhuriyeti adına
İmza

İsviçre Konfederasyonu adına
Türkiye Cumhuriyeti adına
İmza

Dönem : 17 Yasama Yılı : 4

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 528

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/816)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : K.K.Gn.Md.18/1012049/06257

16 . 12 . 1986

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 5.12.1986 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Yakın tarihlere kadar Devletlerin Ceza Hukuku, bazı istisnalar dışında klasik millî hükümranlık prensibine dayanmaktaydı. Gerçekten Devletler, bu konuda ceza kanunlarının mülkiliği kuralını benimsemekte ve mahkeme kararlarının etkileri de genel olarak millî sınırlar dışına taşmamaktadır.

Ancak bu durum, halihazır ihtiyaçlara tam olarak cevap vermemektedir. Zira toplumun müessir şekilde korunması bakımından suç eğilimlerinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Diğer sebepler yanında, ekonomik refahın artması, ulaşım ve haberleşme imkânlarının son derece gelişmesi ve bunun sonucu olarak insanların birçok amaçlarla seyahat ederek, sürekli yer değiştirmeleri hususları ile ilgili olarak suç alanındaki sorunlar, uluslararası bir görünüm arz etmekte ve buna muvazi olarak da Devletler arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi icabetmektedir.

Bundan başka, ceza politikasında suçluların tretmanına büyük bir önem verilmekte ve hükmolunan cezanın suçun işlendiği ülkede değil, suçlunun vatandaşı olduğu veya mukim bulunduğu ülkede infaz edilmesinin, suçlunun topluma yeniden kazandırılmasında büyük ölçüde kolaylık sağladığı kabul edilmektedir. Böyle bir ceza politikası aynı zamanda insanî mulâhazalardan kaynaklanmakta ve özellikle mahallî lisanın bilinmemesi, suçlunun tabiî ortamından uzak olması, aile fertleriyle temas edememesi ve bulunduğu ülke âdetlerine yabancı olması gibi gerçeklerin yabancı hükümlüler üzerinde yaratabileceği menfi tesirleri de bertaraf etmeyi amaçlamaktadır.

Yukarıda arz olunan sebeplerle, uluslararası düzeyde yabancı mahkûmiyet kararlarının tanınması ile ilgili sorunun çözümlenmesi amacıyla sarfedilen gayretler sonucu, klasik millî hükümranlık ilkesine rağmen bölgesel veya ikili nitelikte bazı Sözleşmeler gerçekleştirilebilmiştir.

Bilindiği üzere;

Bu eğilim doğrultusunda Avrupa Konseyi bünyesinde hazırlanıp, 28.5.1970 tarihinde imzaya açılan ve 26.7.1974 tarihinde yürürlüğe giren «Ceza Yargılarının Milletlerarası Değeri Hakkında Avrupa Sözleşmesi» ne Türkiye 1973 yılından beri Avusturya, Danimarka, Norveç, İsveç ile birlikte taraf bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Türkiye ile Amerika Birleşik Devletleri arasında Ceza Yargılarının Yerine Getirilmesine İlişkin Anlaşmada halen yürürlüktedir.

Mevzuat sahasında da Türkiye bu konuya ilişkin modern eğilim ve ceza politikasını uzun yıllardan beri benimsemiş olup, evvelce 647 sayılı «Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun» ilga edilen 18. maddesinde öngörülen bu müessese, 15.5.1984 tarihinde yürürlüğe giren 3002 sayılı «Türk Vatandaşları Hakkında Yabancı Ülke Mahkemelerinden ve Yabancılar Hakkında Türk Mahkemelerinden Verilen Ceza Mahkûmiyetlerinin İnfazına Dair Kanun» la kapsamlı şekilde düzenlenmiştir.

Gene Avrupa Konseyi bünyesinde kabul olunan «Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşme» de 19.6.1985 tarihinde Türkiye tarafından imzalanmıştır.

Yukarıda belirtilen nedenler ve insanî mülahazalarla «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşme» gerçekleştirilmiş ve 8.10.1986 tarihinde Kahire'de imzalanmış bulunmaktadır.

Sözleşmede :

1. maddede Hüküm Devleti, İnfaz Devleti ve hükümlü tabirleri ile ilgili tarifler;
2. maddede Hükümlülerin Karşılıklı Olarak transferini sağlamayı Tarafların taahhüt ettiği;
3. maddede Transfer talebinin ne suretle yapılacağı;
4. maddede Sözleşmenin hangi şartlarla uygulanacağı;
5. maddede Tarafların birbirlerine ve hükümlülere hangi bilgileri verecekleri;
6. maddede Transfer talebinin hangi durumlardan reddedileceği;
7. maddede Transfer talebinin reddedilebileceği haller;
8. maddede Hükümlünün transfere muvafakatı;
9. maddede Hükmolunan cezanın ne şekilde infaz olunacağı;
10. maddede Tarafların infaz işlemi sonucundan bilgi verecekleri;
11. maddede cezanın infaz şartları ve usulünün, bu konuda gerekli olan tüm kararları almakla yetkili bulunan İnfaz Devleti mevzuatına tabi olacağı;
12. maddede Mahkûmiyet hükmünün esasına taalluk eden tüm başvurular üzerine karar verme yetkisinin sadece Hüküm Devletine ait olacağı;
13. maddede Transfer edilen hükümlülerin her iki Devlette ilan edilebilecek genel ve özel aftan yararlanacakları ve cezanın infazına tamamen veya kısmen son verecek nitelikteki karar ve tedbirler;
14. maddede Transfere konu teşkil eden suç dolayısıyla infaz Devletince yeniden takibat yapılamayacağı;
15. maddede Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önce veya sonra ittihaz olunan mahkûmiyet kararlarına uygulanacağı;
16. maddede Transfer talebinin ne şekilde yapılacağı;
17. maddede Hüküm Devletinin İnfaz Devletine göndereceği belgeler ve Tarafların birbirine iletecekleri bilgiler;
18. maddede Transfer taleplerinin Adalet Bakanlıkları arasında teati edileceği;
19. maddede Sözleşmenin uygulanması ile ilgili evrak ve belgelerin onay işleminden muaf olacağı ve yetkili makamın imzası ile mühürünü ihtiva edeceği;
20. maddede Transferle ilgili masraflar,

İle ilgili hususlar düzenlenmekte ve 21 inci maddede yürürlük hükümleri yer almaktadır.

Sözleşmede hüküm bulunmayan konularda ve özellikle Usulî İşlemler ile ilgili olarak 3002 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı tabiî bulunmaktadır.

SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI MADDE GEREKÇELERİ

1. Bu madde, Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındadır.
2. Maddede, bu Kanunun yürürlük tarihi belirlenmektedir.
3. Bu madde, kanun hükümlerini Bakanlar Kurulunun yürütmesi hakkındadır.

Adalet Komisyonunun Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/816
Karar No. : 24

22 . 1 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı» Adalet ve Dışişleri bakanlıkları temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiş ve tasarı Bakanlar Kurulundan gelen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Üye
Ali Dizdaroğlu	*Mehmet Bağçeci*	*Akın Gönen*
Antalya	Yozgat	Niğde
Üye	**Üye**	**Üye**
İhsan Nuri Topkaya	*Hasan Altay*	*Bahri Karakeçili*
Ordu	Samsun	Şanlıurfa

Üye
Mehmet Topaç
Uşak

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/816
Karar No. : 12

17 . 2 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı» Adalet ve Dışişleri Bakanlıkları temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzun 11.2.1987 tarihli toplantısında incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Komisyonumuz tasarının 1, 2 ve 3 üncü maddelerini benimseyerek aynen kabul etmiştir.
Raporumuz Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
Prof. Fethi Çelikbaş	*M. Timur Çınar*	*H. Adnan Tutkun*
Burdur	Manisa	Amasya
Üye	Üye	Üye
Paşa Sarıoğlu	*Neriman Elgin*	*H. İbrahim Karal*
Ağrı	Ankara	Ankara
Üye	Üye	Üye
Halil Şıvgın	*Yılmaz Altuğ*	*N. Oğuzhan Artukoğlu*
Ankara	Sivas	Burdur
Üye	Üye	Üye
Kâmran İnan	*N. Mehmet Kaşıkçı*	*A. Rıfkı Atasever*
Bitlis	Kayseri	Tekirdağ
(İmzada bulunamadı)		

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 8 Ekim 1986 tarihinde Kahire'de imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşme» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

5 . 12 . 1986

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı Başbakan Yrd. *K. Erdem*	Devlet Bakanı *K. Oksay*	Devlet Bakanı *H. C. Güzel*
Devlet Bakanı *M. V. Dinçerler*	Devlet Bakanı *A. Tenekeci*	Devlet Bakanı *M. T. Titiz*
Devlet Bakanı *A. Karaevli*	Devlet Bakanı *A. Bozer*	Adalet Bakanı *M. O. Sungurlu*
Millî Savunma Bakanı V. *S. N. Türel*	İçişleri Bakanı *Y. Akbulut*	Dışişleri Bakanı *V. Halefoğlu*
Maliye ve Gümrük Bakanı *A. K. Alptemoçin*	Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bak. *M. Emiroğlu*	Bayındırlık ve İskân Bakanı *İ. S. Giray*
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı *M. Kalemli*	Ulaştırma Bakanı *V. Atasoy*	Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı *H. H. Doğan*
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı *M. M. Taşçıoğlu*	Sanayi ve Ticaret Bakanı *H. C. Aral*	Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı *S. N. Türel*
	Kültür ve Turizm Bakanı *A. M. Yılmaz*	

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı	**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı**
MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
MISIR ARAP CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
HÜKÜMLÜLERİN TRANSFERİNE DAİR

SÖZLEŞME

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
ve
Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti,

Ceza alanında karşılıklı işbirliğini güçlendirmek ve topluma intibak etmelerinin kolaylaştırılması amacıyla hükümlülerin hürriyeti bağlayıcı cezalarının uyruğu oldukları ülkede infazına imkân sağlamak arzusuyla, aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır :

I. KISIM
GENEL PRENSİPLER

MADDE 1

İşbu Sözleşme hükümlerine göre :

a) «Hüküm Devleti» tabiri suçlunun mahkûmiyetine karar verilen ve buradan transfer edildiği Devleti ifade eder;

b) «İnfaz Devleti» tabiri cezasının infazı amacıyla hükümlünün transfer edildiği Devleti ifade eder;

c) «Hükümlü» tabiri, iki Devletten birisinin veya diğerinin ülkesinde adlî makamın bir kararıyla suçlu görülerek hakkında hürriyeti bağlayıcı bir cezanın infazı gereken ve hürriyeti kısıtlanan kişileri ifade eder.

MADDE 2

Her iki Devlet, işbu Sözleşmede öngörülen şartlar dairesinde hükümlü kişilerin karşılıklı olarak transferini sağlamayı taahhüt ederler.

MADDE 3

Transfer talebi :

a) Hüküm Devleti;

b) İnfaz Devleti;

c) İki Devletten birisine bu amaçla başvuruda bulunmak suretiyle bizzat hükümlü,

Tarafından yapılabilecektir.

MADDE 4

İşbu Sözleşme aşağıdaki şartlarla uygulanacaktır :

a) Talebe konu teşkil eden suç her iki Devlet mevzuatınca da cezalandırılmayı müstelzim bulunmalıdır;

b) Madde 1'de öngörülen adlî makamın kararı kesinleşmiş ve infaz edilebilir nitelikte olmalıdır;

c) Hükümlü transfer edileceği Devletin uyruğu bulunmalıdır;

d) Hükümlü transferine rıza göstermelidir;

e) Transfer talebinin yapıldığı anda hükümlünün infazı gereken asgarî bir yıl bakiye hürriyeti bağlayıcı cezası bulunmalıdır. İstisnaî hallerde her iki Devlet infazı gereken bakiye cezanın yukarıda öngörülen süreden daha az olması halinde de transfer konusunda mutabık kalabilirler.

MADDE 5

Hüküm Devleti diğer Devlete, bu Devletin uyruğundaki bir kişi hakkında işbu sözleşmenin uygulanması dolayısıyla transfere konu teşkil edebilecek nitelikte ittihaz olunan her mahkûmiyet kararı ile ilgili olarak bilgi verecektir.

Hüküm Devletinin yetkili makamları, kesinleşen bir mahkûmiyet kararına konu teşkil eden ve diğer Devletin uyruğunda bulunan her şahsa, hürriyeti bağlayıcı cezasının işbu Sözleşme hükümlerine göre uyruğu olduğu ülkede infazı için transferi konusunda kendisine tanınan imkân ile ilgili olarak bilgi verecektir.

Bir transfer talebi üzerine hükümlüye, her iki Devletten birisi tarafından alınan karar dolayısıyle yazılı olarak malumat verilecektir.

MADDE 6

Hükümlünün transferi aşağıdaki hallerde reddolunacaktır :

a) Transfer her iki Devletten birisi tarafından, hükümranlığına, güvenliğine, kamu düzenine, hukuk düzeninin temel prensiplerine veya diğer öz çıkarlarına halel verecek mahiyette görülmekte ise;

b) Transfer talebi, infaz Devletinde kesinleşmiş bir karara konu teşkil eden fiiller dolayısıyla hükmolunan bir cezaya ilişkin ise veya aynı fiiller sebebiyle bu Devlette verilen bir ceza infaz edilmiş yahut zamanaşımına uğramış ise;

c) Infaz Devleti mevzuatına göre ceza zamanaşımı gerçekleşmiş ise;

d) Mahkûmiyet kararı münhasıran askerî bir suç dolayısıyla ittihaz olunmuş ise,

MADDE 7

Transfer aşağıdaki hallerde reddedilebilecektir :

a) İnfaz Devletinin yetkili makamlarınca, aynı fiiller dolayısıyla takibat yapılmaması veya tevessül olunan takibata son verilmesi kararlaştırılmışsa;

b) Mahkûmiyet kararına konu olan fiiller sebebiyle infaz Devletinde takibat yapılmakta ise;

c) Hükümlü, ödemek zorunda olduğu tazminat tutarını tediye etmemiş ise. Bununla birlikte her türlü para cezası ve mahkeme masrafları infaz Devletinde bu Devletin mevzuatına uygun olarak infaz edilecektir.

d) Hükümlü aynı zamanda Hüküm Devletinin uyruğunda bulunmakta ise. Uyruklu durumu mahkûmiyet kararına konu teşkil eden fiillerin işleniş tarihine göre değerlendirilecektir.

MADDE 8

1. Hükümlü transferine serbestçe ve transferin doğurabileceği hukukî sonuçları tamamen müdrik olarak rıza göstermelidir. Hükümlünün yaşı, sağlık yahut aklî durumu sebebiyle iki Devletten birisi gerekli gördüğü takdirde temsilcisinin mutabakatı alınacaktır. Bu konuda takip edilecek usul Hüküm Devletinin mevzuatına tabi olacaktır.

2. Hüküm Devleti, talebi üzerine, infaz Devletine, transfer konusundaki rızanın yukarıdaki paragrafta belirtilen şartlar dairesinde verildiği hususunun bir konsolosluk görevlisi tarafından tespiti imkânını sağlayacaktır.

MADDE 9

1. Hüküm Devletinde hükmolunan ceza, infazı gereken bakiye süresi bakımından infaz Devletinde de aynen yerine getirilecektir.

2. Hüküm Devletinde verilen ceza, niteliği ve süresi yönünden aynı fiiller için İnfaz Devleti mevzuatında öngörülen cezadan daha ağır bulunduğu takdirde bu Devlet, kendi mevzuatında buna en ziyade tekabül eden hürriyeti bağlayıcı cezayı ikame edecek veya hükmolunan cezayı kanunen uygulanabilecek azamî hadde indirecektir.

3. İkame olunan ceza, niteliği ve süresi bakımından Hüküm Devletinde hükmolunan hürriyeti bağlayıcı ceza süresinden daha ağır olamayacağı gibi İnfaz Devleti mevzuatında öngörülen azamî haddi de geçemeyecektir.

MADDE 10

İnfaz Devleti, kendisinden talep olunması halinde Hüküm Devletine mahkûmiyetle ilgili infaz işlemleri sonucundan bilgi verecektir.

MADDE 11

Cezanın infaz şartları ve usulü, bu konuda gerekli olan tüm kararları almakla yetkili bulunan İnfaz Devleti mevzuatına tabi olacaktır.

MADDE 12

Mahkûmiyet hükmünün esasına taalluk eden tüm başvurular üzerine karar verme yetkisi sadece Hüküm Devletine ait olacaktır.

MADDE 13

1. Transfer edilen hükümlüler her iki Devletin birisinde ilan olunan genel ve özel aftan yararlanacaklardır.

2. Hüküm Devleti, cezanın infazına tamamen veya kısmen son verecek nitelikteki tüm karar veya tedbirden İnfaz Devletine gecikmeksizin bilgi verecektir.

3. İnfaz Devletinin yetkili makamları, cezanın infaz edilebilir niteliğini kaldıran tüm karar veya tedbirden haberdar edildikleri anda cezanın infazına son vereceklerdir.

MADDE 14

İşbu Sözleşme uygulanarak transfer edilen hiçbir hükümlü, Hüküm Devletinde hükmolunan cezaya esas olan ve transfere konu teşkil eden suç dolayısıyla İnfaz Devletince yeniden takibata tabi tutulmayacak, tutuklanamayacak veya hürriyeti kısıtlanmayacaktır.

MADDE 15

İşbu Sözleşme, yürürlüğe girmesinden önce veya sonra ittihaz olunan mahkûmiyet kararlarına uygulanacaktır.

II. KISIM

USUL HÜKÜMLERİ

MADDE 16

Bütün transfer talepleri yazılı olarak yapılacaktır. Talepte, hükümlünün kimliği, Hüküm Devletinde tutuklu bulunduğu mahal ve İnfaz Devletindeki ikamet yeri belirtilecektir. Hükümlünün veya temsilcisinin transfere rıza gösterdiğine dair beyanı da talep belgesine eklenecektir.

MADDE 17

Hüküm Devleti; mahkûmiyet kararının asıl veya onaylı örneğini İnfaz Devletine iletecektir; karara infaz edilebilir nitelikte bulunduğuna dair meşruhat verecek ve imkân nispetinde suçun işlenir şeklini, zamanını ve işlendiği yeri ayrıca, hukukî tavsifini belirtecektir; bakiye infazı gereken ceza süresi, tutuklulukta geçirilen süre ve cezadan yapılan indirimlerin süresi ile hükümlünün kişiliği ve mahkûmiyet kararının verilmesinden önceki ve sonraki devrelerde Hüküm Devletindeki gidişatına ilişkin bütün bilgileri de sağlayacaktır.

İnfaz Devleti, transfer talebinin kabulünden önce aynı fiiller için mevzuatında öngörülen cezanın azamî haddini Hüküm Devletine bildirecektir.

Her iki Devletten birisi, diğer Devlet tarafından kendisine iletilen bilgileri işbu Sözleşmenin uygulanması için yeterli görmediği takdirde, gerekli munzam bilgileri talep edecektir.

Bu belgelere İnfaz Devletinin dilinde veya Fransızca veya İngilizce dillerinde yapılmış tercümeleri eklenecektir.

MADDE 18

Transfer talepleri Adalet Bakanlıkları arasında teati olunacaktır.

MADDE 19

İşbu Sözleşmenin uygulanmasına taalluk eden evrak ve belgeler onay işleminden muaf olacak, yetkili makamın imza ve mührünü ihtiva edecektir.

MADDE 20

Münhasıran diğer Devlet arazisinde yapılan masraflar hariç olmak üzere, transfer masrafları İnfaz Devleti tarafından karşılanacaktır.

Masrafları karşılayan Devlet, muhafızları sağlayacaktır.

İnfaz Devleti, cezanın infazı ve hükümlünün gözetimi için yaptığı masrafların kendisine ödenmesini hiçbir şekilde talep edemeyecektir.

III. KISIM

NİHAÎ HÜKÜMLER

MADDE 21

1. İki Devletten her biri, işbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesi için Anayasada gerekli görülen usulün yerine getirildiğine dair bildirimi yekdiğerine tevdi edecektir. Bu usul işlemlerinin yerine getirildiğine dair bildirimler mümkün olacak en kısa süre içerisinde teati olunacaktır.

2. İşbu Sözleşme, bu bildirimlerin sonuncusunun alınmasını takip eden ikinci ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.

3. İki Devletten herbiri, diğer Devlete diplomatik kanaldan yazılı olarak ihbarda bulunmak suretiyle işbu Sözleşmeyi her zaman feshedebilir. Bu takdirde, fesih ihbarı, söz konusu ihbarın alınmasından bir sene sonra hüküm ifade edecektir.

Her iki Hükümetin usulüne uygun bir şekilde yetki verilen temsilcileri işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

İşbu Sözleşme Kahire'de 8 Ekim 1986 tarihinde Türkçe, Arapça ve Fransızca dillerinde ve her üç metin de geçerli olmak üzere iki nüsha olarak tanzim edilmiştir. Anlaşmazlık halinde Fransızca metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti	Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti
Adına	adına
İmza	*İmza*

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 529

Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/778)

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : K. K. Gn. Md.
18/101-2003/03899

22 . 5 . 1986

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 15.5.1986 tarihinde kararlaştırılan «Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

«HÜKÜMLÜLERİN NAKLİNE DAİR SÖZLEŞME»NİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNMASINA DAİR KANUN TASARISI GEREKÇESİ

Avrupa Konseyi bünyesinde hazırlanan «Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşme» 21 Mart 1983 tarihinde Strasbourg'da, Avrupa Konseyi üyesi Devletlerle, bu sözleşmenin hazırlık çalışmalarına katılan Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'nın imzasına açılmıştır. Sözleşme 19 Haziran 1985 tarihinde, Hükümetimiz adına Avrupa Konseyi nezdindeki Daimi Temsilcimiz tarafından imzalanmış bulunmaktadır.

Bilindiği gibi, 13.7.1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 18 inci maddesinin 1 inci fıkrası gereğince yabancılar hakkında Türk Mahkemelerince verilen hürriyeti bağlayıcı ceza ve emniyet tedbirlerinin infazı mütekabiliyet ve cezanın aynen yerine getirileceğinin yabancının uyruğu olduğu Devletçe taahhüt edilmesi kaydıyla, Bakanlar Kurulu Kararı ile, hükümlünün uyruğu bulunduğu devletin infaz kurumlarına bırakılabilmektedir.

Son defa, 8.5.1984 tarihinde kabul edilen «Türk Vatandaşları Hakkında Yabancı Ülke Mahkemelerinden ve Yabancılar Hakkında Türk Mahkemelerinden verilen Ceza Mahkûmiyetlerinin İnfazına Dair» 3002 sayılı Kanun, bu uygulamayı daha etraflı bir şekilde düzenlemiş bulunmaktadır.

Diğer yandan, Avrupa Konseyine üye Devletler Mahkemelerince verilen mahkûmiyet hükümlerinin «Avrupa Ceza Yargısı» olarak kabulünü öngören ve bunların hükümlünün uyruğu olduğu devlette öngörülen ceza müeyyidesine çevrilerek infaz edilmesi ile ilgili hususları düzenleyen «Ceza Yargılarının Uluslararası Değeri Avrupa Sözleşmesi» 1 Mart 1977 tarih ve 2084 sayılı Kanunla onaylanmıştır. Ancak, anılan Sözleşme Ülkemiz ile birlikte sadece 5 devlet bakımından (Avusturya, Danimarka, Norveç, İsveç) yürürlüğe girmiş, ve geniş bir uygulamaya esas olamamıştır.

Bu defa, onaylanmasının uygun bulunması için Yüce Meclisin tasvibine sunulan «Hükümlülerin Nakline İlişkin Sözleşme» yabancı uyruklu hükümlülerin cezalarını kendi ülkelerinde çekmeleri konusunda, daha pratik ve kapsamlı bir uygulama getirmektedir. Sözleşmenin esasları ülkemiz mevzuatı ve mevcut uygulama ile uyum halindedir. Nitekim, 3002 sayılı kanunun 2 nci maddesinde, antlaşmalarda öngörülen hükümler saklı tutulmuştur. Ayrıca, sözleşme, nakil konusunda tarafların karşılıklı mutabakatını ilke olarak öngörmekte, bu itibarla nakil istemlerinin yerine getirilmesinde yükümlülük söz konusu olmamaktadır.

Bu sözleşmeyle ilgili onay belgesinin tevdii sırasında :

1. 3 (3) maddesinin öngördüğü «Her Devlet, imza ya da onay, kabul, tasvip veya katılma belgesini tevdi sırasında Avrupa Konseyi Genel Sekreterine hitaben yapılan bir beyan ile, diğer Âkit Devletlerle ilişkilerinde 9 uncu maddenin 1 inci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde öngörülen usullerden birini uygulama dışı tutacağını beyan edebilir. «hükmündeki imkândan yararlanılarak 9 (1) (b) maddesinde ön görülen, «Adlî veya idarî bir kararla, hüküm devletinde verilen müeyyideyi 11 inci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde aynı suç dolayısıyla Yerine Getiren Devlet kanunlarında öngörülen bir müeyyide ile ikame etmek suretiyle, mahkûmiyet hükmünü o Devletin kararına dönüştürecektir.» Şeklindeki usulün kullanılması,

2. 5 (3) madde gereğince, tarafların yetkili makamları arasındaki haberleşmenin diplomatik kanaldan yapılması,

3. 17 (3) madde gereğince nakil istemi ve mesnedi olan belgelerin Türkçe tercümelerinin eklenmesi hususları da, onay belgesinin tevdii sırasında Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine beyan edilecektir.

4. Diğer taraftan, 3002 sayılı Kanunumuzun masraflarla ilgili 15 inci maddesinin saklı kalmasını teminen, onaylamanın uygun bulunmasına ilişkin, kanun metninde bu hususunda ayrıca belirtilmesinin uygun olacağı düşünülmüştür. Gerçekten Anlaşmanın - 17 (5) maddesinde, «Bu Sözleşme uygulanırken doğan masraflar, münhasıran Hüküm Devleti ülkesinde doğan masraflar dışında, yerine getiren Devlet tarafından karşılanacaktır.» denilmekte, 3002 sayılı Kanunumuzun 15 inci maddesinde ise bu konuda «Taraflar aksini kararlaştırmadıkça, nakil masrafları talep eden devletçe karşılanacaktır. Bu maksatla da her yıl Adalet Bakanlığı bütçesine ödenek konulacaktır.» hükmü yeralmaktadır.

Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine bu hüküm doğrultusunda beyanda bulunmak suretiyle, 3002 sayılı Kanunun 15 inci maddesinde öngörülen usulün kullanılması imkânı sağlanmış olacaktır.

Yirmibeş maddeden ibaret olan bu Sözleşme, yabancı uyruklu hükümlülerin kalan cezalarını kendi ülkelerinde çekmeleri ve bu şekilde aile, dil, din ve kültür ilişkileriyle bağlı oldukları kendi toplumlarına intibaklarının kolaylaştırılması amacını taşımaktadır.

Bu Sözleşmenin ülkemiz açısından yürürlüğe girmesiyle, sözleşmeye taraf olan devletlerin ceza ve tutukevlerinde hükümlü bulunan vatandaşlarımızın, arzu ettikleri takdirde, cezalarının geri kalan kısmını memleketimizde tamamlamaları imkân dahiline girecek, bu maksatla ilgili devletlerle ayrıca ikili anlaşma yapılmasına gerek kalmayacaktır.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/778
Karar No. : 28

22.1.1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı Adalet ve Dışişleri Bakanlıkları temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiş, maddeler üzerindeki kabul ve değişiklikler sırasıyla aşağıda açıklanmıştır.

1. Tasarının 1 inci maddesi aynen benimsenmiştir.

2. Sözleşmenin imzasından önce hazırlanan metni müteakip iç hukukumuzda 3002 sayılı Hükümlülerin Uyruğu Bulunduğu Ülkeye Nakline Dair Kanun çıkarılmış bulunmaktadır.

Tasarının 2 nci maddesinin (a) bendinde sadece cezanın nakledildiği ülke mevzuatındaki müeyyideye çevrilmesi öngörülmektedir. Yani aynen infaz söz konusu değildir.

Ancak, kabul edilen 3002 sayılı Kanun aynen infaza da imkân verdiğinden (a) bendi gereksiz kaldığı gibi, kısıtlayıcı olmaktadır. Bu nedenle (a) bendi gereksiz görülerek madde metninden çıkarılmış, bent harfleri bu değişikliğe uygun olarak yeniden düzenlenmiş ve madde bentlerinde atıfta bulunulan madde ve fıkralar açıkca yazılmıştır.

3. Tasarının 3 ve 4 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Üye
Ali Dizdaroğlu	*Mehmet Bağçeci*	*Akın Gönen*
Antalya	Yozgat	Niğde
Üye	Üye	Üye
İhsan Nuri Topkaya	*Hasan Altay*	*Bahri Karakeçili*
Ordu	Samsun	Şanlıurfa
	Üye	
	Mehmet Topaç	
	Uşak	

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1 778
Karar No. : 11

16.2.1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı» Komisyonumuzun 11.2.1987 tarihli toplantısında Adalet ve Dışişleri Bakanlığı temsilcilerinin de katılmasıyla Komisyonumuzca incelenip görüşüldü.

Tasarının gerekçesinde de açıklandığı gibi «Hükümlülerin Nakline İlişkin Sözleşme» yabancı uyruklu hükümlülerin cezasını kendi ülkelerinde çekmeleri konusunda daha pratik ve kapsamlı bir uygulama getirmektedir.

Avrupa Konseyi bünyesinde hazırlanan Hükümlülerin Nakline ilişkin Sözleşme Ülkemiz tarafından 19.6.1985 tarihinde imzalanmıştır. Anılan anlaşmayı onaylayan Devletler, İsveç, İspanya, Fransa, Kıbrıs Rum Yönetimi, İngiltere, Avusturya'dır. Avrupa Konseyine üye olmamakla beraber Kanada ve Amerika Birleşik Devletleri' de anlaşmayı onaylamışlardır. Ayrıca 1987 Ocak ayı sonu itibariyle anlaşmayı imzalayan Devletler İtalya, Norveç, Belçika, Liechtenstein, Türkiye, Danimarka, Federal Almanya, Yunanistan, İrlanda, Lüksemburg Hollanda, Portekiz ve İsviçre'dir.

Bu sözleşmenin Ülkemiz açısından yürürlüğe girmesiyle, sözleşmeye taraf olan devletlerin ceza ve tutukevlerinde hükümlü bulunan vatandaşlarımızın, arzu ettikleri takdirde, cezalarının geri kalan kısmını memleketimizde tamamlamaları mümkün olacak, bu amaçla ilgili devletlerle ayrıca anlaşma yapılmasına gerek kalmayacaktır.

1986 yılı sonu itibariyle mahkûm mübadelesine mütedair Avrupa Sözleşmesini imzalayıp onaylayan ABD ile Kanada ve Avrupa Konseyi Üyesi Ülkelerdeki Mahkûm vatandaşlarımızın sayıları kesin olmamakla birlikte şöyledir :

Amerika Birleşik Devletleri	14	Mahkûm
Avusturalya	13	»
Belçika	91	»
Danimarka	7	»
Federal Almanya	750	»
Fransa	42	»
Hollanda	96	»
İngiltere	16	»
İsveç	21	»
İsviçre	176	»
İspanya	2	»
İtalya	51	»
Yunanistan	43	»

Mahkûmumuzun bulunmadığı ülkeler :

İrlanda
Lüksemburg
Portekiz

Bilgi alınamayan ülkeler :

Norveç
Danimarka

Adı geçen tasarı ile gerekçesi Komisyonumuzca da olumlu bulunmuş, Adalet Komisyonunun metni ve raporu da dikkate alınarak, maddelerine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Komisyonumuz tasarının 2 nci maddesini Adalet Komisyonundan gelen şekliyle uygun bulmuş ve kabul etmiştir.

Tasarının yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 ve 4 üncü maddelerini de aynen kabul etmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
Prof. Fethi Çelikbaş	*M. Timur Çınar*	*H. Adnan Tutkun*
Burdur	Manisa	Amasya
Üye	Üye	Üye
Paşa Sarıoğlu	*Neriman Elgin*	*H. İbrahim Karal*
Ağrı	Ankara	Ankara
Üye	Üye	Üye
Halil Şıvgın	*Yılmaz Altuğ*	*N. Oğuzhan Artukoğlu*
Ankara	Sivas	Burdur
Üye	Üye	Üye
Kâmran İnan	*N. Mehmet Kaşıkçı*	*A. Rıfkı Atasever*
Bitlis	Kayseri	Tekirdağ

İmzada Bulunamadı

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Avrupa Konseyi çerçevesinde hazırlanarak 21 Mart 1983 tarihinde Strasburg'da imzaya açılan ve 19 Haziran 1985 tarihinde imzalanan «Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşme» nin, 2 nci maddede yazılı beyanlar yapılmak suretiyle, onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — a) Türkiye yetkili mercileri, Sözleşmenin 3 (3) üncü maddenin sağladığı imkândan yararlanarak, 9.1. (b) maddesinde öngörülen usulü uygulayacaktır.

b) 5 (3) inci madde gereğince, Sözleşmenin uygulanması ile ilgili haberleşme diplomatik kanaldan yapılacaktır.

c) 17 (3) nci madde gereğince, nakil istemlerine ve buna mesnet olan belgelere, Türkçeye yapılmış tercümeler de eklenecektir.

d) Nakil masrafları, 17 (5) inci maddede öngörüldüğü üzere, yerine getiren devlet veya ilgili Türk mevzuatı hükmüne göre, taraflar arasında mutabakata varılması kaydıyla, talep eden devlet tarafından karşılanabilecektir.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

15.5.1986

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı Başbakan Yrd. *K. Erdem*	Devlet Bakanı *K. Oksay*	Devlet Bakanı V. *K. Oksay*
Devlet Bakanı *M. V. Dinçerler*	Devlet Bakanı *A. Tenekeci*	Devlet Bakanı *M. T. Titiz*
Devlet Bakanı *A. Karaevli*	Adalet Bakanı *M. N. Eldem*	Millî Savunma Bakanı V. *V. Halefoğlu*
İçişleri Bakanı *Y. Akbulut*	Dışişleri Bakanı *V. Halefoğlu*	Maliye ve Gümrük Bakanı *A. K. Alptemoçin*
Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bak. *M. Emiroğlu*	Bayındırlık ve İskân Bakanı *İ. S. Giray*	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı *M. Aydın*
Ulaştırma Bakanı *V. Atasoy*	Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı *H. H. Doğan*	Sanayi ve Ticaret Bakanı *H. C. Aral*
Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı *S. N. Türel*	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı *M. Kalemli*	Kültür ve Turizm Bakanı V. *H. H. Doğan*

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı	**Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı**
MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — a) 5 inci maddenin 3 üncü fıkrası gereğince, Sözleşmenin uygulanması ile ilgili haberleşme diplomatik kanaldan yapılacaktır. b) 17 nci maddenin 3 üncü fıkrası gereğince, nakil istemlerine ve buna mesnet olan belgelere, Türkçeye yapılmış tercümeler de eklenecektir. c) Nakil masrafları, 17 nci maddenin 5 inci fıkrasında öngörüldüğü üzere, yerine getiren Devlet veya ilgili Türk mevzuatı hükmüne göre, taraflar arasında mutabakata varılması kaydıyla, talep eden Devlet tarafından karşılanabilecektir.	MADDE 2. — Adalet Komisyonunca kabul edilen metin, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.	MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

HÜKÜMLÜLERİN NAKLİNE DAİR SÖZLEŞME

Başlangıç :

Aşağıda imzaları bulunan Avrupa Konseyi üyesi Devletler ve diğer Devletler,

Avrupa Konseyinin gayesinin üyeleri arasında daha sıkı bir birlik sağlamak olduğunu göz önünde tutarak;

Ceza hukuku alanında uluslararası işbirliğini daha da geliştirmeyi arzu ederek;

Böyle bir işbirliğinin hükümlülerin sosyal rehabilitasyonunu kolaylaştıracağını ve adaletin amaçlarına hizmet edeceğini göz önünde tutarak;

Bu hedeflerin, suç işlemeleri sonucu hürriyetlerinden mahrum edilen yabancılara mahkûmiyetlerini kendi toplumsal çevrelerinde çekme imkânını tanımasını gerektirdiğini göz önünde tutarak; ve

Bu amacın hükümlü yabancıların kendi ülkelerine nakledilmesiyle en iyi şekilde elde edilebileceğini göz önünde tutarak;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

MADDE 1
Tanımlar

Bu Sözleşme hükümlerine göre;

a) «Mahkûmiyet bir suç dolayısıyla mahkeme tarafından verilip sınırlı veya sınırsız bir süre için hürriyeti bağlayıcı herhangi bir cezalandırma veya tedbir anlamındadır.

b) «Yargı» mahkûmiyet kararı veren mahkemenin bir kararı veya emri anlamındadır.

c «Hüküm Devleti» nakledilebilecek veya nakledilmiş olan kişi hakkında hükmün verildiği Devlet anlamındadır.

d) «Yerine Getiren Devlet» mahkûm edilen kişinin, mahkûmiyetinin infazı için nakledilebileceği veya nakledildiği Devlet anlamındadır.

MADDE 2
Genel Esaslar

1. Taraflar hükümlü kişilerin bu Sözleşme hükümlerine uygun olarak nakledilmesi ile ilgili olarak birbirine en geniş ölçüde işbirliği sağlamayı üstlenirler.

2. Âkit bir Devlette mahkûm edilen bir kişi, hakkında verilen mahkûmiyetin yerine getirilmesi için, bu Sözleşme hükümlerine uygun olarak, diğer bir Âkit Devlete nakledilebilecektir. Hükümlü bu maksatla, hüküm Devletine veya yerine getiren Devlete bu Sözleşme gereğince, nakil edilme isteğini beyan edebilir.

3. Nakil, hüküm Devleti veya yerine getiren Devlet tarafından talep edilebilecektir.

MADDE 3
Nakil Şartları

1. Mahkûm edilen kişi bu Sözleşme uyarınca yalnızca aşağıdaki şartlarla nakledilebilecektir :

a) Hükümlü, yerine getiren Devletin uyruğu ise;

b) Yargı kesinleşmiş ise;

c) Nakil talebinin alındığı tarihte, hükümlünün yerine getirilecek en az altı aylık mahkûmiyetinin bulunması veya mahkûmiyet süresinin belirsiz olması;

d) Hükümlü tarafından veya, yaşı veya fizikî veya aklî durumu nedeniyle iki Devletten birinin gerekli görmesi halinde hükümlünün kanunî temsilcisi tarafından nakline rıza gösterilmiş ise;

e) Mahkûmiyetin verilmesine esas olan fiiller ve ihmaller yerine getiren Devlet hukukuna göre bir suç teşkil ediyor ise veya kendi ülkesinde işlenmesi halinde suç teşkil edecek ise; ve

f) Hüküm Devleti ile yerine getiren Devlet naklin yapılmasında anlaşmışlar ise.

2. İstisnaî hallerde, Âkit Devletler, hükümlünün infaz edilecek mahkûmiyet süresinin 1 (c) fıkrasında belirtilenden daha az olması halinde dahi, nakil konusunda anlaşabilirler.

3. Her Devlet, imza ya da onay, kabul, tasvip veya katılma belgesini tevdii sırasında Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılan bir beyan ile diğer Âkit Devletlerle ilişkilerinde 9 uncu maddenin 1 inci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde öngörülen usullerden birini uygulama dışı tutacağını beyan edebilir.

4. Her Devlet, her zaman, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir beyan ile, bu Sözleşme amaçlarına göre «vatandaş» terimini kendisini ilgilendirdiği ölçüde tanımlayabilir.

MADDE 4

Bilgi Sağlama Yükümlülüğü

1. Bu Sözleşmenin uygulanabileceği her hükümlü, hüküm Devleti tarafından bu Sözleşmenin içeriğinden haberdar edilecektir.

2. Hükümlü, bu Sözleşme gereğince nakledilmesi hususundaki isteğini hüküm Devletine beyan etmiş ise, bu Devlet durumu yargının kesinleşmesinden sonra en kısa zamanda yerine getiren Devlete bildirecektir.

3. Bu bilgiler aşağıdaki hususları kapsayacaktır :

a) Hükümlünün adı, doğum tarihi ve yeri,

b) Var ise yerine getiren Devletteki adresi,

c) Mahkûmiyetin istinat ettiği olaylar hakkında bir açıklama,

d) Mahkûmiyetin niteliği, süresi ve infaza başlama tarihi.

4. Hükümlü isteğini yerine getiren Devlete bildirmiş ise, hüküm Devleti bu Devlete talebi üzerine yukarıdaki 3 üncü fıkrada belirtilen bilgileri iletecektir.

5. Hükümlü; nakil istemi üzerine her iki Devlet tarafından alınan bütün kararlar ile hüküm Devleti veya yerine getiren Devlet tarafından önceki fıkralar gereğince yapılan bütün işlemlerden yazılı olarak haberdar edilecektir.

MADDE 5

İstemler ve Cevaplar

1. Nakil istemleri ve cevapları yazılı olarak iletilecektir.

2. İstemler talep eden Devlet Adalet Bakanlığı tarafından, talep edilen Devlet Adalet Bakanlığına yapılacaktır. Cevaplar aynı yollardan gönderilecektir.

3. Her Âkit Devlet, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılan bir bildirim ile, başka haberleşme yollarını kullanacağını belirtebilir.

4. Talep edilen Devlet, istenilen nakle rıza gösterip göstermediğine dair kararını en kısa sürede talep eden Devlete bildirecektir.

MADDE 6

Sağlanacak Belgeler

1. Yerine getiren Devlet, Hüküm Devleti tarafından talep olunması halinde aşağıdaki belgeleri sağlayacaktır :

a) Hükümlünün, kendi Devlet vatandaşı olduğunu belli eden bir belge veya bildirim,

b) Hüküm Devletinde verilen mahkûmiyete esas olan fiil ve ihmallerin, yerine getiren Devlette kendi kanununa göre suç teşkil ettiğine veya kendi ülkesinde işlenmesi halinde suç teşkil edeceğine dair yerine getiren Devletin ilgili Kanununun örneği,

c) 9 uncu maddenin (2) fıkrasında sözü edilen bilgiyi içeren bir açıklama.

2. Nakil isteminde bulunulmuş ise ve iki Devletten biri daha önce nakle rıza göstermeyeceğini belirtmiş olmadıkça, hüküm Devleti aşağıdaki belgeleri yerine getiren Devlete sağlayacaktır :

a) Yargı kararının onaylanmış bir örneği ve hükmün dayandığı Kanun;

b) Geçici tutuklama ve ceza indirilmesi de dahil olmak üzere mahkûmiyetin ne kadarının infaz edildiğini gösteren ve mahkûmiyetin yerine getirilmesiyle ilgili diğer unsurları içeren bir açıklama;

c) 3 üncü maddenin 1 inci fıkrasının (d) bendinde belirtildiği şekilde, nakle rıza gösterildiğine dair bir beyan, ve

d) Gerekli olduğu takdirde, hükümlü hakkındaki tıbbî veya sosyal raporlar, hüküm Devletindeki tedavisi hakkında bilgi ve yerine getiren Devlette tedavisinin devamı için tavsiyeler.

3. Her iki Devlet, nakil isteminde bulunmadan veya nakle rıza gösterip göstermeyeceğine dair karar almadan önce yukarıda 1 inci ve 2 nci fıkralarda belirtilen belge veya bildirimlerden herhangi birinin sağlanmasını isteyebilir.

MADDE 7

Rıza ve Rızanın Doğruluğunun Saptanması

1. Hüküm Devleti, 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca, nakil için rıza vermesi gerekli kişinin bunu isteğiyle ve hukukî sonuçlarını tümüyle bilerek yapmasını temin edecektir. Bu rızanın verilmesine ilişkin usul hüküm Devletinin kanunlarına tabi olacaktır.

2. Hüküm Devleti, yerine getiren Devlete, bir konsolos veya yerine getiren Devletle mutabık kalınacak başka bir görevli vasıtasıyla, rızanın yukarıda 1 inci fıkrada öngörülen şartlarda verildiğini doğrulama imkânını sağlayacaktır.

MADDE 8

Naklin, Hüküm Devleti Bakımından Etkileri

1. Hükümlünün, yerine getiren Devlet mercilerince teslim alınması, hüküm Devletinde mahkûmiyetinin infazının talik edilmesi sonucunu doğuracaktır.

2. Yerine getiren Devlet mahkûmiyetin infazının tamamlandığı görüşüne varmış ise, hüküm Devleti bundan böyle hükmü infaz edemez.

MADDE 9

Naklin, Yerine Getiren Devlet İçin Etkileri

1. Yerine getiren Devlet yetkili mercileri :

a) 10 uncu maddede öngörülen şartlar içinde, derhal veya bir mahkeme veya idarî kararla mahkûmiyetin infazına devam edecek; veya

b) Adlî veya idarî bir kararla, hüküm Devletinde verilen müeyyideyi 11 inci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde aynı suç dolayısıyla yerine getiren Devlet kanunlarında öngörülen bir müeyyide ile ikamet etmek suretiyle, mahkûmiyet kararını o Devletin kararına dönüştürecektir.

2. Yerine getiren Devlet, talep edilmesi halinde, hükümlünün nakledilmesinden önce, bu usullerden hangisini takip edeceğini hüküm Devletine bildirecektir.

3. Mahkûmiyetin infazı, yerine getiren Devlet Kanununa göre yapılacak ve yalnızca bu Devlet tüm gerekli kararların alınmasında yetkili olacaktır.

4. Kendi millî mevzuatına göre bir başka Âkit Devletin topraklarında işlenen suç dolayısıyla aklî durumu nedeniyle cezaî yönden sorumlu görülmeyen kişilere uygulanacak önlemleri 1 inci fıkrada öngörülen usullerden biriyle infaz edemeyecek olan ve bu gibi kişileri tedavileri için kabule hazır olan her Âkit Devlet, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir bildirim ile bu durumlarda izleyeceği usulleri belirtebilir.

MADDE 10
İnfazın Devamı

1. İnfazın devamı halinde, yerine getiren Devlet, hüküm Devleti tarafından belirlenen şekilde hükmün hukukî niteliği ve süresi ile bağlı olacaktır.

2. Bununla birlikte bu mahkûmiyet niteliği veya süresi itibariyle yerine getiren Devlet Kanunu ile bağdaşmıyor ise, veya bu Devletin Kanunu gerektiriyor ise, bu Devlet bir mahkeme veya idarî merci kararıyla müeyyideyi aynı nitelikteki bir suç için kendi kanunu tarafından öngörülen bir ceza veya önleme dönüştürebilir. Cezalandırma veya önlem, mümkün olduğu kadar, niteliği itibariyle yerine getirilecek mahkûmiyete uygun olacaktır. Tayin olunacak ceza veya tedbir, niteliği ve süresi itibariyle, hüküm Devletinde verilen müeyyideden ağır olmayacağı gibi, yerine getiren Devlet Kanununda öngörülen azamî miktarı da aşmayacaktır.

MADDE 11
Mahkûmiyetin Değiştirilmesi

1. Mahkûmiyetin değiştirilmesi halinde, yerine getiren Devlet Kanununda öngörülen usuller uygulanacaktır. Yetkili merci hükmü değiştirirken;

a) Hüküm Devletinde verilen yargıda açıkça veya zımnen yer aldığı takdirde olaylarla iligi tespit (subut) bağlı olacaktır.

b) Hürriyeti bağlayıcı müeyyideyi para müeyyidesine çeviremeyecektir.

c) Hükümlü tarafından çekilen hürriyeti bağlayıcı sürenin tamamını mahsup edecektir.

d) Hükümlünün cezalandırma durumunu ağırlaştırmayacak ve yerine getiren Devlet Kanununun işlenen suç veya suçlar için öngörebileceği herhangi bir asgarî miktarla bağlı olmayacaktır.

2. Mahkûmiyetin değiştirilmesi işlemi, hükümlünün naklinden sonra yapılmış ise, yerine getiren Devlet bu şahsı işlemden sonuçlanıncaya kadar nezarette bulunduracak veya yerine getiren Devlette bulunmasını sağlayacak önlemler alacaktır.

MADDE 12
Özel Af, Genel Af, Cezanın Tahfifi

Her Devlet kendi Anayasası veya diğer Kanunlarına uygun olarak, genel ve özel af çıkarabilir veya hükmedilen cezayı tahfif edebilir.

MADDE 13
Yargının Yeniden Tetkiki

Yalnızca hüküm Devleti yargının yeniden tetkiki için yapılacak herhangi bir başvuru hakkında karar verme yetkisine sahip olacaktır.

MADDE 14
İnfazın Sona Erdirilmesi

Yerine getiren Devlet, hüküm Devleti tarafından mahkûmiyet kararının uygulanır olmadığı sonucunu doğurabilecek herhangi bir karar veya tedbir bildirilir bildirilmez, mahkûmiyetin infazını sona erdirecektir.

MADDE 15
İnfaz Hakkında Bilgi

Yerine getiren Devlet aşağıdaki hallerde mahkûmiyetin infazı ile ilgili olarak hüküm Devletine bilgi sağlayacaktır.

a) İnfaz işleminin tamamlandığı sonucuna vardığı takdirde;

b) İnfaz işleminin tamamlanmasından önce hükümlü nezaretten kaçmış ise; veya

c) Hüküm Devleti özel bir rapor talep etmiş ise,

MADDE 16
Transit

1. Âkit bir Devlet bir hükümlünün kendi ülkesine veya kendi ülkesinden nakli konusunda diğer bir Âkit Devlet veya bir üçüncü Devletle anlaşmaya varmış bulunan bir Âkit Devletin transit talebine, kendi kanununa uygun olarak izin verecektir.

2. Âkit bir Devlet aşağıdaki hallerde transit talebini reddedebilir :

a) Hükümlü kendi vatandaşı ise, veya

b) Mahkûmiyete neden olan suç, kendi Kanununa göre suç teşkil etmiyorsa.

3. Transit talepleri ve cevapları, 5 inci maddenin (2) ve (3) fıkralarındakı hükümlerde belirtilen yollardan iletilecektir.

4. Taraflardan biri üçüncü bir Devletin ülkesine veya ülkesinde yapılacak bir nakil için bir başka Taraf Devletle anlaşmaya varması halinde, bu Devletin hükümlünün kendi ülkesinden transit geçmesi talebine izin verebilecektir.

5. Transite müsaade etmesi istenilen Taraf Devlet, yalnızca ülkesinden transit için gerekli süre zarfında hükümlü şahsı nezarette tutabilir.

6. Transite müsaade etmesi talep edilen Devletin, hükümlünün, hüküm Devleti ülkesinden hareketinden önceki fiiller veya hükmedilen mahkûmiyetler için transit Devlet ülkesinde takibata uğramayacağı veya önceki fıkradaki istisna dışında nezarete alınmayacağı veya herhangi bir şekilde kişisel hürriyetinin kısıtlanmayacağı hususunda teminat vermesi istenilebilir.

7. Transit geçiş Âkit bir Devlet ülkesi üzerinden havayolu ile yapılırsa ve o ülkeye iniş öngörülmemişse, transit talebinde bulunulmasına gerek yoktur. Bununla birlikte her Devlet imza veya onaylama, kabul, tasvip veya katılma belgesinin verilmesi sırasında Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılacak bir bildirim ile kendi ülkesi üzerinden yapılacak her transit geçişin bildirilmesini isteyebilir.

MADDE 17
Kullanılacak Dil ve Masraflar

1. 4 üncü maddenin 2 ila 4 üncü fıkralarında öngörülen bilgiler gönderilen Âkit Devletin dili veya Avrupa Konseyi resmî dillerinden biriyle verilecektir.

2. Aşağıdaki 3 üncü fıkranın hükümleri saklı kalmak kaydıyla, nakil taleplerinin veya buna mesnet olan belgelerin tercümesi istenilmeyecektir.

3. Her Devlet, imza esnasında veya onay, kabul, tasvip veya katılma belgelerini tevdi ederken, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılacak bir bildirim ile, nakil istemleri veya buna mesnet olan belgelere, kendi lisanına veya Avrupa Konseyi resmî dillerinden birine veya bu dillerden belirteceği bir dile yapılmış tercümesinin eklenmesini isteyebilir. Bu münasebetle Avrupa Konseyinin resmî dili veya dillerinden başka herhangi bir dildeki çevirileri kabule hazır olduğunu bildirebilir.

4. 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasının (a) bendinde öngörülen istisna dışında bu Sözleşme uyarınca iletilen belgeler onaylanmayacaktır.

5. Bu Sözleşme uygulanırken doğan masraflar münhasıran hüküm Devleti ülkesinde doğan masraflar dışında, yerine getiren Devlet tarafından karşılanacaktır.

MADDE 18
İmza ve Yürürlüğe Girme

1. Bu Sözleşme Avrupa Konseyine üye Devletlerin ve hazırlanmasına katılan Avrupa Konseyine üye olmayan Devletlerin imzasına açıktır. Sözleşme, onay, kabul veya tasvibe tabi tutulacaktır. Onay, kabul veya tasvip belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi olunacaktır.

2. Bu Sözleşme, Avrupa Konseyine üye olan 3 Devletin 1 inci fıkra hükümlerine uygun olarak, Sözleşme ile bağlı olduklarına dair mutabakatlarını bildirdikleri tarihten başlayarak üç aylık bir sürenin dolmasını izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

3. Sonradan Sözleşme ile bağlı olduğuna dair mutabakatını beyan eden herhangi bir Devlet ile ilgili olarak, Sözleşme, onay, kabul veya tasvip belgesinin tevdii tarihinden sonra 3 aylık bir sürenin dolmasını izleyen ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.

MADDE 19

Avrupa Konseyine Üye Olmayan Devletlerin Katılması

1. İşbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Âkit Taraflarla istişarede bulunduktan sonra, Avrupa Konseyine üye olmayan ve 18 (1) maddede belirtilmeyen herhangi bir Devleti, Avrupa Konseyi Statüsünün 20/d fıkrasında da öngörüldüğü üzere çoğunluk kararıyla ve Komitede bulunmaya yetkili Âkit Devletlerin temsilcilerinin oybirliği ile, bu Sözleşmeye katılmaya davet edebilir.

2. Sözleşme, katılan her Devlet için katılma belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdii tarihinden sonra üç aylık bir sürenin dolmasını izleyen ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.

MADDE 20

Ülke Yönünden Uygulama

1. Her Devlet, imza sırasında veya onay, kabul veya katılma belgesini tevdi ederken, bu Sözleşmenin uygulanacağı toprağı veya toprakları belirtebilecektir.

2. Her Devlet, daha sonra her zaman Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılan bir bildirim ile, bu Sözleşmenin uygulanmasını bu bildirimde belirtilen herhangi bir başka toprağa teşmil edebilir. Sözleşme, bu toprak için bildirimin Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından alındığı tarihten sonra üç aylık bir sürenin dolmasını izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

3. Yukarıdaki iki fıkra uyarınca yapılmış herhangi bir bildirim, bildirimde belirtilen her toprak için, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılan bir bildirim ile geri alınabilir. Geri alma, bildirimin Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından alındığı tarihten sonra üç aylık bir sürenin dolmasını izleyen ayın ilk günü geçerli olacaktır.

MADDE 21

Zaman Bakımından Uygulama

Bu Sözleşme, yürürlüğe girmesinden önce, veya sonra verilmiş hükümlerin yerine getirilmesinde uygulanacaktır.

MADDE 22

Diğer Anlaşma ve Sözleşmelerle İlişki

1. İşbu Sözleşme, yüzleştirme veya tanıklık amacıyla nezarette bulunan kişilerin naklini öngören suçluların geri verilmesi ile ceza işlerinde uluslararası işbirliğine ilişkin diğer sözleşmelerden doğan hakları ve yükümlülükleri etkilemeyecektir.

2. İki veya daha fazla Âkit Devlet, hükümlülerin nakledilmesi konusunda anlaşma veya sözleşme yapmışlar veya bu alandaki ilişkilerini başka şekilde düzenlemişlerse veya gelecekte bu şekilde düzenleyeceklerse, işbu Sözleşme yerine bu anlaşma veya andlaşmayı uygulamaya veya ilişkilerini buna uygun olarak düzenlemeye yetkili olacaklardır.

3. İşbu Sözleşme; Ceza Yargılarının Uluslararası Değeri Avrupa Sözleşmesine taraf olan Devletlerin, bu Sözleşmede yer alan kuralların uygulanmasını kolaylaştırmak veya hükümlerini tamamlamak için, o Sözleşme ile ilgili konularda birbirleriyle ikili veya çok taraflı anlaşma yapma haklarına halel getirmez.

4. Nakil istemi, hem bu Sözleşmenin hem de Ceza Yargılarının Uluslararası Değeri Avrupa Sözleşmesi veya hükümlülerin nakli hakkında bir başka anlaşma veya andlaşmanın kapsamına giriyor ise, nakil talebinde bulunan Devlet: talepte bulunurken bu anlaşmalardan hangisine dayanıldığını belirtecektir.

MADDE 23
Dostça Çözüm

Avrupa Konseyi Suç Sorunları Avrupa Komitesi işbu Sözleşmenin uygulanmasını izleyecek ve uygulamadan doğabilecek herhangi bir sorunun dostça çözümlenmesini kolaylaştırmak için gereken katkıyı sağlayacaktır.

MADDE 24
Feshin Bildirilmesi

1. Her Âkit Taraf, her zaman, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir bildirim ile bu Sözleşmeyi feshedebilecektir.

2. Fesih bildirimi, bildirimin Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından alındığı tarihten sonraki üç aylık bir sürenin dolmasını izleyen ayın ilk günü hüküm ifade edecektir.

3. Bununla birlikte, işbu Sözleşme böyle bir bildirimin alındığı tarihten önce Sözleşme hükümleri uyarınca nakledilmiş bulunan hükümlülerin mahkûmiyetlerinin yerine getirilmesi için uygulanmaya devam edecektir.

MADDE 25
Bildirimler

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Avrupa Konseyine Üye Devletlere, bu Sözleşmenin hazırlanmasına katkıda bulunan üye olmayan Devletlere ve bu Sözleşmeye katılan her Devlete aşağıdaki hususları bildirecektir.

a) Bütün imzaları;

b) Bütün onaylama, kabul, tasvip veya katılma belgeleri tevdilerini;

c) 18 inci maddenin 2 ve 3 üncü fıkraları, 19 uncu maddenin 2 nci fıkrası ve 20 nci maddenin 2 ve 3 üncü fıkraları uyarınca bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihlerini;

d) Bu Sözleşme ile ilgili olarak yapılan bütün işlemleri, beyanları, bildirim ve bildirileri.

Yukarıdaki hükümlerin tanıtı olmak üzere, usulüne uygun olarak yetkili kılınan aşağıda imzası bulunan temsilciler bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

21 Mart 1983 tarihinde Strasbourg'da, İngilizce ve Fransızca olarak ve iki metin aynı derecede geçerli sayılmak üzere, Avrupa Konseyi arşivlerine tevdi edilecek tek nüsha halinde düzenlenmiştir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Avrupa Konseyine üye Devletlere ve bu Sözleşmenin hazırlanmasında katkıda bulunan üye olmayan Devletlere ve bu Sözleşmeye katılmaya davet edilen her Devlete Sözleşmenin onaylanmış örneklerini iletecektir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 530

Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Meselelerde Adlî Kararların Karşılıklı Olarak İnfazı Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/815)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : K. K. Gn. Md. 18/101-2048/06258

16 . 12 . 1986

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 27.11.1986 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Meselelerde Adlî Kararların Karşılıklı Olarak İnfazı Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Yakın tarihlere kadar Devletlerin Ceza Hukuku, bazı istisnalar dışında klasik millî hükümranlık prensibine dayanmaktaydı. Gerçekten Devletler, bu konuda ceza kanunlarının mülkiliği kuralını benimsemekte ve mahkeme kararlarının etkileri de genel olarak millî sınırlar dışına taşmamaktadır.

Ancak bu durum, halihazır ihtiyaçlara tam olarak cevap vermemektedir. Zira toplumun müessir şekilde korunması bakımından, suç eğilimlerinin gözönünde bulundurulması gerekmektedir. Diğer sebepler yanında, ekonomik refahın artması, ulaşım ve haberleşme imkânlarının son derece gelişmesi ve bunun sonucu olarak insanların birçok amaçlarla seyahat ederek, sürekli yer değiştirmeleri hususları ile ilgili olarak suç alanındaki sorunlar, Uluslararası bir görünüm arz etmekte ve buna muvazi olarak da Devletler arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi icabetmektedir.

Bundan başka, ceza politikasında suçluların tretmanına büyük bir önem verilmekte ve hükmolunan cezanın suçun işlendiği ülkede değil, suçlunun vatandaşı olduğu veya mukim bulunduğu ülkede infaz edilmesinin, suçlunun topluma yeniden kazandırılmasında büyük ölçüde kolaylık sağladığı kabul edilmektedir. Böyle bir ceza politikası, aynı zamanda insanî mülâhazalardan kaynaklanmakta ve özellikle mahallî lisanın bilinmemesi, suçlunun tabiî ortamından uzak olması, aile fertleriyle temas edememesi ve bulunduğu ülke âdetlerine yabancı olması gibi gerçeklerin yabancı hükümlüler üzerinde yaratabileceği menfî tesirleri de bertaraf etmeyi amaçlamaktadır.

Yukarıda arz olunan sebeplerle, Uluslararası düzeyde yabancı mahkûmiyet kararlarının tanınması ile ilgili sorunun çözümlenmesi amacıyla sarfedilen gayretler sonucu, klasik millî hükümranlık ilkesine rağmen bölgesel veya ikili nitelikte bazı sözleşmeler gerçekleştirilebilmiştir.

Bilindiği üzere;

Bu eğilim doğrultusunda Avrupa Konseyi bünyesinde hazırlanıp, 28.5.1970 tarihinde imzaya açılan ve 26.7.1974 tarihinde yürürlüğe giren «Ceza Yargılarının Milletlerarası Değeri Hakkında Avrupa Sözleşmesi»ne Türkiye 1973 yılından beri Avusturya, Danimarka, Norveç, İsveç ile birlikte taraf bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Türkiye ile Amerika Birleşik Devletleri arasında Ceza Yargılarının Yerine Getirilmesine İlişkin Anlaşma da halen yürürlüktedir.

Mevzuat sahasında da Türkiye bu konuya ilişkin modern eğilim ve ceza politikasını uzun yıllardan beri benimsemiş olup, evvelce 647 sayılı «Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun» ilga edilen 18. maddesinde öngörülen bu müessese, 15.5.1984 tarihinde yürürlüğe giren 3002 sayılı «Türk Vatandaşları Hakkında Yabancı Ülke Mahkemelerinden ve Yabancılar Hakkında Türk Mahkemelerinden Verilen Ceza Mahkûmiyetlerinin İnfazına Dair Kanun»la kapsamlı şekilde düzenlenmiştir.

Gene Avrupa Konseyi bünyesinde kabul olunan «Hükümlülerin Transferine Dair Sözleşme»de 19.6.1985 tarihinde Türkiye tarafından imzalanmıştır.

Yukarıda belirtilen nedenler ve insanî mülâhazalarla «Türkiye Cumhuriyeti ile Macar Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Meselelerde Adlî Kararların Karşılıklı Olarak İnfazı Hakkında Sözleşme» gerçekleştirilmiş ve 5.9.1986 tarihinde Budapeşte'de imzalanmış bulunmaktadır.

Sözleşmede :

1. maddede tarafların diğer ülkede mahkûmiyetlerine karar verilen vatandaşlarını karşılıklı olarak transfer edecekleri, transfer teklifinin hüküm Devletince yapılacağı ancak, infaz Devletinin de bu amaçla girişim yapabileceği;

2. maddede hükümlünün, kanunî temsilcisinin veya yakınlarının istekte bulunabilecekleri ve Sözleşmenin uygulanabileceği hükümlülere taraflarca gerekli bilginin verileceği;

3. maddede fiilin her iki ülke kanunlarınca bir suç teşkil etmesi;

4. maddede siyasî suçların Sözleşme Kapsamı dışında olacağı ancak, adi suç niteliği ağır olan suçların siyasî suç olarak kabul edilmeyeceği;

5. maddede münhasıran askerî nitelikteki suçlara Sözleşmenin uygulanmayacağı;

6. maddede malî suçların hangi ölçüde transfere konu teşkil edebileceği;

7. maddede Taraflardan birinin mevzuatına göre zamanaşımının gerçekleşmesi halinde transferin yapılamayacağı;

8. maddede gıyaben verilen kararlar dolayısıyla transfere tevessül edilemeyeceği;

9. maddede aynı fiil dolayısıyla İnfaz Devletinde de bir mahkûmiyet kararı verilmiş olması halinde infazın devredilemeyeceği;

10. maddede İnfaz Devletin kamu düzenine ve temel hukuk prensiplerine aykırı olması halinde transferin reddedileceği;

11. maddede talebin yapıldığı anda infazı gereken cezanın bir sene olması halinde infaza tevessül edileceği ancak, istisnaî hallerde tarafların bundan az cezalar içinde aralarında anlaşabileceği;

12. maddede transferin hükümlünün veya kanunî temsilcisinin rızası ile gerçekleşebileceği;

13. maddede Hüküm Devletince talebin ne şekilde yapılacağı;

14. maddede İnfaz Devletinin taleple ilgili tutumuna ilişkin hususlar;

15. maddede İnfaz Devleti mahkemesinin kendi iç mevzuatına uygun şekilde uygulanacak müeyyideyi, hükümlünün durumunu ağırlaştırmamak ve subutla bağlı kalmak suretiyle tayin etmesi, şartlı tahliye dahil infaz şartlarının İnfaz Devleti mevzuatına bağlı olduğu ve tutuklulukta geçen sürenin cezadan mahsup edileceği;

16. maddede mahkûmiyet kararında birden fazla fiil cezalandırılmış olmakla birlikte bunların bir kısmı için infazın devri yapılmış ise, bu hususta tevessül edilecek işlemler;

17. maddede infaz devrinin sonuçları;

18. maddede genel ve özel af ile hükmün esasına ilişkin olarak kanun yoluna başvurma;

19. maddede tarafların infazla ilgili hususlar konusunda birbirlerine verecekleri bilgiler;

20. maddede hükümlünün teslimi ve transitle ilgili hususlar;

21. maddede hususilik kuralı;

22. maddede talep ve buna bağlanacak belgelerin mahiyeti;

23. maddede mütemmim bilgi istenilmesi durumu;

24. maddede Sözleşme dairesinde yapılacak haberleşmenin her iki ülke Adalet Bakanları arasında yürütüleceği ancak, bu hususun taraflardan birinin diplomatik kanalı tercih etmesini engellemeyeceği;

25. maddede belgelerin resmî onay işleminden muaf olduğu ve Fransızca tercümelerinin de iletileceği;

26. maddede münhasıran Hüküm Devletinin ülkesinde yapılan masraflar dışında masrafların İnfaz Devletince karşılanacağı;

27. maddede hürriyeti bağlayıcı tedbir deyiminden Türkiye ve Macaristan bakımından hangi hususların anlaşılacağı;

28. maddede Sözleşmenin diğer çok taraflı Sözleşmelerde öngörülen taahhütleri ihlâl etmeyeceği;

29. maddede Sözleşmenin taraflarca onaylandıktan sonra onay belgelerinin teati olunacağı;

30. maddede Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önce verilen kararlar dolayısıyla da uygulanacağı ve;

31. maddede Sözleşmenin onay belgelerinin teatisinden sonra geçecek 3. ayın birinci günü yürürlüğe gireceği, Sözleşmenin süresiz olarak akdedildiği ve taraflardan birinin 6 ay önce haber vermek suretiyle bu belgeyi feshedebileceği,

Hususları düzenlenmektedir.

Sözleşme'de hüküm bulunmayan konularda ve özellikle usulü işlemler ile ilgili olarak 3002 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı tabiî bulunmaktadır.

SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI MADDE GEREKÇELERİ

1. Bu madde, Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındadır.

2. Maddede, bu Kanunun yürürlük tarihi belirlenmektedir.

3. Bu madde, Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulunun yürütmesi hakkındadır.

Adalet Komisyonu Raporu

T. B. M. M.
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/815
Karar No. : 25

22 . 1 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Meselelerde Adlî Kararların Karşılıklı Olarak İnfazı Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Adalet ve Dışişleri Bakanlıkları temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiş ve Tasarı Bakanlar Kurulundan gelen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan *Ali Dizdaroğlu* Antalya	Sözcü *Mehmet Bağçeci* Yozgat	Üye *Akın Gönen* Niğde
Üye *İhsan Nuri Topkaya* Ordu	Üye Hasan Altay Samsun	Üye *Bahri Karakeçili* Şanlıurfa
	Üye *Mehmet Topaç* Uşak	

Dışişleri Komisyonu Raporu

T. B. M. M.
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/815
Karar No. : 13

16 . 2 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında «Cezaî Meselelerde Adlî Kararların Karşılıklı Olarak İnfazı Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» Adalet ve Dışişleri Bakanlıkları temsilcilerinin de katılmalarıyla, Komisyonumuzun 11.2.1987 tarihli toplantısında incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Komisyonumuz Tasarının 1, 2 ve 3 üncü maddelerini benimseyerek aynen kabul etmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan *Prof. Fethi Çelikbaş* Burdur	Sözcü *M. Timur Çınar* Manisa	Kâtip *H. Adnan Tutkun* Amasya
Üye *Paşa Sarıoğlu* Ağrı	Üye *Neriman Elgin* Ankara	Üye *H. İbrahim Karal* Ankara
Üye *Halil Şıvgın* Ankara	Üye *Yılmaz Altuğ* Sivas	Üye *N. Oğuzhan Artukoğlu* Burdur
Üye Kâmran İnan (İmzada Bulunamadı) Bitlis	Üye *N. Mehmet Kaşıkçı* Kayseri	Üye *A. Rıfkı Atasever* Tekirdağ

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Meselelerde Adlî Kararların Karşılıklı Olarak İnfazı Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 5 Eylül 1986 tarihinde Budapeşte'de imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Meselelerde Adlî Kararların Karşılıklı Olarak İnfazı Hakkında Sözleşme»nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

27 . 11 . 1986

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı Başbakan Yrd. *K. Erdem*	Devlet Bakanı *K. Oksay*	Devlet Bakanı *H. C. Güzel*
Devlet Bakanı *M. V. Dinçerler*	Devlet Bakanı *A. Tenekeci*	Devlet Bakanı *M. T. Titiz*
Devlet Bakanı *A. Karaevli*	Devlet Bakanı *A. Bozer*	Adalet Bakanı *M. O. Sungurlu*
Millî Savunma Bakanı *Z. Yavuztürk*	İçişleri Bakanı *Y. Akbulut*	Dışişleri Bakanı *V. Halefoğlu*
Maliye ve Gümrük Bakanı *A. K. Alptemoçin*	Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bak. *M. Emiroğlu*	Bayındırlık ve İskân Bakanı *İ. S. Giray*
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı *M. Kalemli*	Ulaştırma Bakanı *V. Atasoy*	Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı *H. H. Doğan*
Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı V. *A. Bozer*	Sanayi ve Ticaret Bakanı *H. C. Aral*	Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı *S. N. Türel*
	Kültür ve Turizm Bakanı *A. M. Yılmaz*	

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Meselelerde Adlî Kararların Karşılıklı Olarak İnfazı Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Cezaî Meselelerde Adlî Kararların Karşılıklı Olarak İnfazı Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE MACARİSTAN HALK CUMHURİYETİ ARASINDA CEZAÎ MESELELERDE ADLÎ KARARLARIN KARŞILIKLI OLARAK İNFAZI HAKKINDA

S Ö Z L E Ş M E

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı ve Macaristan Halk Cumhuriyeti Başkanlık Konseyi,

İki Devlet arasındaki hukukî münasebetleri geliştirmek ve hukuk sahasındaki işbirliğini gerçekleştirerek hükümlülerin topluma yeniden kazandırılmalarını mümkün kılmak amacıyla ceza alanındaki adlî kararların mütekabiliyet esasına göre infazını teminen bir sözleşme akdeyleme hususunda anlaşmışlar ve bu maksatla;

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı tarafından salahiyettar murahhas aza olarak tayin edilen

M. Necat ELDEM

Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanı,

ile

Macaristan Halk Cumhuriyeti Başkanlık Konseyi tarafından salahiyettar murahhas aza olarak tayin edilen

Dr. İmre MARKOJA

Macaristan Halk Cumhuriyeti Adalet Bakanı,

salahiyetnamelerini karşılıklı olarak tetkik ile usulüne uygun bulmalarını müteakip aşağıdaki hususlar üzerinde mutabık kalmışlardır :

BİRİNCİ KISIM
UMUMÎ HÜKÜMLER

Genel Prensipler
MADDE 1

1. Âkit Devletler, yapılacak talep üzerine ve aşağıdaki maddelerde belirtilen esaslar ve şartlar dairesinde Âkit Devletlerden birisinin mahkemesi tarafından diğer Âkit Devletin vatandaşı hakkında ittihaz olunan ve kesinleşen hürriyeti bağlayıcı ceza veya tedbire ilişkin kararları (madde 27) karşılıklı olarak infaz etmeyi taahhüt ederler.

2. Birinci fıkrada öngörülen talep, adlî kararın ittihaz olunduğu Devlet (Karar Devleti) tarafından yapılacaktır. Şu kadar ki, bu husus kararın infaz edileceği Devletin (İnfaz Devleti) de Karar Devletinin birinci fıkra gereğince talepte bulunmasını teminen lüzumlu teşebbüsleri yapmasına engel sayılmayacaktır.

Hükümlünün Hakları
MADDE 2

Hükümlünün kendisi veya kanunî temsilcisi ve yakınları da tercih ettikleri Âkit Devletlerden herhangi birisine başvurmak suretiyle birinci maddede öngörülen usulün uygulanmasını talep edebilirler. Haklarında işbu sözleşmenin uygulanabileceği hükümlülere Karar Devleti tarafından Sözleşme esasları izah olunacaktır.

Fiilin Karşılıklı Olarak Suç Teşkil Etmesi
MADDE 3

İnfazın devri ancak, karara konu teşkil eden fiilin İnfaz Devleti mevzuatına göre de adlî makamlarca cezalandırılmayı gerektirmesi halinde mümkündür.

Siyasî Suçlar
MADDE 4

1. İnfazın devri, karara konu teşkil eden fiilin İnfaz Devleti tarafından siyasî nitelikte bir suç addedilmesi halinde mümkün değildir.

2. Olayla ilgili bütün hususlar ve özellikle suçun işleniş şekli, kullanılan veya kullanılması tasarlanan vasıtalar ve aynı zamanda amaçlanan neticelerin ciddiyeti dikkte alındığında adî suç niteliği siyasî niteliğine göre ağır bulunan suçlar siyasî suç olarak kabul edilmeyecektir.

Askerî Suçlar
MADDE 5

İnfazın devri karara konu teşkil eden fiilin, İnfaz Devletince münhasıran askerlik mükellefiyetlerinin ihlali mahiyetinde bir suç olarak telakki edilmesi halinde mümkün değildir.

Malî Suçlar
MADDE 6

1. Malî suçlarda karara mesnet teşkil eden ve vergi, resim, gümrük, fatura ve kambiyo meselelerine müteallik cezaî kovuşturma dolayısıyla infazın devri, karara konu teşkil eden fiilin İnfaz Devleti mevzuatınca benzeri bir hüküm mucibince adlî merciler tarafından tecziyeyi müstelzim olması halinde de mümkündür.

2. İnfazın devri talepleri münhasıran İnfaz Devleti mevzuatının, vergi, resim, gümrük, fatura ve kambiyo meselelerine müteallik olarak Karar Devleti mevzuatına müşabih veya mümasil hükümler ihtiva etmediği gerekçesi ile reddedilmeyecektir.

3. Yukarıdaki birinci fıkrada öngörülen hususlar dışında kalan hallerde infazın devri suçun İnfaz Devletince münhasıran malî suç telakki edilmesi halinde reddedilebilir.

Zamanaşımı
MADDE 7

Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre hürriyeti bağlayıcı ceza veya tedbirin zamanaşımına uğraması halinde infazın devri mümkün değildir.

Gıyabî Kararlar
MADDE 8

İnfazın devri kararın gıyaben alınmış olması halinde mümkün değildir.

Mükerrer Mahkûmiyetin Menî
«Non bis in idem»

MADDE 9

Aynı fiil dolayısıyla İnfaz Devletinde hükümlü hakkında katileşmiş bir karar ittihaz edilmiş veya beraatine karar verilmiş ise infazın devri mümkün değildir.

Kamu Düzeni

MADDE 10

İnfaz Devletinin keyfiyeti kamu düzenini veya hukuk nizamının temel prensiplerini ihlal edici nitelikte telakki etmesi halinde infazın devri mümkün değildir.

İnfazda Fayda Görülmemesi
MADDE 11

Hükümlünün Karar Devletinde mevkuf bulunması ve talebin vürudu tarihinde, infazı gereken bakiye hürriyeti bağlayıcı ceza veya tedbirin bir seneden az olması halinde infazın devri mümkün değildir. İstisnaî hallerde Akit Devletler, hükümlünün infazı gereken bakiye cezası bu süreden az bulunsa dahi transfer konusunda mutabık kalabilirler. Bu şartın mevcudiyetinin tespitinde hürriyeti bağlayıcı ceza veya tedbirler yahut bunların infazı gereken bakiye müddeti müştereken dikkate alınır. Bir tedbirin infazının süresiz olması halinde, Karar Devleti mevzuatına göre böyle bir tedbirin hitam bulacağı en son tarih dikkate alınacaktır.

Hükümlünün Muvafakati
MADDE 12

1. İnfaz ancak, hükümlünün muvafakat etmesi halinde İnfaz Devletine devredilebilir.
2. Hükümlünün muvafakatini muteber bir şekilde ifade edemediği hallerde muvafakatin istihsali için onun kanunî vekiline başvurulacaktır.

İKİNCİ KISIM
İNFAZIN DEVRİ VE SONUÇLARI

Transfer Amacıyla Talep
MADDE 13

Karar Devleti infazın devri hususunda işbu Sözleşme'de derpiş olunan şartların mevcudiyetine kanaat getirdiği takdirde, hükmolunan hürriyeti bağlayıcı ceza veya emniyet tedbirinin infazının devri amacıyla İnfaz Devletinden talepte bulunabilir.

Kabul
MADDE 14

13. maddede öngörülen ve 22. maddede belirtilen ekleri muhtevi talep üzerine İnfaz Devleti, talebi kabul edip etmediğini ve kabulü halinde de hangi nisbet dahilinde kabul eylediğini Hüküm Devletine bildirecektir. Kısmen veya tamamen red halinde gerekçe gösterilecektir.

İnfazın Yerine Getirilmesi
MADDE 15

1. 13. maddede öngörülen talebin kabul edilmesi halinde İnfaz Devletinin mahkemesi, Karar Devletinde hükmolunan hürriyeti bağlayıcı ceza veya tedbire mahiyeti ve süresi bakımından mümasil bir hürriyeti bağlayıcı ceza veya tedbiri ikame edecektir. Bununla beraber hürriyeti bağlayıcı ceza veya tedbirin niteliği veya süresi yönünden İnfaz Devletinin mevzuatı ile çelişki arzetmesi halinde İnfaz Devleti mahkemesi, bu müeyyideyi kendi millî kanununda mümasil bir fiil için öngörülen ceza veya tedbire tahvil edecektir. İşbu ceza veya tedbirin mahiyeti ve müddeti bakımından infaz edilecek kararda belirtilene imkân nisbetinde mümasil olması gereklidir. Bununla birlikte, İnfaz Devleti söz konusu suç için kendi mevzuatının hürriyeti bağlayıcı ceza öngörmemesi durumu hariç, hürriyeti bağlayıcı bir cezayı başka bir cezaya tahvil edemiyecektir. İnfaz Devleti her olayda, Karar Devletinde verilen hükme esas teşkil eden sübut ile bağlı olacaktır.
2. Transfer, hükümlünün durumunu hiçbir şekilde ağırlaştırmayacaktır.
3. Şartla tahliye de dahil olmak üzere infazın şartları İnfaz Devletinin mevzuatına göre yürütülür. İnfaz Devletinin mevzuatına aykırı olmamaları şartı ile Karar Devletinin hükümlü bakımından daha müsait olan mevzuat hükümleri şartla tahliye hususunda uygulanacaktır.
4. Karar Devletinde tutuklulukta geçen sürenin tamamı İnfaz Devletinde yerine getirilecek hürriyeti bağlayıcı ceza veya tedbirden mahsup edilecektir.

Cezanın Kısmen İnfazı

MADDE 16

Mahkûmiyet kararına konu teşkil eden bir çok fiil mevcut olmakla beraber infaz olunacak hürriyeti bağlayıcı ceza veya tedbirin bu fiillerden sadece bazılarına taalluk etmesi halinde, İnfaz Devleti mahkemesi 15. maddede öngörülen usûl çerçevesinde bunlara ilişkin ceza veya tedbirin infaz edilecek kısmını tayin edecektir.

İnfazın Sonuçları

MADDE 17

1. Âkit Devletlerden birinin mevzuatı mucibince bir yabancı Devlet mahkemesi kararının hüküm ifade edebilmesi için Uluslararası bir anlaşmanın mevcudiyeti gerekiyorsa, infazın devredilmesi halinde Karar Devletinde verilen karar İnfaz Devletinde de cezaî konularda bu Devlette alınan kararlar gibi aynı hukukî sonuçları tevlit edecektir.

2. İnfazın devri hususundaki bir talebin kabulü halinde Karar Devleti hükümlüyü mümkün olan en kısa müddet zarfında İnfaz Devletine teslim edecektir. Transfer gerçekleştirilmiş veya hükümlü esasen İnfaz Devletinde bulunmakta ise, Karar Devletinde infaz işlemleri durdurulacaktır.

3. Hükümlünün infaz Devletinde firar etmesi halinde Karar Devleti, cezanın yerine getirilecek bakiye kısmı bakımından infaz yetkisine yeniden sahip olacaktır.

4. Hükümlü hakkındaki ceza veya tedbirin yerine getirilmesi veya kendisinin kesin olarak bundan muaf tutulması halinde Karar Devletinin infaz yetkisi tamamen sona erecektir.

5. İnfazın devri talebine esas teşkil eden suçla ilgili olarak İnfaz Devletinde bir takibat devam etmekte ve infazın devri talebi de kabul edilmiş ise, İnfaz Devleti takibatı geçici olarak durduracaktır. Hükümlülün firar etmesi halinde İnfaz Devleti takibat yetkisine yeniden sahip olacaktır. Hükümlü hakkındaki ceza veya tedbirin yerine getirilmesi veya kendisinin kesin olarak bundan muaf tutulması halinde İnfaz Devleti takibata tamamen son verecektir.

Özel ve Genel Af ve Mahkûmiyetin Esasına İlişkin Talepler

MADDE 18

1. Âkit Devletlerin ikisi de özel ve genel af yetkisini kullanabileceklerdir.

2. Mahkûmiyetin esasına ilişkin talepler üzerinde karar yetkisi sadece Karar Devletine ait olacaktır.

İnfazla İlgili Bilgiler

MADDE 19

1. Âkit Devletler infaz üzerine müessir olabilecek her türlü hususu, mümkün olan en kısa sürede birbirlerine ileteceklerdir.

2. Karar Devleti İnfaz Devletine, öncelikle genel af, özel af ve mahkûmiyetin esasına ilişkin başvuru ve aynı şekilde şartla tahliyeye ait mevzuatının hükümleri ile ilgili bilgileri iletmekle yükümlüdür.

3. İnfaz Devleti infazın tamamlandığını Karar Devletine bildirecektir.

Transfer ve Transit

MADDE 20

1. Hükümlünün infaz Devletine teslîminde Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti arasında Budapeşte'de 10 Haziran 1981 tarihinde imzalanmış olan Ceza İşlerinde Adlî Yardımlaşma ve Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesi'nin 29. maddesi mümkün olan ölçüde uygulanacaktır.

2. Türkiye Cumhuriyeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti arasında 10 Haziran 1981 tarihinde Budapeşte' de imzalanmış olan Ceza İşlerinde Adlî Yardımlaşma ve Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesi'nin 29. maddesi, bir Âkit Devletçe üçüncü bir Devlete veya üçüncü bir Devlet tarafından Âkit Devletlerden birine, hakkında verilen hürriyeti bağlayıcı bir ceza veya tedbirin infazı maksadıyla teslim edilen bir hükümlünün Âkit Devletlerden birisinin arazisinden transit olarak geçmesi halinde de mümkün olan ölçüde uygulanacaktır.

Takibatın Sınırlanması
MADDE 21

1. İşbu Sözleşme hükümlerine göre İnfaz Devletine transfer edilen hükümlü, ne transferinden önce işlediği ve transferi talebine konu teşkil etmeyen fiiller ne de transferinden önce meydana gelen nedenler dolayısıyle hakkında takibat ve yargılama yapılamıyacağı gibi hürriyeti de sair şekillerde tahdit edilemez ve üçüncü bir Devlete bu sebeplerle iade olunamaz.
2. Yukarıdaki 1. fıkrada öngörülen sınırlama :
   a) Karar Devletinin takibata, iadeye veya ceza ya da tedbirin infazına müsaade etmesi;
   b) Kanunen bu imkâna sahip olmasına rağmen, hükümlünün nihaî olarak serbest bırakılmasını takiben 45 gün zarfında İnfaz Devleti arazisini terketmemesi veya terketmesini mütealkip kendi rızası ile geri dönmesi, halinde uygulanmaz.

ÜÇÜNCÜ KISIM
USUL

Talepname ve Ekleri
MADDE 22

1. İşbu Sözleşmede derpiş edilen talep yazılı şekilde yapılacaktır.
2. Talepnameye aşağıdaki vesaik eklenecektir :
   a) Kesinleştiğine ve infaz edilebilecek nitelikte olduğuna dair meşruhatı havi kararın onaylı örneği;
   b) Uygulanan kanun maddelerinin metinleri;
   c) Hükümlünün hüviyeti, tabiiyeti, ikametgâhı ve meskeni hakkında mümkün olduğu kadar teferruatlı bilgiler;
   d) Mahsup edilecek olan ve tutuklulukta geçen müddete dair bir gelge;
   e) Hükümlünün muvafakatini belirten bir tutanak;
   f) Talebin incelenmesi sırasında önem arzedebilecek sair her türlü belge.

Tamamlayıcı Bilgi İstemi
MADDE 23

İnfaz Devleti, kendisine iletilen bilgi ve ekleri yeterli görmemesi halinde gerekli tamamlayıcı bilgileri talebeyleyecektir. İnfaz Devleti tamamlayıcı bilgilerin gönderilmesi için bir müddet koyabilir ve bu müddet makul sebeplere dayanan istem üzerine uzatılabilir. Bu bilgilerin ikmal edilmemesi halinde İnfaz Devleti kendisine daha evvel tevdi edilmiş olan bilgi ve belgelere müsteniden karar ittihaz eder.

Haberleşme Yolları
MADDE 24

İşbu Sözleşmede derpiş olunan amaçlarla bilgi teatisi bir yandan Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ve öte yandan Macaristan Halk Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı arasında icra olunur. Bu husus, diplomatik kanalın kullanılmasını engellemiyecektir.

Dil ve Onay İşlemleri
MADDE 25

İşbu Sözleşmenin uygulanmasına taalluk eden talepnameler ve muhaberat ile ekleri onay işleminden muaf olacak ve Fransızca tercümelerini de ihtiva edecektir.

MADDE 26

Münhasıran Karar Devleti arazisinde yapılan masraflar hariç olmak üzere, İşbu Sözleşmenin uygulanmasından doğan masraflar İnfaz Devleti tarafından karşılanacaktır.

Tarifler

MADDE 27

İşbu Sözleşmenin amaçları bakımından her iki Âkit Devletin ceza mevzuatına uygun olarak «tedbir» tabiri;

— Türkiye Cumhuriyeti bakımından : akıl hastası, uyuşturucu madde müptelası ve sarhoşlukta itiyadı iptilâ derecesine varmış suçluların, adlî makamın kararıyla iyileşinceye kadar bir müessesede muhafaza ve tedavileri;

— Macaristan Halk Cumhuriyeti bakımından da : mecburi tıbbî tedavi, alkol müptelalarının hastahanede mecburi tedavisi ve gözetimi;

hususlarını ifade edecektir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

SON HÜKÜMLER

MADDE 28

İşbu Sözleşme yürürlükte bulunan çok taraflı Sözleşmelerden doğan taahhütleri ihlal etmeyecektir.

MADDE 29

İşbu Sözleşme onaylanacak ve Onay Belgeleri Ankara'da teati olunacaktır.

MADDE 30

İşbu Sözleşme, yürürlüğe girmesinden önce ittihaz edilmiş bulunan adlî kararlar dolayısıyla da uygulanacaktır.

MADDE 31

1. İşbu Sözleşme Onay belgelerinin teatisini takip eden üçüncü ayın birinci gününden itibaren yürürlüğe girecektir.

2. İşbu sözleşme süresiz olarak kabul edilmiştir. Âkit Devletlerden her biri diğer Âkit Devlete diplomatik kanalla altı ay öncesinden yazılı ihbarda bulunmak suretiyle işbu Sözleşmeyi feshedebilir.

İşbu Sözleşme, Budapeşte'de, 5 Eylül 1986 tarihinde Türkçe, Macarca, Fransızca olarak ve her üç metin de geçerli olmak üzere iki nüsha halinde tanzim edilmiştir. Anlaşmazlık halinde Fransızca metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ	MACARİSTAN HALK CUMHURİYETİ
Adına	Adına
M. Necat ELDEM	*Dr. İmre MARKOJA*

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 533

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/779)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : K. K. Gn. Md. 18/101-2008/03978

2.6.1986

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 29.5.1986 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşması'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GEREKÇE

Kültür Anlaşmalarının amacı, zengin bir tarihi birikime ve geniş kaynaklara sahip Türk kültürünün dışarıya tanıtılması ve yabancı ülkelerle ülkemiz arasındaki dostluk ve karşılıklı anlayışın, eğitim, bilim, sanat, enformasyon alanlarında gerçekleştirilecek etkinlikler ile güçlendirilmesidir. Bu etkinliklerin gerekli kıldığı işbirliğini ahenkli bir şekilde yürütebilmek için imzalanan bu Anlaşmalar, yapılan ve yapılacak etkinlikleri belli bir nizama bağlamakta ve dolayısıyla kültür ilişkilerinin geliştirilmesine, ulusların ve fertlerin birbirlerini daha iyi tanımalarına yardımcı olmaktadır.

Bu amaçla, Sri Lanka Başbakanı Ranasinghe Premadasa'nın Sayın Başbakanımızın konuğu olarak 1-4 Mayıs 1986 tarihlerinde ülkemize yaptığı ziyaret sırasında Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti arasında bir Kültür Anlaşması imzalanmıştır.

Kültürel ilişkileri geliştirmek hususunda ortak bir arzuyu ifade eden Anlaşma, bir çerçeve anlaşması niteliğinde olup, iki ülke arasında yayın, film, radyo ve televizyon programları, sanat eserleri ile üniversite ve diğer yükseköğrenim üyeleri, öğretmenler, bilim adamları, araştırmacılar ve öğrenciler, yazarlar, sanatkârlar, müzisyenler, folk toplulukları, spor takımlarının karşılıklı değişimlerini kapsamakta, tarafların karşılıklı burs tahsis etmeleri diploma ve diğer okul belgelerinin hangi koşul ve yöntemlerle tanınacağı konularında işbirliğini öngörmektedir.

Milli Eğitim Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Millî Eğitim Komisyonu *12.2.1987*
Esas No. : 1/779
Karar No. : 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı», Komisyonumuzun 12.2.1987 tarihli birleşiminde, hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle incelenip görüşülmüştür.

Tasarının gerekçesinden de anlaşılacağı üzere, Türkiye ile Sri Lanka arasında imzalanan, «Kültürel İşbirliği Anlaşması» sayesinde kültürel faaliyetlerin daha da geliştirilmesi amaçlanmıştır. Böylece artan kültür faaliyetleri ile her iki ülkenin birbirleriyle, diğer alanlarda da işbirliği içerisinde olmaları sağlanacaktır.

Kültür faaliyetlerine paralel olarak, gelişen diğer münasebetler de ülkeleri birbirlerine daha da yakınlaştırmaktadır.

Komisyonumuz, yukarıda açıklanan sebeplerle, Tasarının tümünü kabul ettikten sonra, maddelerinin müzakeresine geçmiştir.

Tasarının 1, 2 ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince, Dışişleri Komisyonuna tevdi buyrulmak üzere, Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Kemal Or	*İsmet Özarslan*	*İsmail Dayı*
Konya	Amasya	Balıkesir
Kâtip	Üye	Üye
Mümtaz Güler	*Abdurrahman Demirtaş*	*Besim Göçer*
Uşak	Hatay	Çorum
Üye	Üye	Üye
F. Rezan Şahinkaya	*Şevki Taştan*	*Hamit Melek*
Ankara	Sivas	Hatay
Üye	Üye	Üye
F. Mihriban Erden	*Ö. Necati Cengiz*	*H. Yılmaz Önen*
Isparta	İstanbul	İzmir
Üye	Üye	Üye
Bahriye Üçok	*Yusuf Demir*	*Ziya Ercan*
Ordu	Uşak	Konya

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/779
Karar No. : 19

26 . 2 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı» Komisyonumuzun 25.2.1987 tarihli toplantısında, Dışişleri Bakanlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

Bazı devletlerle yapmış olduğumuz kültürel işbirliği anlaşmalarının başlıklarında, bu anlaşmaların hangi tarihte yapıldığı belirtilmektedir. Aynı amaçla yapılan kanunların başlıklarında paralelliği sağlamak amacıyla, görüşülmekte olan söz konusu tasarının başlığı da «Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 1 Mayıs 1986 tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı» şeklinde düzenlenerek Komisyonumuzca kabul edilmiş; maddelerine geçilmiştir.

Komisyonumuz tasarının 1, 2 ve 3 üncü maddelerini de benimseyerek aynen kabul etmiştir.
Raporumuz Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan *Prof. Fethi Çelikbaş* Burdur	Sözcü *M. Timur Çınar* Manisa	Kâtip *H. Adnan Tutkun* Amasya
Üye *Neriman Elgin* Ankara	Üye *H. İbrahim Karal* Ankara	Üye Mehmet Sağdıç Ankara (İmzada bulunamadı)
Üye Ogan Soysal Ankara (İmzada bulunamadı)	Üye *Yılmaz Altuğ* Sivas	Üye *N. Oğuzhan Artıkoğlu* Burdur
Üye *N. Mehmet Kaşıkçı* Kayseri	Üye *Hayrettin Ozansoy* Diyarbakır	Üye *Mustafa Çelebi* Hatay

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1 Mayıs 1986 tarihinde imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşması» nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

29 . 5 . 1986

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı Başbakan Yrd. *K. Erdem*	Devlet Bakanı *K. Oksay*	Devlet Bakanı *A. M. Yılmaz*
Devlet Bakanı *M. V. Dinçerler*	Devlet Bakanı *A. Tenekeci*	Devlet Bakanı *M. T. Titiz*
Devlet Bakanı *A. Karaevli*	Adalet Bakanı *M. N. Eldem*	Millî Savunma Bakanı *Z. Yavuztürk*
İçişleri Bakanı *Y. Akbulut*	Dışişleri Bakanı V. *A. M. Yılmaz*	Maliye ve Gümrük Bakanı *A. K. Alptemoçin*
Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bak. *M. Emiroğlu*	Bayındırlık ve İskân Bakanı *İ. S. Giray*	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı *M. Aydın*
Ulaştırma Bakanı *V. Atasoy*	Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı *H. H. Doğan*	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı *M. Kalemli*
Sanayi ve Ticaret Bakanı *H. C. Aral*	Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı *S. N. Türel*	Kültür ve Turizm Bakanı *M. M. Taşçıoğlu*

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SRİ LANKA DEMOKRATİK SOSYALİST CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KÜLTÜR ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle Âkit Taraflar olarak anılacaktır). İki ülke arasındaki mevcut dostluk ilişkilerini kuvvetlendirmek ve kültür, sanat ve bilim alanlarındaki ilişkilerini artırmak ve daha da geliştirmek arzusuyla aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

MADDE : 1

Âkit Taraflar, ülkelerinin kültürlerinin karşılıklı olarak daha iyi tanınmasını teşvik etmek amacıyla, ülkeleri arasındaki kültür ve fikir alanlarındaki değişimleri aşağıda belirtilen yollarla geliştirecekler ve kolaylaştıracaklardır :

a) Yayınlar, filmler, radyo ve televizyon programları ile sanat eserleri,
b) Üniversite ve diğer yükseköğretim üyeleri, öğretmenler, bilim adamları, araştırmacılar ve öğrenciler,
c) Yazar, sanatçı, müzisyen ve halk oyunları gruplarının ziyaretleri,
d) Spor takımlarının ziyaretleri,
e) Âkit Tarafların uzlaşacakları diğer değişimler.

MADDE : 2

Âkit Taraflar, diğer Tarafın vatandaşlarının inceleme ve araştırma yapabilmeleri için karşılıklı burs verecekler ve Taraflardan birinden akademik ve meslekî amaçlarla alınan derece, diploma ve diğer belgelerin diğer Tarafça hangi yöntem ve koşullarla tanınabileceğini inceleyeceklerdir.

MADDE : 3

Âkit Taraflar, gerektiğinde işbu Anlaşmanın uygulanması amacıyla ek protokoller hazırlanması konusunu birbirlerine danışacaklardır.

MADDE : 4

İşbu Anlaşma, Âkit Tarafların anayasal yöntemlerine uygun olarak onaylanacaktır.

MADDE : 5

İşbu Anlaşma, beş yıl için geçerli olacak ve beş yıllık ilk dönemin bitişinden sonra, Taraflardan biri bu Anlaşmayı sona erdirme niyetini diğer Tarafa yazılı olarak bildirmedikçe yürürlükte kalacaktır. Fesih, bildirimin diğer Âkit Tarafça alınmasından altı ay sonra geçerli olacaktır.

Hükümetleri tarafından tam yetkilendirilmiş, aşağıda imzası bulunan temsilciler yukarıdaki hususları onaylayarak işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Her üçü de eşit olarak geçerli olmak üzere Türkçe, Sinhalaca ve İngilizce dillerinde, bindokuzyüzseksenaltı yılının Mayıs ayının günü, Ankara'da, üç örnek halinde düzenlenmiştir. Yorum farklılıkları halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA	SRİ LANKA DEMOKRATİK SOSYALİST CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 534

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında 11 Mart 1985 Tarihinde İmzalanan Kültürel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/735)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : K. K. Gn. Md.
18/101 - 1893/06923

8 . 1 . 1986

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 3.1.1986 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında 11 Mart 1985 Tarihinde İmzalanan Kültürel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GEREKÇE

Türkiye, son yıllarda Orta Doğu ve Körfez ülkelerine yönelik dış politikası ve ekonomi politikasına paralel olarak bölge ülkeleri ile kültürel alandaki ilişki ve değişimlerini de artırmak arzusundadır.

Ülkelerin fertleri ve kurumları arasında kültürel alanda ilişkiler ve değişimler yoluyla kurulan doğrudan temasların ülkeler arasında dostluk ve yakınlık bağlarını ne denli güçlendirdiği bilinmektedir. Öte yandan Orta Doğu ve Körfez ülkeleri ile yakınlaşma çabalarımızda kültürel ilişkiler ve değişimlerin önemi de açıktır.

Ülkemiz ile Katar Emirliği arasındaki kültürel alandaki temas ve değişimlerin başlatılarak yaygınlaştırılmasına yasal dayanak kazandırılması amacıyla, Katar Emiri Şeyh Khalifa İbn Hamad Al-Thani'nin Sayın Cumhurbaşkanımızın resmî konuğu olarak ülkemizi ziyareti nedeniyle 11 Mart 1985 tarihinde Türkiye - Katar Kültürel İşbirliği Anlaşması imzalanmıştır.

Türkiye - Katar Kültürel İşbirliği Anlaşması ile, iki ülke arasında, eğitim ve öğretim alanında bilgi, belge ve uzman değişimi, karşılıklı olarak burs verilmesi; kültür ve sanat alanında uzman, sergi, sanatçı, bilgi ve belge değişimi; radyo - televizyon kurumları ile basın ve haber ajansları arasında işbirliğinin teşvik edilmesi, spor alanında değişimler öngörülmektedir.

Milli Eğitim Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No. : 1/735
Karar No. : 9

12 . 2 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında 11 Mart 1985 Tarihinde İmzalanan Kültürel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» Komisyonumuzun 12.2.1987 tarihli Birleşiminde, Hükümet temsilcilerininde iştirakiyle incelenip görüşülmüştür.

Tasarının gerekçesinden de anlaşılacağı üzere, ülkemizin son yıllardaki Orta Doğu ve Körfez ülkelerine yönelik dış politikası ve ekonomi politikasına paralel olarak, bu bölge ülkeleri ile kültürel alandaki münasebetlerini daha da geliştirmek arzusuyla, Türkiye - Katar Kültürel İşbirliği Anlaşması imzalanmıştır.

Kültürel alanda her türlü faaliyetleri teşvik edecek olan söz konusu tasarının tümü, Komisyonumuzca da uygun mütalaa edilmiştir.

Komisyonumuz; daha sonra tasarının maddelerine geçilmesini kabul ederek, 1, 2 ve 3 üncü maddeleri aynen kabul etmiştir.

Havalesi gereğince, Dışişleri Komisyonuna tevdi buyrulmak üzere, Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan *Kemal Or* Konya	Başkanvekili *İsmet Özarslan* Amasya	Sözcü *İsmail Dayı* Balıkesir
Üye *Besim Göçer* Çorum	Üye *F. Rezan Şahinkaya* Ankara	Üye *Şevki Taştan* Sivas
Üye *Hamit Melek* Hatay	Üye *F. Mihriban Erden* Isparta	Üye *Ö. Necati Cengiz* İstanbul
Üye *H. Yılmaz Önen* İzmir	Üye *Bahriye Üçok* Ordu	Üye *Yusuf Demir* Uşak
	Üye *Ziya Ercan* Konya	

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/735
Karar No. : 18

26 . 2 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında 11 Mart 1985 Tarihinde İmzalanan Kültürel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» Komisyonumuzun 25.2.1987 tarihli toplantısında, Dışişleri Bakanlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşülmüş; gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Komisyonumuz tasarının 1, 2 ve 3 üncü maddelerini benimseyerek aynen kabul etmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan *Prof. Fethi Çelikbaş* Burdur	Sözcü *M. Timur Çınar* Manisa	Kâtip *H. Adnan Tutkun* Amasya
Üye *Neriman Elgin* Ankara	Üye *H. İbrahim Karal* Ankara	Üye Mehmet Sağdıç Ankara (İmzada bulunamadı)
Üye Ogan Soysal Ankara (İmzada bulunamadı)	Üye *Yılmaz Altuğ* Sivas	Üye *N. Oğuzhan Artukoğlu* Burdur
Üye *N. Mehmet Kaşıkçı* Kayseri	Üye *Hayrettin Ozansoy* Diyarbakır	Üye *Mustafa Çelebi* Hatay

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında 11 Mart 1985 Tarihinde İmzalanan Kültürel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti arasında 11 Mart 1985 tarihinde Ankara'da imzalanan «Kültürel İşbirliği Anlaşması» nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

3 . 1 . 1986

Başbakan V.
İ. K. Erdem

Devlet Bakanı Başbakan Yrd. *İ. K. Erdem*	Devlet Bakanı *K. Oksay*	Devlet Bakanı *A. M. Yılmaz*
Devlet Bakanı *M. V. Dinçerler*	Devlet Bakanı *A. Tenekeci*	Devlet Bakanı V. *A. Karaevli*
Devlet Bakanı *A. Karaevli*	Adalet Bakanı *M. N. Eldem*	Millî Savunma Bakanı *Z. Yavuztürk*
İçişleri Bakanı *Y. Akbulut*	Dışişleri Bakanı *V. Halefoğlu*	Maliye ve Gümrük Bakanı *A. K. Alptemoçin*
Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bak. *M. Emiroğlu*	Bayındırlık ve İskân Bakanı *İ. S. Giray*	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı *M. Aydın*
Ulaştırma Bakanı *V. Atasoy*	Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı *H. H. Doğan*	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı *M. Kalemli*
Sanayi ve Ticaret Bakanı *H. C. Aral*	Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı *S. N. Türel*	Kültür ve Turizm Bakanı *M. M. Taşçıoğlu*

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında 11 Mart 1985 Tarihinde İmzalanan Kültürel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında 11 Mart 1985 Tarihinde İmzalanan Kültürel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KÜLTÜREL İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti, (bundan böyle Âkit Taraflar olarak anılacaktır) iki ülke arasında mevcut dostane bağların kuvvetlendirilmesi ve kültür, sanat, bilim ve teknoloji alanlarındaki ilişkilerini daha da ilerletmek ve geliştirmek arzusu ile aşağıdaki hususlar üzerinde mutabakata varmışlardır :

MADDE : 1

Âkit Taraflar, ülkelerinin kültürlerinin daha iyi bilinmesini teşvik etmek için iki ülke arasında kültür ve bilim alanlarında aşağıda belirtilen değişimleri geliştirecek ve kolaylaştıracaklardır.

a) Yayınlar, filmler, radyo ve televizyon programları ile sanat eserleri,

b) Çalışmalarını yürütebilmeleri için kendilerine mümkün olan bütün kolaylıklar sağlanmak suretiyle, üniversite ve diğer yüksekokul profesörleri, öğretmen, bilim adamı, araştırmacı, tıp doktoru, teknisyen ve öğrencileri,

c) Gazeteci, yazar, sanatçı, müzisyen ve folklor dansı sanatçılarının karşılıklı ziyaretleri,

d) Atletizm ve spor takımlarının ziyaretleri,

e) Âkit Tarafların üzerinde mutabakata varacakları diğer değişimler.

MADDE : 2

Her Âkit Taraf, ülkesindeki üniversite ve diğer yükseköğrenim kurumlarında diğer tarafın edebiyat, tarih ve kültürüne ilişkin diğer konularda eğitim kursları düzenlenmesini teşvik edeceklerdir.

MADDE : 3

Her Âkit Taraf, kendi ülkesinde yürürlükte olan kanun ve yönetmeliklere uygun olarak, diğer tarafça kültürel kurumlar kurulmasını ve geliştirilmesini kolaylaştıracak ve teşvik edecektir. «Kurum» deyimi, kültür enstitülerini, kütüphaneleri ve amacı işbu anlaşmanın ruhuna ve hedeflerine uygun diğer kuruluşları kapsar.

MADDE : 4

Âkit Taraflar, karşılıklılık esasına uygun olarak diğer tarafın uyruklarına öğrenim ve araştırma yapabilmeleri için, burs tahsisi olanaklarını araştıracak ve taraflardan birinde alınan derece, diploma ve diğer belgelerin diğer tarafça akademik ve meslekî amaçlarla hangi usul ve şartlar altında tanınabileceğini inceleyeceklerdir.

MADDE : 5

Âkit Taraflar, gerektiğinde, işbu Anlaşmanın uygulanması için lüzumlu tamamlayıcı protokoller nazırlanması konusunda birbirleriyle istişarelerde bulunacaklardır.

MADDE : 6

İşbu Anlaşma, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 yıllık bir süre için geçerli olacaktır. Söz konusu sürenin bitiminde, Âkit Taraflardan biri diğerine altı ay öncesinden yazılı olarak Anlaşmayı sona erdirmek istediği yolunda bir bildirimde bulunmazsa, Anlaşmanın geçerliliği bir yıllık süreler için kendiliğinden uzatılmış sayılır.

Sona erme halinde, bildirimden önce başlatılmış olan programlar etkilenmeyip sürdürülecektir.

MADDE : 7

Bu Anlaşma, onay işlemine tabidir ve onay belgelerinin teatisi tarihinde yürürlüğe girecektir.

Ankara'da, 11 Mart 1985 tarihinde her biri aynı derecede geçerli olmak üzere Türkçe, Arapça ve İngilizce üç orijinal nüsha halinde imzalanmıştır. Anlaşmazlık durumunda İngilizce metne başvurulacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA	KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ ADINA

Dönem : 17 Yasama Yılı : 4

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 535

Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/713)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : K. K. Gn. Md. 18/101-1933/05484

16 . 9 . 1985

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 4.9.1985 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak gönderilmiştir.

Gereğini Arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GEREKÇE

Türkiye ile Libya arasında, özellikle son yıllarda, çeşitli alanlarda önemli bir ilişkiler manzumesi oluşmaya başlamıştır. Bu ilişkiler bütünü içerisinde, hâlen Libya'da faaliyet göstermekte olan 80'den fazla Türk şirketiyle 60 000 civarındaki vatandaşımız, en önemli unsurlardan birini teşkil etmektedir.

Bu çeşitli sahalardaki ilişkiler, Libya ile aramızdaki dostluk ve işbirliği anlayışının gelişmesine yardımcı olmakla birlikte, iki ülke arasında, ister istemez, adlî, hukukî ve cezaî alanlarda birtakım sorunların ortaya çıkmalarına da neden olmaktadır. Bu gibi sorunların çözümü, uluslararası ilişkilerde, normal olarak, adlî müzaheret anlaşmaları ile bir düzene bağlanmakta ve muhtemel pürüzler bu düzenlemelerle önlenebilmektedir.

Libya ile aramızda, bu gibi anlaşmaların mevcut olmayışı, çeşitli yönlü ilişkilerimizin, idarî, adlî ve hukukî alanlarda yarattığı güçlüklerin çözümlenmelerini uzun süre askıda bırakmıştır. Anlaşma olmayan ülkeler arasında, uluslararası bir yardımlaşma zihniyeti çerçevesinde yürütülebilmekte olan adlî işlemler dahi Libya ile olan ilişkilerimizde uygulanabilme olanağı bulamamıştır.

Bütün bu gerekçeler gözönünde tutularak, 1.8.1985 tarihinde Ankara'ya gelmiş olan Libya Adalet ve İçişleri Sekreter Yardımcısı başkanlığındaki Libya heyeti ile adlî yardımlaşma, suçluların geri verilmesi ve iki ülke güvenlik makamları arasında işbirliği yapılması imkânları üzerinde çalışmalar yapılmıştır. Bu ortak gayretlerin sonunda, adlî ve hukukî sahalarda anlaşma olanaklarının ileride ele alınması uygun görülmüş ve buna karşılık üzerinde mutabakat sağlanmış olan Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesi 5.8.1985 tarihinde imzalanmıştır.

Esas bakımından, Sözleşme, Libya ile ilişkilerimizde somut bir ihtiyacı çözümlemekte olup her iki ülkenin suçluları geri vereceği taahhüdünü ihtiva eylemektedir. Geri verme, diplomatik yolla veya Interpol aracılığı ile istenecek, iadeler siyasî ve askerî mahiyette olmayan suçlar için bahsekonu olacaktır.

Böylece, Sözleşme, esas itibariyle suçluların geri verilmesi konusunda uluslararasında uygulanagelmekte olan ve şimdiye kadar memleketimizin aynı konuda imzalamış olduğu anlaşmalardaki esasları içermektedir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/713
Karar No. : 29

12 . 2 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyei İle Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Adalet ve Dışişleri Bakanlıkları temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiş ve Tasarı Bakanlar Kurulundan gelen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere saygı ile arz olunur,

Başkan	Sözcü	Kâtip
Ali Dizdaroğlu	*Mehmet Bağçeci*	*İbrahim Aydoğan*
Antalya	Yozgat	İçel
Üye	**Üye**	**Üye**
Ledin Barlas	*Ahmet İlhami Kösem*	*Akın Gönen*
Adana	Malatya	Niğde
Üye	**Üye**	**Üye**
İhsan Nuri Topkaya	*Ayhan R. Sakallıoğlu*	*Bahri Karakeçili*
Ordu	Sakarya	Şanlıurfa

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/713
Karar No. : 16

25 . 2 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» Adalet ve Dışişleri bakanlıkları temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzun 25.2.1987 tarihli toplantısında incelenip görüşülmüş; gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Komisyonumuz tasarının 1, 2 ve 3 üncü maddelerini benimseyerek aynen kabul etmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan *Prof. Fethi Çelikbaş* Burdur	Sözcü *M. Timur Çınar* Manisa	Kâtip *H. Adnan Tutkun* Amasya
Üye *Neriman Elgin* Ankara	Üye *H. İbrahim Karal* Ankara	Üye *Yılmaz Altuğ* Sivas
Üye *N. Oğuzhan Artukoğlu* Burdur	Üye *N. Mehmet Kaşıkçı* Kayseri	Üye *Hayrettin Ozansoy* Diyarbakır
	Üye *Mustafa Çelebi* Hatay	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti İle Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 5 Ağusos 1985 tarihinde Ankara'da imzalanan, Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

4 . 9 . 1985

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı Başbakan Yrd. *K. Erdem*	Devlet Bakanı *K. Oksay*	Devlet Bakanı *A. M. Yılmaz*
Devlet Bakanı *C. Büyükbaş*	Devlet Bakanı *A. Tenekeci*	Devlet Bakanı V. *A. Karaevli*
Devlet Bakanı *A. Karaevli*	Adalet Bakanı *M. N. Eldem*	Millî Savunma Bakanı *Z. Yavuztürk*
İçişleri Bakanı *Y. Akbulut*	Dışişleri Bakanı *V. Halefoğlu*	Maliye ve Gümrük Bakanı *A. K. Alptemoçin*
Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bak. V. *H. Hüsnü Doğan*	Bayındırlık ve İskân Bakanı *İ. S. Giray*	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı *M. Aydın*
Ulaştırma Bakanı *V. Atasoy*	Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı *H. H. Doğan*	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı *M. Kalemli*
Sanayi ve Ticaret Bakanı *H. C. Aral*	Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı *S. N. Türel*	Kültür ve Turizm Bakanı *M. M. Taşçıoğlu*

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
LİBYA ARAP HALK SOSYALİT CEMAHİRİYESİ
ARASINDA
SUÇLULARIN GERİ VERİLMESİ SÖZLEŞMESİ

MADDE 1. — Taraflar bu Sözleşmede öngörülen hükümler ve koşullar uyarınca suçluların geri verilmesini taahhüt ederler.

MADDE 2. — Geri verme işlemi, istenen kişi suçu İsteyen Tarafın ülkesinde veya ülkesi dışında işlemiş olsun, her iki Tarafın yasalarının bu fiilî suç olarak nitelendirmesi koşuluyla ve istenen kişi üçüncü maddede belirtilen suçlardan dolayı hakkında kovuşturma yapılmış, itham edilmiş veya mahkûmiyet kararı verilmişse, yerine getirilir.

MADDE 3. — Suçluların geri verilmesi aşağıdaki hallerde istenebilir :

a) Suçun bir yıldan az olmayan bir süre için hapis cezasını gerektirmesi ve istenen kişinin iki Taraf yasalarına göre suçlu sayılması.

b) İstenen kişinin her iki Taraf yasalarına göre cezalandırılması gereken bir suçtan dolayı en az altı ay hapis cezasına çarptırılmış olması.

MADDE 4. — 1. Suçluların geri verilmesi aşağıdaki hallerde reddedilebilir :

a) Fiil siyasî veya askerî veya bunlarla ilişkili bir suç niteliğini taşıyorsa,

b) İstenen kişi geri verme isteminde bulunulan ülkenin vatandaşlığına sahip ise,

c) Geri vermeye konu olan suç İstenilen Tarafın ülkesinde işlenmişse veya diğer bir ülkede işlenipte istenen kişinin istenilen ülkede kovuşturulması veya yargılanması sürmekte ise,

d) Geri vermeye konu olan suç her iki Tarafın kanunlarına göre ortadan kalkmış veya zaman aşımına uğramış ise,

e) İstenen kişi, geri vermeye konu olan suçtan dolayı daha önce yargılanmış ise,

2. İstenen kişi, istenilen Tarafın ülkesinde başka bir suçtan dolayı kovuşturulmakta, yargılanmakta veya hüküm giymiş bulunmakta ise, bu kovuşturma ve yargılama bitmeden veya mahkûmiyet süresi tamamlanmadan geri verme işlemi yürürlüğe konulamaz.

3. Geri verme istemine konu olan suç üçüncü bir devlet ülkesinde işlenmişse ve istenen kişi İsteyen Tarafın vatandaşlığına sahip değilse bu istem reddedilebilir.

MADDE 5. — Geri verme istemi diplomatik yollardan yapılır. Bu istem üzerine yetkili makamlar iki ülkenin yasaları uyarınca geri verme konusunda karar verirler.

MADDE 6. — Geri verme istemine aşağıdaki belgeler eklenir :

1. Geri verme istemi soruşturma veya kovuşturma aşamasında olan bir kişi ile ilgili ise :

a) Geri verme istemi belgesi,

b) İlgili adlî merciler tarafından hazırlanan; suçun işlendiği yeri, tarihi ve suça uygulanan yasa maddelerini belirten açıklama ve tutuklama müzekkeresi,

c) Mümkünse ilgili soruşturma mercii tarafından onaylı tahkikat tutanakları örnekleri veya isnat konusunu ve müspet delilleri ihtiva eden tafsilatlı ve onaylı bir belge,

d) Sanığın uyruğunu ve kimliğini gösteren belgeler,

e) Sanığın tanımını gösteren belgeler ve mümkünse fotoğrafları ve parmak izleri.

2. Geri verme istemi hakkında kesinleşmiş mahkûmiyet kararı bulunan bir kişi ile ilgili ise :

1. Fıkra'da sayılan belgelere ek olarak nihaî mahkûmiyet kararı sureti de dosyaya eklenir.

3. İstenilen Tarafça eksik görülen belgeler, tutuklama tarihinden itibaren en çok 60 gün içinde gönderilir.

MADDE 7. — İvedi durumlarda, yukarıda istenilen belgeler bilahare gönderilmek üzere, telgraf, telefon veya Uluslararası Polis Örgütü (İnterpol) aracılığı ile de geri verme isteminde bulunulabilir.

MADDE 8. — İstenilen Taraf, istenen kişinin geçici olarak (önleyici olarak) tutuklanması da dahil olmak üzere her türlü önlemleri alır. Geçici tutuklama süresi 30 günü aşamaz ve söz konusu süre içinde İsteyen Taraf geri verme için gerekli koşulları yerine getiremezse istenilen kişi serbest bırakılır ve İsteyen Tarafa durum bildirilir. İsteyen Tarafın geri verme belgelerinin geçikmesinin nedenlerini de izah eden istemi üzerine geçici tutukluluk süresi uzatılabilir. Geçici tutuklama süresi 30 günden fazla uzatılamaz. Geri verme için gerekli bütün belgelerin verilmesi halinde, geri verilmesi istenilen kişi geri verme tarihine kadar tutuklu bulundurulur.

MADDE 9. — İstenen kişinin herhangi bir nedenle salıverilmesi halinde, bu salıverilme durumu, gerekli evraklar tamamlandığı takdirde, bu kişinin yeniden tutuklanmasını engellemez. Her halukârda geçici tutuklama süresi, iadesi talep edilen kişi hakkında yerine getirilecek cezadan mahsup edilir.

MADDE 10. — 4 üncü maddenin 2 nci Fıkrasının bir istisnası olarak, istenen kişi kovuşturma halinde veya muhakeme edilmekte ise geri verme istemine konu olan davanın gerektirdiği hallerde teslim tarihinden itibaren üç ayı geçmeyecek bir süre içerisinde tekrar iade edilmesi koşuluyla, geçici olarak teslim edilebilir.

MADDE 11. — a) İstenilen Taraf, geri verme istemi konusundaki kararını İsteyen Tarafa gecikmeksizin bildirecektir.

b) Geri verme kabul edildiği takdirde, İstenilen Taraf, İsteyen Tarafa, istenilen kişinin teslim edileceği yeri, tarihi ve geçici olarak tutuklu bulunduğu süreyi bildirecektir. Her iki Taraf, 10 günden az olmamak üzere, geri verme tarihini birlikte belirleyeceklerdir.

c) İstenen kişi, belirlenen tarihte İsteyen Tarafça teslim alınmadığı veya İsteyen Tarafça geri verme tarihinden 48 saat önce erteleme isteminde bulunulmadığı takdirde serbest bırakılacaktır. Geri verme tarihi 15 gün ertelenebilir.

d) İstenilen Taraf, geri verilmesi istenilen kişi serbest bırakıldıktan sonra, geri verme istemini reddedebilir.

e) İstenilen kişinin kaçması halinde, İsteyen Taraf, geri verme istemini yineleyebilir.

MADDE 12. — Geri verme istemine ilişkin belgeler Tarafların kendi yasalarına göre düzenlenecektir. Belgeler yerel dillerde veya İngilizce olarak hazırlanacaktır.

MADDE 13. — İstenen kişi, geri verme işlemine konu olan suçtan dolayı İstenilen Taraf Ülkesinde mahkûm olmuşsa kovuşturulamaz veya tutuklanamaz.

MADDE 14. — Aynı kişi hakkında bir çok devlet geri verme isteminde bulunmuşsa, İstenen Taraf, aşağıdaki durum ve özellikleri göz önünde tutarak, karar verme hakkına sahiptir :

a) Suçun işlenmesi sonucunda İsteyen Tarafın uğradığı zararın derecesi,

b) Suçun işlendiği yer,

c) İstenen kişinin uyruğu,

d) Geri verme isteminin alındığı tarih.

MADDE 15. — İstenilen Tarafın yasalarına göre, istenen kişinin tutukalnması sırasında, suçun işlenmesinde kullanılan veya kanıt teşkil edebilecek nitelikte olan eşyalarla, yanında bulunan bütün eşyalar İsteyen Tarafa teslim edilir. Söz konusu eşyalar, geri vermeye ilişkin işlemler tamamlandıktan sonra; istenen kişiyle birlikte veya geri vermeden sonra, İsteyen Tarafa teslim edilir. Geri verilecek kişinin ölmesi veya firar etmesi halinde de eşyalar, aynı şekilde, İsteyen Tarafa teslim edilir.

MADDE 16. — İsteyen Taraf, geri verilecek kişinin yolculuk giderleriyle beraberinde gönderilecek eşyanın taşıma giderleri de dahil olmak üzere geri verme işlemlerinden doğacak tüm giderleri karşılar.

MADDE 17. — İşbu Sözleşme hükümleri çerçevesinde, her iki Taraf, geri verilecek kişinin transit geçişini sağlamak üzere, üçüncü devletlerden izin alınması için gerekli kolaylığın sağlanmasını isteyeceklerdir.

MADDE 18. — İade edilen kişi, geri verilmesinden sonra başka suç işlemesi hali hariç, geri verme istemine konu olan suç ile bu suçla ilgili fiiller dışında, başka suçtan dolayı yargılanamaz.

MADDE 19. — Geri verilen kişi hakkında yapılan işlemlerin sonucu ve aleyhinde verilen hüküm geri veren Tarafa bildirilir.

MADDE 20. — İşbu Sözleşme, onaylandıktan ve onay belgelerinin iki Taraf arasında teati edilmesinden bir ay sonra yürürlüğe girer. Taraflardan her biri, diğer Tarafa bildirimde bulunduğu tarihten altı ay sonra, Sözleşmeyi sona erdirebilir.

MADDE 21. — İşbu Sözleşme Ankara'da 5 Ağustos 1985 tarihinde Türkçe ve Arapça dillerinde, aynı derecede geçerli olmak üzere, iki nüsha halinde düzenlenmiştir.

Dönem : 17 Yasama Yılı : 4

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 536

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 2 Ağustos 1982 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/441)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Tetkik
Dairesi Başkanlığı
Sayı : K.K.T.D. 18/101-1666/08887

13 . 1 . 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 9.1.1984 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 2 Ağustos 1982 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GEREKÇE

Afrika Kıtası ülkelerinin, dünya politika sahnesindeki önemi giderek artmaktadır. Türkiye. Afrika kıtası ülkeleriyle her alanda karşılıklı çıkara dayalı ve dengeli işbirliği ilişkilerini kurmak ve yaygınlaştırmak kararındadır. Afrika Kıtası ülkeleriyle ilişkilerimizin geliştirilmesi amacıyla başlatılan girişimlerden en verimli sonuçların ticarî ve kültürel alandaki değişimlerin artırılarak çeşitlendirilmesi yoluyla alınabileceğine inanılmaktadır.

Ülkelerin fertleri arasında, kültürel alanda işbirliği ve değişimler yoluyla kurulan doğrudan temasların, ülkeler arasında dostluk ve yakınlık bağlarını ne denli güçlendirdiği bilinmektedir. Ülkemizle Sudan arasında kültürel alanda temas ve değişimlerin başlatılarak yaygınlaştırılmasına hukukî bir temel kazandırılması amacıyla, Sudan Cumhurbaşkanı Cafer Numeyri'nin 1-3 Ağustos 1982 tarihlerinde ülkemize yaptığı resmî ziyaret sırasında, Türkiye-Sudan Kültür Anlaşması imzalanmıştır.

Türkiye-Sudan Kültür Anlaşması ile, eğitim ve öğretim alanında bilgi, belge ve uzman değişimi; karşılıklı olarak burs verilmesi; kültür ve sanat alanında uzman, sergi, sanatçı, bilgi ve belge değişimi; radyo-televizyon kurumları ile basın ve haber ajansları arasında işbirliğinin teşvik edilmesi; spor alanında değişimler öngörülmektedir.

Millî Eğitim Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No. : 1/441
Karar No. : 10

13 . 2 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 2 Ağustos 1982 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» Komisyonumuzun 12.2.1987 tarihli birleşiminde, Hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle incelenip görüşülmüştür.

Tasarının gerekçesinden de anlaşılacağı üzere Türkiye, Afrika Kıtası ülkeleriyle ekonomi ve kültürel alanlarda işbirliği kurmak ve yaygınlaştırmak arzusundadır. Ülkelerin ticarî faaliyetleri yanında, kültürel işbirliği içinde bulunmaları, diğer temaslarında olumlu etkiler sağlamaktadır. Türkiye ile Sudan kültürel alanda her türlü teması ve işbirliğini sürdürmek kararındadır. Komisyonumuz, yukarıda açıklanan sebeplerle Tasarının tümünü prensip olarak kabul ettikten sonra, maddelerinin müzakeresine geçmiştir.

Tasarının 1, 2 ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince, Dışişleri Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere, Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Kemal Or	*İsmet Özarslan*	*İsmail Dayı*
Konya	Amasya	Balıkesir
Üye	Üye	Üye
Besim Göçer	*F. Rezan Şahinkaya*	*Şevki Taştan*
Çorum	Ankara	Sivas
Üye	Üye	Üye
Hamit Melek	*F. Mihriban Erden*	*O. Necati Cengiz*
Hatay	Isparta	İstanbul
Üye	Üye	Üye
H. Yılmaz Önen	*Bahriye Üçok*	*Yusuf Demir*
İzmir	Ordu	Uşak
	Üye	
	Ziya Ercan	
	Konya	

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/441
Karar No. : 15

25 . 2 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 2 Ağustos 1982 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» Komisyonumuzun 25.2.1987 tarihli toplantısında, Dışişleri Bakanlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Komisyonumuz tasarının 1,2 ve 3 üncü maddelerini benimseyerek aynen kabul etmiştir. 1982 yılı itibariyle Türkiye'nin taraf olduğu İkili Kültür Anlaşmalarına ait bir liste de raporumuza eklenmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

TÜRKİYE'NİN TARAF OLDUĞU İKİLİ KÜLTÜR ANLAŞMALARI

	Kanun tarihi	Kanun No.	A n l a ş m a	Kanunun yayımlandığı No. su	Resmî Gazete tarihi
1	5.9.1947	5130	Türkiye - Irak Kültür Anlaşması	15894	30.3.1977
2	15.3.1950	5596	Türkiye - A.B.D. (Fulbright) Anlaşması	7460	18.3.1950
3	12.5.1952	5933	Türkiye - Hindistan Kültür Anlaşması	8112	17.5.1952
4	12.5.1952	5934	Türkiye - İtalya Kültür Anlaşması	8112	17.5.1952
5	12.5.1952	5932	Türkiye - Yunanistan Kültür Anlaşması	8112	17.5.1952
6	15.7.1953	6162	Türkiye - Fransa Kültür Anlaşması	8463	21.7.1953
7	10.3.1954	6363	Türkiye - Pakistan Kültür Anlaşması	8661	18.3.1954
8	8.4.1957	6944	Türkiye - İspanya Kültür Anlaşması	9586	15.4.1957
9	7.6.1957	213 (Tadil) 6997	Türkiye - İngiltere Kültür Anlaşması	9655	17.6.1957
10	7.5.1958	7115	Türkiye - F. Almanya Kültür Anlaşması	9906	14.5.1958
11	25.5.1959	7294	Türkiye - Norveç Kültür Anlaşması	10220	2.6.1959
12	25.5.1959	7295	Türkiye - Libya Kültür Anlaşması	15877	13.3.1977
13	23.11.1959	7386	Türkiye - Belçika Kültür Anlaşması	10367	28.11.1959
14	29.3.1961	291	Türkiye - Hollanda Kültür Anlaşması	10774	5.4.1961
15	27.12.1963	362	Türkiye - İran Kültür Anlaşması	11599	6.1.1964
16	27.12.1963	363	Türkiye - Afganistan Kültür Anlaşması	11599	6.1.1964
17	1.12.1966	788	Türkiye - Tunus Kültür Anlaşması	12468	3.12.1966
18	26.7.1967	921	Türkiye - Lübnan Kültür Anlaşması	12666	5.8.1967
19	26.7.1967	922	Türkiye - Fas Kültür Anlaşması	12666	5.8.1967
20	14.12.1967	967	Türkiye - Arjantin Kültür Anlaşması	12786	26.12.1967
21	27.3.1969	1140	Türkiye - Ürdün Kültür Anlaşması	13168	7.4.1969
22	27.3.1969	1138	Türkiye - Senegal Kültür Anlaşması	13168	7.4.1969
23	7.1.1970	1208	Türkiye - Cezayir Kültür Anlaşması	13401	16.1.1970
24	8.6.1971	1407	Türkiye - Birleşik Arap Cum. Kültür Anlaşması	13870	19.6.1971
25	8.6.1971	1406	Türkiye - Romanya Kültür Anlaşması	13876	19.6.1971
26	25.6.1973	1770	Türkiye - Kore Kültür Anlaşması	14583	3.7.1973
27	1.3.1977	2069	Türkiye - Endonezya Kültür Anlaşması	15877	13.3.1977
28	1.3.1977	2072	Türkiye - Kuveyt Kültür Anlaşması	15877	13.3.1977
29	1.3.1977	7070	Türkiye - Suriye Kültür Anlaşması	15877	13.3.1977
30	1.3.1977	2078	Türkiye - Suudi Arabistan Kültür Anlaşması	15877	13.3.1977

	Kanun tarihi	Kanun No.	A n l a ş m a	Kanunun yayımlandığı No. su	Resmî Gazete tarihi
31	23.3.1979	7-17350	Türkiye - Finlandiya Kültür Anlaşması	16655	3.6.1979
32	23.6.1981	2481	Türkiye - Sierra Leone Kültür Anlaşması	17544	14.12.1981
33	25.6.1981	2482	Türkiye - Nijerya Kültür Anlaşması	17541	11.12.1981
34	8.7.1981	2492	Türkiye - Malezya Kültür Anlaşması	17554	24.12.1981
35	12.3.1982	2635	Türkiye - Bengladeş Kültür Anlaşması	7635	16.3.1982

Başkan *Prof. Fethi Çelikbaş* Burdur	Sözcü *M. Timur Çınar* Manisa	Kâtip *H. Adnan Tutkun* Amasya
Üye *Neriman Elgin* Ankara	Üye *H. İbrahim Karal* Ankara	Üye Mehmet Sağdıç Ankara (İmzada bulunamadı.)
Üye Ogan Soysal Ankara (İmzada bulunamadı.)	Üye *Yılmaz Altuğ* Sivas	Üye *N. Oğuzhan Artukoğlu* Burdur
Üye *N. Mehmet Kaşıkçı* Kayseri	Üye *Hayrettin Ozansoy* Diyarbakır	Üye *Mustafa Çelebi* Hatay

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 2 Ağustos 1982 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti arasında 2 Ağustos 1982 tarihinde Ankara'da imzalanan «Kültür Anlaşması» nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

9 . 1 . 1984

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı Başbakan Yrd. *İ. K. Erdem*	Devlet Bakanı *K. Oksay*	Devlet Bakanı *A. M. Yılmaz*
Devlet Bakanı *S. N. Türel*	Devlet Bakanı *A. Tenekeci*	Devlet Bakanı *İ. Özdağlar*
Devlet Bakanı *A. K. Alptemoçin*	Adalet Bakanı *M. N. Eldem*	Millî Savunma Bakanı *Z. Yavuztürk*
İçişleri Bakanı *A. Tanrıyar*	Dışişleri Bakanı *V. Halefoğlu*	Maliye ve Gümrük Bakanı *V. Arıkan*
Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bak. *M. V. Dinçerler*	Bayındırlık ve İskân Bakanı *İ. S. Giray*	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı *M. Aydın*
Ulaştırma Bakanı *V. Atasoy*	Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı *H. H. Doğan*	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı *M. Kalemli*
Sanayi ve Ticaret Bakanı *H. C. Aral*	Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı *C. Büyükbaş*	Kültür ve Turizm Bakanı *M. M. Taşçıoğlu*

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 2 Ağustos 1982 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 2 Ağustos 1982 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
SUDAN DEMOKRATİK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
KÜLTÜR ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti, ülkeleri arasında mevcut bulunan dostluk bağlarını güçlendirmek arzusundan hareketle, kültür, sanat, bilim ve teknoloji, spor ve enformasyon alanlarında işbirliğini teşvik etmek ve geliştirmek amacıyla, aşağıdaki hususlar üzerinde mutabık kalmışlardır.

MADDE 1

Taraflar, ulusları arasında daha iyi bir anlayışı sağlamak üzere, aşağıdaki değişimleri teşvik edecek ve kolaylaştıracaklardır:

a) Akademisyenler, üniversite ve diğer yükseköğretim kurumlarının öğretim üyeleri, öğretmenler ve eğitim uzmanları, bilim adamları, araştırmacılar ve öğrencilerin değişimi. Taraflar, bu kimselere, karşılıklı olarak ülkelerinde çalışmalarını yürütebilmeleri için mümkün olan tüm kolaylıkları sağlayacaklardır;

b) Arkeoloji, müzecilik, kütüphanecilik, tarihî eserlerin restorasyonu, halk - bilimi, tiyatro ve müzik alanlarında uzman değişimi;

c) Yazarlar, gazeteciler, sinema, radyo ve televizyon uzmanları değişimi;

d) Sanat sergileri ve diğer sergiler;

e) Artist, müzisyen, dans sanatçıları, dans ve müzik grupları, halk dansları grupları değişimi;

f) Yayınlar, filmler, plaklar, radyo ve televizyon programları değişimi;

g) Spor alanında takım ve uzman değişimi;

h) Kültür, sanat, eğitim, bilim ve spor alanlarında yayınlar ve bibliyografyaların değişimi.

Taraflar, diğer değişim alanları üzerinde de mutabakata varabilirler.

MADDE 2

Taraflar, ülkelerindeki üniversite ve diğer yükseköğretim kurumlarında, diğer Tarafın dil, edebiyat, tarih ve kültürüne ilişkin diğer konularda kürsüler kurulmasını, kurs ve konferanslar düzenlenmesini teşvik edeceklerdir.

MADDE 3

Taraflardan her biri, kendi ülkesinde yürürlükte bulunan kanun ve yönetmeliklere uygun olarak, diğer Tarafın kültürel kurumlar kurmasını kolaylaştıracaktır. «Kurum» deyimi, kültürel enstitüleri, kütüphaneleri ve işbu Anlaşmanın ruhuna ve amaçlarına uygun düşen diğer kuruluşları kapsar.

MADDE 4

Taraflar, diğer Tarafın uyruklularına, üniversite veya diğer yükseköğretim kurumlarında öğrenim ve araştırma yapabilmeleri için, karşılıklı olarak burs tahsisi olanaklarını araştıracaklar; ülkelerinde üniversiteler veya diğer yükseköğretim kurumlarınca verilen diploma ve diğer belgelerin diğer Tarafça akademik ve meslekî amaçlarla hangi usul ve koşullar altında tanınabileceğini inceleyeceklerdir.

MADDE 5

Taraflar, özellikle ilk ve orta öğretim düzeyindeki tarih ve coğrafya ders kitaplarında, diğer Tarafın ülkesi ve ulusuna ilişkin hata ve yanılgıların yer almamasını, mümkün olduğu ölçüde sağlayacaklardır.

MADDE 6

Taraflar, işbu Anlaşmanın daha iyi uygulanmasını sağlamak amacıyla, belirli sürelerle Kültürel Değişim Programları hazırlayacak ortak komisyon kuracaklardır.

MADDE 7

İşbu Anlaşma, Tarafların, Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli tüm yasal düzenlemeleri tamamladıklarını birbirlerine bildirdikleri tarihi izleyen otuzuncu gün yürürlüğe girecektir.

MADDE 8

Taraflar, diğer Tarafı bir bildirimle üç ay önceden haberdar etmek kaydıyla, işbu Anlaşmayı her zaman feshedebilirler.

İşbu Anlaşma, Tarafların tam yetkili temsilcilerince imzalanmıştır.

2 Ağustos 1982 tarihinde Ankara'da, her ikisi de aynı derecede geçerli iki orijinal İngilizce örnek olarak düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA	SUDAN DEMOKRATİK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA
İlter TÜRKMEN	*Muhamed Merghani MUBARAK*
DIŞİŞLERİ BAKANI	DIŞİŞLERİ BAKANI

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 537

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zaire Cumhuriyeti Yürütme Konseyi Arasında İmzalanan 16 Haziran 1983 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/440)

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : K.K.T.D. 18/101 - 1663/08883

13 . 1 . 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 9.1.1984 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zaire Cumhuriyeti Yürütme Konseyi Arasında İmzalanan 16 Haziran 1983 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GEREKÇE

Afrika Kıtası ülkelerinin, dünya politika sahnesindeki önemi giderek artmaktadır. Türkiye, Afrika Kıtası ülkeleriyle her alanda karşılıklı çıkara dayalı ve dengeli işbirliği ilişkilerini kurmak ve yaygınlaştırmak kararındadır. Afrika Kıtası ülkeleriyle ilişkilerimizin geliştirilmesi amacıyla başlatılan girişimlerden en verimli sonuçların ticarî ve kültürel alandaki değişimlerin artırılarak çeşitlendirilmesi yoluyla alınabileceğine inanılmaktadır.

Ülkelerin fertleri arasında, kültürel alanda işbirliği ve değişimler yoluyla kurulan doğrudan temasların ülkeler arasında dostluk ve yakınlık bağlarını ne denli güçlendirdiği bilinmektedir. Ülkemizle Zaire arasında kültür alanındaki temas ve değişimlerin başlatılarak yaygınlaştırılmasına hukukî bir temel kazandırılması amacıyla, Zaire Dışişleri Bakanlığı, Uluslararası İşbirliği Müsteşarının ülkemize yaptığı resmî ziyaret sırasında, 16 Haziran 1983 tarihinde Türkiye - Zaire Kültür Anlaşması imzalanmıştır.

Türkiye - Zaire Kültür Anlaşması ile, eğitim ve öğretim alanında bilgi, belge ve uzman değişimi, karşılıklı olarak burs verilmesi; kültür ve sanat alanında uzman, sergi, sanatçı, bilgi ve belge değişimi; radyo - televizyon kurumları ile basın ve haber ajansları arasında işbirliğinin teşvik edilmesi; spor alanında değişimler öngörülmektedir.

Milli Eğitim Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Milli Eğitim Komisyonu
Esas No. : 1/440
Karar No. : 11

12 . 2 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zaire Cumhuriyeti Yürütme Konseyi Arasında İmzalanan 16 Haziran 1983 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı», Komisyonumuzun 12.2.1987 Tarihli birleşiminde, Hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle incelenip görüşülmüştür.

Ülkelerin birbirleriyle olan temaslarında, kültürel faaliyetlerin ne kadar önem arz ettiği her geçen gün daha çok anlaşılmaktadır. Türkiye, Afrika ülkeleriyle olan her türlü faaliyetlerinde, özellikle kültür ve ekonomi ağırlıklı temaslarında karşılıklı işbirliğini geliştirmek kararındadır.

Türkiye ile Zaire arasında imzalanan Kültür Anlaşmasıyla, her iki ülkenin diğer faaliyetleri de buna paralel olarak gelişmekte ve ilerlemektedir.

Komisyonumuz, yukarıda açıklanan sebeplerle, Tasarının tümünü prensip olarak kabul ettikten sonra, maddelerinin müzakeresine geçmiştir.

Tasarının 1, 2 ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince, Dışişleri Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere, Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Kemal Or	*İsmet Özarslan*	*İsmail Dayı*
Konya	Amasya	Balıkesir
Üye	Üye	Üye
Besim Göçer	*F. Rezan Şahinkaya*	*Şevki Taştan*
Çorum	Ankara	Sivas
Üye	Üye	Üye
Hamit Melek	*F. Mihriban Erden*	*Ö. Necati Cengiz*
Hatay	Isparta	İstanbul
Üye	Üye	Üye
H. Yılmaz Önen	*Bahriye Üçok*	*Yusuf Demir*
İzmir	Ordu	Uşak
	Üye	
	Ziya Ercan	
	Konya	

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/440
Karar No. : 17

26 . 2 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zaire Cumhuriyeti Yürütme Konseyi Arasında İmzalanan 16 Haziran 1983 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» Komisyonumuzun 25.2.1987 tarihli toplantısında, Dışişleri Bakanlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşülmüş; gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Komisyonumuz Tasarının 1, 2 ve 3 üncü maddelerini benimseyerek aynen kabul etmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
Prof. Fethi Çelikbaş	*M. Timur Çınar*	*H. Adnan Tutkun*
Burdur	Manisa	Amasya
Üye	Üye	Üye
Neriman Elgin	*H. İbrahim Karal*	Mehmet Sağdıç
Ankara	Ankara	Ankara
		(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
Ogan Soysal	*Yılmaz Altuğ*	*N. Oğuzhan Artukoğlu*
Ankara	Sivas	Burdur
(İmzada bulunamadı)		
Üye	Üye	Üye
N. Mehmet Kaşıkçı	*Hayrettin Ozansoy*	*Mustafa Çelebi*
Kayseri	Diyarbakır	Hatay

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zaire Cumhuriyeti Yürütme Konseyi Arasında İmzalanan 16 Haziran 1983 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zaire Cumhuriyeti Yürütme Konseyi arasında 16 Haziran 1983 tarihinde Ankara'da imzalanan «Kültür Anlaşması»nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

9 . 1 . 1984

Başbakan *T. Özal*	Devlet Bakanı Başbakan Yrd. *İ. K. Erdem*	Devlet Bakanı *K. Oksay*
Devlet Bakanı *A. M. Yılmaz*	Devlet Bakanı *S. N. Türel*	Devlet Bakanı *A. Tenekeci*
Devlet Bakanı *İ. Özdağlar*	Devlet Bakanı *A. K. Alptemoçin*	Adalet Bakanı *M. N. Eldem*
Millî Savunma Bakanı *Z. Yavuztürk*	İçişleri Bakanı *A. Tanrıyar*	Dışişleri Bakanı *V. Halefoğlu*
Maliye ve Gümrük Bakanı *V. Arıkan*	Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bak. *M. V. Dinçerler*	Bayındırlık ve İskân Bakanı *İ. S. Giray*
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı *M. Aydın*	Ulaştırma Bakanı *V. Atasoy*	Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı *H. H. Doğan*
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı *M. Kalemli*	Sanayi ve Ticaret Bakanı *H. C. Aral*	Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı *C. Büyükbaş*
	Kültür ve Turizm Bakanı *M. M. Taşçıoğlu*	

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zaire Cumhuriyeti Yürütme Konseyi Arasında İmzalanan 16 Haziran 1983 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zaire Cumhuriyeti Yürütme Konseyi Arasında İmzalanan 16 Haziran 1983 Tarihli Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ZAİRE CUMHURİYETİ YÜRÜTME KONSEYİ ARASINDA KÜLTÜR ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zaire Cumhuriyeti Yürütme Konseyi, ülkeleri arasında mevcut bulunan dostluk bağlarını güçlendirmek arzusundan hareketle, kültür, sanat, bilim ve teknoloji alanlarında işbirliğini teşvik etmek amacıyla, işbu Anlaşmayı akdetmeyi kararlaştırmışlar ve aşağıdaki hususlar üzerinde mutabık kalmışlardır.

MADDE 1

Taraflar, kültürlerinin karşılıklı olarak daha iyi tanıtılmasına katkıda bulunmak amacıyla, aşağıdaki kültürel ve düşünsel değişimleri teşvik edeceklerdir :

a) Yayınlar, filmler, radyo ve televizyon programları ile sanat eserleri değişimi,

b) Gazeteci, yazar, sanatçı, müzisyen ve dans sanatçılarının değişimi,

c) Spor ekiplerinin değişimi,

d) Çalışmalarını yürütebilmeleri için mümkün olan tüm kolaylıklar sağlanmak suretiyle, üniversite ve diğer yükseköğrenim kurumlarının öğretim üyeleri, bilim adamı, araştırmacı, tıp doktoru, teknisyen ve öğrencilerin değişimi,

e) Akit Tarafların üzerinde mutabakata varacakları diğer etkinlikler.

MADDE 2

Taraflar, ülkelerindeki üniversite ve diğer yükseköğrenim kurumlarında diğer Tarafın edebiyat, tarih ve kültürüne ilişkin diğer konularda konferanslar düzenlemesini teşvik edeceklerdir.

MADDE 3

Taraflardan her biri, kendi ülkesinde yürürlükte bulunan kanun ve yönetmeliklere uygun olarak, diğer tarafın, işbu Anlaşmanın ruhuna ve amaçlarına uygun düşen kültür merkezleri kurmasını ve geliştirmesini teşvik edeceklerdir.

MADDE 4

Taraflar, karşı tarafın uyruklularına yükseköğrenim, lisans - üstü öğrenim, ihtisas ve araştırma bursları verilmesi olanaklarını araştıracaklar; ülkelerinde verilen diplomaların, akademik derecelerin, bilimsel unvanların ve diğer belgelerin diğer tarafça akademik ve meslekî amaçlarla hangi usul ve şartlar altında tanınabileceğini inceleyeceklerdir.

MADDE 5

Taraflar, gerektiğinde işbu Anlaşmanın uygulanması için tamamlayıcı protokoller hazırlanması konusunda danışmada bulunacaklardır.

MADDE 6

İşbu Anlaşma, aynı sürelerle yenilenebilecek şekilde üç yıllık bir süre için aktedilmiştir.

MADDE 7

İşbu Anlaşma, Tarafların, Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli tüm kanunî formalitelerin tamamlandığını birbirlerine bildirdikleri tarihi izleyen otuzuncu gün yürürlüğe girecektir.

MADDE 8

Taraflar, diğer Tarafı bir bildirimle üç ay önceden haberdar etmek kaydıyla, işbu Anlaşmayı her zaman feshedebilirler.

Tarafların tam yetkili temsilcileri, işbu Anlaşmayı imzalayıp mühürlemişlerdir.

16 Haziran 1983 tarihinde Ankara'da her ikisi de aynı derecede muteber iki orijinal Fransızca örnek olarak düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ADINA

Ercüment Yavuzalp
Müsteşar
Dışişleri Bakanlığı

ZAİRE CUMHURİYETİ YÜRÜTME KONSEYİ ADINA

Lengema Dulia Yubaja Makanga
Uluslararası İşbirliği Müsteşarı
Dışişleri Bakanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 538

İstanbul Milletvekili Ercüment Konukman ile Zonguldak Milletvekili Pertev Aşçıoğlu'nun Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/150)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifimiz gerekçesiyle birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Prof. Dr. Ercüment Konukman
İstanbul Milletvekili

Pertev Aşçıoğlu
Zonguldak Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere Kamu İktisadî Teşebbüsleri memleketimizde, benzer kuruluşlara sahip yabancı memleketlerden farklı bir şekilde, bir doktrin uygulaması olarak değil, milletimizin kalkınma ve sanayileşme hamlesinin önemli bir aracı olarak Cumhuriyetten sonra kurulmaya başlanmıştır.

İlk yıllarda özel kanunlarla kurulan Kamu İktisadî Teşebbüsleri, çalışmalarını bir süre kendi kanunlarına göre yürütmüşler ve 1938 yılında 3460 sayılı «Sermayesinin Tamamı Devlet Tarafından Verilmek Suretiyle Kurulan İktisadî Teşekküllerin Teşkilatıyla İdare ve Murakabeleri Hakkında Kanun» la bunlara müşterek hukukî bir yapı kazandırılmış ve denetim esasları belirlenmiştir.

Kamu İktisadî Teşebbüslerinin denetimi, 1961 Anayasası ile Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi bu görevini, 1977 yılına kadar 468 sayılı «Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun» hükümleri uyarınca yerine getirmiştir. Ancak, 468 sayılı Kanun, denetim işleminin Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda tamamlanması esasını getirdiğinden Kamu İktisadî Teşebbüslerinin denetimi zamanında yapılamamış ve 1964 yılından 1977 yılına kadar Kanunun uygulanmasına imkân olmamıştır.

Uygulamadaki bu tıkanıklığı gidermek amacıyla, 1977 yılında 2102 sayılı Kanunla, 468 sayılı Kanunun bazı maddeleri değiştirilmiş ve bu değişiklikle Kamu İktisadî Teşebbüslerinin denetim işleminin genel olarak Komisyonda tamamlanması kabul edilerek, yasama denetiminin esası tespit edilmiştir.

1982 Anayasasının 165 inci maddesi «Sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak Devlete ait olan kamu kuruluş ve ortaklıklarının Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi esasları kanunla düzenlenir.» hükmünü getirmiş bulunduğundan Anayasanın öngördüğü yeni ilkeler doğrultusunda, 468 numaralı Kanunun yerine yeni bir kanun teklifinin hazırlanması zorunlu bulunmuştur.

Denetimin, zamanında ve gecikmeden, etkili olarak yapılmasını sağlamak amacıyla, denetim işleminin Komisyonda tamamlanması ilkesini kabul eden 2102 sayılı Kanunun öngördüğü hükümler de göz önünde bulundurularak Türkiye Büyük Millet Meclisince yapılacak denetimin esasları teklifimizde yeniden belirlenmiştir. Buna göre denetim; Kamu İktisadî Teşebbüslerinin durumunu genel iktisat politikası, işletmecilik, faaliyetle-

rinin mevzuata, uzun vadeli kalkınma planına ve planın uygulama programlarına uygunluğu noktalarından ve hukukî durumlarına göre de, millî ekonomimize faydalı olup olmadıkları, kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde çalışıp çalışmadıkları ve sermaye birikimine yardım ederek daha fazla yatırım kaynağı yaratıp yaratmadıkları bakımlarından kontrol etmeyi ve zamanında tedbirler alınması için bu kuruluşlara gereken direktifi vermeyi amaçlamaktadır.

Bu nedenlerle hazırlanan kanun teklifimizin madde gerekçeleri de aşağıda gösterilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu madde, Kanunun amacını belirlemektedir.

Madde 2. — Kanunun kapsam maddesi olup, bu Kanunla getirilen denetime tabi olan ve olmayan kuruluşlar belirtilmiştir. Anayasanın 165 inci maddesinde kasdedilen denetimin; kamu fonlarıyla kurulu bütün teşebbüslerin ve kamu fonlarıyla kurulmasa bile bazı kamu yetkileri kullanan ve kamu hizmetleri gören özel kanunlarla kurulmuş kurumların denetlenmesini de içine aldığı şüphesizdir. Bu düşünceyle, özel kanunlarına göre Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetimine tabi olan kuruluşlar ile Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun denetimine tabi kuruluşlar ve sosyal güvenlik kuruluşları da bu Kanunla getirilen denetime tabi kılınmışlardır.

Ancak, Kanunla getirilen bu denetime; mahallî idareler ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ödenmiş sermayesinin yarısından fazlasını sağladıkları kurumlar ile bu kurumların ödenmiş sermayesinin yarısından fazlasını sağladıkları kurumlar dahil edilmemiştir. Bunun nedeni, bu kurumları kuran teşekkül ve idarelerin Anayasa ile tanınmış olan özelliklerinin bir sonucudur. Kaldı ki, bunlar hakkındaki Yasama Organı denetimi, genel teşrii denetim yollarına başvurmak suretiyle yapılabileceği gibi, Anayasanın 162 nci maddesinde söz konusu millî bütçenin incelenmesi yoluyla da yapılabilecektir. Bu mülahazalarla, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası da bu Kanuna göre yapılacak denetime tabi tutulmamıştır.

Madde 3. — Bu madde ile, Kanunda öngörülen denetimi gerçekleştirmek üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu kurulmaktadır. Komisyonun kuruluşunda, Anayasanın 95 inci maddesinin siyasî parti gruplarının kuvvetleri oranında temsili gerektiği yolundaki amir hükme de uyulmuştur.

Maddede, bu Komisyonun üyelikleri için bir yasama döneminde iki seçim yapılacağı belirtilmiş ve Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin 5 yılda bir yapılacağı Anayasanın 77 nci maddesinde belirlenmiş olduğundan, Anayasanın 94 üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükmü de göz önünde bulundurularak; Komisyona ilk devre için seçilen üyelerin görev süresinin 2, ikinci devre için seçilenlerin görev süresinin ise 3 yıl olacağı belirtilmiştir.

Madde 4. — Bu maddede, Komisyona Başkan, Başkanvekili, Sözcü ve Kâtip seçimi düzenlenmiş ve 4 üncü maddedeki gerekçe nedeniyle; ilk devre için seçilenlerin 2, ikinci devre için seçilenlerin ise 3 yıl görev yapacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 5. — Maddede, alt komisyonların ve raportörlerin seçimi düzenlenmiştir. Buna göre; Komisyon Başkanı, Kamu İktisadî Teşebbüslerinin durumunu incelemek üzere, Komisyonun tasvibini almak suretiyle raportörler seçebilecek ve alt komisyonlar kurabilecektir. Alt komisyonların da, ilk devre için 2, ikinci devre için 3 yıl görev yapmaları benimsenmiştir.

Madde 6. — Madde ile, Komisyonun toplantı ve karar yeter sayısı düzenlenmiştir. Bu düzenlemede, Anayasanın 96 ncı maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu için konulan hükme bağlı kalınmıştır. Böylece, Komisyon toplantılarında istikrar, Komisyonca alınacak kararlarda da tutarlılık sağlanmış olacaktır.

Madde 7. — Bu madde ile, Anayasanın bütçe konusunda getirdiği sisteme paralel bir yasama denetimi esası tespit edilmiştir. Buna göre denetim; Kamu İktisadî Teşebbüslerinin durumunu genel iktisat politikası, işletmecilik, faaliyetlerinin mevzuata, uzun vadeli kalkınma planına ve planın uygulama programlarına uygunluğu noktalarından ve hukukî durumlarına göre de ulusal ekonomimize faydalı olup olmadıkları, kârlılık ve verimlilik anlayışı içerisinde çalışıp çalışmadıkları ve sermaye birikimine yardım ederek daha fazla yatırım kaynağı yaratıp yaratmadıkları bakımlarından kontrol etmeyi ve zamanında tedbirler alınması için bu teşebbüslere gereken direktifi vermeyi amaçlamaktadır.

Bu amacı gerçekleştirmek için; Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu ve Başbakanlıkça gönderilen raporların Komisyonda incelenmesi esastır. Ancak, maddede yer verilen «ve varsa kendisince tespit edilen konuları» tabiri ile de, Komisyondaki görüşmeler sırasında raporlarda yer almadığı veya eksik yer aldığı üyelerce belirlenen konuların da Komisyonda görüşülebilmesine imkân tanınmıştır.

Denetlemede, inceleme ve değerlendirmelerin dosya üzerinde yapılması esas olmakla beraber, Komisyon Başkanına, gereken hallerde mahallinde inceleme yaptırma yetkisi de tanınmıştır. Ayrıca, merkezleri Başkentten başka bir yerde bulunan kamu iktisadî teşebbüslerinin denetimi için raportörlerin ve alt komisyonların Ankara dışına da gidebilmeleri, bunun için kendilerine yolluk ödenmesi öngörülmüştür.

Denetleme, ibra veya ademî ibra kararları yoluyla ve bir genel görüşme şeklinde olacaktır.

Madde 8. — Maddede, Komisyon raporunun nasıl kesinleşeceği hükme bağlanmaktadır.

Genel olarak, denetim işleminin Komisyonda tamamlanması kabul edilmiştir. Zira, bir denetimin etkili olabilmesi onun zamanında ve gecikmeden yapılmasıyla mümkündür. Kaldı ki, Anayasanın öngördüğü Yasama Organınca yapılacak denetimin, bu Organca seçilen ve Yasama Organı adına çalışan bir Komisyonca yapılması, komisyon kararlarına itiraz vukuunda ise konunun Genel Kurula götürülmesi; Anayasanın 74 üncü maddesiyle tanınan ve 140 sayılı Kanunla işlerlik kazanan dilekçe hakkının kullanılması sisteminde olduğu gibi, denetimin de bu tarzda yapılması Anayasanın 165 inci maddesinde ifadesini bulan bizzat yapılma niteliğini değiştirmeyecektir. Bu düşünce ile, ancak pek önemli, ekonomik ve siyasî ağırlık taşıyan konuların Genel Kurul önünde tartışılmasına olanak tanınması için, komisyon raporuna itirazın siyasî parti grupları, 20 milletvekili veya Hükümetçe yapılabileceği esası kabul edilmiştir.

İtirazlar, gerekçe gösterilerek ve yazılı olarak yapılacaktır. Bu itirazlar, Komisyonca sürenin bitiminden itibaren 30 gün içinde, itiraz olunan hususlara dair Komisyonun görüşü ile birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulacaktır.

Genel Kurul da, rapor kendisine geldiğinde gündemine alıp, rapor üzerinde genel görüşme açacak ve görüşmelerin sonunda da itiraz edilen kuruluşların yönetim kurullarının ibra edilmesini veya edilmemesini karara bağlayacaktır.

Gerek bu maddede, gerekse 7 nci maddede öngörülen genel görüşme, nevi şahsına münhasır bir genel görüşmedir. Zira, genel görüşme, kaideten herhangi bir oylamayla sonuçlanmamasına rağmen; burada, denetlemenin müeyyidesini sağlamak bakımından incelenen kuruluşların bilançolarıyla kâr ve zarar hesaplarının onaylanması veya onaylanmaması yolunda bir karar alınması zorunlu görülmüştür.

Madde 9. — Maddede, sadece genel görüşmeye tabi olan kuruluşlar belirlenmiştir. Bu kuruluşlar, Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca bu Kanunla getirilen denetime tabi tutulmakla beraber; kendi genel kurulları mevcut olduğundan ve yönetim kurullarının ibra veya ademî ibraları kendi genel kurullarınca gerçekleştirildiğinden, bunların bilanço ve netice hesaplarıyla ilgili olarak Komisyonda, yine bunların bilanço ve netice hesapları ile bunlar hakkında Komisyonca hazırlanan raporlarla ilgili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda herhangi bir oylama yapılamayacağı ve yönetim kurullarının ibra edilmesi veya edilmemesi hususunda bir karar verilemeyeceği hükme bağlanmıştır.

Madde 10. — Bu maddede, kesinleşen kararların Resmî Gazete'de yayımlanması öngörülmüştür. Buna göre; Komisyonca karara bağlanarak süresi içinde kesinleşen bilançolarla netice hesapları veya malî durumları gösteren tablolar, ibra edilme veya edilmeme kararıyla birlikte Komisyon Başkanının talebi üzerine; iti-

raz üzerine Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda tasvip edilen veya edilmeyen bilançolarla netice hesapları veya malî durumları gösteren tablolar da ibra edilme veya edilmeme kararı ile birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca, Resmî Gazete'de yayımlanmak üzere Başkanlığa gönderilecektir.

Madde 11. — Bu maddede ise, ibra edilmeyen kuruluşların yöneticileri hakkında genel hükümlere göre adlî kovuşturma veya işlem yapılabilmesi için kesinleşen kararın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca, Başbakanlığa ve ilgili adlî mercie bildirileceği hükme bağlanmıştır. 468 numaralı Kanunda, «ibra edilmeyen kamu iktisadî teşebbüslerinin sorumluları hakkında genel hükümlere göre kanunî kovuşturma veya işlem yapılır.» denilmekte ve başkaca bir sarahat bulunmamaktaydı. Bu hal ise, uygulamada bazı aksaklıklara neden olmaktaydı. Oysa, bu madde hükmü uyarınca durum Başbakanlığa ve ilgili adlî mercie bildirilecektir. İlgili adlî merci, ibra edilmeyen kuruluşun merkezinin bulunduğu yer Cumhuriyet savcılığıdır. Böylece, hem Hükümet hem de ilgili adlî merci harekete geçirilmiş olacaktır.

Madde 12. — Maddede, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonunun ve alt komisyonlarının çalışmalarında, bu Kanunda sarahat olmayan hallerde, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü hükümlerinin uygulanacağı belirtilmektedir. Bunun nedeni, usule ait olup bu Kanunda belirtilemeyen bazı hususlarda yapılacak işlemler için ileride doğabilecek ihtilafları önlemektir.

Öte yandan, İçtüzük gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisinde mevcut olan diğer komisyonlar üzerinde denetleme yetkisine sahip olan Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonunu denetleme yetkisine de sahip olması olağan görüldüğünden, maddede bu hükme de yer verilmiştir.

Madde 13. — Bu madde ile, 12.5.1964 tarihli ve 468 numaralı Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile 15.8.1977 tarihli ve 2102 numaralı Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkındaki 468 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun ve 14.1.1970 tarihli ve 1211 numaralı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 69 uncu maddesinin birinci ve sonuncu fıkraları hariç diğer hükümleri yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 14. — Yürürlük maddesidir.

Madde 15. — Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Plan ve Bütçe Komisyonu
Esas No. : 2/150
Karar No. : 56

27 . 2 . 1987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Ercüment Konukman ile Zonguldak Milletvekili Pertev Aşçıoğlu tarafından müştereken hazırlanarak 11.10.1984 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça Komisyonumuza havale edilen 2/150 Esas Sayılı «Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi», 25.2.1987 tarihinde yapılan 91 inci birleşimde Hükümet Temsilcilerinin de iştiraki ile incelenip görüşüldü.

Bilindiği gibi; Kamu İktisadî Teşebbüsleri, Kalkınma ve sanayileşme hamlesinin önemli bir aracı olarak Cumhuriyet döneminden itibaren kurulmaya başlanmıştır. Özel kanunlarla kurulan ve çalışmalarını da kendi kanunlarına göre yürüten Kamu İktisadî Teşebbüslerine daha sonra 3460 sayılı Kanun ile müşterek hukukî bir yapı kazandırılmış ve denetimlerine ilişkin esaslar getirilmiştir. Söz konusu kuruluşların denetimi 1961 Anayasası hükmü gereği 468 sayılı Kanun ile Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş, ancak 468 sayılı Kanun denetim işlerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda tamamlanması esasını getirdiğinden Kamu İk-

tisadî Teşebbüslerinin denetimi zamanında yapılamamış ve uygulamadaki tıkanıklıkları gidermek amacıyla, bu defa 2102 sayılı Kanun ile 468 sayılı Kanunda değişiklik yapılarak Kamu İktisadî Teşebbüslerinin denetim işlemlerinin komisyonda tamamlanması ilkesi kabul edilmiş ve yasama denetimi esası tespit edilmiştir.

Anılan Kanun teklifi, ile Kamu İktisadî Teşebbüslerinin denetimlerinde aranacak esas ve usuller, 2102 sayılı Kanun hükümleri de göz önünde bulundurulmak suretiyle, yeniden düzenlenmektedir.

Komisyonumuzda; Kamu İktisadî Teşebbüslerinin denetlenmesine ilişkin teklifin yerinde olduğu, zira 1982 Anayasası ile iki meclisli sistemden tek meclisli sisteme geçilmesi nedeniyle kitlerin denetlenmesine ilişkin 468 sayılı Kanunda yeni düzenleme yapılmasının zorunlu hale geldiği; Teklifin her yönü ile çok iyi hazırlandığı ifade edilmiş olmakla birlikte, Kanun teklifinin ilgisi nedeniyle, öncelikle Anayasa Komisyonunda görüşülmesinin gerektiği; Teklifte Komisyon üyelerinin sayısının aranacak bazı çoğunluklar için kesirli sonuç vermeyecek sayıda tespit edilmesinin isabetli olacağı şeklinde görüşler de ileri sürülmüştür.

Hükümet yetkilileri 1982 Anayasasının iki meclis yerine tek meclis getirmesi nedeniyle 468 sayılı Kanunun değiştirilmesinin Anayasa gereği olduğu ve teklifin eski düzenlemeye paralel bir düzenleme getirdiği, bu nedenle de hükümetin teklifi benimsediği şeklindeki açıklamalarından sonra kanun teklifi ve gerekçesi benimsenerek maddelere geçilmiştir.

Teklifin 2 nci maddesinin son fıkrası sermayesinin büyük bir kısmı Devlet tarafından temin edilen Kamu Bankalarının, Plan ve Bütçe Komisyonunda, bağlı bulundukları Bakanlıkların bütçeleri sırasında denetlenmesinin faydalı olacağı ve bankacılık faaliyetlerinin özelliğine daha uygun düşeceği görüşü ile değiştirilmiş;

7 nci Maddenin beşinci fıkrasında yer alan «Hazine Müsteşarlığı» ibaresi redaksiyona tabi tutularak «Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı» şeklinde değiştirilmiş;

Çeşitli eleştirilere neden olan ve özellikle Türkiye Büyük Millet Meclisi denetimine tabi olmaması nedeniyle amacı dışında kullanılabileceği şeklinde itirazlara sebep olan fonların, Türkiye Büyük Millet Meclisi denetimine tabi kılınmasını sağlayan yeni bir metin «Dördüncü Bölüm» «Fonların denetlenmesi» başlığı altında ve 12 nci madde olarak teklife ilave edilmiş;

Takip eden madde ve bölüm numaraları buna göre yeniden düzenlenmiş;

Teklifin 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11 inci maddeler ile yeni ilave edilen madde nedeniyle 12 nci madde 13, 13 üncü madde 14, yürürlük ve yürütmeye ilişkin 14 ve 15 inci maddeler ise 15 ve 16 ncı maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Teklifin başlığı Fonların da Türkiye Büyük Millet Meclisince denetimini öngören yeni madde ilavesi nedeniyle «Kamu İktisadî Teşebbüsleri İle Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi» şeklinde değiştirilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan *Cengiz Tuncer* Kayseri	Başkanvekili *Fahrettin Kurt* Trabzon	Sözcü *Alaattin Fırat* Muş
Kâtip *Kadir Demir* Konya	*A. Akgün Albayrak* Adana	*Hazım Kutay* Ankara
Nabi Sabuncu Aydın	*Hakkı Artukarslan* Bingöl	*A. Şamil Kazokoğlu* Bolu

İlhan Aşkın
Bursa

M. Memduh Gökçen
Bursa

C. Tayyar Sadıklar
Çanakkale

Ünal Akkaya
Çorum

Şeyhmus Bahçeci
Diyarbakır
(Muh. Şerhim Eklidir.)

Metin Yaman
Erzincan

İlhan Aras
Erzurum

M. Hayri Osmanlıoğlu
Gaziantep
Karşıyım

Murat Sökmenoğlu
Hatay
Madde 2 son fıkra
(Muhalifim)

İ. Fevzi Yaman
İsparta

H. Orhan Ergüder
İstanbul

Tülay Öney
İstanbul
(Karşı oyum ektedir)

Özdemir Pehlivanoğlu
İzmir

M. Turan Bayezit
Kahramanmaraş
(Muhalifim. Muhalefet Şerhim eklidir)

Erol Ağagil
Kırklareli
(Muh. Şerhim eklidir)

İsmet Ergül
Kırşehir

Haydar Koyuncu
Konya

Saffet Sert
Konya

Ayhan Fırat
Malatya
(Karşıyım)

Sümer Oral
Manisa

Arif Toprak
Niğde
(Muhalefet Şerhim eklidir)

Fehmi Memişoğlu
Rize

Enver Özcan
Tokat
(Karşıyım)

İsa Vardal
Zonguldak
(Muhalefet Şerhim eklidir)

MUHALEFET ŞERHİ

1. Fonlar için getirilen denetleme şeklinin Türkiye Büyük Millet Meclisinin siyasal denetimine imkân vermeyeceğinden,

2. Kamu bankalarının KİT Komisyonunun denetimi dışına çıkarılması nedeniyle.

3. Milletlerarası anlaşmalara göre idaresi özel teşebbüste bırakılan kurum ve şirketlerin denetim dışında tutulmasını anayasaya ve ulusal çıkarlarımıza aykırı gördüğümüzden,

4. 7 nci maddedeki denetleme kriterlerini tutarsız bulduğumuzdan muhalifiz.

Tülay Öney
İstanbul

Erol Ağagil
Kırklareli

M. Turan Bayezit
Kahramanmaraş

Şeyhmus Bahçeci
Diyarbakır

MUHALEFET ŞERHİ

Kamu Bankalarının denetimden çıkarılmış olması ve kanunlarla veya kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulmuş olan fonlar için getirilen özel denetim usulü nedeniyle kanunun 2 ve 12 nci maddelerine muhalifim.

25 . 2 . 1987

İsa Vardal
Zonguldak

Arif Toprak
Niğde

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ERCÜMENT KONUKUKMAN İLE ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ PERTEV AŞÇIOĞLU'NUN TEKLİFİ

Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, kamu iktisadî teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince kuruluş amaçlarına göre denetlenmesine dair usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2. — Ödenmiş sermayesinin yarısından fazlası kamu tüzelkişilerince sağlanmış olan kurumlar ile bu kurumların ödenmiş sermayesinin yarısından fazlasını sağlamış oldukları diğer kurumlar ve yukarıda sayılanlardan olmamakla beraber kendilerine bazı kamu yetki ve görevleri verilmiş olup galip vasıfları bu kamu hizmetlerini yürütmek olan ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından olmayan özel kanunlara tabi kurumlar ve İller Bankası, bu kanunla konulan denetime tabidirler.

Mahallî idarelerin ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, ödenmiş sermayesinin yarısından fazlasını sağladıkları kurumlar ile bu kurumların ödenmiş sermayesinin yarısından fazlasını sağladıkları kurumlar ve milletlerarası antlaşmalar gereğince özel teşebbüsün idaresine bırakılan kurumlar, bu kanunla konulan denetime tabi değildirler.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kamu İktisadî Teşebbüsü sayılmaz ve bu kanunla konulan denetime tabi değildir. Bu Bankanın Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi, Anayasanın 162 nci maddesinde söz konusu millî bütçenin incelenmesi yoluyla yapılır.

İKİNCİ BÖLÜM
Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu

Komisyonun kuruluşu

MADDE 3. — Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesini sağlamak üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisince seçilecek 35 milletvekilinden oluşan Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu kurulmuştur. Bu Komisyon üyelikleri için, bir yasama döneminde iki seçim yapılır. İlk seçilenlerin görev süresi iki, ikinci devre için seçilenlerin görev süresi üç yıldır.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde mevcut siyasî parti grupları ve siyasî parti grubu mensubu olmayanlar, Meclisteki sayılarının -boş üyelikler hariç- üye tamsayısına nispet edilmesiyle bulunacak yüzde oranına uygun olarak Komisyonda temsil edilirler. Siyasî parti grubu mensubu olmayanların temsili siyasî parti gruplarının temsilini engelliyecekse, siyasî parti grupları herhalde kendilerine düşen sayıları aşmamak şartıyla tercih olunur.

Komisyona Başkan, Başkanvekili, Sözcü ve Kâtip seçimi

MADDE 4. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu, dönem başında iki yasama yılı için bir başkan, bir başkanvekili, bir sözcü ve bir de kâtip seçer. İkinci devre için seçilenlerin görev süresi üç yıldır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU METNİ

Kamu İktisadî Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1. — Teklifin 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kapsam

MADDE 2. — Ödenmiş sermayesinin yarısından fazlası kamu tüzelkişilerince sağlanmış olan kurumlar ile bu kurumların ödenmiş sermayesinin yarısından fazlasını sağlamış oldukları diğer kurumlar ve yukarıda sayılanlardan olmamakla beraber kendilerine bazı kamu yetki ve görevleri verilmiş olup galip vasıfları bu kamu hizmetlerini yürütmek olan ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından olmayan özel kanunlara tabi kurumlar ve İller Bankası, bu Kanunla konulan denetime tabidirler.

Mahallî idarelerin ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, ödenmiş sermayesinin yarısından fazlasını sağladıkları kurumlar ile bu kurumların ödenmiş sermayesinin yarısından fazlasını sağladıkları kurumlar ve milletlerarası andlaşmalar gereğince özel teşebbüsün idaresine bırakılan kurumlar, bu Kanunla konulan denetime tabi değildirler.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kamu İktisadî Teşebbüsü sayılmaz. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile sermayesinin yarısından fazlası yukarıda anılan kişi ve kurumlar tarafından sağlanan kamu bankaları ve bu Kanun kapsamına dahil olup da bankacılık alanında da faaliyette bulunan kurumların bu faaliyetleri bu Kanunla konulan denetime tabi değildir. Sözü geçen bankaların Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi Anayasanın 162 nci maddesinde söz konusu millî bütçenin incelenmesi yoluyla yapılır.

İKİNCİ BÖLÜM
Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu

Komisyonun Kuruluşu

MADDE 3. — Teklifin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Komisyona Başkan, Başkanvekili, Sözcü ve Kâtip seçimi

MADDE 4. — Teklifin 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(İstanbul Milletvekili Ercüment Konukman ile Zonguldak Milletvekili Pertev Aşçıoğlu'nun Teklifi)

Altkomisyonların ve raportörlerin seçimi

MADDE 5. — Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu Başkanı, Komisyonun tasvibini almak suretiyle kamu iktisadî teşebbüslerinin durumunu incelemek üzere raportörler seçebilir ve altkomisyonlar kurabilir. Altkomisyonlar da, ilk devre için iki, ikinci devre için üç yıl görev yaparlar.

Başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip altkomisyonlarda lüzumu halinde görev alabilirler.

Komisyonun toplantı ve karar yetersayısı

MADDE 6. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu, üye tamsayısının en az üçte biri ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir; ancak karar yetersayısı hiçbir şekilde üye tamsayısının dörtte birinin bir fazlasından az olamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Denetlenmesi

Komisyonun inceleme usulleri

MADDE 7. — Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun raporlarıyla Başbakanlığın sevkedeceği diğer raporları ve varsa kendisince tespit edilen konuları inceler. Her teşebbüsün bilançosu ile netice hesaplarını kapsaması gereken bu raporlar; ilgili bakanlıkların görüşleri ve denetlenen kuruluşların cevapları ile birlikte, en geç ertesi yılın Aralık ayı sonuna kadar Başbakanlıkça, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulur.

Başkanlığa sunulan raporlar, üç gün içinde Komisyona havale edilir. Komisyon, incelemelerini, raporun kendisine havale edilmesinden itibaren doksan gün içinde tamamlar.

Komisyon ve altkomisyonları, denetleyecekleri kuruluşların durumunu, ulusal ekonomiye faydalı olabilmeleri için özerk bir tarzda, ekonominin kuralları ve ekonomik gerekler dahilinde, verimlilik ve kârlılık ilkeleri doğrultusunda yönetilerek, kuruluş amaçlarına ulaşmalarını teminen; faaliyetlerinin mevzuata, uzun vadeli kalkınma planına ve planın uygulama programlarına uygunluğu yönlerinden inceler.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetimine tabi kamu iktisadî teşebbüsleri ile bu kamu iktisadî teşebbüslerinin iştirakiyle kurulan diğer kamu kuruluşlarının denetimi, üst teşebbüsün denetimi ile bir arada yapılır. Değişik kamu kuruluşlarının iştirakiyle kurulmuş olan böyle bir teşebbüsün hangi üst teşebbüsle bir arada denetime tabi tutulacağı hususunda esas, ödenmiş iştirak miktarı üstünlüğüdür. Bu miktarlar eşitse, bu husus, Komisyonca karara bağlanır.

İnceleme ve değerlendirme, esas olarak dosya üzerinde yapılır. Komisyonun çalışmaları sırasında denetlenen kuruluşların yöneticileri ve ilgili bulundukları bakanlık temsilcileri ile Devlet Planlama Teşkilatı, Hazine Müsteşarlığı, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu yetkilileri bulunur ve gerekirse dinlenir.

Komisyon Başkanı, gerekli gördüğünde alt komisyonlar eliyle, kuruluşlarda yerinde inceleme yaptırır.

Merkezleri Başkentten başka bir yerde bulunan kamu iktisadî teşebbüslerinin denetimi için raportörler veya altkomisyonların en fazla onbeş gün süreyle Ankara dışına gitmelerine Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonunca karar verilebilir. Bu karar, gerekli yolluğun tahakkuku için Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bir yazı ile bildirilir.

Altkomisyonlar ve raportörler, inceleme sonuçlarını Komisyon Başkanına sunarlar. Komisyon, altkomisyonların ve raportörlerin raporlarını, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu raporları ve ilgili kuruluş ve bakanlıkların görüşleriyle birlikte ele alarak, kuruluşların durumlarını yeniden inceler ve bunların bilanço ve netice hesaplarını tasvip ederek yönetim kurullarının ibra edilmesine veya bilanço ve netice hesaplarını tasvip etmeyerek yönetim kurullarının ibra edilmemesine gerekçeli olarak karar verir.

Komisyonun, bütün kamu iktisadî teşebbüslerini kapsaması gereken, tasvibe ve genel görüşmeye sunulan raporları basılıp Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine dağıtılır, dağıtım tarihindeki Türkiye Büyük Millet Meclisi tutanağına eklenir ve Hükümete iletilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

Altkomisyonların ve Raportörlerin Seçimi

MADDE 5. — Teklifin 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Komisyonun Toplantı ve Karar Yetersayısı

MADDE 6. — Teklifin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Denetlenmesi

Komisyonun İnceleme Usulleri

MADDE 7. — Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonu, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun raporlarıyla Başbakanlığın sevkedeceği diğer raporları ve varsa kendisince tespit edilen konuları inceler. Her teşebbüsün bilançosu ile netice hesaplarını kapsaması gereken bu raporlar; ilgili bakanlıkların görüşleri ve denetlenen kuruluşların cevapları ile birlikte, en geç ertesi yılın Aralık ayı sonuna kadar Başbakanlıkça, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulur.

Başkanlığa sunulan raporlar, üç gün içinde Komisyona havale edilir. Komisyon, incelemelerini, raporun kendisine havale edilmesinden itibaren doksan gün içinde tamamlar.

Komisyon ve altkomisyonlar, denetleyecekleri kuruluşların durumunu, ulusal ekonomiye faydalı olabilmeleri için özerk bir tarzda, ekonominin kuralları ve ekonomik gerekler dahilinde, verimlilik ve kârlılık ilkeleri doğrultusunda yönetilerek, kuruluş amaçlarına ulaşmalarını teminen; faaliyetlerinin mevzuata, uzun vadeli kalkınma planına ve planın uygulama programlarına uyumunluğu yönlerinden inceler.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetimine tabi kamu iktisadî teşebbüsleri ile bu kamu iktisadî teşebbüslerinin iştirakiyle kurulan diğer kamu kuruluşlarının denetimi, üst teşebbüsün denetimi ile bir arada yapılır. Değişik kamu kuruluşlarının iştirakiyle kurulmuş olan böyle bir teşebbüsün hangi üst teşebbüsle bir arada denetime tabi tutulacağı hususunda esas, ödenmiş iştirak miktarı üstünlüğüdür. Bu miktarlar eşitse, bu husus, Komisyonca karara bağlanır.

İnceleme ve değerlendirme, esas olarak dosya üzerinde yapılır. Komisyonun çalışmaları sırasında denetlenen kuruluşların yöneticileri ve ilgili bulundukları bakanlık temsilcileri ile Devlet Planlama Teşkilatı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu yetkilileri bulunur ve gerekirse dinlenir.

Komisyon Başkanı, gerekli gördüğünde altkomisyonlar eliyle, kuruluşlarda yerinde inceleme yaptırır.

Merkezleri Başkentten başka bir yerde bulunan kamu iktisadî teşebbüslerinin denetimi için raportörler veya altkomisyonların en fazla onbeş gün süreyle Ankara dışına gitmelerine Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonunca karar verilebilir. Bu karar, gerekli yolluğun tahakkuku için Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bir yazı ile bildirilir.

Altkomisyonlar ve raportörler, inceleme sonuçlarını Komisyon Başkanına sunarlar. Komisyon, altkomisyonların ve raportörlerin raporlarını, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu raporları ve ilgili kuruluş ve bakanlıkların görüşleriyle birlikte ele alarak, kuruluşların durumlarını yeniden inceler ve bunların bilanço ve netice hesaplarını tasvip ederek yönetim kurullarının ibra edilmesine veya bilanço ve netice hesaplarını tasvip etmeyerek yönetim kurullarının ibra edilmemesine gerekçeli olarak karar verir.

Komisyonun, bütün kamu iktisadî teşebbüslerini kapsaması gereken, tasvibe ve genel görüşmeye sunulan raporları basılıp Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine dağıtılır, dağıtım tarihindeki Türkiye Büyük Millet Meclisi tutanağına eklenir ve Hükümete iletilir.

(İstanbul Milletvekili Ercüment Konukman ile Zonguldak Milletvekili Pertev Aşçıoğlu'nun Teklifi)

Komisyon raporunun kesinleşmesi

MADDE 8. — Dağıtılan rapora; siyasî parti grupları, 20 milletvekili veya Hükümet dağıtım tarihinden itibaren 15 gün içinde itiraz edebilir. Bu süre içinde itirazda bulunulmazsa, Komisyon raporu kesinleşir.

İtiraz, incelenen kuruluşlardan hangilerinin bilanço ve netice hesaplarına yapılacaksa; gerekçe gösterilerek ve yazılı olarak Komisyon Başkanlığına bildirilir.

İtiraz olunan raporlar, Komisyonca itiraz süresinin bitiminden itibaren en çok 30 gün içinde itiraz olunan hususlara dair Komisyonun görüşü ile birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulur.

Bu raporlar, Genel Kurulda öncelikle görüşülür.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu raporu hemen gündemine alır ve 20 gün içerisinde bu rapor üzerinde genel görüşme açar, genel görüşme en çok 15 gün sürer. Bu genel görüşme sonunda Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu, bilançolarla netice hesaplarını tasvip etmek suretiyle kamu iktisadî teşebbüslerinin yönetim kurullarının ibra edilmesini karara bağlar veyahut bilançolarla netice hesaplarını tasvip etmemek suretiyle kamu iktisadî teşebbüslerinin yönetim kurullarının ibra edilmesini reddeder.

Genel görüşmeye tabi olan kuruluşlar

MADDE 9. — 2 nci maddenin birinci fıkrası hükmüne tabi olup da, genel kurulları Türk Ticaret Kanununa veya özel kanunlarına tabi şirket ve kurumlar hakkında da, 7 ve 8 inci madde hükümleri uygulanır. Ancak, bunların bilanço ve netice hesaplarıyla ilgili olarak Komisyonda, yine bilanço ve netice hesapları ile bunlar hakkında Komisyonca hazırlanan raporlarla ilgili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda herhangi bir oylama yapılamaz ve bunların yönetim kurullarının ibra edilmesi veya edilmemesi hususunda karar verilemez; bu raporlar, sadece genel görüşme konusu olur.

Kararların yayımlanması

MADDE 10. — Komisyonca karara bağlanıp süresi içinde kesinleşen veya itiraz üzerine Genel Kurulca tasvip edilen veya edilmeyen bilançolarla netice hesapları veya malî durumları gösteren tablolar ibra edilme veya edilmeme kararı ile birlikte Resmî Gazetede yayımlanır.

İbra etmeme kararlarının ilgili mercilere bildirilmesi

MADDE 11. — İbra edilmeyen kuruluşların sorumluları hakkında genel hükümlere göre adlî kovuşturma veya işlem yapılabilmesi için karar, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca, Başbakanlığa ve ilgili adlî mercie bildirilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

Komisyon Raporunun Kesinleşmesi

MADDE 8. — Teklifin 8 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Genel Görüşmeye Tabi Olan Kuruluşlar

MADDE 9. — Teklifin 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kararların Yayımlanması

MADDE 10. — Teklifin 10 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

İbra Etmeme Kararlarının İlgili Mercilere Bildirilmesi

MADDE 11. — Teklifin 11 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Fonların Denetlenmesi

Denetim Usulü

MADDE 12. — Kanunlarla veya kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulmuş olan fonlar, Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetimine tabidir. Bu denetim, fonların bağlı olduğu bakanlıkların yeni yıl bütçe kanunu tasarılarının tümü üzerindeki görüşmeler sırasında, Anayasanın 162 nci maddesinde belirtilen usule göre ve fonların müteakip yıl bütçe tahminleri ile bir önceki yıl faaliyet sonuçları üzerinden yapılır.

Fon bütçeleri, bağlı oldukları bakanlık bütçeleri ile birlikte incelenerek ayrıca karara bağlanır.

(İstanbul Milletvekili Ercüment Konukman ile Zonguldak Milletvekili Pertev Aşçıoğlu'nun Teklifi)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Son Hükümler

Uygulanacak İçtüzük

MADDE 12. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadî Teşebbüsleri Komisyonunun ve altkomisyonlarının çalışmalarında, bu Kanunda sarahat olmayan hallerde, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü hükümleri uygulanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü gereğince komisyonlar üzerinde haiz olduğu denetleme yetkisine bu Komisyon için de haizdir.

Yürürlükten kaldırılan kanunlar

MADDE 13. — 12.5.1964 tarihli ve 468 numaralı Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 14. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15. — Bu Kanunun; Yasama Organıyla ilgili hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, diğer hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

BEŞİNCİ BÖLÜM
Son Hükümler

Uygulanacak İçtüzük

MADDE 13. — Teklifin 12 nci maddesi 13 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yürürlükten Kaldırılan Kanunlar

MADDE 14. — Teklifin 13 üncü maddesi 14 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 15. — Teklifin 14 üncü maddesi 15 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 16. — Teklifin 15 inci maddesi 16 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.